

Edebiyat Defteri

mesut.iftci **-Yazıları-**

Oluşturulma Tarihi:
13 Şubat 2024 Salı

Yayınlayan:
Edebiyatdefteri.Com
Türkiye'nin Kùltür ve Sanat Platformu

AĞABEY BİR ŞEY OLMAZ

Bir şey olmaz memleketinde yaşıyoruz desem yeridir. Otomobilinizde basit bir güvenlik tedbiri alacaksınız, arabanızı sanayiye götürüyorsunuz. Fikrinizi ustaya anlatıyorsunuz. Usta son derece laubali bir tavırla ; Ağabey, boş ver bir şey olmaz diyor. Bilgisayarınız hakkında endişeleniyorsunuz, bilgisayar işiyle uğraşan esnafa yapmak istediğiniz değişikliği anlatıyorsunuz ve yine aynı laubali cümle karşınızda beliriyor; “ Ağabey, boş ver bir şey olmaz. Bir devlet dairesinde işiniz var, küçük bir pürüz çıkıyor işinizde, görevli personele bak şurası şöyle olacaktı diyorsunuz ve yine ; “ Ağabey, boş ver, bir şey olmaz.” Çıldırılmamak elde değil doğrusu. Sizce de millet olarak fazlaca laubali ve umursamaz değil miyiz?

Kimileri bahsettiğim bu boş vermişliği ve laubaliliği hoş göstermeye çalışıyor. Bense son derece karşıyım buna. Örneğin bir esnaf dükkanına giriyorsunuz. Adama para vereceksiniz, para kazandıracaksınız. Esnaf sizin ödediğiniz parayla evini geçindirecek, çocuğunun çocuğunun ihtiyaçlarını karşılayacak. Yani siz bu esnafın velinimetisiniz. Ama esnaf size; “ Ağabey, hocam, usta.” diye hitap ediyor. Bu mu esnaflık? Bu mu karşılıklı saygı? İşte bu laubalilik yüzünden kusura bakma ama esnaf kardeş senden ne kaç olur ne de kasaba. Öncelikle bu zihniyetten kurtulmalıyız milletçe. Bu yüzden kobilerimiz ömrü boyunca kobi olarak kalıyor. Bu yüzden uluslar arası şirketlerimiz bir elin parmakları kadar. Gelişme yok, strateji yok, plan yok, öngörü yok. Günü kurtarma telaşındayız hepimiz. Hepimizin altını çizmek istiyorum. Özel sektör de böyle devlet sektörü de. Devlet hastanesine gidersen ikinci sınıf insan muamelesi görürsün, özel hastaneye gidersen yine aynı. Devlet bankasında görevli personel bırakın güler yüzü suratınıza daha bakmaz, özel bankalarda öyle. Devlet kurumuna gidersen aynı muamele, özel şirkete gidersen aynı muamele. Herkes kabadayı, herkes cahil ve herkes maganda. Memleketçe gelişmişliğe değil ilkelliğe özeniyoruz. Böyle bir aptallık olur mu Allah aşkına? Ünlülerimiz bile maganda tarzında konuşmayı marifet sayıyor. Nerede kaldı nezaket? Nerede adab-ı muaşeret? Hiç mi zarafet kalmadı? Koskoca bir memleketin hepsi mi maganda olmak ister? Farz-ı misal adam iş görüşmesine gidiyor. İşveren ayrı bir kaba, iş isteyen ayrı bir kaba. Anlaşılmaz abartılmış bir gurur herkeste. “O bana şöyle seslenemez, bu bana böyle davranamaz.” İletişimsizlik ise hat safhada. Kimse kimseyi dinlemiyor. Yahu adam yazıma yorum yapıyor internette ama yazımı okumamış. Ben yazı da neden bahsetmişim, adam yorumunda neden bahsetmiş? Uyarınca da suçlu ben oluyorum. Böyle cahillik olur mu Allah aşkına? Bu eleştirilerimden sonra büyük bir çoğunluğunuzun da nasıl tepki vereceğini biliyorum ; “ Ya boş ver bunları bir şey olmaz.” Çıldırılmamak elde değil. Ya memleket değiştirmek lazım ya da ülke değiştirmek lazım. Boş vermişlikle bir ülke nasıl kalkınır? Kendini beğenmişlikse hat safha da. En amiyane tabirle kuru sıkı atıyor herkes, işkembe-i kübradan sallıyor. Memleketteki tüm olumsuzlukların arkasında ise dış güçler var. Ya Amerika, ya İsrail ya da Avrupa. Tabi her şey dört dörtlük ya memlekette bir pisliği bu ülkeler çıkarıyor. Bir kere bu memlekette hiç kimse işini doğru düzgün yapmıyor. Çalışıyorum diyene bir bakın, en çok kaytaran odur. Bu memlekette ne üretim yapılır bu zihniyetle, ne ekonomik gelişmeler olur, ne de edebiyat yapılır. Örneğin bir yabancı şirket devasa bir makine üretmiş. Bu makineyi üretmek için araştırma geliştirmeye para harcamış, denemelere para harcamış, Pazar ağı oluşturmaya para harcamış vs. Bizim yerli üretici bu ürünü görüyor daha sonra hesap yapmaya başlıyor ; “ Şurasını şöyle yapsam, burasını böyle yapsam, şurasından şu malzemeyi çalsam, burasına bu malzemeyi koymasam. Ben bu ürünü daha ucuza maledebilirim. Üstelik daha ucuza satarım.” Böyle çarpık bir düşünce olabilir mi Allah aşkına yahu? Sonra ortaya çıkan ürünleri görüyoruz. Böyle ne şirketleşilir ne de kurumsallaşılır. Güvenlik tedbirleri ise hiç dikkate alınmaz bizim memlekette. Malum bir şey olmaz zihniyeti. Adam senin taklit ettiğim malı üretirken güvenliğe ve kaliteye de para yatırmış. Ayrıca ürününü satarken fiyatın içine araştırma geliştirme maliyeti, amortisman maliyetini ve gelecek ürünlerin maliyetini de koymuş. İşte bu yüzden adamların köklü firmaları var. Ama bizim memlekette öyle mi? Şirket bugün ülke birincisi olur, yarın batır. Holdingler haftalık kurulur batır. Bizim memlekette şirketlerin büyük bir çoğunluğu ne iş olsa yapar. Bir konuda uzmanlaşamaz yani. Ayrıca çalışanların fikirlerine asla saygı duyulmaz. Patron ne derse doğrudur, müdür ne derse doğrudur ve eski köye yeni adet çıkarmak hiçte hoş değildir. Bu zihniyetle yollar, köprüler, barajlar yapılır bu memlekete. Hiç kimse yarın ne olacak diye düşünmez. Bugün iyi geçsin de yarını yarın hallederiz nasıl olsa. Yahu belediyenin iş planı, elektrik idaresininkine uymaz, elektrik idaresininki, sular idaresininkine uymaz, sular idaresininki telefon idaresininkine uymaz, telefon idaresinin ki internet idaresininkine uymaz, özel idarenin ki hiç birine uymaz. Çünkü ne de olsa BİR ŞEY OLMAZ. Eve internet bağlatacağım tüm düzenek kurulmuş, resmiyette ben internet kullanıyor görünüyorum ve hatta faturam işliyor para ödüyorum. Aradan bir ay geçti ne gelen var ne giden. İnternetin teçizatı var kendisi yok. Servisteki adam bana şunu söylüyor ; “ Ağabey, bazen oluyor böyle şeyler, bir şey olmaz.” Örnekleri çoğaltabilirim elbette. Çünkü o kadar çok örnek var ki inanamazsınız. Adam nüfus müdürlüğüne gidiyor, yanına kimliğini almıyor. Adam şiiir yazıyor, öykü yazıyor yani edebiyatla ilgileniyor ama imla kurallarından habersiz. Adam hız sınırınının 40 km olduğu viraja 120 km hızla giriyor ve emniyet kemeri takılı değil ama bir şey olmaz diyor. Adamın farları çalışmıyor ama gece seyahate çıkıyor. Belediye çukur açıyor hiçbir uyarı önlemi yok vs. vs. vs. Ne de olsa bir şey olmaz.

Bu bir şey olmazlar yüzünden günün birinde çıldıracağım, bunu biliyorum. Bizim memlekette potansiyel var bu bir gerçek. Bir şey istediğimiz zaman yapabilecek güce sahibiz. Yalnızca bu laubalilikten ve boş vermişlikten kurtulmalıyız o kadar.

Yazmak Hakkında

Yazmak içki içmek gibidir. Kimi efkarından içer, kimi neşesinden; kimisi için alışkanlık olmuştur, kimisi de arkadaşlarına uyar. Yazmak da böyledir. Kimi efkarından yazar, kimi neşesinden; kimisi için alışkanlık olmuştur kimisi ise çevresi insanlar yazdığı için yazar. İçki bütün kötülüklerin anasıyken, yazmak hakkında böyle bir durum söz konusu değildir. Kimi yazılanlar kafa açar, kimileri at gözlüğü takar insanın kafasına. Ne kadar yazan insan varsa o kadar çok yazı çeşidi vardır. Her şey yazılamayacağı gibi her yazılanda okunmaz elbette. Birilerinin çok beğendiği bir yazıyı başka birileri beğenmeyebilir. Bir zaman çok beğenilen bir yazı başka bir zaman yerden yere vurulabilir ki bu yazarlar içinde geçerlidir. Netice itibarıyla dünyada değişmeyen tek şey değişimin kendisidir. Niçin yazıyorsun sorusuna ise kuşkusuz verilebilecek kesin bir cevap yoktur. Aynı soruyu ben kendime sorduğumda çelişkili cevaplar alıyorum kendimden; neden olacak elbette rahatlamak için, bunun da nedeni sorulur mu canım elbette ölümsüz olmak için netice de söz uçar yazı kalır, yazmamın nedeni boş zamanlarımı değerlendirmek, yazıyorum çünkü yazmayı seviyorum. Bu sorunun cevabı bunların herhangi birisi olabileceği gibi hepsi ya da hiçbirisi de olabilir elbette. Ne de olsa herkesin bir nedeni vardır.

Önceleri yazı konusunda oldukça katı prensiplere sahiptim. Örneğin her insanın yazdıklarını okumazdım, belirli konular üzerine yazılan yazıları hep birbirine benzettiğimden umursamazdım. Ama artık öyle düşünmüyorum. Herhangi bir insan zahmet edip birkaç satır karalamışsa bile okumaya değer diye düşünüyorum. Beğenilir ya da beğenilmez o elbette kişinin taktirine kalmıştır. Yazmak çoğu insan için lise yıllarından kalma bir alışkanlıktır. Yani ilk gençlik yıllarından. Çocukluk ve yetişkinlik arasında sıkışıp kalmış insanlar genelde yazarak ruhlarını rahatlatmak isterler. Bu yazılarsa çoğu zaman unutulmuş bir defterin arasında kalırdı. Ama şimdi öyle değil. İnternette bir çok edebiyat sitesi var ve amatör şair ve yazarları bekliyor. Bu paylaşım açısından çok güzel bir şey. Yalnız şuna dikkat ettim ki bu sitelerdeki yazılanların çoğu aynı konulara dayanıyor. Aslında hepsi birbirine benziyor desem sanırım haddimi aşmış olmam. Bütün edebiyat sitelerinde şiirlerin ve yazıların yegane konusu aşk ve yalnızlık. Elbette istisnalar kaideyi bozamaz. Buradan çıkarılacak en kaba sonuç; herkes aşık ve herkes yalnız. Bu elbette can sıkıcı bir durum. Aynı zamanda bu durum Türk Sinemasının içine düştüğü çıkmazında bir göstergesi. Amerikan sinemasında ya da Avrupa sinemasında konu yelpazesi çok geniştir. Ama Türk sinemasında bu yelpaze aşk, yalnızlık, aldatma ve mafyacılıktan ibarettir. Hayal gücümüzü pek fazla kullanmıyoruz sanırım. Elbette bu konuda da çeşitli istisnalar var. Mesela korku filmi çekmek istemiş sinemacılarımız. Ama çekilen bu korku filmleri Amerikan sinemasının kötü taklitleri gibi kalmış. Halbuki bizim kültürümüzde korkutucu o kadar çok karakter var ki. Sonuç ise elbette ki fiyasko. Çok kez duydum şu sözü; " Ya adamlar Avatar filmi çekiyorlar, bizim sinemamızdaki şu filmlere bak." Aşk, yalnızlık, aldatmak ve mafyacılık konuları arasında sıkışmış bir sinemadan bahsediyorum. Edebiyatımızda da durum pek farklı değil. Elbette sinema ve edebiyat konusundaki bu düşüncelerime cumhuriyet tarihimizin ilk yirmi yılı dahil değildir. Dönem dönem çekilen çeşitli filmleri de istisna olarak kabul ediyorum, elbette çok enteresan eserleri olan yazarlarımızı da. Bu kısırlığın sebebini şimdi burada dökecek akademik tecrübeye sahip değilim elbette. Ama kültür devriminin, eğitim ve ekonomi devrimlerinden sonra geleceğini bilecek kadar kafam çalışır. İnsanları sinemaya tiyatroya zorla gitmeye zorlarsanız, kitap okumayı ve klasik batı müziğini dinlemeyi bir modernlik ölçüsü sayıp insanlar arasında ayırım yaparsanız olacağı budur. Zorla sanat olmak çünkü, bu bir istek mevzusudur. Eğitim ve öğretim döneminde zorla tiyatroya götürülmek istenen insanların çoğu tiyatro salonlarının önünden bile geçmemektedirler. Yani zorla hiçbir iş olmaz. Bunun yanı sıra hiç kimsenin istediği işi yapmamasından bahsetmeyeceğim bile. Çünkü benden önce bir çok yazar bu konudan defalarca bahsetti. Yalnız şunu biliyorum; benim jenerasyonum arada kalmış, kaybolmuş bir jenerasyondur. Bende bir ihtiyarlık alameti olan o meşhur söz söyleyeceğim; şimdiki çocuklar daha şanslı.

Bu şanslılık konusunda şimdiki edebiyatçıların da daha şanslı olduğunu söyleyeceğim. Çünkü günümüzde insan yazdıklarını daha çok insana kolaylıkla ulaştırabilir. Elbette bu durumun hiç hoş olmayan yönleri de var; hiçbir ücret beklememek gibi. Ya da eskisi kadar meşhur olamamak gibi. Ama her ne olursa olsun, eğer güzel bir iş yapıyorsanız, yaptığınız iş eninde sonunda hakkını bulur. Yapmıyorsanız zaten bir şey beklemezsiniz. Lise yıllarımda öğrendiğim ve çok beğendiğim bir söz var; Kemancı sen kemanını çal para da gelir alkış da. Günümüzde meşhur olan yazarlara ise hiçte iyi bir gözle bakmadığımı söyleyebilirim. Zira sanatta torpil olmaz. Ayrıca popüler kültür çok hızlı tükenen bir olgudur. Velakin öyle ya da böyle yazmak ya da okumak ziyadesiyle lüzumlu şeylerdir. Burada amacım sosyal mesaj vermek değil elbette. Zira bu yazımda bahsettiğim zorlamaya dönüşebilir bir durumdadır. Burada eklemek istediğim kişisel görüşümse bambaşkadır. Günümüzde insan bir şeyler yazmışsa belli bir ücret karşılığında yazdıklarını kolaylıkla kitap haline dönüştürebilir. Bu artık her insan için oldukça kolay bir iş. Fakat ben hiçbir zaman hiçbir yayıncıya ücret ödeyip yazdıklarımın kitap haline dönüşmesini istemem. Bende bu edebi kirliliğe sebep olan bir harekettir. Eğer yazdıklarım kitap haline dönüşecek kadar ehemmiyetli şeylerse elbette ki bir şekilde kitap haline dönüşür. Ama yazdıklarım kitap haline dönüşecek kadar ehemmiyetsizse kitap haline dönüşmesi edebi kirlilikten başka bir şey değildir. Elbette hatıra için bastırılara sözüm yok. Zaten edebiyat ve ticaret birbirlerinin dilinden hiç anlamayan ve hiç geçinemeyen iki ayrı olgudur.

Madem yazmak ve yazarlık hakkındaki düşüncelerimden bahsedeyim devam edeyim. Bir insana niçin bunu yazdın ya da yazarken neden bu yolu kullandın diye elbette sorulamaz. Ama bizim edebiyatımızda karşılaşılan ve benim hiç

tasvip etmediğim durumlardan birisi de sarhoş muhabbeti durumudur. Kimi yazarlar şairlerin eserleri aynen böyledir. Onları okurken sarhoş muhabbeti dinlersiniz. Eğer sizde alkol almamışsanız keyifsiz bir durumdur bu. Geçenlerde televizyon kanallarından birinde böyle bir şaire denk geldim. Ciddi bir televizyon kanalı bu bayan şairle bir program yapmış. İnanın alkolsüz izlenmezdi bu program. Ömrümde bu kadar çok sıkıldığımı hatırlamıyorum. Kadın yaşını başını almış bir kadın ve makyajı oldukça abartılı. Programda doğadan yararlanılmak istenmiş. Böyle kuşlar, çiçekler, böcekler ve ağaçlar gösteriliyor. Bu bahsettiğim çiçekler böcekler arasında şair bir yandan geziniyor bir yandan da şiirlerini okuyor. Bir karikatüre benziyordu daha çok. Ama bu öyle yavaş bir şiir okuma tarzı ki anlatmanın imkanı yok. Neredeyse bir satır bir dakikada söyleniyor. Çeşitli anlaşılma imgeleri kullanılarak şiirler daha anlaşılma bir hale getirilmiş. Zaten bu durum bizim edebiyatımızda ve sinemamızda bir klişedir; herhangi bir eser ne kadar çok anlaşılma o kadar çok değerlidir diye düşünülür. Müzikten ise hiç bahsetmeyeceğim. Dediğim gibi ben ömrüm boyunca bu kadar sıkıcı bir edebiyat programı izlemedim. Bir de şöyle bir yanlış anlaşılma var ki ben bu duruma da çok sinirleniyorum. Tüm edebiyat ortamlarında şöyle bir anlayış hakim; bir şair ya da yazarın tüm arkadaşları da şair ve yazar olmalıdır. Böyle saçma bir anlayış olabilir mi? Neden böyle olsun ki zaten? İnternetteki edebiyat sitelerinde ise tebrik etmek, yazı dostu olmak gibi durumlar birbirlerini ağırlamaya dönmüş. Benim tanıdığım bir çok kişi daha yazıyı okumadan tebrik butonuna basıyor. Bir de okumadan yapılan yorumlar var ki içler acısı. Şu durumsa bana çok saçma geliyor, o beni tebrik etmiş, bende onu tebrik edeyim. Bu benim yazı dostum, onun yazılarını beğeneyim. Böyle edebiyat böyle sanat olur mu Allah aşkına? Kimi siteler belli bir grubun elinde. Tuhaf bir durum. Ama elbette sanatta torpil yoktur. Kıymetli bir eser ortaya koymuşsunuzdur ya da koymamışsınızdır. Mesele bundan ibarettir.

Elbette ki bu yazıda bahsettiklerim tamamıyla benim şahsi düşüncelerim. Beğenilir ya da beğenilmez, okunur ya da okunmaz herhangi bir öngörüm yok. Fakat samimi düşüncelerle şunu söylemem sanırım edep sınırları aşmama neden olmaz; yazımının şuanda son cümlelerini yazarken söyleyebilirim ki oldukça rahatladım ve huzura kavuştum. Bunalım eşliğinden birkaç adım gerideyim artık. Benim için kimi zaman yazmak bir tür terapiye benziyor. Şimdi huzurlu bir şekilde devam edebilirim huzursuz hayatıma...

ÇAĞIMIZDA İNSAN OLMAK

Çağımızda insan olmak, insanca yaşamak gün geçtikçe zorlaşıyor. Değerlerimizin ve kavramlarımızın içi boşaltılıyor. Para kazanma hırsı, büyük uluslu şirketlerin gelecek planları ve büyüme hedefleri maalesef insan hayatından daha değerli hale geldi. Eğer para; insan hayatından daha değerli bir hale gelmişse elbette haysiyetten, insan onurundan, adaletten ve daha birçok insani değerden bahsetmek neredeyse imkânsız demektir. İlkellekle yaftalamış olduğumuz toplumlar bile hiç bu kadar alçalmamıştı. Modern olarak tabir ettiğimiz toplumlarınsa ilkel toplumlardan daha aciz oluğu su götürmez gerçeklerden birisi.

İnsanın yeryüzü macerasının başlangıcından beri temel ihtiyaçları aslında hiç değişmedi; yiyecek ve içecek ihtiyacı, barınma ihtiyacı, kıyafet ihtiyacı ve güvenlik ihtiyacı. Bu temel ihtiyaçlar günümüz modern toplumları için son derece yetersiz olarak görünebilir. Çünkü çağımızda toplumlara, devletlere ve hatta savaflara yön veren çok uluslu şirketler her gün yeni bir ihtiyaç icat ederek insanları kendi köleleri haline çevirmenin peşindedir. Önce alışkanlıklar yaratıp sonra bu alışkanlıkların ihtiyaç haline dönüşmesini sabırsızlıkla beklemeğe gelirler. Pazarlama ağlarının genişlemesi, pazar paylarının artması için sorunlar ve hatta savaflar çıkarıp dünyaya sunmaktadırlar. Tüm bunları da insanların anlamadığı ekonomik terimlerle aslında her gün beyan etmekte. Oysa o kimsenin anlayamadığı ekonomik terimlerin hepsi aynı şeyi anlatıyor; cebinizdeki son kuruş kadar almak istiyoruz, paranız yoksa üzülmeğin bizim için ömrünüzü ve geleceğinizi verirsiniz olur biter.

İlkel olarak nitelendirilen toplumlar kendi kendilerine yetebilen toplumlardı. Yiyeceklerini, kıyafetlerini ve barınma ihtiyaçlarını kendileri kolaylıkla karşılayabiliyorlardı. Daha basit örneklerle anlatacak olursak kırsalda doğa ile iç içe yaşayan bu toplumlarda insanlar kendi ekmeklerini kendileri yapıyorlar, kendi hayvanlarını kendileri besliyorlar, kendi elbiselerini kendileri dokuyorlar ve kendi evlerini kendileri yapıyorlardı. Aynı zamanda kendi güvenliklerini tehdit edecek gözü dönmüş şirket toplulukları da yoktu. Bu yüzden dünyada çıkacak küresel boyutta bir ekonomik krizden bu ilkel olarak nitelendiren toplumlar en az düzeyde etkileniyorlardı. Ama günümüz modern toplumlarında tamamen doğadan soyutlanmış bir biçimde insanların yiyeceklerini yiyecek şirketleri, giyeceklerini tekstil şirketleri ve barınma ihtiyaçlarını inşaat şirketleri karşılıyorlar. Karşılığında ise yine o şirketlerde çalışıp bu hizmetler ve ürünler için para kazanmak gerekiyor. İnsanlara ve toplumlara bu kısır döngü dayatılıyor. Hatta insanlara sahip olmadıkları paraları gelecekleri kefil gösterilerek harcatılıyor ve tüm bunlar modernlik yalanları içinde allanıp pullanarak insanlara sunuluyor. İnsanlar gelecekleri ve özgürlükleri karşılığında ihtiyaçları olmadığı halde sibernetik sistemler, kanser yapan abur cuburlar, hazır kahveler, otomobiller, gereksiz kıyafetler alıyorlar. Olası bir küresel ekonomik krizde ise en büyük, en şiddetli etkiyi modern olarak nitelendirilen bu toplumlar, insanlar görüyorlar.

Modern toplum masalları içinde dayatılan kölelik düzeninin ne insana ne de doğaya saygısı var. Hayvanlar verimlilik palavraları içinde işkence görüp toplama kamplarında katlediliyor, ormanlar yok ediliyor, denizler kirletiliyor ve atmosfer zehirleniyor. Doğa ile iç içe uyumlu bir şekilde yaşayan insan birdenbire modernlik yalanları içinde dünyayı yok etmeye programlanmış bir robota dönüşüyor. Kırsal kesimde kendi ekmeğini, kendi etini, kendi yumurtasını üreten ve kendi evini yapan insanların çöpleri neredeyse yok denilecek kadar azdır. Çünkü tamamen doğal yollarla ihtiyaçlarını karşılar. Ama büyük metropollerde sözde ihtiyaçlarını karşılamak için attıkları her adımda ortaya bir çöp çıkar. İçmek için bir bardak su bile plastik kaplara konulmuştur. Çünkü şirketler için ancak bu şekilde sudan para kazanabilirler.

Ekonomik palavralarla devletleri de ellerine geçiren çok uluslu şirketler zaman içinde sanayi sektörünü, tarım sektörünü, tekstil sektörünü, inşaat sektörünü ele geçirdiler ve tüm bunlar içinse eğitim ve öğretim kurumları ile basın ve medya kurumlarını ele geçirmeleri gerekiyordu, yaptılar da. Şirket politikalarına hizmet eden elemanlara ihtiyaçları vardı. Bizzat eğitim yoluyla bunu sağladılar. Yollarına çıkan her şeyi de büyük bir şiddet ve acımasızca yok ettiler, yok ettirdiler. Bu aşamadan sonra hukuku satın almak, insanların değer yargılarıyla oynamak hiç de zor bir şey değildi elbette. Kendi kural tanımazlıklarına uydurma kurallar ve kanunlar uyarladılar. İşte bu aşamada insanların ve insan hayatının hiçbir değeri yoktu. Yıllık planlanan ciro rakamlarına ulaşmak için savaflar çıkardılar, insanlar öldürdüler. Sistem çok iyi işliyordu. Ama hesaplamadıkları bir şey vardı; dünyamızın sınırlardan oluştuğu.

Ekonominin ilk konusu insan ihtiyaçlarının sonsuz olduğudur. Ekonomi ilmi kıt olan dünya ile sonsuz olan insan ihtiyaçlarını karşılama sanatıdır. Dikkat çekmek istiyorum; KİT olan. Yani sonu olan, bitebilen, tükenebilen, yok olan. Günümüz sözüm ona modern toplumlarını yaratan şirketler uzun vade de insanlığın, dünyanın ve dolayısıyla kendilerinin sonlarını hazırladıklarının sanırım farkında değiller. Belki de farkındalar ama günlük kazanç hırsları geleceklerinden daha ağır basıyor bilemiyorum. Ama insan zihni, insan onuru bu canavarlaşmanın önüne geçmeli diye düşünüyorum.

Basın ve medya yoluyla zihnimize günde milyonlarca taciz ve saldırı yapılıyor. Bu saldırının bir diğer adı da reklamlar. Aslında ihtiyacımız olamayan ve sonunda bizi kanser edecek olan birçok şeye ihtiyacımız olduğu yanılması zihinlerimize kazınıyor. Mutlu olmak istiyorsan bu sakızı çiğnemelisin, güzel olmak istiyorsan bu ayakkabıları giymelisin, asil olmak istiyorsan bu otomobile binmelisin, modern olmak istiyorsan bu konutlarda oturmalısın vs. vs. vs. Tüm bunlar zaten önceden bizim olan kaynakların ekonomik saçmalıklarla gasp edilip, üretim safatalarıyla

kirletilip tekrar bize satılmasından başka bir şey değil. Her yerde yalan ve her yerde sahtekârlık var. İnsanı insan yapan değerler ve kavramlar ihtiyacımız olmayan ürünler için satılıyor ve yok sayılıyor. O yüzden çağımızda insan olmak ve insanca yaşamak oldukça zor. Şimdi şu soruyu soralım kendimize gerçekten neye ihtiyacımız var? Gerçekten???

İHTİMAL

İHTİMAL

Yüksek apartmanların arasından sıyrılan güneş ışınları, pencerenin önünde kanlı gözlerle sokağı izleyen Mustafa'nın soluk benzini sarıya boyuyor ve ara ara ak düşmüş saçlarının arasından sızarak, sigara dumanıyla kirlenmiş odanın nemli havasını delip geçiyordu. Uykusuzluk Mustafa'nın gözlerinin altına siyah torbalar hediye etmişti. Sakal tıraşı uzamış ve yüzündeki çizgiler belirginleşmişti. Pencereyi açtı ve serin sabah havasını ciğerlerine çekti. Oldum Olası sabahın bu serin havasını sevmişti. Derin bir nefes çekmiş olacak ki boğuk boğuk öksürdü. Odanın kirli ve nemli havası buğu halinde dışarıya yükseliyordu.

Şehir uykudan uyanıyor gibiydi. Sokaktaki araç sayısı artmıştı, gece vardiyası işçileri çoktan işlerinden dönmüş. Köşe başındaki simitçi ve karşıdaki ekmek fırını çalışmaya başlamıştı. Önce çöp arabası sokaktan geçti ve ardından gazete dağıtım aracı. Yüksek apartmanlar insan kasmaya başladılar. Issız sokaklar kalabalıklaştı. Sanki önüne çekilen bir setle kuruyan akarsuyu durduran set ortadan kalmış ve biriken su serbest kalmış gibiydi. Bir saat önce uykudaki şehir sanki birden bire uyanmış ve hayata gelmişti.

Mustafa ise yine tüm gece uyumamıştı. Kendini yorgun hissediyordu. Ama bu hisse yabancı olduğu söylenemezdi. Çünkü yaklaşık bir buçuk aydır bu durumdaydı. Psikolojik bulgulara bakılırsa depresyona girmişti. Ama tedaviye ihtiyacı olduğunu düşünmüyordu. Çok sigara içmekten başı ağrıyordu. İçtiği şekeriz koyu kahveler midesini perişan etmişti. Mide yanması dayanılır vaziyette değildi. Birkaç derin nefes daha aldıktan sonra televizyonun karşısındaki koltuğa oturdu. Önündeki masada sigara izmaritleriyle dolmuş taşmış bir kül tablası ve baş bir kahve bardağı vardı. Televizyonda eski bir komedi dizisinin tekrarı yayınlanıyordu. Bu dizinin yeni bölümünün yayınlandığı günlerde bu dizi hiç kaçırmazdı. Gözlerini yumdu ve bu dizinin bu bölümün yayınlandığı zamanı hatırlamaya çalıştı. O zamanlar her şey ne kadar da yolundaydı. Gerçi o zamanda bir şeylerden şikâyet ediyordu. Ama son bir buçuk aydır yaşadığı sıkıntıların yanında o şikâyet ettiği hususları seve seve kabul edebilirdi. Ama her zaman şikâyet edilebilecek bir şeyler oluyordu işte. Tam da uyumak üzereyken telefon çaldı. Telefon mutfak masasının üzerideydi. Önce ayağa kalkmak istemedi Mustafa. Sonra telefonun ısrarcı çalışına direnemedi. Ayağa kalktı. Aniden kalkmış olacak ki başı döndü. Gözleri karardı. Neredeyse yere düşecekti. Bir an duraksadıktan sonra kendine geldi ve mutfağa yöneldi.

Arayan Neriman'dı, kadim dostu Neriman. Belki de annesinden daha çok düşünüyordu Mustafa'yı. Öyle olmasa bile annesinden daha çok aradığı aşikârdı. Mustafa telefona bakıp bakmamak konusunda tereddüt yaşadı. Ama Neriman pes etmezdi. Telefonu açmazsa çıkar gelirdi eve. Bunu göze alamadı Mustafa ve telefonu açtı;

- Efendim Neriman

- Günaydın Mustafacığım, uyandın mı?

- Evet uyandım.

- Sen hiç uyumadım desene şuna. Sesinden belli.

- Öyle ya da böyle uyanığım işte.

- Olur mu hiç öyle şey, perişan ettin kendini.

- Yine mi başlayacağız?

- Tamam tamam başlamayacağım. İşe gitmiyor musun?

- İzinli olduğumu bilmiyormuş gibi konuşma, sen yazmadın mı izin kâğıdımı?

- Evet, ben yazdım. O zaman hazırlan, seni kahvaltıya götüreceğim.

- Ne kahvaltısı?

- Ne kahvaltısı mı? Hani insanlar sabahları ederler. İyi kahvaltı iyi bir gün demektir. Haydi bakalım marş marş.

- Neriman ben gelmesem olmaz mı Allah aşkına? Hiç kahvaltı etmek istemiyorum. Hele hele bunun için dışarı çıkmayı hiç istemiyorum.

- İtiraz kabul etmiyorum, beş dakikaya ordayım, haydi hazırlan.

- Ya Neriman...

Neriman telefonu çoktan kapatmıştı. Mustafa öfkeyle iç çekti ve telefonu masanın üzerine koydu. Söylene söylene banyoya doğru ilerledi.

Neriman hayat dolu bir kadındı, kısa sarı saçları ve iri kahverengi gözleriyle her zaman yaşam enerjisi saçardı etrafına. Hemen hemen hiçbir şey için fazla üzülmez, her şeye güler geçerdi. Çok üzüldüğü zamanlarda on dakika kadar gözyaşı döker ve hayatına kaldığı yerden devam ederdi. Pozitif enerjisiyle yaşadığı ve çalıştığı yeri huzurlu hale getirebilen nadir insanlardandı. Kısacık boyuyla yerinde hiç durmaz bir o yana bir bu yana koşuştur dururdu. Kolay kolay insanlara bağlanamayan Neriman, bağlandığı insanlara koruyucu bir anne şefkati gösterirdi. Bu koruyucu şefkat insanları zaman zaman rahatsız etse de, kimse şikâyet etmez, hatta böylesi bir lütfâ sahip oldukları için şükrederlerdi. Çevresindeki insanlar Onun kolay kolay incinmeyeceğini bilseler de Onu incitmekten çekinirler ve Onu incitecek her şeye ve herkese karşı savaşırlardı. Çünkü Neriman tam bir iyi gün dostuydu ve iyi gün dostu kolay bulunan bir şey değildi.

Şimdi de Neriman Mustafa için seferber olmuştu. Mustafa ile yaklaşık dört sene önce tanışmışlardı. İlk başlarda fazla samimi olamamış olsalar da daha sonraları birbirlerini tanıdıkça ve birbirleri için fedakârlık yaptıkça sıkı dostlar haline gelmişlerdi. Mustafa Neriman'a nazaran daha içine kapanık ve daha karamsar bir insandı. Kolay kolay insanlara güvenmez ve sert mizacıyla birleşen melankolik tavrı çoğu insan için aşılmaz engeller oluştururdu. Elbette bunun en büyük nedeni zor bir hayat geçirmesiydi. Anne ve babası küçük yaşta ayrılmış, Mustafa babasının yanında kalmış ve annesini birkaç silik anının dışında hiç tanıma imkânı olmamıştı. Belli bir yaşa gelip ayakları yere bastığında ise annesinin kanserden öldüğü haberini almıştı. Annesine öfkesi yerini yoğun bir hüzne bırakmıştı. Mustafa'nın babası katlanılması zor despot bir adamdı, bu despot tavrı Mustafa'nın kişiliğinde izi hiçbir zaman silinemeyecek derin yaralar bırakmıştı. Mustafa genel olarak kadınlara güvenmezdi. Ama Neriman bu önyargıyı aşabilmiş nadir insanlardı. Ama Mustafa ile Neriman'ın ilişkisi cinsiyet faktörünün olmadığı bir ilişkiydi. Ne Mustafa Neriman'ı bir kadın olarak görüyordu ne de Neriman Mustafa'yı bir erkek olarak görüyordu. İkisi de birbirlerine vazgeçilemeyecek ve uğruna fedakârlıklar yapılabilecek dostlar olarak görüyorlardı. En azından Mustafa için durum böyleydi.

Mustafa yaklaşık bir buçuk aydır gönül sancısı içinde kıvranıyordu. Bu sancının müsebbibi ise işyerindeki mesai arkadaşı Aysu'dan başkası değildi. Yaklaşık bir sene önce işe başlamış, uzun boylu, kumral ve alımlı bir kadın. Ama her alımlı kadın gibi biraz kendini beğenmiş ve havalı. Etrafında pervane olan erkeklere alışkın, bir bakıma gönül hırsız bir kadın ve bu haliyle ince duyguları anlamaktan oldukça uzak. Bazı erkekler sevdikleri kadınların kendilerini anlamalarını isterler. Ama maalesef bu, çoğu zaman gerçekleşmez. Sevme, sevgi ve aşk denilen şey anlamlarla pek ilgilenmez. Bu duyguların temeli insanın kendisinin de anlayamadığı içgüdülerle bağıntılıdır. Mustafa Aysu'dan hoşlanmış ve hatta bir adım daha ileri gidersek ona aşık olmuştu. Ama bu aşık olma durumunun karşısında Aysu'nun kendisini anlamasını beklemişti. Ama Aysu ince düşünen ya da ince düşüncelere kafa yoran birisi değildi. Bu Onu anlayışsız bir insan haline getiriyor olsa da bu elbette ayıplanacak bir durum değildi. Çünkü her insanın yaşama biçimi farklıdır ve kendini ilgilendirir. Elbette bu Aysu'nun Mustafa'dan hoşlanmadığı ve hoşlanmayacağı anlamını da doğurmaz. Zira Mustafa'da yakışıklı ve başarılı bir adamdı. Yalnızca biraz fazla mağdur ve hüznüydü o kadar.

Mustafa tıraş olmak istedi, sonra vazgeçti. Elini yüzünü yıkadıktan sonra ayna kendine bir göz attı. Gerçekten de perişan bir haldeydi. Bu perişan halini Neriman'ın görmesini istemiyordu. Dostundan yaralarını saklamak istiyor ama bunu yapamayacağını da biliyordu. Neriman'dan kaçmazdı. Elini yüzünü havluyla kuruladıktan sonra yüzünü buruşturdu. Havlu kirliydi ve kirli havludan yükselen kötü koku mide yangınını artırmıştı. Ağzında paslı metal tadını hissetti. Bu çok rahatsız edici bir durumdu. Banyodan yatak odasına gidip temiz kıyafetler giydi. Sonra sigara paketini, cep telefonunu ve arabasının anahtarlarını alıp evden çıktı. Merdivenlerden ağır ağır aşağıya indi. Kapıcı Musa ile karşılaştı, hafif bir kafa selamıyla selamlaştı. Musa bir şey söyleyecekti ama cesaret edemedi. Mustafa'nın sert mizacını biliyor ve Onunla konuşurken çekiniyordu. Mustafa apartmanın dışına çıktıktan sonra etrafına baktı. Güneş gözlerini kamaştırıyordu. Cebinden güneş gözlüğünü çıkarıp taktı. Tam o sırada Neriman'ın fıstık yeşili rengindeki küçük arabası görüldü sokağın başında. Şu Neriman ne kadar da hayat dolu bir kadındı böyle. Neriman'nın arabası Mustafa'nın önünde durdu ve cam yavaşça açıldı;

- Dakik gördüm seni Mustafa'cığım, bunun arkasında eve çıkmamı istememen olmamalı sanırım.

Neriman hemen Mustafa'nın niyetini anlamıştı. Mustafa içinden bu kadını kandırmamın sanırım başka bir yolu yok diye geçirdi. Hırıltılı bir öksürükten sonra;

- Ne alakası var Neriman, sen dışarıda kahvaltı etmek istediğin için aşağıya indim. Yoksa biliyorsun, hem bu kahvaltı da nereden çıktı?

- Tabi tabi anlıyorum seni. Haydi, bin şu arabaya

- Benimkiyle gitseydik

- Ne oldu bir bayanın arabasına binmek zorunuza mı gitti beyefendi.

- Gitmedi gitmedi of başımın belası mısın sen?

Kısa bir duraksamadan sonra Mustafa arabaya bindi ve araba ilerlemeye başladı. Neriman seri bir hareketle Mustafa'nın gözündeki gözlüğü çıkardı. Mustafa sanki çıplak kalmış gibiydi, öfkeleni.

- Ne yapıyorsun ya?!

- Asıl sen ne yapıyorsun? Ne yapmışsın kendine böyle? Ağladın mı yoksa?

- Ne ağlaması, saçmalama.

- Belki ağlasaydın daha iyi olurdu. En azından duygusal olarak bir boşalma yaşanırdı. Böyle içine atınca daha mı iyi oluyor sanki? Uyumadın değil mi yine tüm gece?

- Uyudum

- Bana yalan söyleme

- Zaten sana yalan söylemek ne mümkün?

- Ya neden kendini bu kadar yıpratıyorsun anlamıyorum. Yani reddedilmek bu kadar mı zor senin için?

- Bu konuyu tekrar açmayı düşünmüyorsun değil mi?

- Tamam tamam ama beni de anlamalısın. Havadan sudan mı bahsedeyim yani sen bu durumdayken?

- Sen işe gitmiyor musun?

- Konuyu değiştirme, ayrıca evet bugün işe gitmiyorum.

- Sebep?

- Sana ne kardeşim patronum musun?

- Pardon.

Bir süre arabanın içinde sessizlik oldu. Küçük araba şehrin trafiğine iyiden iyiye girmişti. Her taraftan bir araç akını vardı. Mustafa;

- Nereye gidiyoruz? diye sordu. Neriman;

- Sen kendini bana bırak dedi.

Yaklaşık on beş dakikalık bir seyahatten sonra şehrin o çekilmez trafiğinden uzaklaştılar ve denizi karşısına almış bir çay bahçesinin yanında durdular. Yol boyunca fazla konuşmamışlardı. Mustafa akıp giden trafiği izlemişti. Neriman ise ara ara Mustafa'yı. Mustafa bu çay bahçesine birkaç kez gelmişti ama kahvaltılık servisi olduğunun bilmiyordu. Aslında iyi bir kahvaltılıya da ihtiyacı vardı. Beraber arabadan indiler ve denize yakın gölgelik bir masaya oturdular. Garson geldi ve siparişlerini aldı. Bu sırada Neriman her zaman yaptığı gibi yani damdan düşer gibi lafa girdi;

- Ya bu Aysu seni neden bu kadar yıktı anlamıyorum. Liseli gençlere döndün ha. Hiç mi kadın sevmedin hiç mi aşık olmadın oğlum? Bu ne böyle yapış yapış? Biraz kendine gel lütfen.

- Yine bu konudan mı konuşacağız?

- Evet, efendim yine bu konudan konuşacağız. Kendini harap etmene dayanamıyorum. Hem de Aysu için.

- Hem de Aysu için derken Aysu'ya haksızlık etmiyor musun?

- Bak bana hala Aysu'yu savunuyor.

- Savunduğumdan değil, beni yanlış anlama.

- Seni yanlış anlıyorsam bu benim değil senin hatan, demek ki sen bana kendini doğru aksettiremiyorsun. Ya seni az çok tanıyorum. İçine kapalı bir insan olduğuna da biliyorum. Ama benim, ben Neriman. Benden de mi gizleyeceksin? Ne oldu, neden bu kadar yıkıldın? Sana darılmaya başlayacağım, benden gizleyecek kadar özel ne olabilir ben sana bu kadar yakinken?

- Saçmalama lütfen, konunun seninle alakası yok, konu benimle alakalı.

- Yapma ya! Bak bunu duyduğuma sevindim. Çocuk mu kandırıyorsun sen?

Konuşma devam ederken garson kahvaltılık servisini getirdi ve kelimenin tam manasıyla sofrayı donattı. Bal tereyağı, domates, salatalık, yumurta ve kahvaltılık denildiğinde akla her ne geliyorsa. Mustafa;

- Buranın böyle kahvaltılık servisi olduğunu bilmiyordum dedi. Neriman;

- Lafı değiştirme şimdi, sorun ne paylaş benimle dedi ve Mustafa'nın eline dokundu.

Bu sıcak dokunuş Mustafa'nın iini titretti. Hiç hatırlamadığı anne figürü canlanmıştı sanki karşısında. Hemen elini çekti ve bir zeytin attı ağzına.

- Ne anlatayım ne istiyorsun?

- Neden bu haldesin? Bu Aysu sana ne yaptı ki bu hale geldin? Ben seni güçlü bir kişi olarak görüyordum. Ama şimdi bu perişan vaziyettesin neden?

- Nedeni şudur diyemem Neriman. Ama bu benim gemişimle alakalı.

- Ne geçmişi? Ulan Aysu işe gireli daha bir sene olmadı.

- Onun geçmişiyle değil benim gemişimle alakalı.

- Nasıl yani bu Aysu senin çocukluk aşkın filan mıydı?

- Hayır ya ne alakası var, sen beni dinleyecek misin?

- Tamam tamam dinliyorum.

- Yorumlarını sona saklarsan sevinirim. Ben kolay bir çocukluk geçirmedim Neriman, bunu az çok sende biliyorsundur. Muhakkak konuşmuşuzdur.

- Evet

- Biliyorsun benim annem babam ben küçük yaştayken ayrıldılar ve ben babamın yanında kaldım. Yani birkaç anı dışında annemi hiç tanımadım. Tam annemi göreeğim diye karar almaya çalışırken de kanserden öldüğü haberi geldi.

- Evet, Allah rahmet eylesin.

- Yani içimdeki anne figürü hep boş kaldı. Bu yüzden benim aşklarım hep sancılı geçmiştir. Bilirsin klişeleşmiş söylemi; her kız aşık olduğu kişide babasını ve her erkek aşık olduğu kişide annesini arar. Bu çok klişe bir dūřündür ama klişe olduğu yanlış olduğu anlamına gelmez.

- Evet haklısın.

- İşte bende aşık olduğum her kadında annemi aradım. Önceleri bunun pek farkında değildim. Ama sonraları farkına vardım. Annemi birkaç anı dışında da hatırlamıyorum. Sanırım uzun boylu ve kumraldı.

- Sen kısa boylu olmayasın sakın o zamanlar?

- Neyse ne, benim hatırladığım bunlar. İşin özü Aysu'ya aşık olma nedenimde buydu. Aysu benim için hiçbir zaman sahip olamadığım ulaşamadığım anne figürü haline dönüştü zamanla.

- Anlıyorum.

- Anladığını sanmıyorum, anlamak için yaşamak gerekir. Bir yolda yürümekle o yolu bilmek farklı şeylerdir.

- Seni anlıyorum ama ısrarına anlam veremiyorum Mustafa. Belki de bu ilişi başlasaydı Aysu'nun annen olmadığını anlayacaktın.

- Bir ihtimal üzerine mi konuşuyorsun?

- Hayır, gerçeklerden bahsediyorum sana. Hiç kimse senin annen değil ve hiç kimse senin annen olamaz. Bu arayıştan vazgemelisin. Bu arayıştan vazgemediğin sürece asla mutlu olamayacaksın bunu anlamıyor musun? Mevzu Aysu ya da bir başkası değil. Mevzu sensin. Aslında ne zamandır bunu sana anlatmayı dūřünüyordum. Yeter artık, kurtul řu annenin hayaletinden!

Ortam bir anda sessizleşti. Mustafa Neriman'nın iri kahverengi gözlerine uzun uzun baktı. Sonra dūřünmeye başladı. Önce çekinir gibi olmuştu ama hayır Neriman'dan utanmıyordu ve söyledikleri doğruydu. Yalnızca bunu nasıl yapacağını bilmiyordu. Kendini biraz toparladıktan sonra;

- Nasıl diye sordu, bunu nasıl yapabilirim?

- Bunu ben sana söyleyemem. Nasılı sana kalmış. Kolay olmayacağıın da farkındayım ama bunu gerekleştirmelisin. Bu şekilde mutlu olman imkansız, bu şekilde huzuru bulman imkansız. Aysu gider, başkası gelir, o gider başkası gelir ve bu arayış seni her zaman mutsuz eder. Bu sonu olmayan bir arayış, bu arayıştan vazgeç ve yoluna devam et. Ben her zaman yanındayım.

- İŖe nereden başlayacağımı bilmiyorum.
- Ben sana bir başlangıç noktası göstereyim mi?
- Evet
- Biliyorum öfkелisin ve biliyorum bu sana zor gelecek ama bunun başka bir yolu yok. Annenin peşine düş ve onu bul.
- Nasıl yani, annem öldü?
- Git ve annenin mezarını bul, yaşadığı yerlerde gezin Onu tanıyanlarla konuş. Teyzelerle tanış.
- Bunu yapamam.
- Ama yapmalısın, yoksa kafadaki annen asla ölmeyecek ve Onun hayaleti sonuna kadar seni takip edecek.
- Ama
- Aması maması yok, bunu yapacaksın ve bende yanında olacağım.

Neriman kesin, sert ne net konuşmuştu. Mustafa hiç bir Ŗey söyledi. Yalnızca denize baktı ve düşünmeye koyuldu. Bu sırada da Neriman Mustafa'yı izliyordu. Ama bu izleyiş bir dostun bir dostu izlemesinden çok uzaktaydı. Neriman daha Mustafa'yı tanıdığı ilk günden itibaren Mustafa'ya ilgi duyuyordu. Ama bunu bir türlü açığa vuramamıştı. Zor bir durum yaşadığının farkındaydı. Ama o 'Bizim Neriman'dı. Dosttu, arkadaştı, iyilik perisiydi. Hiç kimse Onu bir kadın, bir dişi olarak görmemişti. Zaten Mustafa'dan başkasının da Onu böyle görmesini istememişti. Sevdığı adamın aşk acısına merhem olmayı göze alacak kadar çok seviyordu Onu. Ama elinden bir Ŗey gelmiyordu. Zorla kendini sevdiremezdi ya kendini adama. Ama maden seviyorsa Onun iyiliği için çabalayacaktı. Gerçek aşk bunu gerektirirdi. Aksi düşünülemezdi. Aksini Neriman yapamazdı, yapmadı da zaten. Her zaman Mustafa'nın mutlu olmasını istedi, elinden gelsin ya da gelmesin.

Mustafa biraz düşündükten sonra Neriman'a baktı. Neriman'ın iri kahverengi gözleri ve rüzgârda dalgalanan sapsarı saçlarına, kendini toparladıktan sonra;

- Tamam dedi, tamam dediğini kabul ediyorum. Çok mantıklı konuşuyorsun. Önce kafamdaki anne hayaletini gömmeliyim. Benim yanımda olduğun için sana minnettarım. O zaman yarın ilk uçakla İzmir'e gidiyoruz.

- İzmir'e mi?

- Evet çünkü benim annem İzmir'liydi. Otel filan ayarlayalım. İzin durumuna bakalım. Çok Haklısın Neriman, çok haklısın ve iyi ki varsın. Canım arkadaşım benim.

- İzin durumunu hallederiz, oteli de kafana takma.

- Neden?

- Unuttun mu bende İzmir'liyim...

Bu cümle Mustafa'da ufak çapta bir çok etkisi yarattı. Neriman'ın gözlerinin içine baktı. Neriman'da Onun gözlerinin içine bakıyordu. Neriman'a hiç bu gözle bakmamıştı. Birden bire kendinden utandı ve kafasını denize çevirdi. Ama Neriman'ın hayran bakışları hala Mustafa'nın üzerindeydi. Bir süre sonra Mustafa Neriman'ın elini tuttu ve ;

- İyi ki varsın Neriman, sensiz ne yapardım bilmiyorum dedi.

Neriman'ın adeta nutku tutulmuştu. Elinden gelen sıcaklık bir anda tüm vücudunu kapladı. Neredeyse kontrolünü kaybedecekti. Ama bir anda kendini toparlama gereği hissetti. Hemen bir cevap vermesi gerekiyordu ve aslında hiç söylememesi gereken cümle döküldü dudaklarından;

- Ne demek iyi dostlar bugünler içindir...

MESUT ÇİFTCİ

ZAMANIN DIŞINDA HAYATIN İÇİNDE

ZAMANIN DIŞINDA HAYATIN İÇİNDE

Havalar iyiden iyiye soğumuőtu. Kış kendini göstermeye başlamıştı. Yazın rehavetiyle rengârenk olan cadde ve sokaklar soğukların başlaması ile birlikte kahverengi ve siyaha bürünmüştü. Sokaklar eskisi kadar kalabalık değildi. Cadde ve sokak kenarlarındaki cafe ve restoranlar yazın dışarı kurdukları masalarını çoktan içeri almışlardı. Binaların bacalarından gri dumanlar yükseliyordu gökyüzüne. Gökyüzü gri bulutlarla kaplıydı ama henüz yağış başlamamıştı. Gökyüzünün kapalı oluşu yağış beklentisini artırmıştı. Yağışın bir türlü başlamaması can sıkıntısına neden oluyor gibiydi. Havanın bu durumu şehrin sıkıcı bir hal almasına neden oluyordu. Şehrin tüm sakinleri bunun farkındaydı ama hep bir ağızdan sözleşmişçesine hiç kimse konuşmuyordu.

Şehrin kalabalık caddelerinin birinde, bir cafenin içerisinde dört arkadaş oturmuş muhabbet ediyorlardı. Cafe kalabalık değildi. Kapalı alanlarda uygulanan sigara yasağı neticesinde dumana da boğulmamıştı. Havanın karanlık olması dolayısıyla yakılan ışıklarla içerisi gayet loş görünüyordu. Çalan hafif enstrümantal müzik yapılacak her türlü muhabbeti destekler nitelikteydi. Kendinden emin tavırlarıyla dikkati çeken uzun boylu, kemikli yüz hatlarına sahip olan genç, konuşmaya başladı:

- Bence hayattaki en gerçek şey ölümdür arkadaşlar. Ölüm dışında kalan her ne varsa gerçek dışıdır. Biz ölümlüleri var olmayan bir hayatın içerisinde yaşıyoruz. Ama var olmayan bu hayata varmış gibi bağlanmış durumdayız. İşte sıkıntı da burada ortaya çıkıyor. Yaşama ve düşünme temellerini yanlış aldığımızdan yanlış sonuçlarla karşılaşmamız kaçınılmaz oluyor. Sanki ölmeyecekmişiz gibi yaşıyoruz, hayatın sınırlarını tanımıyoruz. Hayatla birlikte karşımıza çıkan tüm olayları bu düşünce ile karşılayıp cevap veriyoruz. Sonuç ise büyük bir hüsrana olarak karşımıza çıkıyor.

- Ama her zaman ölümü düşünerek yaşayamayız ki Osman? dedi kısa boylu ve kilolu genç.

- Hayır hayır, beni yanlış anlamıősin Mehmet. Ben bundan bahsetmiyorum. Elbette ki her an ölümü düşünerek yaşayamayız. Benim demek istediğim aslında biraz düşünen insanlar için. Düşünmeyen insan ölümü düşünmediği gibi hayatı da düşünmez zaten. Ama düşünen insan da yalnızca hayatı düşünmemelidir diyorum. Bir de hayata dair hesaplarımıza ölümü de katmamız gerektiğinden bahsediyorum. Sanki ölüm yani sonumuz hiç yokmuş gibi yaşıyoruz. Bunun sonucunda ise psikolojik buhranlar, yıkımlar ve yanlış sonuçlarla karşılaşılıyor.

- Doğru söylüyorsun... dedi orta boylu, kısa ve yağlı saçları olan genç, ismi Hüseyin'di. Sana katılmamak elde değil. Gerçekten de ölüm hayattaki en gerçek şey. Seninle bu konuda tartışmayacağım bile. Ben başka bir konudan bahsedeceğim. Dikkat ettiniz mi bilmiyorum. Biz insanlar ölümden ne zaman bahsederiz? Elbette ki ölüme en uzak olduğumuz zamanlar da ölümden bahsederiz. Çünkü en inançsızımız bile ölüme inanır. İnanmanın da ötesinde ölümden korkar. İnsanın savunma mekanizması korktuklarını hayatından uzaklaştırmak mantığı üzerinde çalışır. Çünkü korku insana huzursuzluk verir ve insan huzur ister. Bahsettiğin ölümü unutma hadisesinin özeti budur. Biz insanlar ölümü unutmayı kendimiz isteriz. Çünkü gerçekten de her an ölümlle yaşayamayız. Ama ölümü düşünerek mantıklı kararlar verebiliriz. Elbette ki bu yadsınamaz bir gerçek. Korkularımız istesek de istemesek de hayatımızı yönlendirirler. İnsan ölümüne an yakın olduğu anlarda ise hayattan, hayatı anlatan anılardan bahseder.

Tartışma bu en hararetli haliyle devam ederken garson geldi ve getirdiği çayları servis etti. Konuşulanları başından beri dinleyen Uzun boylu ve ince yapılı genç;

- Ölümden bahsetmesek olmaz mı arkadaşlar? diye sordu.

- Neden bahsetmemizi istemiyorsun Vedat? Yoksa ölümden çok mu korkuyorsun, yani bahsedemeyecek kadar? diye karşılık verdi Hüseyin.

- Elbette ki bende ölümden korkuyorum. Ayrıca ben ölümden bahsetmenin de ölümden korkmanın bir çeşidi olduğunu düşünüyorum. Benim tespitlerime göre insan en çok korktuğunu en çok konuşuyor. Sonuçta ölümün ne olduğu hakkında hiçbirimizin hiçbir fikri yok. Çünkü ölümlle ilgili hiçbir tecrübemiz yok. Zaten hem teorik hem de pratik olarak böyle bir tecrübeye sahip olmamız düşünülemez. Bu durum da ölüm bizim için bir belirsizlik ve bir yabancı. Belirsizlik insana huzursuzluk verir ve insan yapısı gereği huzursuzluktan hoşlanmaz. Huzursuzlukları hayatından ve düşünce dünyasından atmak ister. Bunun başka bir biçimi ise belirsizlikleri belirli, bildik ve tanıdık hale getirme çabasıdır. Ölümden konuşarak yabancı olduğumuz ölüm olgusunu tanıdık hale getirmeye çalışıyoruz.

Böylelikle ölüm korkusunu yeneceğimizi düşünürüz. İşte bu yüzden ölümden bahsetmek istemiyorum.

- Yani sen birinci yolu seçiyorsun; huzursuzlukları hayatından çıkarmak yolunu. dedi Osman.

- Hayır yaptığım şey bu değil. Ben ölüm olgusunu hayatımdan çıkarmak istemiyorum. Ama devamlı ondan bahsederek onu tanıdık kılmak gibi bir niyetimde yok. Biraz önce korkuların hayatımızı yönlendirdiğinden bahsettiniz. Peki bu durumda biz korkularımızı yönlendirirsek hayatımızı da yönlendirmiş olmaz mıyız? Yani hayatımızın yönetim ipleri bizim elimize geçmiş olmaz mı? Ölüm korkusunu hayatımızdan bir şekilde çıkarmaya çabalamayalım. Bırakalım ölüm korkusu ve diğer benzer korkularımız olduğu gibi kalsın hayatımızda. Ama yeri ve zamanı geldiğinde bu korkuları lehimize kullanmayı bilelim. Örneğin hasta olduğunuzu düşünün. Tıp elinden geleni yaptı ve artık iş sizin ellerinizde. Sizde çok iyi biliyorsunuz ki hastanın moral-motivasyonu, iyileşme isteği ve hayata tutunması en az tıbbi uygulamalar kadar önemlidir. Siz bu hastalık halinde iken aşk ile hayata tutunabilirsiniz. Sevgi ile hayat tutunabilirsiniz. Bu sayılanlar oldukça etkili yöntemlerdir. Ama şuna emin olun ki korku duygusu size aşk ve sevgiden daha çok işler yaptırabilir. İşte böyle bir durumda ölüm korkusunu kullanabilirsiniz. Bu itici güç sizi hastalığın kollarından kurtaracaktır. Aynı durum hayatın diğer safhaları içinde kullanılabilir elbette. Bunun içinse insanın ruhunu ve zihnini eğitmesi gereklidir. diye karşılık verdi Vedat.

- Sana katılıyorum dedi Osman. Aslında aynı şeylerden bahsediyoruz. Bende ölüm olgusunun insanın hayatından çıkarılmaması gerektiğini düşünüyorum.

- Keşke bunların yaşarken farkında olsaydık dedi Hüseyin. Kısa bir sessizlik yaşandı ve ardından Vedat;

- Bizim için sorun yok arkadaşlar. Bizler öldük ama yaşayanlarla birlikteyiz hala. Çünkü bizler tam da bu cafe de çaylarımızı yudumlarken patlayan bir bomba neticesinde hayatımızı kaybettik. Elhamdülillah şehit olduk. Şehit olduğumuz için ölümlerden değiliz. Şehit olduğumuz için yaşayanlarla beraberiz. Şehit olmasaydı kabrimizden dışarı çıkmazdık ve o zaman gerçek ölümlerden olurduk.

- Ölmüş olmamıza rağmen pardon şehit olmamıza rağmen ölümden ve ölüm korkusundan bahsetmemiz ne kadar tuhaf öyle değil mi? Diye sordu Osman.

- Bilemiyorum diye cevapladı Hüseyin. Belki de yaşayanlarla birlikte olduğumuz için, belki de yaşamak istediğimiz için.

- Ben Vedat'a katılıyorum dedi Osman. Ama eğer şehit olmamış olsaydık ölümden bu kadar rahat bahsedemerdik sanırım.

- Bence sanki yaşıyormuş gibi yapmamız ve yaşayanların bahsettiği konulardan bahsetmemiz alışkanlıklarımızdan kaynaklanıyor. Bizler yaşama çok fazla bağlanmıştık, günün birinde öleceğimizi hiç düşünmemiştik. Şimdi bu konularda konuşmak, bir nebze de olsa bizi yaşama yaklaştırmıyor mu sizce? Dedi Mehmet.

- Haklısın dedi arkadaşları.

Bir anda cafe ve içerisindekiler silikleşti. Her şey bir toz bulutuna dönüştü. Varlık ve yokluk arasında özgürce dolaşan dört arkadaş zaman içindeki salınımlarına devam ettiler. En çok hoşlandıkları yer hiç şüphesiz hayatlarını kaybettikleri cafede sohbet etmektir. Cafe bombalama olayından sonra yıkılıp yerine bir otopark yapılmış olsa da...

NOT: OKUDUĞUNUZ HİKÂYE TAMAMIYLA HAYAL ÜRÜNÜDÜR. GERÇEK KİŞİ YA DA OLAYLARLA HİÇBİR İLGİSİ YOKTUR.

MESUT ÇİFTÇİ

DOĞUM GÜNÜ

DOĞUM GÜNÜ

Yağmur yağıyordu. İslanma pahasına da olsa sokağa çıkmalıydı. Keşke geçenlerde fiyatını makul gördüğüm otomobili borçlanıp alsaydım diye geçirdi içinden, ne de olsa aldığım bursla öderdim. Mecburiyetlerden hiç hoşlanmıyordu. Üzerini sıkıca giyindikten sonra şemsiyesini aldı ve sokağa çıktı.

Yağışlı günler her zaman olağanın dışında gelir insana. Güneşli günler ise her zaman sakin gelir. Bunun nedenini düşünüyordu. Belki de diyordu içinden güneşli günler anormaldir ve yağışlı günler alışıldıktır. Kaldırımlarda yer yer su birikintileri vardı. Ayakkabısı yazlık olduğundan su almasından korkuyordu. Islaklık duygusu en sevmediği duygulardandı. Bunun temel nedeninin lise yıllarındaki Antalya tatilinin olduğunu biliyordu. Ergenlik çağının hayatında bıraktığı iz olarak bakıyordu bu olaya. Sınıfça gittikleri tatilde denize girmişler ve denizden çıkıp giyinirken çorapları ve ayakkabıları ıslanmıştı Mehmet'in. Gruptan ayrılmadığı için tüm gün ıslak ayakkabılarla gezmiş ve ziyadesiyle rahatsız olmuştu.

Cadde ve sokaklar tenhaydı. Kendisi gibi mecburiyetten sokağa çıktıklarını düşündüğü kişiler hızlı adımlarla yürüyorlardı. Araç trafiği ise oldukça yoğundu. Kar yağışını yağmur yağışına her zaman tercih ederdi. İslanmak oldukça rahatsız ediciydi. Yağmur damlalarının sesini dinliyor ve kilo fazlası olduğundan güçlükle nefes alıyordu. Biraz daha ilerledikten sonra cep telefonu çaldı. Üzerindeki uzun palto ile güreştikten sonra cep telefonunu çıkardı. Arayan Seda'ydı.

- Efendim Seda
- Nerde kaldın Mehmet?
- Az kaldı sokağa girmek üzereyim.
- Söylediklerimi aldın mı?
- Ya unutmuşum iyi ki söyledin.
- Ben biliyorum çünkü.
- Tamam tamam stres yapma. Dışarıda nasıl yağmur yağıyor biliyor musun?
- Bir taksi tutsaydın.
- Sanki yağmurda taksi bulmak kolay bir iş. Üstelik kısa mesafeye götürürler mi sanıyorsun bu hava da?
- Şemsiyeni alsaydın bari.
- Aldım aldım merak etme.
- Tamam bekliyoruz.
- Görüşürüz.

Mehmet yine sanki uzun paltosuyla güreş tutar gibi hareketlerde cep telefonunu cebine koydu. Şemsiye tutan eli ve burnu üşümüştü. Sağına soluna bakındı ve ilerideki markete girdi.

- Merhaba,
- Merhaba buyurun.
- Doğum günü pastasının üzerine konulan küçük mumlardan bulunur mu acaba?
- Evet var.
- Alabilir miyim lütfen.
- Kutu ile satıyoruz. Kutunun içinde on beş tane var.

- Ne kadar kutusu?
- Bir lira.
- İki kutu ondan alayım.
- Başka bir isteğiniz var mı?
- Süs var mı acaba?
- Biz de süs bulunmaz, ama şu karşıdaki kırtasiyede bulabilirsiniz.
- Teşekkür ederim, buyurun
- Bereket versin. İyi günler.

Marketten mumları aldıktan sonra sokağın karşısındaki kırtasiyeye girdi. Hem market hem de kırtasiye sıcacıktı.

- Merhaba
- Merhaba hoş geldiniz, buyurun
- Efendim ben doğum günü için süs alacaktım.
- Hazır süs mü yoksa renkli kağıtlar filan mı?
- Hazır süs olsun.
- Hangilerinden vereyim.
- Siz ayarlayın işte.
- Üzerine isimler yazılan süslerden de vereyim mi?
- Olur.
- Doğum günü olan kişinin ismi?
- Sema.
- Sema... Elimde hazır bir tane olacaktı. İşte, nasıl?
- Gayet güzel.
- Doğum günün kutlu olsun Sema, Nice yıllara.
- Evet evet gayet hoş.
- Hemen paket yapayım.
- Peki.
- Pastaya ihtiyacınız varsa bitişliğimizde ki pastacı çok güzel pasta yapar.
- Teşekkür ederim yok.
- Buyurun
- Borcumuz.
- Bir saniye... on beş lira.
- Buyurun.
- Bereket versin.
- İyi günler.
- İyi günler.

Süslerde alındıktan sonra Mehmet sokağın karşısına geçip yürümeye devam etti. Yağmur tüm şiddetiyle devam ediyordu. Keşke güneşli bir günde doğmuş olsaydı Sema diye geçiriyordu içinden Mehmet. Ama arkadaşı için bu

eziyete katlanması gerektiğini biliyordu. Böyle arkadaşlıklarında kolay bulunmadığının farkındaydı. Üniversitenin son senesinde daha da samimileşmişti arkadaşlıklar. İlk seneler kimse birbirini tanımadığından ve insanlar birbirlerine temkinli yaklaştığından bu kadar samimi olunamıyordu elbette.

Mehmet büyük beş katlı apartmanın kapı ziline bastı ve aradan fazla süre geçmeden kapı otomatı açıldı. Sedaların evi üçüncü kattaydı. İlk katta ev sahibi Nurettin Amca, ikinci katta memur emeklisi Mustafa amca ve üçüncüde Seda. Seda kapıdaydı.

- Nerede kaldın Mehmet?
- Dışarıda nasıl yağmur yapıyor biliyor musun?
- İslanmışsın.
- Evet ıslandım.
- Ver şemsiyeni bana. Sen gir içeri, içeride Mete, Nurten ve Ayşe de var.
- Ne? Ayşe'yi de mi çağırdınız?
- Çağırma zorunda kaldık hiç sorma.
- Ya şimdi ortada ne neşe kalır ne doğum günü partisi.
- Ne yapalım mecbur kaldık, bozuntuya verme ayıp olur.
- Nefret ediyorum mecburiyetlerden ya.
- Yapacak bir şey yok. Sen süsleri götür süslemeye bir an önce başlayalım.
- Ya sizin ev sahibi nasıl izin verdi?
- Bin dereden su getirdik.
- Merhaba arkadaşlar.
- Nerde kaldın ya?
- Geldim geldim.
- Şu poşette süsler var.
- Tamam hemen başlayalım süslemeye.

Mehmet ve Mete odayı süslemeye başladılar. Bayanlarsa mutfakta doğum günü pastasını hazırlıyorlardı. Ayşe'nin kendini bilmez laflarının dışında her şey çok güzel gidiyordu. Mehmet ve Mete odayı süslemeyi bitirdiklerinde Seda, Nurten ve Ayşe'nin doğum günü pastası hazırlıkları da bitmişti. Artık yalnızca Sema'nın gelmesi bekleniyordu. Odanın ışıkları söndürüldü ve salonun alacakaranlığında Sema beklenmeye başlandı. Mete her zamanki gibi muzip şakalar peşindeydi. Nurten ağırbaşlı yapısı ile okul bittikten sonra neler yapılabileceğini anlattı. Kamu personeli seçme sınavına hazırlanıyordu. Seda nişanlısı ile evleneceğinden bahsetti. Ayşe ise her zaman ki gibi herkesin bahsettiği konular üzerinde olumsuz yorumlar yaptı. Bekleme oldukça uzun sürmüştü. Sema'nın çoktan evde olması gerekiyordu. Mehmet bu bekleyişe fazla dayanamadı.

- Seda arasana Sema'yı bakalım neredeymiş.
- Ya şimdi arasam tüm sürpriz bozulur. Eve geç geleceğim dedim.
- Evde olduğunu söylemezsin olur biter.
- Tamam tamam arıyorum. Ama ses çıkarmayın.

Seda'nın cep telefonu karanlığı bir gece lambası gibi aydınlattı. Kulağına götürdüğü telefonu uzun süre bekledi Seda.

- Cevap vermiyor. Hala derste mi acaba?
- Şimdiye ders mi kalır?
- Doğru söylüyorsun. Dur bir daha deneyeyim.

- alıyor mu?
- alıyor alıyor da cevap vermiyor. Ne oldu acaba?
- Bir daha ara bakalım.
- Arıyorum.
- alıyor mu ?
- alıyor alıyor.
- Alo
- Alo.
- Kiminle görüşüyorsunuz.
- Ben polis memuru Rifat.
- Polis memuru mu? Ben Sema Uzun'u aramıştım.
- Siz neyi oluyorsunuz?
- Ben arkadaşım.
- İsminiz nedir?
- Ben Seda Kırmızı.
- Seda hanım arkadaşınız Sema bir trafik kazası geçirdi.
- Ne!!!! Trafik kazası mı geçirdi?
- Evet, Lütfen metin olun.
- Bir şey oldu mu? Lütfen söyleyin, bir şey oldu mu?
- Arkadaşınız Sema olay yerinde hayatını kaybetti.
- Ne!!!

Seda elindeki telefonu yere düşürdü ve bayıldı. Odadaki arkadaşları şaşkınlık ve dehşet içinde donup kalmıştı. Yalnızca Mehmet sessizce ve yavaşça ayağa kalkıp odanın ışıklarını yaktı. Sonra dizlerinin bağı çözüldü ve yere yığıldı. Hiç kimse ne yapacağını bilmiyordu. Ölümün soğuk nefesi tüm odayı sarmıştı.

Ana Haber Bülteni;

- Bugün Ankara'da yoğun yağış sebebiyle bir yolcu minibüsü kaza yaptı. Yolcu minibüsü kaygan yol zemini sebebiyle ince bariyerlere çarptı sonra karşı yönden gelen kamyon ile çarpıştı. Çarpışmada 3 kişi öldü, yedi kişi yaralandı.

MESUT ÇİFTÇİ

HESAPLAŞMA

Yer yer çökmüş asfaltdan müteşekkil sokağın başından yumurta topuk ayakkabının asfalta vurmasıyla çıkan sesler neredeyse tüm mahalleyi sarmaktaydı. Sokağın en az kendisi kadar eski ve yer yer yıkılmaya yüz tutmuş evlerinin pencereleri perdelerle kapatıldı. Meraklı bakışlar birer hayalet gibi perde aralarından ayakkabı tıkırtılarının geldiği sokağın başına yöneldi.

Bu tıkırtıların sahibi, semtin namılı kabadayısı Kasap Ali'den başkası değildi. Kasaplığının elbette ki gerçek kasaplıkla ilgisi yoktu. Kasaplığı falçatasını ustalıklı kullanmasından ve kavga ettiği kişilerin bir daha iflah olmamasından geliyordu. Yumurta topuklu siyah ayakkabısının ökçesine basmıştı her zaman ki gibi. Elindeki kehribar tespihi ustalıklı çeviriyordu. Yakası açık gömleği her zamanki gibi bembeyaz ve ütülüydü. Siyah cepkeninin önü açıktı ve siyah ceketini omuzlarındaydı. Şehirde, semtte ve mahalle de namını duymayan yoktu Kasap Ali'nin. Ağır adımlarla yürüyordu sokakta. İzleyende bir dağ yerinden kalkmış yürüyormuş gibi bir his uyandırıyor. Kasap Ali kara yağız delikanlılardandı. Siyah saçları ve bıyıkları her daim tıraşlıydı. Gözleri çakırdı. Herhangi birisinin gözlerinin içine baktığında, insanın içine kopkoyu bir korku hissi kaplıyordu. Kasap Ali'nin eski İstanbul kabadayılarını anlatan çizgi romanlardan çıkıp gelmiş gibi bir hali vardı. Konuşması kısa, kesin ve gür olurdu. Namusa ve dürüstlüğe ziyadesiyle ehemmiyet verirdi. İlk gençlik yıllarından itibaren ne kendi mahallesinde ne de bir başka yerde her hangi bir kadına, kıza laf attığı, yan gözle baktığı görülmemişti. Bu durum ilk cinayetini on beş yaşındayken namus için işlediğinden mi kaynaklanıyordu yoksa kişiliğinden mi kaynaklanıyordu hiç kimse bilemiyordu. Ama bu hali tüm mahallelinin taktirini toplamıştı. Sık sık hapishaneye girer çıkardı Kasap Ali. Ama ne emniyet ne de hapishane personeli adi suçlu gibi davranmazdı Kasap Ali'ye. İçten içe saygı duyarlardı ve işlediği suçun muhakkak suretle bir haksızlığa karşı koyma mücadelesinden kaynaklandığını bilirdiler.

Kasap Ali ağır yürürken adımlarının kendisini ölüme götürdüğünden haberdar değildi. Sokağın sonuna geldiğinde bir silah sesi duydu. Yer ayağının altından kaymış gibi hissetti. Elini göğsüne götürdü. Elinde bir sıcaklı hissetti. Eli kanına bulanmıştı. Aynı silah sesi birkaç kez daha duyuldu ve Kasap Ali için nefes alıp vermek zamanla zorlaştı. Sonunda karşı konulamaz bir karanlığın içine bıraktı kendini.

Mahalle dedikodularla çalkalanıyordu. İnsanların bir kısmı Kasap Ali'nin kahpece sırtından vurulduğunu, bir kısmı su testisinin suyolunda kırıldığını, bir kısmı da değerli bir insanın hiç uğruna öldüğünü konuşuyordu. Ama bu insanlar içinde Ali'nin vefatına en çok üzülen nişanlısı Safiye'ydi. Ali Safiye'ye birçok kez bu durumdan bahsetmişti. Asla ağlamaması gerektiğini tembih etmişti. Ama Safiye nişanlısı Ali'nin bu tembihine uyamıyordu.

Kasap Ali'nin cenazesinde annesi ayakta duramıyordu. Üzüntüsü yaşlı bedenine ağır geliyordu. Yirmi yıl daha yaşlanmış gibiydi. Ali babasının mezarının yanına gömüldü. Bu vefata en çok üzülenlerden birisi de hiç şüphesiz emniyet müdürü Ethem'di. Baş Komiser Ethem'in bu cinayetin üzerinde duracağı ve hiçbir ipucunu es geçmeyeceği Ali'nin cenazesine gelmesinden belliydi.

Polis tüm mahalleyi sorguladı. Sorgulanan kişiler Kasap Ali'yi çok sevdiklerini ama hiçbir şey bilmediklerini ısrarla anlattılar. Sanki ezberletilmiş gibi herkes aynı şeyleri söylüyorlardı. Yalnızca olayın olduğu sokakta, Ali'nin vurulmasını perdenin ardından izleyen altmış beş yaşındaki memur emeklisi Rüstem Bey sorgusunda zanlıları tarif etmişti.

- Rüstem amca, olay nasıl oldu.
- Tam olarak bilemiyorum evladım.
- Sen yalnızca gördüklerini anlat amca.
- Kasap Ali her zaman ki gibi sokağın başında göründü. Her halde kahveye gidiyor. Evi aşağı sokakta olduğu için er zaman bu sokaktan geçer.
- Evet amca
- Bende emekliyim. Başka işim gücüm yok. Sabahtan akşama kadar pencerenin kenarında sokağı izlerim. Şimdiye kadar Kasap Ali oğlumuzun bir saygısızlığını görmedim. Aksine beni severdi. Her zaman yardım etmek isterdi.
- Evet amca o gün ne oldu.

- Kasap Ali tam sokağın sonuna gelmişti ki, uzun boylu zayıf nit oğlan çocuğu arkasından tabancayla ateş etti.
- Sonra Amca.
- Sonra çok fazla ses çıktı, ben korkup pencerenin altına yattım. Sonra birkaç defa daha silah sesi duyuldu.
- Kaç tane?
- Ya üç tane ya da dört tane tam bilemiyorum.
- Sonra ne oldu?
- Sonra baya bir bekledim aşağıda. Bağırınlar filan geldi. Duyduk ki Kasap Ali vurulmuş.
- Vuran adamı tarif edebilir misin?
- Yüzü siyah bir atkıyla sarılıydı evladım. Ama uzun boyluydu, üzerinde kahverengi bir mont vardı.
- Saçları ne renkti?
- Siyahtı herhalde, evet evet siyahtı.
- Arabayla filan mı geldi?
- Yok yürüyerek geldi.
- Başka bir şey gördün mü?
- Yok evladım bunlar işte.
- Tamam amca teşekkür ederim.

Polis Kasap Ali'nin tüm düşmanlarının, kavga ettiği kişilerin listesini çıkardı. Hepsini ayrı ayrı sorguladı. Ama bir neticeye ulaşamadı. Ne mahalleli, ne olay mahalli ne de Kasap Ali'nin kavga ettiği kişiler ipucu veriyordu. Baş Komiser Ethem çaresizlik içerisinde Kasap Ali'nin faili meçhuller arasına girmesini izliyordu o kadar.

Tüm bunlar olurken birkaç sokak ötede eski bir ahşap evin itina ile süslenmiş odasında uzun boylu, ince yapılı, kara yağız delikanlı tabancasını masanın üzerindeki porte fotoğrafın yanına koydu ve;

- İntikamını aldım babacığım! Artık rahat uyu! Seni gözlerimin önünde vuran adam bugün toprağın altında! Diye haykırdı.

Bu delikanlı Kasap Ali'nin on beş yaşındayken öldürdüğü adamın oğluydu. Bu bir namus davasıydı. Kasap Ali işlediği bu ilk cinayetten hiçbir zaman pişman olmadığını söylemişti defalarca ve şimdi öldürdüğü adamın oğlu da içerisinde bir nebze olsun pişmanlık duygusunun olmadığını söyleyebilirdi. Bu kaderin kaçınılmazlığı mıydı? Hiç kimse cevap veremezdi bu soruya....

MESUT ÇİFTÇİ

KARAR

Ragıp endişe içinde çalışma masasının yanındaki yer çizgilerini takip ederek ofisini adımlıyordu. Öfkeliydi, dişlerini sıkıyordu. Birkaç dakika sonra yapacağı görüşmenin nasıl geçeceği hakkında hiçbir fikri yoktu. Yalnızca zihninde senaryolar yazıyordu o kadar. Kendini toparlamak için lavaboya gitti ve yüzüne soğuk su çarptı. İçinde yoğun bir biçimde ağlama isteği vardı. Aynaya baktı, yüzüne bir tokat attı ve çalışma ofisine geri döndü. Deri koltuğuna oturduğunda telefon çaldı. Telefonla birlikte kalp atışları hızlandı Ragıp'ın.

- Hande Hanım isminde bir bayan sizinle görüşmek istiyor Ragıp Bey dedi Ebru. Ragıp;
- Hande Hanımı ofise alalım Ebru Hanım dedi.

Heyecandan sesi titriyordu. Kendini bu görüşmeye ne kadar hazır hissediyor olsa da hazır değildi. Geçmişten gelen bu kadın hafta sonu karısı ve çocuğuyla gittiği sinemanın kafeteryasında açıkça taciz etmişti Ragıp'ı. Geçmişle hesaplaşacağı günün geldiğine inanıyordu. Bir kaç saniye sonra ofisin kapısı açıldı ve Ebru Hande'yi içeri davet etti. Ragıp heyecanına ve öfkesine hakim olamamaktan korkuyordu. Tepeden tırnağa Hande süzdü ilkin. Hande hala güzeldi. Güzelliğine zamanla tehlikelilikte eklenmişti. Hande'nin elini sıktığında soğuk bir ter damlasının kürek kemiklerinin arasından beline doğru aktığını hissetti. Hande Ragıp'ın buyur ettiği koltuğa oturdu, bacak bacak üstüne attı. İlk konuşanın Hande olmasını istiyordu Ragıp, öyle de oldu.

- Merhaba Ragıp, hiç değişmemişsin. Dedi Hande.
- Merhaba, sende öyle. diye karşılık verdi titreyen ellerini masanın altına saklarken.
- Nasılsın iyi misin? Diye sordu Hande
- İyiyim sen nasılsın? Dedi Ragıp.
- İyi diyelim iyi olalım dedi Hande ve gülümsedi.

Her zamanki kadınsı tavrıyla saçlarını geriye doğru itti. Sonra deri çantasından bir sigara çıkarıp Ragıp'ın sigarayı yakmasını bekledi. Ragıp çevik bir hareketle çakmağını çıkardı. Bunun bir hata olduğunu biliyordu. Bir an duraksadı. Sonra yine hareket etti. Heyecanını belli etmemeye çalışıyordu. Ama elleri titrediğinden çakmağı yere düşürdü. Yere düşen çakmağı Hande aldı ve sigarasını yaktı.

- Heyecanlısın dedi Hande.
- Değilim! diye karşılık verdi Ragıp. Ses tonundan heyecanlı ve öfkeli olduğu anlaşılıyordu. Neden geldin? Diye sordu.

Bu soru soğuk bir rüzgar estirdi odada. Korkunç bir sessizlik vardı. Hande sigarasından derin bir nefes çekti ve

- Seni görmeye geldim dedi.
- Sana inanamıyorum dedi Ragıp, öfkeden parmaklarını sıkıyordu.
- Neye inanamıyorsun? Eski bir dostu görmenin neresi inanılmaz? Dedi Hande ve sigarasını kül tablasına yerleştirdi.
- Eski bir dost mu? Buna inanıyor musun gerçekten? Dedi Ragıp ve Hande'nin gözlerinin içine baktı. Hande gayet rahat bir biçimde;
- Yalnızca seni ziyaret etmeye geldim Ragıpçığım. Dedi.

Ragıp bu rahatlığa çok sinirlendi. Ama sinirlendiğini belli etmenin bu sohbetinde altta kalmak olduğunu, yenilmek olduğunu biliyordu. Hande'nin yüzüzlüğü başına iş açabilirdi. Sakin olmalıyım diye düşündü.

- Hande tam beş yıl önce beni terk ettin. Beş yıl boyunca görüşmedik. Ben bu arada evlendim ve çocuğum oldu. Şimdi evli bir erkek ve bir babayım. Beş yıl sonra beni görmeye geldiğini söylüyorsun sence bu normal mi? Üstelik beni rahatsız ediyorsun. Benden ne istiyorsun? Dedi Ragıp, sesindeki titreme düzelmisti.

- Beş yıl oldu demek? Evlendiğini biliyorum. Güzel bir karın ve tatlı bir çocuğun var. Ama beni gördüğünde çok heyecanlanıyorsun. Karın durumu anlayabilir dedi Hande tüm suratına yayılan pis bir gülümsemeyle.

- Bunun anlamı ne? Ne durumu? Neden beni takip ediyorsun? Dedi Ragıp yüksek sesle.

- Öncelikle bana bağırmayı kes! dedi Hande. Açık açık konuşmak istiyorsun demek, öyle olsun. Beş yıl önce yaptığım hatayı düzeltmeye geldim Ragıp. Beş yıl önce seni terk ettim evet. Sonra bir çok aşk yaşadım. Ama seni hala seviyordum. Bunu anladım. Evli olabilirsiniz, çocuğunda olabilir. Ama bunlar beni ilgilendirmiyor.

- Lütfen...

- Sözümü kesme. Hatalı olduğumu biliyorum. Ama hatamı anladım ve hatamı düzeltmeye geldim. Benden sonra ne yaptığınla ilgilenmiyorum. Beni ilgilendiren tek şey sensin. Dedi Hande

Şaşkınlık içindeydi Ragıp. Öfkesi bir yanardağ gibi kabardı. Hande'nin orada boğazını sıkmak istiyordu. Ama sakın olmalıydı.

- Geç kaldın Hande dedi Ragıp. Ben seni çoktan unuttum. İnkâr etmeyeceğim, seni seviyordum. Ama zamanın içinde silinmeni izledim ve silindin. Ben sana asla ihanet etmedim. Ama sen bana ihanet ettin. Beni terk ettin. Şimdi karşıma geçmiş beni sevdiğini anladığını söylüyorsun. Kusura bakma ama geç kaldın. Artık sende, sevginde, geçmişte yaşadıklarımız da beni ilgilendirmiyor. Dediğim gibi ben evliyim ve karımı seviyorum. Çocuğumu da seviyorum. Beni ve ailemi rahatsız etmeni istemiyorum. Diye ekledi Ragıp.

- Gözlerin öyle söylemiyor dedi Hande ağzına yapışan lakayit cümlelerle.

Ragıp bu mücadeleyi kazandığını düşünüyordu. Ama kafasında karanlık bir nokta kalmıştı. Bu kadar yüz­süzleşen bir kadın, elinden gelen tüm kötülükleri ve hainlikleri yapabiliirdi. Kendisine ve ailesine zarar verebilirdi. Onu uzaklaştırmanın bir yolu olmalıydı. Kadınsılığı hala Ragıp'ın başını döndürüyor olsa da hala Ragıp Onu unutamamış olsa da bu tehlikeli oyunun içine girmemeliydi.

- Bu kadar alçalma dedi Ragıp. Bari anılarımdaki Hande'yi kirletme. Bu konuşmanın aramızdaki son konuşma olmasını istiyorum. Ailemden ve benden uzak dur. Ben seni sevmiyorum. Eğer bana ve aileme zarar vermeye kalkarsan seni buna pişman ederim. Dedi.

- Beni tehdit edemezsin. Senden korkmuyorum. Sana yalnızca bir teklifte bulunmak istiyorum. Eski günlerdeki gibi yaşayabiliriz. Bundan ailenin haberi bile olmaz. Sana sıkıntı yaşatmam. Ben yalnızca seni istiyorum. Seni seviyorum dedi Hande ve ayağa kalkıp Ragıp'ın yanına geldi.

Ragıp'ın saçlarını okşadı. Ragıp Hande'nin teklifini düşündü. Eski sevgiliyle metres hayatı yaşamak... Gerçekten cazip bir teklifti bu. Hande'nin sıcaklığını hissedebiliyordu. Bir karar vermesi gerekiyordu.İçgüdülerini karar vermesine engel oluyordu. Gözlerini kapadı. Gözlerinin önüne karısı ve çocuğu geldi. Sonra hande ile yaşadıkları. Kararını vermişti. Hande Ragıp'ın omuzlarındaki parmaklarını göğsüne indirecekti ki Ragıp atik bir hareketle Hande'yi itti.

- Git buradan! dedi Ragıp öfkeyle. Seni bir daha görmek istemiyorum!

- Eeee! Dedi Hande. Kendin bilirsin. Aptaldın ve hala aptalsın!

Bu sözlerin ardından Hande sehpanın üzerinden çantasını aldı ve sinirli adımlarla odadan çıktı. Ragıp omuzlarından büyük bir ağırlığın indiğini hissetti. Bir zamanlar kendisini terk ettiği için intihara kalkıştığı kadını reddetmişti. Nasıl hissetmesi gerektiğini bilmiyordu. Ama galip geldiğinin farkındaydı. Çok şey kaçırmış olabilirdi. Buna rağmen aldatılmanın ne kadar kötü bir his olduğunu biliyordu. Karısına ve çocuğuna bunu yapamazdı. İçgüdülerine karşı koyup doğru olanı seçmişti. Usulca deri koltuğuna oturdu ve düşünmeye koyuldu. Doğru bir karar verdiğini düşünüyordu. Bunu zaman gösterecekti.

YAZARIN KISA EKLENTİSİ:

Bir erkek için gerçek kahramanlık bir aşüfteye hayır diyebilmektir.

F. NİETZSCHE

MESUT ÇİFTÇİ

MAZİDEYİM KÜÇÜĞÜM

İlkokul ikinci sınıf öğrencisiydim. Önlüğüm şimdiki gibi mavi değil siyahtı. Okulumuz büyük ama sınıfımız küçüktü. Tahtanın üzerinde her zaman okuma fişleri olurdu. Küçüktüm. Çok sevdiğim bir çantam vardı. Kalemliğim, kitap ve defterlerim. Sonra beslenme çantam ve suluğum.

Mevsimlerden kıştı. Her yer bembeyazdı. Dedem siyah renkli plastik çizmelerden almıştı. Siyah renkli plastik çizmelerimle karda gezmeyi çok severdim. Bir gün son derste daha ders saati sona ermeden gocuğumu, şapkamı giymiş kaşkolumu boğazıma dolamıştım. Ayrıca sırt çantamı sırtıma takmış, ayı şeklindeki suluğumu boğazıma asmıştım. Zilin çalmasını bekliyordum. Arka sıralarda oturmama rağmen bu halim öğretmenin dikkatini çekmişti. Ders bitmeden kıyafetlerimi giydiğim için öğretmen tahtaya çıkıp bir şarkı söylememi istedi. Bende 'bir aslan miyav dedi minik fare kükredi' şarkısını söyledim. Zil çaldığında ise dışarı fırladığımı hatırlıyorum. Her yer bembeyaz kardı. Bir an önce eve gitmek istiyordum. Televizyonda Susam Sokağı ve çizgi filmler vardı. Ben saymasını Susam Sokağından öğrendim.

O yıllarda gürül gürül yanan sobanın başında ettiğim sabah kahvaltılarını unutamam. Babaannem ekmeği sobanın üzerinde kızartıp üzerine margarin sürerdi. Margarin ekmeğin sıcaklığından eriyip bir süngerin çekmesi gibi ekmeğin içine işlerdi. Üzerine üzüm pekmezi ya da çökelek peyniri sürerdim. Çayla birlikte o kadar lezzetli olurdu ki anlatamam. Her yeni okul günü başlangıcı bir bayram gibi gelirdi bana. Okula hiç sıkılarak, oflayıp puflyarak gittiğimi hatırlamıyorum. Kitabımdaki matbaa kokusu, silgimin kokusu hala burnumdadır. Beslenme saatlerinde babaannemin beslenme çantama koyduğu bir dilim ekmeğe, birkaç tane zeytin ve bir dilim beyaz peynirin lezzeti ise hiçbir yiyecekte yok şimdi. Okulda bazen plastik şeffaf poşetlerde kavrulmuş fındık verirlerdi, bazen de kutu da süt. Nasıl da iştahla yedim hepsini. Anlatması mümkün değil.

Siyah önlüğümün altında muhakkak babaannemin ördüğü boğazlı kazaklardan birisi olurdu. Altımda da kadifeden pantolon. Dedem yazları iskarpin kışları çizme alırdı. Harçlık aldım zaman çikolata ya da çubuk kraker alırdım. Bazen kokulu silgi, bazen de bir kalemıraş. Öğretmenler odasını hep merak ederdim. Bir de okulda simit, poğaç, şeker, çikolata ve kırtasiye malzemeleri satan kooperatifi. Kooperatifte de benim gibi öğrenciler satış yapardı. Bu öğrencilerin sınırsız çikolata yediklerini zannederdim. Ben genelde Kızılay kolunda olurdu ve müsamere yolunda olmak isterdim. Hafta sonlarını okul olmadığı için sevmezdim. Beden eğitimi derslerinde arkadaşlarla birlikte voltrancılık oynardık. Arkadaşlarla kol kola girip 'Ararız arparız önümüze gelene çarparız!' Diye bağırarak önümüze çıkanlara çarpardık. Bülüç diye bir oyun vardı. Otların yeşiliyle taş üzerine bir kare çizilerek oynanırdı.

Bir gün dedem okula geldi ve beni aldı. Beraber dişçiye gidip benim bir dişimi çektirdik. Canım yanmıştı. Dedem tekrar beni sınıfa getirdi. Sıramda uyuyakalmıştım. Teneffüste arkadaşlarım uyandırmıştı.

Yılsonu veda partilerinde kek ve pasta yedik. Yerli malı günlerinde elma ve portakal. Bir gün öğretmen okula bir oyuncağımızla gelmemizi söylemişti. Ben küçük bir araba getirmiştım. Fatih isimli bir arkadaşımın oyuncağı yoktu, beraber oynamıştık. Fatih, Osman, Yalçın, Hasan ve diğerleri. Ne yazsam bilemiyorum, ne anlatsam bu konuda. Sanki bir rüya gibi, sanki hiç yaşanmamış gibi. Silikleşip giden ilkokul anıları. Çok eski olmasına rağmen o zamanlar her şey yeni gibiydi. Hatta şimdikinden daha yeni. Şimdi bir başkasının gibi günler, bir başkasının eski günlerini yaşıyor gibiyim. Oysa bende küçüktüm o zamanlar, küçücüktüm...

MESUT ÇİFTÇİ

MESUT PROJESİ

11.11.2011 – Ankara, Milli İstihbarat Teşkilatı, Olağanüstü Olaylar Araştırma Şubesi, 3 Nolu Sorgu Odası (Saat 21:00)

Kayıt No: 1 (Memur Sait Sakallı, Mağdur sıfatıyla Mesut Çitlekçi'yi sorguluyor. Mesut Çitlekçi; 29 yaşında, Konya İli Sarayönü İlçesi doğumlu. Bir Ziraat Mühendisi, evli ve bir çocuk sahibi; Sivas İli Gürün İlçesinde yaşıyor, Kamu Görevlisi, Uzun boylu, iri yapılı, akıcı bir dile sahip ve psikolojik bir şok içerisinde olduğu her halinden belli.)

Soru: 1 Mesut Bey, tam 72 saatlik uzun bir uyku döneminden sonra ilk sorgulamadayız. Arkadaşların size protokol hakkında bilgi verdiklerini biliyorum. Lütfen başınızdan geçenleri anlatabilir misiniz? Sözüünüzü hiç kesmeyeceğim, her ne hatırlıyorsanız anlatın lütfen, her detay önemli bizim için. Sizi dinliyorum.

İfade:

Ne olduğu hakkında bir fikrim yok. Yaşadıklarımın gerçek olduğundan da kuşkuluyum. Ama başıma gelenleri kısaca size anlatabilirim. Sıradan bir gündü benim için. Her zaman ki gibi sabah yedide uyandım, traş oldum, kahvaltı ettim ve işe gittim. Öğleden önce normal günlerden farklı değildi. Öğleden sonra da olağandışı bir şeyle karşılaştığımı söyleyemem. Akşam saat beş gibi işyerinden eve dönüyordum. Hava kararmıştı ve oldukça soğuktu. Tüm sokakları kömür dumanları ve is kokusu kaplamış gibiydi. İşyerim ve evimin arası oldukça yakındır. Evimin bulunduğu sokağın bitişiğinde Tohma Çayı vardır. Genelde evden işe giderken ya da işten eve gelirken Tohma Çayının kenarındaki duvarın üzerinde yürümeyi ve akarsuyu izlemeyi severim. O akşam da yine Tohma Çayının yanındaki duvarın üzerine çıktım. Akan suyu izliyordum. Karanlık suyun içinde bir parıltı gördüm. Sarı renkli bir balığa benziyordu. İlginç olan etrafına ışık saçmasıydı. Gördüğümün bir yansıma olup olmadığından emin olmak için eğildim ve dikkatlice bakmaya çalıştım. O sırada başımın döndüğünü hissettim ve duvardan Tohma Çayının içine düşmemek için kendimi geriye sokağa doğru atmak istedim. Ama başaramadım. Suya düşeceğimden korkuyordum ama olmadı. Vücutum hafiflemiş gibiydi. Kendimi rüzgâra kapılmış bir yaprak gibi hissediyordum. Normalde düşüşler hızlı olur bilirim. Pek çok kez ağaçtan düşmüştüm çocukken. Ama bu kez farklı bir şeyler olduğunun farkındaydım. Ayaklarımın duvardan kesildiğini hissedebiliyordum. Sanki yerçekimi azalmış gibiydi. Hafif hafif akan suyun içine doğdu düşüyordum. Göz kapaklarımın ağırlaştığını hissettim sonra. Galiba ölüyorum diye düşündüm kendi kendime. Büyük bir korku kapladı tüm bedenimi. Kelime-i şahadet getirmek istedim. Ama dilimi dahi kıpırdatamıyordum. Sanki uyuyor gibiydim. Tüm kaslarım gevşemişti. İcini şimdi anlatamayacağım bir huzur duygusu kaplamıştı. Hani uykuya dalmadan saniyeler önce olur ya, aynen öyle. Ama düşüğümü de hissedebiliyordum. Bağırarak istedim, ama vücudumun hiçbir parçasına hükmedemediğimi anladım. Bir tüy parçası gibi yavaş yavaş suyun içine düştüm ama ıslanmadım. Su tüm vücudumu kapadı, gözkapaklarım kapandı. Ne soğuk ne de sıcak hissedebiliyordum. Zihnim bir anaforun içinde gibiydi. Sanırım uykuya daldım. Ama tüm vücudum da kalp atışım gibi zonklamalar hissediyordum. Bilincimi yitirmemiştim, bilincim hala yerindeydi. Ama anlam veremediğim bir karabasan çökmüştü sanki üzerime. Fakat kısa bir süre sonra bilincimi de kaybettim.

Uyandığımda çok fazla ışık vardı. Hatta beni bu yüksek şiddetteki ışığın uyandırdığını bile söyleyebilirim. Ellerimle gözlerimi kapattım ve ovuşturdum. Zihnim ve bedenim eski haline dönmüştü. Hislerim normalleşmişti. Bedenimde hiçbir uyuşukluk hissetmiyordum. Ayrıca herhangi bir ıslaklık, soğuk ya da sıcaklıkta hissetmiyordum. Ama nerede olduğumu da bilmiyordum. Mekân kavramı sanki kafamdan silinmiş gibiydi. Parmaklarımın arasından şiddetli ışığın kaynağını bulmaya çalıştım. Ama başarılı olamadım. Bu şiddetli ışık ne önümden, ne arkamdan, ne sağımdan ne de solumdan vuruyordu. Sanki ışık her yerde gibiydi ve bir kaynağı yoktu. Işığın içinde gibiydim. Gözlerim bu ışığa alıştıktan sonra bembeyaz bir zemin üzerinde yattığımı fark ettim. Beyaz bir kıyafet vardı üzerimde. Altımdaki şey tayta benziyordu, üzerimdeki şey de body tipi bir fanilaya. Ama ipeksi bir his veriyordu bana ve oldukça rahattı. Ayaklarımda plastik benzeri renksiz ayakkabılar vardı. Ayaklarımı görebiliyordum. Ama verdiği rahatlıkla sanki ayağımda hiçbir şey yok gibiydi. Sonra etrafımdan benim kıyafetlerimin aynılarını giymiş insanların geçtiğini gördüm. Her şey bembeyazdı. Başımda hafif bir ağrı vardı. İnsanlar ve mekân şekillenmeye başladılar. Saçlarımdan çok kısa olduğunu hatırlıyorum. Hafifçe doğrulup ayağa kalktım. Hiç kimse benimle ilgilenmiyordu.

Bedenime dikkatlice baktığımda hayret içinde kaldım. Ben kendimi bildim bileli fazla kiloları olan bir insandım. Ama bir gram bile fazla kilom yoktu. Sanki bir anda elli kilogram vermiş gibiydim. Sağa sola hareket etmeye başladım. O kadar hafif ve rahattım ki anlatamam. Birden içimi bir korku kapladı. Acaba ölmüş müydüm? Ama nefes alabiliyordum, koklayabiliyordum ve hislerim eskisi gibiydi. Elime, koluma, bacağıma dokunmaya başladım. Her şey gerçek gibiydi. Nerede olduğumu merak ediyordum. Havaya baktım, her şey bembeyazdı. Ama bir oda da ya da bir binada değildim. Sonra etrafımdan beni görmüyormuşçasına geçen insanlara baktım. Herkes benim gibiydi. Beyaz

kıyafetler, kimsiz su gibi plastik ayakkabılar ve ince yapılı uzun boylu insanlar; ayaklar ve kadınlar. Dikkatimi çeken ise etrafta hiç fazla kilolu, kısa boylu insan olmamasıydı. Korkumdan hareket edemiyordum.

Ben anlamsızca etrafıma bakarken iki kişi bana doğru geldiler ve ;

- Hoş geldiniz dediler. Bende şaşkın ve korkmuş bir ifadeyle
- Hoş bulduk dedim. Sarışın adam
- Korkmayın, size her şeyi açıklayacağız dedi. Ben;
- Siz kimsiniz? Ben neredeyim? Dedim. Yine aynı adam;
- Merak etmeyin her şeyi öğreneceksiniz, lütfen bizi takip edin dedi.

Sanki bu iki adamı tanıyormuş gibi bir his belirdi içimde. Biraz ilerledikten sonra bu iki adam ellerindeki zeytin büyüklüğündeki siyah taşları yere attılar. Taşlar genişleyip şeffaf koltuklara dönüştü. İkisi de bu koltuklara oturduktan sonra Sarışın adam;

— Buyurun sizde gelin dedi.

Bende onlar gibi koltuğa oturdum. Daha yeni oturmuştum ki birden bire ışık şiddeti arttı ve gözlerimi kapatıp açmak zorunda kaldım. Sonra o iki adam oturdukları koltuklardan kalktılar. Ben onların bir rüya olduğunu zannediyordum. Ama her şey çok gerçekti. Bende kalktım koltuktan. Koltuklar tekrar zeytin büyüklüğünde taşlara dönüşüp ortadan kayboldular. Sarışın adam;

- Geldik dedi, diğeri konuşmuyordu. Ben korku içerisindeydim.
- Nereye geldik? Bu bir şaka mı? Diye sordum.
- Hiçbir şey hatırlamıyorsunuz değil mi? Diye konuştu diğer adam.
- Ben işten çıkmıştım, siz kimsiniz diye tekrar sordum.
- Bizi tanımanız gerekirdi diye cevap verdiler.
- Ben ismim Mesut, sizin adınız nedir? Diye sordum
- Ad mı? O da neyin nesi? Siz kendi projeniz de kalmışsınız sanırım. Diye cevapladı sarışın olan.

Şaşkınlık içindeydim ve ne yapacağımı bilmiyordum. Biraz yürüdükten karşımızda ucu bucağı görünmeyecek uzunlukta bir bina çıktı. Bina diyorsam yani o yapıyı anlatamadığımdandır. Adamlar kendi aralarında konuşuyorlardı kısık sesle. Bir ara kaçmak istedim. Ama ışık benim rahatsız ediyordu, her yer bembeyaz ve sanki yok gibiydi. Mekânsızlık gibi bir şeydi. Bu uyanamadığım bir rüya olmalı diye düşünüyordum. Sonra o uzun binanın içine girdik. Gördüklerimi anlatamayacağım, çünkü tasvir etmekte zorlanıyorum. Sanki bulutların içinde gibiydik. İki adam bulutların üzerine oturdular ve benimde oturmamı istediler. Karşılıklı oturduk. Fakat girdiğimiz yerin nasıl huzurlu bir yer olduğunu anlatmamın imkânı yok. Ben tam konuşacaktım ki, sarışın adam lafa başladı;

- Daha önceden de söylediğim gibi hoş geldiniz, hiçbir şey hatırlamıyorsunuz değil mi? Dedi
- Ne hatırlamam gerekiyor ki? Siz kimsiniz, ben neredeyim? Dedim.
- Tam da tahmin ettiğiniz gibi oldu desenize. Bu projenin bu tür yan etkileri olduğunu söylemişsiniz. O zaman size sizin anlayacağınız dilden olanları anlatayım. Siz, sizin geldiğiniz dünyadaki karşılığı ile bir bilim adamısınız ve biz de sizin öğrencileriniziz. Siz geldiğiniz dünyadaki karşılığı ile bir üniversitede çalışıyorsunuz. Şöyle söylemek gerekirse aslında geldiğinizi iddia ettiğiniz dünya şu zamanda yok. Dedi.
- Nasıl yani? Siz ne demek istiyorsunuz? Hiçbir şey anlamıyorum dedim.

- Şöyle anlatmak gerekirse biz şu anda 201111 yılındayız ve Andromeda Galaksisindeki, Gordion Sisteminde yer alan Gelepsi Gezenindeyiz. Hemen aklınıza uzaylı olduğumuz gelecektir. Yanılıyorsunuz bizler insanız ve kökenimiz elbette ki dünya gezegeni. Siz Gelepsi Gezeninde doğdunuz ve 605 yaşındasınız. Çağımızda insan ömrü ortalama beş bin yıl.

- Bu imkânsız, nasıl olabilir? Ne saçmalıyorsunuz siz? Hem nasıl Türkçe konuşuyorsunuz? Ne diyorsunuz? Saçmalık

bu! Diye haykırdım. Yine aynı adam;

- Lütfen sakın olun ve yalnızca beni dinleyin. Dünya Gezeğeninden ve Samanyolu Galaksisinden farklı bir yerde olan gezeğenimizde diller, ırklar, ülkeler, isimler yoktur. Bunlar sizin geldiğiniz ilkel zamanlara ait kavramlardır. Siz geldiğinizi düşündüğünüz ilkel dünyanızı araştırmak için bir proje hazırladınız. Bu projenin adını MESUT koydunuz.

- Mesut benim adım. Dedim

- Hayır sizin bir adınız yok, bizler sizin anlayacağınız dille DNA moleküllerimizdeki kodlamalarla tanınırsınız. Diye cevapladı Sarışın adam.

- Peki Mesut ne o zaman diye sorduğumda ise;

- Merkezi Evrenselliği Sanırlaştırma Uygulama Talimatının kısaltmasıdır, yani projenizin ismi. Diye cevapladı. Ben sabırsız bir biçimde;

- Nasıl olabilir bu, saçmalamayın! Diye bağırdım;

- Lütfen sakın olun, kafanızdaki tüm sorulara cevap vereceğim. Öncelikle Güneş Sistemi miladi takvimine göre 201111 yılında olduğumuzu size hatırlatırım. Ama başka bir galaksidede, başka bir sistemde olduğumuzdan miladi takvim kullanılmıyor. Yalnızca anlamamız için sizin anlayacağınız dilden anlatacağım olanları. Dediğim gibi bizler hepimiz insanız ve dünya zamanıyla 19910 yıldır burada yaşıyoruz. Burada bildiğiniz güneş yok, sizin geldiğiniz yerdeki gibi enerji problemimizde yok. Siz burada doğdunuz. Biz sizin öğrencileriniziz. Siz bir bilim adamısınız. İnsanlığın kökenleri ve insanlığın gelişimi hususunda araştırmalar yapıyorsunuz. MESUT adındaki projenizle 21. yüzyıldaki Dünya gezeğeninin simülasyonunu hazırladınız. Sonra bu simülasyon içerisine zihninizi yolladınız. Bu simülasyon içinde tekrar doğdunuz, tekrar yaşadınız. İnsanlığın günümüze göre en ilkel halini bizzat yaşamak istediniz. Böylelikle insanlığın kökenleri hakkında daha detaylı bilgiye sahip olabilecektiniz. Fakat proje protokolü tam da sizin tahmin ettiğiniz gibi yan etkiler gösterdi. Hafızanızı kaybedip kendi oluşturduğunuz var olmayan dünya içerisinde kayboldunuz. Aslında o dünyadaki ölümünüzle proje sona erecekti. Fakat siz sayılara takıntılı bir insan olduğunuzdan 11.11.2011 günü uyanmak istediniz. Bu konu ile ilgili olarak ta yalnızca ikimizi görevlendirdiniz. Bu yüzden laboratuarda değil de dışarı da uyandınız. Hiç kimse sizin uyandığınızı bilmiyor. Hatta eşiniz ve çocuklarınız bile. Dedi

Hayretler içerisindeydim, ne yapacağımı, nasıl davranacağımı bilmiyordum. Bir yanda tam 29 senedir yaşadığım dünya ve bir yanda bu olanlar. İnanmak istemiyordum.

- Bu söyledikleriniz doğru olamaz dedim, ben 29 yaşındayım. Doğdum; annem babam oldu, okula gittim, çalıştım, evlendim, çocuğum oldu. Dedim.

- Bunların hepsinin yazılımını siz hazırladınız, hem de dünyadan getirdiğiniz gizli kaynaklarla. Aslında size hafıza yüklemesi yapabiliriz ama bu tüm projeyi tehlikeye atar. Ama bize inanmanız için bize küçük bir test yapabilirsiniz dedi. Bende;

- Bu nasıl olacak? Diye sordum.

- Yalnızca sizin bildiğiniz, sizden başka hiç kimsenin bilmediği bir soru sorun bize dediler. Aklım karışmıştı, ne soracağımı bilemiyordum. Ne sormalıyım diye düşündüm, düşündüm, düşündüm ve ;

- Cep telefonumun pin kodu nedir? Bunu benden başka hiç kimse bilmiyor dedim. İkisi de gülümseyerek;

- 5356, dediler. Saçmaydı ama bilmişlerdi. Beynimden vurulmuşa döndüm.

- Nereden bildiniz? Diye sordum.

- Projenizdeki bütün kodlamalar sizin DNA dizilimizden oluşuyor dediler.

Ne söyleyeceğimi, ne yapacağımı bilmiyordum. Diğer adam söze başladı;

- Sizi tekrar projenize dahil etmek zorundayız. Dedi ve mavi bir hap uzattı bana.

- Bu ne? diye sorduğumda

- Bunu ağzınıza koyun ama yutmayın dilinizin üzerinde dursun, her zaman sevdiğinizden dedi.

Verdiği hapi dilimin üzerine koydum ve bir anda bir lezzet patlaması yaşadım. Bu yiyecek gibi bir şeydi. Ama daha önce hiç tatmadığım bir şey, aldığım lezzeti dünyadaki herhangi bir şeyle kıyaslamamın imkânı yok. Hiç bitmek bilmeyecek gibiydi. Gözlerimi kapattım ve lezzetin doruklarına ulaşmaya çalıştım. Bu sırada sarışının yanındaki adam;

- Nasıl tanıdık geldi mi? Diye sordu; Bu en sevdiğinizdi.

- Bunun ne olduğunu bilmiyorum ama çok lezzetli dedim. İki adamda gülümsediler.

Sonra sarışın olan sağ avucunun içine bakmamı istedi. Avucunun içine bakarken uykuya daldım ve uyandığım da hastanedeydim. Hatırladıklarım bu kadar memur bey, acaba bana ne olduğunu anlatabilir misiniz?

Kayıt Dışı:

- Ne olduğu hakkında bir fikrimiz yok Mesut Bey, sizin 8.11.2011 tarihinde ve öncesinde Sivas İlinin Gürün ilçesinde yaşadığınızı biliyoruz. Ama nasıl oldu bilmiyorum ama 8.11.2011 tarihinde sizi Tuz Gölü civarında baygın bir vaziyette bulduk. Yapılan araştırma ile kimlik bilgilerinize ulaşıldı. Aynı tarihte sizi Sivas'ta Gürün İlçesinde de görenler var. Nasıl bir anda Tuz gölüne gittiniz? Anlattıklarınız ne anlama geliyor bilemiyorum. Bir mola verelim isterseniz. Kahve içer misiniz?

- Lütfen, bir de sigara alayım. Kızım ile eşimi görebilir miyim?

- Elbette, sizin hastanede olduğunuzu biliyorlar, ama önce olanları anlamalıyız.

- Elbette ama bilemiyorum....

MESUT ÇİFTÇİ

İNSANLIK TARİHİ: KAĞNI VE FERRARI

İnsanlık tarihi hakkında bildiklerimiz son 2500–3000 yıldan ibaret. Daha öncesini maalesef bilemiyoruz. Bu 2500–3000 yıllık tarihinse tamamı hakkında bilgi sahibi olduğumuz söylenemez. Elbette silahlara ve savaşlara harcadığımız parayı bilimsel araştırmalara harcasaydık daha çok bilimiz olurdu. Nedense insanoğlunun kendini yok etme içgüdüğü oldukça hırslı ve azimli çalışıyor. Oysa bahsettiğim gibi silahlara ve savaşlara harcadığımız para ve emeği bilimsel araştırmalara harcasak daha çok bilgi birikimine sahip olurduk. Bu bilgi birikimininse hayatımızı ne kadar kolaylaştıracağını, dünyayı ve yaşamı anlamamıza ne kadar faydalı olacağını hayal bile edemiyorum. Ama yok biz birbirimizi var etmek yerine yok etsek sanki daha iyi olacakmış gibi davranıyoruz.

İnsanlık tarihi boyunca insanlar neler yaptılar? Ben kendi namı hesabıma insanların Hollywood filmlerinde anlatıldığı gibi dünyaya ilk geldiklerinde ilkel varlıklar olduğuna inanmıyorum. Bu çok saçma bir teori bence. Elbette ben evrenin, dünyanın ve insanların yaratılışçılık teorisine göre var olduklarına inandığım için böyle düşünüyorum olabilirim. Ama ben inanıyorum ki tüm evren ve içindeki canlılar yaratılmışlardır. Bunun ile ilgili birçok örnek verebilirim şimdi ama konumuz yaratılışçılık ve yaratılışçılığın ispatı değil elbette. Bence insanlar bazılarının anlatmaya çalıştıkları gibi bir zamanlar ilkel olan ve sonraları modernleşen varlıklar değillerdir. Bu anlayışa göre biz yeryüzünün en modern canlılarıyız. Hiç sanmıyorum. Yapılan arkeolojik çalışmalarda şimdiki zamandan binlerce yıl öncesinde insanlar beyin ameliyatı bile yapabilecek bilgi ve teknolojiye sahiplerdi. Bu o insanların ilkel olmadıkları anlamına gelmiyor mu sizce de? Ayrıca yaptıkları aletlerden hiç bahsetmeyeceğim. Bulunan pek çok aleti ne amaçla kullandıklarını bile kestiremiyor şimdi bilim insanları. Belki de bizden daha ileri seviyede idiler. Neden olmasın öyle değil mi? Belki de aynen bizde olacağı gibi kendi teknolojileri kendilerini bitirdi ve bizler onların teknolojik kıyametinden sonra yaşayan insanlarız. O halde ne kadar ilkel olduğumuzu düşünebiliyor musunuz? Modernlik, bilgisayar ve cep telefonu kullanmak, otomobile binmek, uçakla seyahat etmek ve yüksek katlı binalarda oturmak olmasa gerek öyle değil mi? Bakış açıları ve kullanılan kaynaklar topluma ve zamana göre değişirler. Bizler enerji kaynağı olarak elektriği kullanırız, başka bir topluluk ise başka bir enerji kaynağı bulabilir. Bunu elbette ki bilemeyiz.

Bilim insanları bir zamanlar kutuplarda timsahların yüzdüğünü ve kutupların tropik iklime sahip olduklarını söylüyorlar. Ayrıca birleşik olan kıtaların ayrıldığını. Bu veriler ise şunu anlatıyor bize dünyada değişmeyen tek şey değişimdir. Evren değişir, dünya değişir ve insanlar değişirler. Bunun önüne geçmek imkânsızdır. Benim asıl merak ettiğimse geçmişte insanların nasıl düşündükleri ve nasıl yaşadıkları? Bunu bilmek bize ne mi kazandıracak? Elbette ki bunu bilmek bizim hayatımızı kolaylaştıracak ve hayatı anlamamıza yardım edecek. Bizler en doğrusunu kendimizin yaptığını inanıyoruz. Ama büyük bir yanılmanın içindeyiz. Şuan yaşadığımız dünyayı maalesef düşüncelerimiz değil içgüdülerimiz yönetiyor. Bu yüzden kendi neslimizi ve dünyamızı yok etmek üzereyiz. Kendimizi ve bildiklerimizi doğru olarak kabul etmemize rağmen bu olumsuz sonuçlar çıkıyorsa ortaya bunda yanlış bir şeyler var demektir. İşte bu yüzden geçmişten öğreneceğimiz çok şey var. Geçmiş derken yüz ya da bin yıl öncesinden bahsetmiyorum. İlk insandan bu yana yaşananlardan ve toplumlardan bahsediyorum. O insanlar dünyaya ve yaşama nasıl bakıyorlardı? Toplumlarındaki en önemli kurallar nelerdi? Neler düşünüyorlardı ve nasıl besleniyorlardı? Teknolojide nereye kadar ilerlediler? Neden haklarında dinozorlardan daha az şey biliyoruz? Ben bir komplo teorisyeni değilim ama aklıma gelmiyor da değil. Yoksa bilinenler bizden gizleniyor mu? Bu konudaki gerçek nedir?

Dünya için yaratılmadığımız çok açık. Dünyayı ve kendimizi yok ediyoruz çünkü. Belki de bilinçli olarak buna programlandık. Ama kendi tarihimiz hakkında bildiklerimiz çok az. Özellikle geçmiş insan toplulukları hakkında bildiklerimiz varsayımdan öteye geçmiyor. Kesin olduğuna inandığımız bilgiler ise sübjektif bir biçimde elde edilmiş. Eğer bir dilek hakkım olsaydı o dileğim ilk insandan bu yana insanlık tarihini bizzat görerek öğrenmek ve bilmek olurdu. İnsanoğlunun yeryüzü macerası en büyük bilinmezimiz aslında. (Sorularımızın cevaplarının yıldızlarda olduğuna inanmıyorum ben. Bence sorularımızın cevapları içinde yaşadığımız dünyada. Elbette bu sözümünden uzay araştırmalarının önemsiz olduğu anlamı çıkmamalı. Zira uzayı da ziyadesiyle merak ediyorum. Ama sizce da uzaya harcanan para dünyaya ve dünyadaki bilimsel araştırmalara harcarsa daha iyi sonuçlar almaz mıyız? Hatta bundan sonraki uzay araştırmaları bile bizim için daha kolay olmaz mı? Önce içinde yaşadığımız gezegenin problemlerini çözmeliyiz bence. Böylece daha doğru bir iş yapmış oluruz. Yani bu şuna benzer; üç yüz bin kilometrelik bir yola bir kağni ile de çıkabilirsiniz bir Ferrari ile de. Ama hangisinde daha rahat edeceğimiz ve hangisinde daha hızlı yol alacağınız ortadadır. Bende bilim insanlarına diyorum ki önce oturup Ferrarilerimizi yapalım. Sonra o Ferrarilerle uzayda daha hızlı ve daha kolay yol alabiliriz.) Bundan binlerce yıl önce yaşayan insanlar ne düşünüyorlardı ve biz şimdi ne düşünüyoruz? Asıl çözmemiz gereken bilinmez bu olmalı...

MESUT ÇİFTÇİ

[ikiyanayasla]

ÇABA

Yok etmeye ne kadar da meyilliyiz? Bu insan için acınası bir durum ve bu gelişmemiş olduğumuzun en büyük göstergesi. Kimi insanlar olduğumuz gibi davranmanın erdeminden bahseder. Ben bu düşünceye inanmıyorum. Ne olduğumuzu bilmek zorundayız elbette ama olduğumuz gibi kalamayız, değişmeli ve dolayısıyla gelişmeliyiz. Kendimizi geliştirmek için uğraşmalıyız. Aksi takdirde bir hayvandan farkımız kalmaz ve yaşadığımız yerlere kaos hakim olur. Çalışmalı ve isteklerimizden tavizler vermeliyiz. Ama içinde bulunduğumuz popüler kültür bunun tam aksini emrediyor. Gelişmişlikle dalga geçiyoruz çoğu zaman. Halbuki bu gelişmemişliğimizin en büyük göstergesi. Yemek yerken çatal bıçak ve peçete kullanmak yada ellerini yemekten önce ve sonra yıkamak gibi basit davranışlarla dalga geçen bir topluluk sizce gelişmiş bir topluluk mudur? Temiz elbiseler giyinmek, ayakkabıların boyalı olması ve kravat kullanmak. Bunlar basit davranışlar ama her nedense kabul görmüyorlar ve bu davranışlara kaba şakalar yapılıyor. Basit olmalarına rağmen gelişmişlik için önemli yapıtaşları. Mustafa Kemal Atatürk şapka ve kıyafet devrimlerini neden yaptı sanıyorsunuz? En rahat halimizle yaşamının ne zararı vardı ki? Ama doğru olan bu değil. İnsan çaba göstermeli.

Mehmet Akif'in de bu konu ile ilgili çok güzel dizeleri var; " dallı budaklı yaşayamazsın, yontulmalısın." diyor. Gerçekten de yontulmalı. Aksi takdirde tarihte silikleşip giden silüetlerden, karanlık köşelerden başka hiçbir şey olmayacağız. İnsanın kendine has beğenileri ve keyifleri olmalı. İnce belli bardaktan başkasında çay içmemek gibi örneğin ya da araca binildiğinde emniyet kemeri takmak, şehir içinde hız yapmamak gibi. Bunların hepsi gelişmişlikle yakından ilgilidir. Aslan yattığı yerden belli olur diye boşuna söylenmemiştir elbette ki.

Her insan geçmişini özler ve geçmişin şimdiden daha iyi olduğuna inanır. Bunun iki nedeni vardır. Birincisi bu bir kaçma yoludur. Hayattaki sorumluluklardan sıyrılma yolu. Geçmiş zaten yaşanmış olduğu için müdahale ve mücadele sorunu yoktur. Ama şimdi yaşanmakta olan zaman riskler içermektedir ve çaba istemektedir. Geçmiş herhangi bir çaba istemez bizden. Bu yüzden geçmiş cazip gelir insana. İkinci sebep ise Hz. Adem'e dayanır. Hz. Adem geçmişi özlemektedir. Çünkü geçmişte cennette yaşamaktaydı. Cennette dünyaya dair hiçbir sıkıntı yoktu. Atamızın bu endişesini biz de taşımaktayız ve geçmişi özlemektediriz. Bu mistik gibi görünen bir seçenek elbette. İnanır mısınız bilmem ama ben inanıyorum.

Kısacası ben insanın her zaman iyiye ve güzele ulaşmak için çabalaması gerektiğini düşünüyorum. Aksi düşünce bence hastalıklı bir düşüncedir. Olduğun gibi olmak, olduğun gibi kalmak insan için düşünülemez bir seçenektir. Düz mantıkla bile gitsek bu düşüncenin yanlış olduğu gerçeğiyle karşı karşıya kalırız. Olduğumuz gibi kalacaksa hiç konuşma öğrenmeyelim, yürümeyi ve yemeyi de öyle. Çünkü dünyaya ilk geldiğimizde bunların hiçbirisini yapamıyorduk. Her zaman çalışmalı ve çabalamalıyız. Ancak böyle gelişebiliriz. Ancak böyle içimizdeki yok etme duygusuyla başa çıkabiliriz.

MESUT ÇİFTÇİ

ZAVALLI İNSAN

Doğumla ölüm arası bir ince çizgi ömür dediğin. Doğarsın anlamazsın, yaşarsın anlamazsın, tam da ölecekken anlarsın dünyayı. Bir geri dönebilsem dersin her şey daha farklı olur o zaman. Ama aslında sende hiçbir şeyin daha farklı olmayacağını bilirsin. Yoktur ölümden korkmayı, yoktur ölüme yakalanmayı. Ne kadar yaşarsan yaşa ölüm gelecek ve kapını çalacaktır. Bu sonsuz sandığın dünyanın sonu gelecektir. Azrail meleğiyle tanışılacaktır. Bundan kaçış yoktur. Çok acıklıdır insanın hali, kendisi bilmese de bunu.

İnsan doğduğunda birkaç kilogramlık bir et parçasından başka nedir? Elleri tutmaz, ayakları tutmaz, gözleri görmez ve dişleri yoktur. İncecik derisinin altında yumuşak kemiklerle gelmiştir dünyaya. Hiçbir şeyden haberi yoktur. Ne konuşmayı bilir ne yazmayı bilir. Ne yemeyi bilir ne içmeyi bilir. Bir bakını, bir öğretene olmazsa yaşamayı beceremez. Zamanla öğrenir hayatı. Zamanla kemikleri güçlenir, zamanla dişleri çıkar. Zamanla öğrenir yemesini içmesini. Zamanla öğrenir konuşmasını yazmasını. Zamanla öğrenir insan yaşamasını. Bu sıra dedesi ölür, nenesi ölür, amcası ölür, dayısı ölür, babası ölür, annesi ölür. Bir zamanlar yaşayanların, kendisine bir şeyler öğretenlerin birer birer öldüğünü görür insan. Peki ders alır mı bundan? Elbette ki hayır. Ben ölmeyeceğim düşüncesi vardır insanda ya da bende yaşlanınca öleceğim. Yaşlılık çok uzak gelir insana. Bu arada çocukları olur ve çocukları büyümeye başlar insanın. Anne ve babasının yaşlanmasını ve ölmesini gören insan, çocuklarının büyümesini ve öğrenmesini izler. Kendisine bir şeyler öğreten, kendisine güçlü kılan zaman bu kez aleyhine çalışmaya başlar. Tabi insan bu arada iyilik yapar, kötülük yapar. Dünyayı anlamaya çalışır kimisi. Ama kimse anlamaz dünyayı, kimse anlamaz yaşamı. Zamanla insan olgunlaşır, zamanla insan yaşlanır. Gençlik elden gidince yavaş yavaş durgunlaşır insan. Pişmanlıklar artar, eyvahlar artar. Anasına babasına ettiklerini çocuklarından görür. Çocuklarının dertleri ile uğraşır. Derken çocuklarının da çocukları olur. İnsan yaşlanır. İnsan gücünü kuvvetini yitirir. Gözleri görmez, kulakları duymaz olur. Dizleri tutmaz olur. Kimisi konuşmasını unuttur, kimisi yemesini içmesini. Dünyaya ilk geldiği gibi olur insan dünyadan gideceğinde. Anlam veremez ve çoğu zamanda anlam vermek istemez insan yaşadıklarına. Acılar, sevinçler derken geçen ömrün yasını çeker insan. Zavallı insan, zavallı insan...

Ölüm gelecek ölüm derlerdi bir zaman, inanmazdı insan. Ölüm geldiğinde insan, ne yapacaksın o zaman? Zaman geldi, zaman geçti, ömür geldi, ömür geçti. Nerdesin insan? Neylersin insan? Neden doğdun neden ölürsün? Neden seversin, neden üzülürsün? Ne istersin insan? Ölüm geldiğinde ne yapacaksın insan... zavallı insan, zavallı insan... Şimdi geldi geçti yalana benzer insan, şimdi geldi geçti yalana benzer ömür. Hangi ölü hatırlanır hayatta? Hangi ölünün yaşadıkları?

MESUT ÇİFTÇİ

YENİDEN

Güneşli bir gün olmasına rağmen hava oldukça soğuktu. Kasım ayı adına yakışanı sergiliyordu adeta. Geceleri ortaya çıkan ayaz, dışarıda kalmış tüm su birikintilerini dondurup hareketsizleştiriyor, tüm kenti bembeyaz kırağıya kestiriyordu. Hava oldukça kirliydi. Özellikle sabahları kentteki binaların tüm bacalarından yükselen dumanlar, kenti yaşanmaz bir hale getiriyordu.

Halit sabahın ayazında çıktı sokağa. Üzerindeki siyah renkli deri monta sıkı sıkıya bürünmüştü. Her sabah olduğu gibi uzun öksürme nöbetlerinden birisini yaşıyordu. Fazla sigara içtiğini ve bu öksürük nöbetlerinin sigaradan kaynaklandığını biliyordu. Buna rağmen sigarayı bırakmayı aklından bile geçirmemişti. Sokaktaki su birikintileri buz tutmuştu. Halit hızlı adımlarla geçti buz tutan su birikintilerinin üzerinden. Sonra her zaman ki gibi kendisini işyerinin olduğu semte ulaştıracak olan minibüs durağına doğru yollandı. Sokağı sonundaki bakkal dükkanının camları buğulanmıştı. Halit hızlı hareketlerle dükkana girdi. Dükkan sahibi Mustafa'ya selam verip bir paket sigara aldı ve saatine bakıp hızla çıktı dükkandan.

Durakta iş arkadaşları Salim ve Vehbi elleri ceplerinde bekliyorlardı. Hızlı adımlarla arkadaşlarının yanına yaklaştı Halit;

- Selamün Aleyküm.
- Aleyküm Selam.
- Aleyküm Selam Halit. Nerde kaldın, minibüs gelmek üzere. Bak işte geliyor.

Mavi-sarı renkleri olan eski minibüs durağa yaklaştı. İçerisi oldukça kalabalıktı. Üç arka da minibüseye tikiş tikiş bindiler. Minibüsün içerisi oldukça kalabalık ve havasızdı. Ayakta bekleyen üç arkadaş şoföre ücretlerini ödediler. Halit;

- Salim senin kız nasıl oldu?
- Dün hastaneye götürdük işte. Bademcikleri iltihaplanmış. Yirmi tane iğne yazdı doktor.
- Geçmiş olsun. Soğuk mu aldı, üşüttünüz mü nasıl oldu?
- Ya malum havalar soğuk. Geçen hanım sobayı temizlerken üşütmüş herhalde. Biz de domuz gribi filan diye korktuk. Zaten çocuk okula gitmiyor. Okulları tatil etmişler. Hastaneler tıklım tıklım dolu, eczaneler de öyle.
- Çok geçmiş olsun ya.
- İğneyi yiyince biraz kendine geldi işte çocuk. Evde yorgan döşek yatıyor. Hastane de çok sıra bekledik.
- Soğuklar çok tehlikeli. Dikkat etmek lazım. Bir de domuz gribi çıktı anasını satayım.
- Hiç sorma, bir de bu çıktı başımıza.
- Bizim komşu Bekir amca domuz gribi olmuş diyorlar. Üzülüm adama. Ziyarete gideceğiz, bulaşıcı diye korkuyoruz.
- Kaç yaşında?
- Ya sen biliyorsun ya, bir ara görmüştün. Emekli adam, yetmiş yaşında vardır muhakkak.
- O zaman tehlikeli.
- Çocuğun okulundan da kağıt göndermişler domuz gribi için. Aşığı yaptırsak mı yaptırmamak mı bilemedik. Televizyonda birisi zararlı diyor birisi zararsız diyor.
- Bende bilemedim arkadaşım. Benim hanım izlemiş, yan etkileri çok fazlaymış zararlıymış diyor. Domuz giribine yakalansa o daha da kötü. Ne yapacağız bilemiyorum.
- Vatandaş iki arada bir dere de bırakıyorlar arkadaş ya. Vehbi niye konuşmuyor?
- Dişini çektirmiş.
- Geçmiş olsun. Dişini çektireli baya olmadı mı ya?
- Çektirdiği yer iltihap almış.
- Of, çok zor olur o ya. Diş ağrısından daha beterdir. Soğuk değince öldürür.
- O yüzden ağzını açmıyor.

Eski ve yıpranmış minibüs her durakta yolcular bırakıyor ve yeni yolcular alıyordu. Sabah saatlerinde trafik oldukça yoğundu. Otomobiller, minibüsler ve otobüsler dizilmiş bekliyorlardı. İş arkadaşı Salim'le konuşacak bir şey kalmamıştı. Halit dışarı hafif eğilmiş, minibüsün camından dışarıyı izliyordu. Kalabalık, trafik, hava kirliliği ve soğuk tüm kenti ele geçirmiş gibiydi. Bu manzaranın içerisinde olmaktan hiç de memnun değildi Halit. İnsan bu şehirde neden yaşar ki diye geçirdi içinden sonra kendi sorusuna kendi cevap verdi; elbette ki başka çaresi olmadığı için.

Minibüs yoğun trafik içerisinde ilerlemeye çalışırken Halit geçmişini düşünmeye koyuldu. Bu kente göç etmeden önce orta Anadolu'da küçük bir köyde yaşıyorlardı. Babasının küçük arazileri, birkaç tane sığırı ve bir o kadar da koyunu vardı. Halit'in görevi sığırları ve koyunları otlatmak ve altlarını temizlemektir. Elbette annesinin ve kız kardeşinin yardımlarıyla yapardı bu işi. Ağabeyi Ekrem babasına yardım ederdi çokça. Ne de olsa ailenin en büyüğü Ekrem'di. Köyde yaşamayı sürünmek olarak görüyordu Halit o zamanlar. Hayvanlara bakmak, hayvanların pisliklerini

temizlemek ve çobanlık yapmak kendisine emellik olarak görünüyordu. Daha ortaokula giderken şehre gitmeyi kafasına koymuştu. Ortaokuldan sonra da okumadı zaten. Askere gidene kadar ailesine yardım etti ve askerden gelir gelmez büyük dayısının kızı Saliha ile evlendi. Birkaç sene köyde durduktan sonra şehirdeki teyzesi ve eniştesinin yardımıyla şuanda çalıştığı fabrikada iş bulup taşındı. Bir gecekondü mahallesinde kendisine ev tuttu. Annesi oğlunun ve gelinin köyden ayrılmasına karşı çıkıyor olsa da babası Halit'i destekledi. Babasının Halit'e söyledikleri hala zihninde canlıydı Halit'in;

- Oğlum ben yıllardır köyü beklerim. Benim babamda köyü beklerdi, dedem de. Seni okutayım dedim okumadın. Beni de biliyorsun, köyü de biliyorsun. Yıllardır rençberlik ederiz, davarcılık ederiz. Böyle ne uzayabiliyoruz ne de kısılabiliyoruz. Şehre gitmek istiyorsan git. Ama unutma orası büyük derya. Batarsan tez boğulursun. Allah yardımcın olsun.

Halit ilk başlarda umutluymdu. Şehri tanımıyordu. Şehir yazın gezmeye geldikleri eğlenceli ve kalabalık yerden başkası değildi O'nun için. Ama şehre taşınıp yaşamaya başladığında o kadar da eğlenceli ve cazibeli bir yer olmadığını anladı. Babasının dediği gibi batmamak için elinden geleni yaptı. Şehirdeki ilk yıllarında önce Safiye doğdu, sonra da Muzaffer. Zar zor geçiniyorlardı. Halit şehre taşındığı için pişman olmuştu elbet ama bu pişmanlığı hiç kimseye belli etmiyordu. Bu pişmanlık duygusu kalabalık ve havasız minibüsün penceresinden dışarıyı izlerken daha da keskinleşip tüm vücuduna yayıldı. Şehrin bu hali bir zamanlar şikayet ettiği köyünden daha beter göründü Halit'e. Köyüne geri dönmeyi bir çok kez düşünmüştü. Ama köydekilerin eleştirilerini kulak ardı edebileceğine inanmıyordu. Tüm köy başaramadı ve geri döndü diyecekti. Bu bir gerçektir. Üstelik şehirde kendine iyi kötü bir düzen kurmuştu. Köye dönüp yeni bir düzen kurması oldukça zor olacaktı. Ağabeyi Ekrem köyde kalarak en güzelini yapmıştı Halit'e göre. Köyünün dağları ve çayırıkları geldi bir an aklına. Bu hayal Salim'in seslenmesiyle dağılıp gitti zihninden;

- Halit, haydi geldik. Ayakta uyuyorsun ya.

Minibüsten iner inmez keskin bir soğuk tüm bedenini titretti Halit'in. Koşar adımlarla fabrikaya doğru ilerledi. Bir tekstil fabrikasında çalışıyordu. Fabrikanın bekçisine selam verdikten sonra fabrikaya girdi ve makinesinin başına geçti. Ustabaşı her sabah olduğu gibi kontrol etti Halit'i. Elindeki kağıda bir şeyler yazıp selam bile vermeden döndü gitti. Sinir oluyordu ustabaşına. Ama elbette ki hiçbir şer diyemiyordu. İlk başlarda yaptığı iş oldukça zor gelmişti. Sonra zamanla alıştı ve bir refleks haline dönüştü. Şimdi ise sıkılıyordu. Önceleri çalışırken sigara içebiliyordu, sigara yasağından sonra ise yalnızca paydos verildiğinde içebiliyordu. Bu can sıkıcı bir başka durumdu Halit için. Kendisini bunalmış ve kuşatılmış hissediyordu. Eğer izin alabilirse kurban bayramında köyüne gitmeyi planlıyordu. Hiç olmazsa bu sıkıntıdan ve bu kuşatılmışlıktan birkaç gün olsun kurtulabileceğini düşünüyordu. Zaten kendisinin kurban kesecek durumu yoktu. Hem anamı babamı görürüm hem de çocuklar kurban eti yerler diye geçirdi içinden. Muhakkak köyde şehrin nasıl olduğunu soracaktı arkadaşları ve Halit yine çok şükür iyi diyecekti. Köyün yaşlıları Halit'i taktir edecekler, gençleri ise kendisine özeneceklerdi. Ama işin iç yüzünü elbette ki yalnızca Halit bilecekti yalnızca.

Makine olanca gürültüsüyle çalışmaya başlamıştı yine. Makaralarda sarılı olan ipleri bir canavar edasıyla yutuyor ve kumaş çıkarıyordu bembeyaz. Halit her zaman ki gibi makinenin ayarlarını, makaraları düzenliyordu. Birkaç saat çalıştıktan sonra sinir olduğu usta başı geldi ve Halit'in omzuna dokundu.

- Halit, patron seni çağırıyor!
- Efendim?
- Gel benimle gel. Salim, sen şu makineye bak Halit gelene kadar!
- Halit patron seni çağırıyor.
- Hayırdır usta? Patronun benimle ne işi olur?
- Ben orasını bilmem. Git patronla görüş.

Halit'in içinden ustabaşının suratına bir tane yumruk atmak geldi. Ama yapmadı. Söylene söylene uzun mutfağın yanındaki uzun koridoru geçti. Patronun odasına giden merdivenleri çıkarken içindeki merak gittikçe büyüyordu. Aslında kurban bayramı için izin işini de görüşebilirdi şimdi. Merdivenleri çıktıktan sonra sağa ilerledi ve sekreterin yanına geldi.

- Abla beni patron çağırılmış.
- İsim neydi?
- Halit Ergüleç.
- Bir saniye bekleyin ben haber vereyim.
- Tamam abla.

Halit merak içerisinde beklerken sekreter patronu aradı ve kendisinin geldiğini söyledi. Sonra sekreter sustu ve telefonu dinlemeye koyuldu. Tamam efendim deyip telefonu kapattı.

- Halit bey, Mehmet Bey şuanda bir toplantıda ve sizinle görüşemeyecek. Onun yerine durumu size benim izah etmemi emretti. Bu durumu izah etmesi oldukça zor. Malum ekonomik kriz fabrikamızı oldukça etkiledi. Bu yüzden eleman kadrosunda daralmaya gidiliyor. Mehmet Bey, muhasebeye gidip hesabınızı kestirmenizi söyledi. Bundan sonra sizinle çalışamayacağız malesef. Ama ekonomik kriz bittiğinde tekrar sizinle çalışmaktan mutluluk duyacağız.
- Nasıl yani, beni işten mi kovuyorsunuz?

- Buna koymak demeyelim Halit Bey.

- Bırak abla ne beyi ya?! Ben patronla görüşeceğim. Kış günü insan işten mi atılır!

- Halit bey lütfen ısrar etmeyin, güvenliği çağırmak zorunda kalacağım. Lütfen. Biliyorum zor bir durum ama yapılacak bir şey yok. Bende sizin gibi burada çalışan birisiyim. Lütfen işi zorlaştırmayın.

- Ben ne yapacağım şimdi ya?

- Lütfen beyefendi.

- Tamam bacım ya, tamam.

Halit beyninden vurulmuş gibi hissediyordu kendini. Hiç ummadığı bir şeydi işten atılmak. Ne yapacağını bilmiyordu. Çaresizlik tüm bedenini kuşatmıştı. Elleri titriyordu. Sekreterin yanından çıktıktan sonra koridorda biraz soluklandı. Çocuklarını ve karısını düşündü. Şehre göç ettiğinden beri bu işte çalışıyordu. Ne yapacağını, nasıl iş bulacağını bilmiyordu. Üzgün ve çaresizdi. Dizleri titriyor güçlkle adım atabiliyordu. Birkaç adım sonra yığıldı kaldı koridorda. Bir anda karşı koyulamaz bir karanlığa gömülmüştü.

Gözlerini açtığında başında sekreter ve muhasebe görevlisi vardı. Bileklerini ovuyorlar ve burnuna kolonya tutuyorlardı. Halit işten çıkarılma gerçeğiyle tekrar yüz yüze geldi ve üzüntü tüm zihnini tekrar işgal etti. Halit yerden ayağa sendeleyerek kalktı ve;

- Tamam bir şeyim yok

- Ağabey biraz uzan istersen içeri.

- Yok istemem. Siz ne yapmam gerekiyorsa söyleyin.

- Tamam abi gel benimle.

Muhasebeci gencin arkasından muhasebe ofisine girdi Halit. Oldukça öfkeliydi. Muhasebeci genç ise acıyordu Halit'e. Bu acıma hissi konuşmalarından ve davranışlarından açıkça belli oluyordu. Muhasebeci genç bilgisayarda birkaç işlem yaptıktan sonra Halit'in çalıştığı günleri hesapladı ve kasadan para çıkarıp Halit'e uzattı. Halit titreyen ellerle aldı parayı. Sonra hızlı adımlarla çıktı ofisten. Sonra aşağıya inip işçi önlüğünü çıkardı, siyah renkli deri montunu giyip fabrikadan dışarı çıktı. Arkadaşlarına ve ustabaşına hiçbir şey söylemedi.

Keskin soğuk karşıladı Halit'i dışarıda. Ellerini montunun cebine koyup yürümeye başladı. Ne yapacağını bilmiyordu. Yeni bir iş aramalıydı ya da bu durumu fırsat bilip köyüne geri dönmeliydi. Eve gitmek ve bu kötü haberi karısına vermek istemiyordu. Bir sigara yaktı ve belirsizlikler içerisinde kentin kalabalıklarının arasına karıştı. Belli bir süre sonra içerisinde tuhaf bir huzur hissetti. Köyüne tekrar dönmeyi düşünüyordu. Karısı ve çocukları buna karşı çıkacaktı, biliyordu. Ama baba ocağından gayrisinin kendisi için batmak olduğunu anlamıştı. Babası haklıydı, şehir büyük deryaydı. Boğulmamak içinse babasına sarılacaktı.

Mesut Çiftci

ADAM

Kısa ve telaşlı adımlarla yer yer çatlamış kaldırımlar üzerinde ilerliyordu adam. Dalgın bir hal içinde, etrafında olup bitenden habersiz mırıldanıyordu da bir taraftan. Kalabalık şehrin günün bu saatlerinde تنها olan bu sokağında tek tük geçiyordu kaldırımın bitişiğindeki sokaktan otomobiller. Köşe başında bir mahalle bakkalı ve bakkalın önünde taburenin üzerine oturmuş bir vaziyette; muhtemelen yalnızlıktan ve beklemekten sıkılmış bakkal sahibi oturmaktaydı. Dalgın dalgın gelen mahalle sakinini görünce elbette kayıtsız kalması düşünülemezdi. Çünkü neredeyse sokak kedileriyle konuşacak kadar yalnız hissediyordu kendini. Adam yaklaştıkça mahalle bakkalının sahibi kıpırdanmaya başladı. Muhtemelen herhangi bir konu hakkında muhabbet açacak, mahalle sakini ile ordan buradan birkaç satır konuşacaktı. Adam iyice yaklaştığında bakkal sahibi ayağa kalktı. Adamın kendisine selam vermesini bekliyordu. Çünkü kendisi oturuyor ve adam geliyordu. Gelen adamın oturan adama selam vermesi adettendi. Şimdi kalkıp da kendisi selam verse yakışık almazdı. Adam kısa ve telaşlı adımlarla bakkal sahibinin önünden geçti gitti. Bırak selam vermeyi yüzüne bile bakmadı. Durum böyle olunca bakkal sahibi bakakaldı adamın arkasından. Tam da karnından tüm vücuduna yayılan öfke dalgasını hissetti. Adam bırak konuşmayı, selam vermeyi görmemişti bile bakkal sahibini. Sinirlenen bakkal sahibi kendi kendine mırıldandı;

- Ulan ne adamlar var ya, bir selamı bile esirger oldular bizden. Devir çok bozuldu, bir Allah'ın selamı be. Veresiye yazdırmaya gelince can ciğer kuzu sarması ama... şerefsizler..

Adam bakkal sahibini görmediği gibi sinirli sinirli söylenmesini bile duymadı. Zaten duyacak durumda da değildi. Biraz önce devlet hastanesinden çıkmıştı. Aylardır süren ağrılarının sebebi sonunda yapılan uzun tahlil ve tetkiklerden sonra ortaya çıkmıştı. Beyninden vurulmuşa dönmüştü adam. Hiç kimseyi görececek durumda değildi. Çağın yeni vebası kanser hastası olduğunu öğrenmişti. Doktor üzülererek söylüyordu kanser olduğunu. Kanser hastası olduğunu duyduktan sonra doktorun diğer söylediklerini duymamıştı bile. Bunun bir tedavisi var mı, hastalığı ne seviye de, iyi huylu mu kötü huylu mu? Bunların hiç birisini duymamıştı. Etrafında kanser olan birçok tanıdığı vardı ve adam onlardan, onların akrabalarından biliyordu ki kanser hastasıysan tedavi olsan da olmasan da kurtulamıyorsun. Adam bütün hayatını, yaşadıklarını yaşayacaklarını, yakınlarını düşünüyordu. Hepsini birbirine karışmış bir vaziyetteydi. Demek ölecekti. Demek yaşamayacaktı artık. Kanser kelimesi paslı bir demirin ete saplanması gibi saplanmıştı zihnine. Ne yapacağını bilmiyordu. Hastaneden çıktığından beri yürüyordu nereye gittiğini bilmeden. Ne otobüse binmek aklına gelmişti ne de tramvaya. Hatta ceketini bile doktorun muayenehanesinde unutmuştu. Demek onun hayatı da böyle sona erecekti. Ölüm her zaman hayatında var olmuştu. Akrabaları, komşuları, tanıdıkları tanımadıkları ölmüştü geçmiş zamanlarda. Her ölüm gördüğünde kendisinin de öleceği aklına geliyordu kuşkusuz. Ama asla kendine ölümü konduramıyordu. İnsan kendisinin öleceğine nasıl inanabilirdi ki zaten? Nasıl can verecekti? Nereye gömülecekti? Ölmek nasıl bir şeydi? Canı yanar mıydı? Öldükten sonra ne olacaktı? Toprağın altında ne yapacaktı? Herkesin bahsettiği o ölüm meleği Azrail kendisine ne zaman ve nasıl gelecekti? Bunlar kendisi ile ilgili sorulardı. Bir de ailesiyle ilgili sorular vardı elbette. Ailesine ne olacaktı? Çocukları ve karısı kendisi öldükten sonra ne yapacaklardı? Nasıl geçineceklerdi? Çocukları yetim mi olacaktı şimdi? Peki kanser olduğunu onlara nasıl söyleyecekti? Tüm bu sorulara verecek hiçbir cevabı yoktu. İçinde zehir gibi bir kahır vardı. Daha gencim diye geçirdi içinden bu kadar erken olmamalı, olmamalıydı. Tedavi olsa işe yarar mıydı acaba? Peki, nasıl kanser olmuştu, bu hastalığa nasıl yakalanmıştı? Sigara dahi içmezdi, fazla yemek yemezdi, her zaman doğal ürünleri tercih ederdi. Nasıl olmuştu da bu lanet hastalığa yakalanmıştı. Akli almıyordu. İçinde düğüm düğüm bir hüznün en yapacağını bilmiyordu.

Peki bu haberi tanıdıklarına, ailesine, karısına, çocuklarına nasıl verecekti? Sevdiklerini bu ağır yükün altına nasıl sokacaktı? Hiç haber vermese ve ölümü beklese olur muydu? Bu çıkmazın içinden nasıl çıkacaktı? Birdenbire aklına intihar fikri geldi. Şu yoldan geçen arabalardan birinin önüne atsam kendimi ya da yüksek bir yerden aşağıya atlasam. Ne kadar da saçma bir fikir bu böyle diye mırıldandı sonra. Zaten ölecekti. Ölümünden kaçmak aptalca değil de neydi? Mantıklı düşünemediğinin farkına vardı. Bir an durdu, nefes nefese kalmıştı. Bu düşüncelere o kadar dalmıştı ki yer mevhumunu unutup gitmişti. Şöyle bir etrafına baktı, kalabalık bir caddenin kaldırımdaydı. Etrafından insanlar geçmekteydiler. Hiç birisi onu görmüyor ya da görmezden geliyor yanından geçip gidiyorlardı. Daha bu sabaha kadar o da bu insanlardan yalnızca biriydi. Birbirini tanımayan, birbirini önemsemeyen, kendi işlerin peşinden koşuşturan insanlardan yalnızca biri. Ama şimdi öldürücü bir hastalığa yakalanmış bir zavallı olarak görüyordu kendini. Evet, herkes bir gün ölecek ama hiç kimse ne zaman öleceğini bilmiyordu. Aslında kendisi de ne zaman öleceğini bilmiyordu ama bu hastalığın onu ölüme iyiden iyiye yaklaştırdığını biliyordu.

İnsan kalabalığının içinde derin bir nefes aldı. Bir bu konuyla ilgili bir planı olmalıydı. Hayatını hep planlar içerisinde yaşamıştı ve ölecekse ölümü de bir plan dahilinde olmalıydı. Evet, üzülmüyordu ve gerçekten üzülmeye gereken bir konuydu bu. Ama gerçeklere sırt çevirip kahretmenin kendisine hiçbir fayda sağlamayacağını daha önce de defalarca yaşamış ve görmüştü. Peki, bu konu da ne yapılabilirdi? İnsan insanın zehrini alır birisine anlatsam mı diye düşündü. Ama kime anlatırsa anlatsın kendisine acıma duygusunun ötesine geçemeyeceğini ve mahsusuktan olduğu pek anlaşılabilen bir tavırla kendini karşılayacağını biliyordu. Kimden yardım almalıydı, kime başvurmalıydı? Doktora zaten gitmiş ve böyle bir derdinin olduğunu doktordan öğrenmişti. Yani doktor olmazdı. Bir psikiyatra gitse psikolojik destek alsan ne işe yarayacaktı ki? Ömrü boyunca psikiyatlara hiç inanmamıştı. İnanmadığı birisine gitmenin kendisine ne faydası olacaktı? Ölümünden anlayan birisi olmalıydı bu ama ölümünden kim anlardı ki? Birden bire ölüm ve inanç kelimeleri zihninde dini canlandırdı. Adam doğduğundan beri müslümandı. Ama pek ibadete

Önelen birisi olamamıştı hiçbir zaman. Bayram Cuma namazlarına giderdi. Kandillerde ve bayramlarda eşe dosta mübarek olsun mesajları gönderirdi o kadar. Ramazan ayında da eğer işine mani olmazsa bazen oruç tutardı. Bunun dışında Müslüman olmasına rağmen dinle pek işi olmazdı. Bir de birkaç cenaze namazına katılmıştı. Cenaze namazının nasıl kılındığı hakkında da elbette bir fikri yoktu. Kalabalık cemaate katılır ve cemaat ne yaparsa onu taklit ederdi. Ama şimdi cenaze namazı kılınan kendisi olacaktı. Tüm vücudunu saran bir korku hissetti. Ölecekti ve dünyada yaptıklarından hesaba çekilecekti. Beş vakit namazını kılmayan, camiye gitmeyen, aklına estiği zaman oruç tutan, kandil gecelerinde yalnızca mübarek olsun mesajları gönderen hatta bazı cumaları sık sık kaçırın birisinin hesabı nasıl olurdu acaba. Korkusu giderek artıyordu. Camide vaazlarda bahsedilen cehennem ve kabir azabı geldi aklına. Aslında her insanın bir gün öleceğini biliyordu bilmiyor değildi. Ama ölümü hiç bu kadar yakın hissetmemişti kendine. Boğazında koca bir düğüm belirdi. Yutkunamıyordu. Kelime-i şahadet getirmek istedi.

-Eşhedü en la muhammedün resul... eşhedü en la illallah... eşhedi Muhammed...

Nasıl şahadet getiriliyordu hatırlamaya çalıştı. Elini anlına koydu, korkudan gözleri karardı. Şahadet bile getirmesini bilmeyen bir adam nasıl hesap verecekti. Kendine inanamıyordu. Tüm dünyevi korkular yerini ahret korkularına bırakıyordu. Hele hele biraz önce intihar etmeyi düşündüğünü hatırlayınca iyice korkusu arttı. Bildiğine göre intihar edenin cenaze namazı bile kılınmazdı. Ne yapacağım ben diye mırıldandı. Ayakta duracak mecali kalmamıştı. Biraz ilerdeki kaldırım taşının üzerine oturdu ve düşünmeye devam etti.

Küçükken bir çocukken şimdilerde rahmetli olmuş dedesinin zoruyla mahalle camisindeki Kuran kursuna gitmişti. Çocukluk işte kursla ve camii hocasıyla hep dalga geçer ve elinden geldikçe kurstan kaçmak için uğraşır. Ama dedesinin bahşişleri ve babaannesinin lokumları sayesinde Kuran_ı Kerim okumayı ve namaz surelerini ezberlemişti. En son ne zaman namaz kıldım diye düşündü. Bu Cuma işleri çok yoğun olduğundan camiye gidememişti, peki ondan önceki Cuma? Ne zaman abdest almıştı? Aklında hep işler güçler vardı, o yüzden ne namaz ne de abdest aklına gelmişti. Küçükken öğrendiği Kuran-ı Kerimi bile okumaya okumaya unutmamıştı. Bir Cuma namazlarına gider ondanda farz kılınır kılınmaz kaçardı. Kışın çok soğuk olduğunda abdest almak güç oldupundan cumaya da gitmezdi. Ben bitmişim diye düşündü.

Oturduğu evin bulunduğu mahallenin cami görevlisi olan hoca çok ilgili birisiydi. Yalnızca namaz kıldırmakla kalmaz mahallelinin dini her türlü soru ve sorununa çözüm olmaya çalışırdı. Çocuklar namaz öğrensin, Kuran öğrensin diye az mı çabalamıştı? Kuran kursunu başarı ve birincilikle bitiren öğrenciye kendi cebinden bisiklet hediye etmeyi bile düşünmüştü. Bunun dışında mahallede Perşembe günleri toplanıp Yasin'i Şerif okuyan, zikir yapan, sohbet eden kişilerde vardı. Adamın ne bu cami görevlisiyle ne de o sohbet yapan kişilerle hiç işi olmamıştı. Hatta mahalleden bazı kişilerle bu sohbet eden kişileri;

-Sakallılar yine uçacaklar diye eleştiri ve dalga geçerdi.

Şimdi o sakallılar diye eleştirdiği kişilerin yanına gidemezdi. Gitse de zaten ne biriyle sohbet etmişliği vardı ne de birini tanırdı. Geriye yalnızca cami görevlisi hoca Yusuf kalıyordu. Onunla da pek selamı sabahı yoktu ama güler yüzlü, insanları geri çevirmeyen birisi olduğunu biliyordu. Evet evet en iyi çözüm buydu. Yusuf Hocayla konuşacak ve ahiret için ne yapması gerektiğini ondan öğrenecekti. Mantıklı olan buydu. Ahiret işlerini yoluna koyabilirse dünya işleri de yoluna girerdi zaten. Yoksa öyle olmaz mıydı? Birden bire boğazındaki düğüm güçlendi. Peki ya işler umduğu gibi gitmezse ne olurdu? Yani öleceğini anlayıp dine imana dönen adamın durumu nasıl olurdu? Bu dürüst bir insanın durumuna hiç de benzemiyordu. Ya Allah; "Sen şimdiye kadar bana kulluk etmedin şimdi bana ne yüzle geldin?" derse, o zaman ne yapacaktı? Ya Yusuf Hoca tam da bunu söyler ve adamı terslerse o zaman ne yapacaktı. Hem Yusuf Hocayı tanııyordu ki? Ailesine bile söyleyemediği bu sırrını hiç tanımadığı bir adama neden söyleyecekti ki? Bu saçma bir fikir değil miydi? Tüm dermanını yitirdi tekrar ve umutsuzluğun içine tekrar düştü.

Adam uzun süre oturdu kaldırım taşının üzerinde ve ardından. Kaybedecek neyim var ki? Neden çekiniyorum Allah aşkına diye düşündü. Zaten öleceğim ve bu konu da zaten elimden bir şey gelmiyor. Hem demiyorlar mı zararından neresinden dönersen kardır diye. Ben en iyisi şu Yusuf Hocanın yanına bir gideyim, derdimi anlatayım terslerse de terslesin ne yapalım diye geçirdi içinden ve oturduğu kaldırımdan kalkıp etrafına bakındı. Burası da neresiydi. Tam olarak nerede olduğunu kestiremiyordu. Dükkânlara ve sokaklara baktı. Nerede olduğunu az çok kestirebiliyordu. Her sabah işe giderken ve her akşam eve dönerken buradan geçiyordu. Ama hiç dikkat etmemişti bu sokağa. Birazdan mahallesine giden belediye otobüsü buradan geçirdi. Sağda solda bir durak aradı. Yaklaşık elli metre ileride bir durak tabelası görünüyordu. Tabelaya doğru ilerlemeye başladı. Otobüse okutmak için kartını aradı ama bulamadı. Kartı ceketinde ve ceketini de doktorun muayenehanesinde kalmıştı. Durağa vardığında gözü dükkânlara yöneldi bu kez. Yeni bir kart alacaktı artık. O kadar parayı tekrar verecekti. Doktorun muayenehanesine gidecek takati kendinde bulamıyordu. Sağa sola bakınırken durağa bir yaşlı amca geldi. Daha sonra bir genç ve bir kadın. Acaba dedi şunlardan birine rica etsem benim yerine kart okuturlar mı diye geçirdi içinden. Çekiniyordu da. Ama ne kaybedebilirim ki en fazla olumsuz yanıt verirler dedi ve genç olana;

- Merhaba dedi

- Merhaba diye karşılık verdi genç.

- Delikanlı kartımı unutmuşumda rica etsem eğer mümkünse otobüs geldiğinde benim yerime de kart okutabilir misin? Parasını veririm dedigenç adamı baştan aşağı iyice bir süzdükten sonra ;

- Tamam okuturum diye karşılık verdi. Muhtemelen adamın kıyafetini beğenmişti ya da gencin gözünde güven telkin etmişti.

- Teşekkür ederim delikanlı dedi.

- Rica ederim diye karşılık verdi.

Adam ve delikanlı konuşurlarken belediye otobüsü yanaştı ve kapısı açıldı. Önce yaşlı adam, sonra kadın ve ardından genç ile birlikte adam içeri girdiler. Otobüs pek de kalabalık değildi. Demek ki bu saatlerde pek kalabalık olmuyordu. Halbuki sabah işe giderken ve akşam işten dönerken ne kadar da kalabalık oluyordu otobüs. Bu arada saat kaç olmuştu acaba diye merak edip saatine baktı saat öğleden sonra üç buçuk olmuştu. Genç adamın yerine de kartını

okuttu ve adam elini cebine attığında genç;

- Gerek yok, bu benden olsun dedi. Adam şaşırmişti.

- Olur mu öyle şey ben ödemek istiyorum dedi. Genç;

- Önemli değil diye karşılık verdi. Adam;

- Teşekkür ederim, ne iş yapıyorsun sen ? diye sordu. Genç;

- Öğrenciyim diye karşılık verdi. Adam;

- Madem ki öğrencisin bu parayı alacaksın. Dedi ve cebinden çıkardı parayı gence uzattı. Gençte;

- Tamam o zaman siz bilirsiniz deyip parayı aldı ve üstünü vermek üzere cebini eline atmışken adam;

- Hayır delikanlı dedi, aranma bunu böyle kabul et.

- Peki dedi genç ve arka koltuklardan birine oturdu.

Otobüste boş koltuklar vardı. Bu adamın pek de rastlamadığı bir durumdu. Kendisi de boş bir koltuğa oturdu ve otobüsün camından dışarıyı izlemeye koyuldu. İnsanlar, dükkanlar, arabalar yani güldür güldür hayat. Şimdi hayat böyle akıp dururken ölecek miydi yani? Hiç ölümü düşünmemişti. O kadar ihtiyaç varken, huzurevleri hastaneler dolup taşmaktayken kendisi mi ölecekti yani şimdi? Yoğun bakım üniteleri dolup taşarken kendisi mi ölecekti. Ölümü kendine hiç yakıştıramıyordu. Kendisi yaşlı bile değildi, orta yaşlı sayılırdı. İlkokul, ortaokul, lise, üniversite, askerlik evlilik ve çocuk derken ölme sırası ne ara ona gelmişti. Daha çocuklarını okutamamış, mürüvvetlerini bile görememişti. Ölüm yaşlıları, eli ayağı tutmazları bırakıp da neden onu bulmuştu? Adalet miydi bu şimdi yani? Bir düşünce dalgasından diğerine savruldu durdu otobüs ilerlerken.

Otobüsten indiğinde ezan okunduğunu duydu. Saatine baktı. Bu olsa olsa ikindi ezanı olmalıydı. Güne beş vakit okunan ezanı düşündü. Bazen televizyon izlerken sabahladığı olurdu ve sabah ezanını işitirdi ama çok uykusu olduğundan dikkat etmeden uyurdu. Onunda hesabını soracaklar mıydı adamdan? Korku tekrar hücum etti zihnine. Kendi mahallesine gelmişti. Birkaç adım sonra caminin önüne geldi, mahallenin camisi. Upuzun bir minare ve kubbeli bir yapı. Bu minare ne anlatıyordu acaba ya bu kubbe? Peki günde beş kere ezan ne diyordu insanlara? Allah büyüktür, namaza gelin namaz kılın mı diyordu? Günün birinde öleceksiniz mi diyordu, ne diyordu? Adam caminin bahçesindeki şadırvandaki taburelerden birine oturdu. Abdest almak için yapılmış sıralı musluklara baktı. Adam camiden içeri girerken ezan bitmiş ve camii kapısının önündeki cemaat (ki ihtiyaç sakallılardan oluşuyordu) camiinin içine girdiler. Adam şadırvanda oturmaya devam etti. Aslında abdest alıp içeriye girebilirdi. Ama kendini iyi hissetmiyordu. Açlıktan olsa gerek başı dönüyordu. Namazı kılsınlar hocayla görüşürüm diye geçirdi içinden. Musluklardan birine uzanıp elini yüzünü yıkadı. Bir kaç yudum su içti. Soğuk su iyi gelmişti.

Birkaç dakika sonra cemaat camiden çıkmaya başladı. Yaşlı amcalar bembeyaz sakallarıyla çıkıyorlardı camiden. Adam bende bu yaşa gelseydim ve emekli olsaydım. Çoluğu çocuğu everseydim. Evden camiye camiden eve bir hayat sürerdim. Artık öbür tarafa çalışmaya başlardım. Sonuçta yapacak bir iş kalmamış camiye gitmek en iyisi diye düşündü. Bu sırada önünden geçen cemaat ona selam verdi. Adam ben bu yaşa gelemeyecek miyim şimdi diye geçirdi içinden. Belki de cenaze namazında bu amcalarda olacaktı. Farklı bir hüzün kapladı adamın içini. En son çıkan Yusuf Hocayı gördü ve ayağa kalktı.

- Selamün Aleyküm hocam diye selam verdi hocaya

- Ve aleyküm selam diye karşılık verdi Yusuf Hoca.

- Allah kabul etsin Hoca dedi adam.

- Allah razı olsun ecmain diye karşılık verdi Hoca.

- Hocam eğer müsaitsen seninle bir konu konuşmak istiyorum dedi adam.

- Müsaidim buyurun diye karşılık verdi hoca.

- Hocam beni tanıdınız mı dedi adam

- Siz bizim mahalledensiniz sanırım dedi hoca.

- Evet dedi adam şu aşağıdaki apartmanda oturuyorum, beyaz boyalı bina.

- Evet evet biliyorum. Dedi hoca, ne konuşacaktınız?

- Önemli bir konu hocam isterseniz bir yere oturalım dedi.

- Elbette, şadırvanın arkasında ağacın altında masa ve sandalyeler var oraya oturalım. Hatta isterseniz çay bile içeriz dedi hoca.

- Olur dedi adam siz bilirsiniz.

Hoca ile birlikte şadırvanın arkasındaki büyük söğüt ağacının altındaki sandalyelere doğru gittiler. Bu ne kadar da güzel bir ağaçtı ve bu ne güzel bir bahçeydi. Daha önce hiç dikkatini çekmemişti adamın. Yani hiç uzun süre camide ve bahçesinde kalmadığından görememişti. Yusuf Hoca adamı duyur ettikten sonra caminin karşısındaki dükkâna girdi ve iki bardak çayla çıktı dükkândan. Dükkân bir zücaciyecî dükkânıydı, çay ocağı filan değildi. Demek ki hocayla samimiyeti kurmuştu ki zücaciyecî hocayı tanıyor ve beraber çay içiyorlardı. Çayları masaya bıraktıktan sonra hoca cebinden bembeyaz bir mendil çıkardı. Mendili masaya açtığında mendilin içinden ev yapımı birkaç parça kurabiye çıkmıştı.

- Ağzımız tatlansın dedi Hoca beyaz mendili masaya koyarken.

Adam çaya şekerini attı, kurabiyeden bir lokma aldı. Çay ve kurabiye gerçekten iyi gelmişti. Hoca;

- Buyrun dedi ne soracaktınız? Adam;

- Hocam sizinle bir önemli konu konuşacağım. Biliyorum beni pek tanıyorsunuz, bende sizi pek tanımıyorum, camiye cumadan cumaya ya gelirim ya gelmem. Ama sizinle konuşmam gereken bir konu var.

- Elbette.

- Hocam bu konuşacağımız konunun aramızda kalmasını istirham ediyorum sizden.

- Elbette rahat olun.

- Hocam dediğim gibi ben bu mahallede yaşıyorum, evden işe işten eve bir yaşıyorum. Evliyim ve iki çocuğum var.

- Allah bağışlasın.

- Bu sabah hastaneye gittim ve kanser olduğumu öğrendim.

- Nasıl?

- Kanser olduğumu öğrendim hocam. Sanırım kısa bir zamanda ölürüm.

- Allah şifa versin, öyle demeyin lütfen, kimin ne zaman öleceğini yalnızca Allah bilir.

- Ben kanser olup da kurtulanını görmedim.

- Her şeyin en doğrusunu yalnızca Allah bilir.

- Her neyse hocam, ben size şeyi soracaktım. Bilmiyorum yardımcı olabilir misiniz? Ben elhamdülillah müslümanım.

Ama ibadet konusunda biraz zayıfım. Beş vakit namazı kıldığımı, camiye geldiği söylersem yalan söylemiş olurum.

Hatta en son ne zaman camiye geldin dersiniz size cevap bile veremem. Bayram namazlarına ve işim elverdiğince Cuma namazlarına gelmeye çalışıyorum. Ramazan ayında orucu işim elverdiği ölçü de tutuyorum. Ama çoğu zaman tutmadığım da oluyor. Çocukken Kuran-ı Kerim okumayı ve namaz surelerini Kuran kursunda öğrenmişim ama zamanla araya hayat galesi, geçim derdi girdi onu da unuttum. Ama şimdi kanser olduğumu öğrendim ve büyük bir ihtimalle de öleceğim. Ölünce hesap olduğunu, kabir azabı olduğunu, cehennem olduğunu cennet olduğunu duymuştum. Şimdi benim din diyanet işleriyle ömrüm boyunca işim olmadı. Benim durumum ne olacak? Cennete mi gideceğim cehenneme mi? Azap mı göreceğim? Hesabı nasıl vereceğim? Size gelmeden önce kelime-i şahadet getirmek istedim, inanın onu bile getiremedim. Söylemeye söylemeye onu bile unuttuğum. Benim pek umudum yok ama kurtuluş çaresi olarak size geldim. Bir şey yapmam gerekir mi? Benim durumum, benim halim nasıl olur? Bir kurtuluş vesilesi var mıdır? Allah beni affeder mi? Yoksa beni cehennemine mi atar? Ama ben çok gencim, çocuklarım çok küçük, onca ihtiyar adam dururken kanser hastalığından genç yaşta öleceğim, benim durumum ne olacak?

Adamın sensi çatallaşmaya başladı ve en sonunda da ağladı. Önce ağlamasını gizlemek istedi ama başaramadı.

Hıçkırma hıçkırma ağlamaya başladı. Yusuf Hoca adamın omzuna eliyle dokundu ve;

- Çekinmeyin ağlayın, ağlamak sizi rahatlatır dedi.

Adam belli bir süre ağlamaya devam etti. Yanaklarına süzülen gözyaşlarını elleriyle sildi ve hocaya baktı. Hoca adamın yüzüne dikkatlice baktıktan sonra;

- Öncelikle geçmiş olsun, Allah şifalar versin dedi. Suallerinizin cevabına gelince bu bahsettiğiniz konuda ben size yardımcı olamam ama siz kendinize yardımcı olabilirsiniz. Her şeyden önce asla ve asla umutsuzluğa düşmeyin.

Allah'tan hiçbir zaman umudunuzu kesmeyin. Allah her şeye kadirdir. Allah neylerse güzel eyler. Ne güzel elhamdülillah müslümanım dediniz. Müslümanın, müminin kelime anlamlarından birisi de asla ümidini kesmeyen demektir. Şeytan isminin manalarından birisi ise umudunu kesmiş demektir. Öncelikle Allah'tan asla umudunuzu kesmeyin. Yaşamaktan asla umudunuzu kesmeyin. Allah'tan umudu kesmek şeytanın vesveseleridir. Bu vesveselere asla kulak asmayın. Şeytan hiçbir zaman sizin inanmanızı ve umudunuzu devam ettirmenizi istemez. Şeytan insanın apaçık bir düşmanıdır. Düşmanınızı sevindirmeyin. Başınıza gelen kuşkusuz hoş olmayan tatsız bir olay ve hiç kimse böyle tatsız bir hastalığın başına gelmesini istemez. Benim için kendi başında böyle bir dert yok rahat rahat konuşursun tabi diye düşünebilirsiniz. Bunu anlayabilirim. Ama size şunu söyleyeceğim ki bu evrende bakın dikkat edin bu dünyada demiyorum, bu evrende hiçbir iş yoktur ki Allah'ın izni olmaksızın gerçekleşebilsin. Bir toz zerresinin rüzgarla yerden havalanmasından tutunda yanardağ patlamalarının, tsunamilerin, fırtınaların, gezegenlerin yok olmasının, yıldızların patlamasının bile hepsinin gerçekleşmesi Allah'ın iznine bağlıdır. Allah'ın izni olmadan yaprak kıpırdamaz, Allah'ın izni olmadan yağmur yağmaz, Allah'ın izni olmadan yağmur yağmaz ve Allah'ın izni olmadan hiçbir dert, hiçbir sıkıntı, hiçbir hastalık insanı bulamaz. Velhasıl-ı kelim sizin kanser olmanız da Allah'ın hakkınızda verdiği bir karardır. Bu dünya imtihan dünyası, bu dünyada yaşadıklarımızla ahiret aleminde hesaba çekileceğiz. Allahü Teala bu dünyada insanlara bir çok imtihanlar veriyor. Kimini mallarıyla, kimini evlatlarıyla ve kimini de canıyla imtihan ediyor. Allahü Teala sizi de bu hastalıkla imtihan ediyor. Şimdi tüm karamsarlıkları, tüm umutsuzlukları, tüm isyanları bir kenara bırakıp Allah'a şükredin ve imtihanınızı selamlayın.

- Şükretmek mi? Ne yani şimdi kanser olduğum için Allah'a şükür mü edeceğim?

- Evet aynen öyle.

- Şükür nimetler için yapılmaz mı hocam? Bu hastalık bir nimet mi ki ben şükredeyim hastalık için?

- Hastalık için değil, imtihan için şükredeceksiniz. Şükretmeniz teslimiyetinizin mührü olacak. Şükrederek Allah'ım ben Senden gelen her ne varsa hepsini kabul ettim demiş olacaksınız. Yani Allah'a tam manasıyla teslim olmuş olacaksınız. Allah'a teslim olacak ve Allah'a asilik yapmamış olacaksınız. Anlıyor musunuz?

- Evet, şimdi daha iyi anladım hocam.

- Cennette cehennem de Allah'ındır. Hiç kimse hakkında şu cennetlik, şu cehennemlik deme hakkımız yoktur. Hatta kendimiz hakkında bile ben cennetliğim ya da ben cehennemliğim deme hakkımız yoktur. Böyle bir yargıda bulunmak çok yanlış bir şeydir. Allah dilediğini affeder, dilediğine hidayet eder. Allah merhametlilerinin en merhametlisidir. Allah merhamet etmeyi sever. İstedığınız kadar günah işlemiş olun Allah'a hakkıyla tövbe etmekten asla ve asla sakınmayın. Allah tövbeleri kabul edendir. Baştan ayağa günaha batmış olsanız bile Allah'tan umudunuzu asla kesmeyin, Allah'a tövbe etmekten asla sakınmayın. O yüzden sizden rica ediyorum, cehennemliğim Allah bana azap eder diye ümitsizliğe düşmeyin. Ayrıca hala yaşıyorsunuz. Kanser olmanız hemen öldüğünüz anlamına gelmez. Belki de gittiğiniz doktor hakkınızda yanlış bir karar verdi ne biliyorsunuz? Başka bir doktora gittiniz mi?

- Hayır gitmedim.

- Bir başka doktora daha gidin. Hastalığınız ne seviyedeymiş öğrendiniz mi?

- Hayır öğrenmedim.

- Hastalığınızın seviyesini öğrenip tedavi yoluna başvurun. Belki tedavi size iyi gelecek. Unutmayın ki 'Her canlı ölümü tadacaktır.' Şimdi siz ben kanser oldum öleceğim diye üzülüyorsunuz. Bakın mesela ben kanser değilim, öyle kronik bir hastalığım da yok. Sizce benim ölmeme garantim mi var? Bende her an ölebilirim. Belki siz benden daha uzun

yaşarsınız. Trafik kazasında ölebilirim, başıma bir taş düşebilir, serseri bir kurşuna kurban olabilirim, kalp krizi geçirebilirim, şu masanın üzerindeki kurabiye boğazıma takılabilir. Yani Allahü Teala istedikten sonra illa kanser olmama gerek yok, her türlü ölebilirim. Hiçbir insanın yaşamaya garantisi yok. Ölmek için illaki kanser olmaya gerek yok. Daha geçen hafta 16 yaşındaki bir çocuğu defnettik hatırlıyor musunuz?

- Evet hatırlıyorum, marangoz Ömer'in oğlu. Allah rahmet eylesin.

- Amin. Bu 16 yaşındaki genç hasta değildi, kanser değildi, sigara içmiyordu, spor yapıyordu. Top oynarken kalbi durdu ve öldü. Hem de aniden. Bu ne diyeceksiniz? Her şeyin en doğrusunu Allah bilir. O yüzden kendinizi lütfen harap etmeyin. Allah'a inanın, Allah'a güvenin. Pes edip asla ve asla Allah'tan umudunuzu kesmeyin. Şimdiye kadar ibadetlerinize dikkat etmemiş olabilirsiniz ama tövbe kapıları her zaman açıktır. Pişman olup tövbe edin, Allah'a sizi affetmesi için dua edin. Allah her şeye kadirdir. Belki size bir şifa verir belli mi olur.

- Doğru söylüyorsunuz hocam. Allah razı olsun.

- Allah sizden razı olsun. Buraya gelmeniz, bunları söylemeniz, pişmanlık gözyaşları dökmeniz bile çok değerli şeyler. Allah muhafaza bunlar hiç aklınıza da gelmeyebilirdi. İnsan hata yapar, önemli olan hatalarından ders çıkarmaktır. Hatasız değiliz, hatalarımızın farkına varabiliyorsak ne mutlu bize. Şimdi asla umutsuzluğa düşmeyin, asla Allahü tealadan umudunuzu kesmeyin.

- Sağolun hocam.

- Önce isterseniz gelim islamin ilk şartı olan kelime-i şahadeti hep beraber getirelim.

- Olur hocam, adam gözyaşlarını tutamıyordu.

- Eşhedü en la ilahe ilallah

- Eşhedü en la ilahe illallah

- Ve eşhedü enne muhammeden abdühü ve resuluhu.

- Ve eşhedü enne muhammeden abdühü ve resuluhu.

- Şimdi evinize gidin ve iyice temizlenin, gusül abdesti alın, abdestinizi tazeleyin. Ben burada sizi bekliyor olacağım, hatta akşam namazını beraber cemaatle kılalım. Ama siz bilirsiniz size ısrar etmiyorum. Namazdan sonra tövbe istiğfar duası yapalım. Allah'a sizi affetmesi için dua edelim. Yaptığınız günahları bir daha yapmamanız için söz verelim. Eğer hatırladığınız birisi varsa size hakkı geçmişse onları ödemenin yollarını arayın. Borçlarınız varsa ödemeye çalışın. Yani tövbeye bir niyet edin ve ben tamamlar mıyım tamamlamaz mıyım Allah kabul eder mi diye asla ve asla endişelenmeyin. Siz kul olarak görevinizi yapın. Kuşkusuz Allah her şeyi hakkıyla bilendir.

- Allah razı olsun hocam sağ olun. Ama şimdi ben öleceğim diye dine yaklaşıyorum Allah beni yine de affeder mi?

- Dedim ya her şeyin en doğrusunu Allahü Teala bilir. Ben ya da bir başkası asla Allah affeder ya da Allah affetmez şeklinde kesin konuşamaz. Ameller niyetlere göredir. Sen halis niyetle Allah'a yönel. İnşaaAllah Allahü Teala emeklerini zayi etmeyecektir. Sen şimdi bu endişelerden, bu vesveselerden kendini ve zihnini arındır kardeşim. Sen yapman gerekeni yap ve gerisini Allahü tealaya bırak. Allah her şeyin en doğrusunu bilir. Bir de ben kanserim, kesin öleceğim diye asla düşünme. Allah nice dertlileri yaşıyor, nice sağlıklıları öldürüyor. Canımız Allahü tealanın bize emaneti, emanet sahibi ne zaman isterse o zaman alır emanetini. Zaten bizim olmayan bir emaneti emanet sahibi aldı diye üzülecek miyiz yani?

- Çok doğru hocam sağolun.

- Neyin ne olacağını yalnızca Allahüteala bilir, sen kanserden öleceğim diye beklersin, belki başka bir sebep halk eder Allahü Teala. O yüzden bu konularda kesin konuşmamakta Allah'a yönelmekte fayda var. Bunun dışında muhakkak bir başka doktora gidin, muhakkak tedaviniz ne ise uygulayın. Asla umutsuzluğa düşmeyin, asla umutsuzluğa düşenlerden olmayın.

- Peki, hocam çok teşekkür ederim. Allah sizden razı olsun.

- Allah cümle ümmeti müslümandan razı olsun kardeşim. Ben her zaman yanınızdayım ve her ne yardım olursa Allah rızası için yapmaya hazırım. Umutsuzluğa düşmeyin ve asla kendinizi yalnız hissetmeyin. İncancınızı güçlü tutun.

- Allah sizden razı olsun hocam sağolun. Ben o zaman bir eve gideyim, sabahtan beri gitmedim.

- Tamam, her zaman kapım size açıktır. Allah şifa versin.

- Allah razı olsun.

Adam tuhaf duygular içerisindeydi. Gün boyu kapkara bir zehir gibi vücudunda gezinen karamsarlık ve umutsuzluktan arınmış gibiydi sanki. Koşar adımlarla evine doğru ilerledi. Bir an önce ailesine kavuşmak, karısına ve çocukların sarılmak, temizlenip tövbe etmek istiyordu. Affedilmeyi umuyordu...

MESUT ÇİFTÇİ

ÖLÜM ÜZERİNE

“Yağmurlu bir Pazar günü öğleden sonra ne yapacaklarını bilmeyen milyonlar, bir de ölümsüzlük isterler.”

Suzan ERTZ

Suzan ERTZ'e katılmamak bence mümkün görünmüyor. İnsan ihtiyaçlarının sonsuz olduğu hakkında daha önce yazılar yazmıştım. Kendimi tekrarlamak istemiyorum. Mesele ne olduğumuzla, ne olduğumuzu zannettiğimiz meselesinde çözümleniyor sanırım. Aslında yukarıdaki cümleden yola çıkılarak farklı yerlere de varılabilir. Yani; “Bize verilen kısacık hayatta bile vakit öldürmekten bahsederken sonsuz yaşamı düşlemekte ne oluyor?” gibi. Ama ben konuyu bu yönüyle ele almak istemiyorum.

Her insan olduğundan farklı birisi olduğuna inanır. Bunun başlıca mimarı ise kuşkusuz insanın egosudur. Bu inançlar ise elbette insandan insana değişik biçimlerde şekil alır. Kimisi olduğundan daha iyi bir insan olduğunu düşünürken, kimisi olduğundan daha kötü bir insan olduğuna inanır. İlkine inanların sayısı ikincisine inananlardan fazla olsa da bu düşüncenin ikisi de elbette ki insan için zararlı düşüncelerdir. Bunlardan ilki üzerinde durmak istiyorum. Bu trajikomik hisse örnek vermek gerekirse; her insan kendinin gizli bir yeteneğinin olduğuna inanır. Bu gizli yetenekleri ya üzerinde çalışmadıkları için gelişmemiştir, ya diğer insanlar keşfetmedikleri için, ya kendileri istemedikleri için ya da yaşam kendilerine izin vermedikleri için. Bu gizli yeteneğinin varlığına inanmayan insanla ben şimdiye kadar karşılaşmadım. Bu durum aslında bir ego parlatmasıdır diyebilirim. Söyler misiniz bana hangimiz televizyon radyo, gazete ya da radyodaki herhangi bir ünlüyü görüp kendi kendimize; “Yahu fırsatım olsa ben Onun yaptığı işi Ondan daha iyi yaparım.” Diye hayıflanmadık? Şimdi bile tenezzül edip bu yazıyı okuyanlar arasında; “Ben bu yazıyı senden daha iyi yazardım arkadaşım.” Diyenleriniz vardır. Bundan nasıl bu kadar emin olduğuma gelince, bende bir insanım. Burada anlattıklarım birçok yazarın bahsettiği gibi diğerlerinin hikâyesi değildir. Aksine ben kendimden yola çıkarak yazıyorum diyebilirim. O halde bu şekilde düşünen hepimiz aynı yanılmanın içerisindeyiz. Elbette ki televizyondaki, radyodaki, gazetede ki ya da radyodaki ünlüden daha iyi yapamazsın ünlü kişinin yaptığı o işi. Çünkü eğer yapabilseydin, sen orada o burada olurdu. Kendimizi kandırmayalım lütfen.

Ama insan sık sık kendini kandırır ve insan yaşam enerjisinin büyük bir bölümünü bu kendini kandırma işine ayırır. Aslında bu hayata tutunmanın bir yoludur. Tehlikeli olan kısmı ise sonunda hayal kırıklıkları olmasıdır. Yani o meşhur hikâyeyi bilmeyenimiz yoktur; kurbağa ineğe özenmiş ve şişmiş şişmiş şişmiş. Sonunda ise patlamış. Ya da tavuk kaz gibi büyük yumurtlamaya çalışırken bir yerleri yırtılmış hikâyesi. Her ne kadar olamasak ta gerçekçi olmakta fayda var diye düşünüyorum. Bizde hayvanlar alemindeki karakterler gibiyiz aslında. Kimimiz aslana benziyoruz kimimiz tilkiye, kimimiz kartala benziyoruz kimimiz leyleğe, kimimiz kediyeye benziyoruz kimimiz fareye. Velhasıl-ı kelam bazı gerçekleri olduğu gibi kabul etmek ve kendini bilmek en güzeli ve en doğru olanıdır. Ama hemen hemen tüm insanlık bunu beceremeyiz. Çünkü her nedense gözümüzün önündeki gerçeği görmeyiz de uzaklarda ararız gerçeği. Olmadık şeyler isteriz hayattan. Boş vakitlerimizde ne yapağımızı bile bilmiyorken, hayat bu kısa haliyle bile bize oldukça sıkıcı, boş, anlamsız ve saçma geliyorken bir de ölümsüzlük isteriz hayattan.

Eğer insan ölümsüz olsaydı hayat ne kadar sıkıcı olurdu hiç düşündünüz mü? İnsanlığın en büyük problemi ölümsüzlüğü olurdu. Ne yapacağımızı bilemezdik. Hayat belki de bir sonu olduğu için bu kadar güzel, bilemiyorum. Ama insan ölümsüz olsaydı acaba sonsuzluk içinde ne yapmak isterdi? Öncelikle çalışmazdı sanırım. Yani ölümsüz birisi neden çalışıp çabalasın ki? Bizler en başta yaşamımızı devam ettirmek için çalışmıyor muyuz? Ölümsüz birisi fırsatları kaçırdım diye de üzülmezdi sanırım. Çünkü bir fırsat giderse diğeri gelirdi. Ölümsüz insan eğitim olayını da kafasına takmazdı sanırım. Biz ölümlüleri neden ömrümüzün ilk yirmi yılını eğitim öğrenime harcıyoruz sanıyorsunuz? Ölümsüz insan yavaş yavaş sürdürebilirdi eğitim ve öğretim hayatını. Ayrıca ölümsüz insanın ölümlü insan kadar korkuları da olmazdı sanırım. Acaba ölümsüz insanların olduğu bir dünyada savaşlar olur muydu? Savaşların amaçları öldürmek ve yok etmek değil mi? Olmazdı sanırım. Ayrıca ölümsüz insan yemeye, içmeye, oksijene ihtiyaç duymazdı. Aman Allah'ım! Karşılaşılan gerçekle sizde yüzleştiniz mi? İNSAN ÖLÜMSÜZ OLSAYDI İNSAN OLMAZDI!

Bu konu benim başımı döndürdü. Daha fazla yazmak istemiyorum. Zaten konu haddinden fazla çatallaştı.[ikiyanayasa][ikiyanayasa][ikiyanayasa][ikiyanayasa]

Güneş Ölürlen

Erkenden uyanmanın en kötü tarafı hayata daha erken başlamak olsa gerek diye düşünüyordu pencereden caddeyi izlerken. Uyku halinin bilinçsizliğine kim karşı koyabilirdi ki zaten?

Hayattan tamamıyla uzaklaşmak ve düşünmenin ağırlığını hissetmemek. Bu kendisi için gerçekten de çok güzel bir hediye olurdu. Uykusuzluk hali tüm gecelerini teslim almış olsa da uyumayı bu yüzden seviyordu ama uyuyamıyordu işte. Hayatım böyle çatışmalarla dolu diye hayıflanırken, aynı zamanda kahvesini yudumluyordu. En güzeli doğayı izlemektir. Bahar iyiden iyiye gelmişti kente.

Güneş her zamankinden daha yeni görünüyordu. Güneşin ömrü elbette ki bir gün değildi ama Fikret bir gün olduğuna inanmak istiyordu. Var olmayana inanmak isteği. Bu çocukluk imajlarından birisiydi. Her çocuk hayal kurar ama pek azı yetişkinlik dönemine bu hayalleri taşıyabilir. Fikret bu sayısı az olan insanlardandı. Hayatın tılsımlarla süslü olduğu sanırını taşıyordu zihninde. Her sabah güneşin doğduğuna ve gün içerisinde zamanla yaşlandığına inanmak istiyordu. Tıpkı insan ömrü gibi. Sabahleyin doğan ve akşamleyin ölen güneş. Bu gibi benzetmelerle hayat daha yaşanılır hale geliyordu. Benzetmeler yalnızca Fikret'e ait değildi elbette. Her insanın başvurduğu bir yoldu bu. İnsanların gittikleri yabancı yerleri doğdukları kente benzetmesi gibi bir şey. Yani yeni olanı, bilinmeyen olanı kabullenmek için alışılmışla kıyaslamak. Bilindik insan davranışlarından birisiydi bu aslında.

Kahvesini bitirdikten sonra ceketini giydi, çantasını aldı ve sokağa attı kendini. Her zaman olduğu gibi birkaç sokak ötedeki otobüs durağına yollandı. Otobüs durağında beklemeye koyuldu ama beklediği otobüs değildi. Çok güzel bir kız görmüştü üç ay önce bu durakta ve her sabah erkenden uyanmasının nedeni bu güzel kızdı. Beklediği kız birkaç dakika içerisinde durağa geldi. Her zamankinden güzel görünüyordu. Baharın insanlar üzerindeki etkisi buydu işte. Kızın beklediği otobüs gelene kadar kaçak bakışlarla kıızı izledi. Kızdaki zerafet son derece büyüleyiciydi. Romanlarda okuduğu prenseslerden hiçbir farkının olmadığını düşünüyordu. Sonunda kız otobüse bindi ve gözden kayboldu. Fikret iç geçire geçire otomobiline yollandı. Damarlarında artan hormon miktarını tüm derinliğiyle hissedebiliyordu. Kızla tanışmak istemiyordu çünkü kıızı tanımak istemiyordu. Şimdiye kadar beğendiği hangi kadınla tanışmışsa hayal kırıklığına uğramıştı. Fikret'e göre kadınlar uzaktan daha güzeldiler. Bu büyüğü bozmak istemiyordu.

İşyerinde sekreteri Nilay karşıladı Fikret'i. Her gün bu kadar neşeli olmayı nasıl başarıyor diye düşünüyordu Fikret. Nilay gün içerisinde neler yapılacağını sıralarken Fikret bilgisayarından haberleri takip ediyordu. Nilay'ın sıraladığı maddelerden birisi Fikret'in dikkatini çekti. Bugün Esra'nın doğum günüydü. Nilay'a "iyi ki burada çalışıyorsun" dedi. "Eğer Esra'nın doğum gününü unutsaydım sanırım derimi yüzerdi. Bu reklam şirketinde beni düşünen tek kişi sensin." Nilay taktir edilmenin verdiği neşe ile odadan çıkarken, Fikret Esra'ya ne hediye alacağını düşünüyordu. Esra Fikret'in biricik sevgilisiydi. Fikret bu cümleyi defalarca tekrarladı zihninde. Esra ile iki sene önce tanışmışlardı. İlk aylarda aralarındaki hoş iletişim sevgililik haline dönüşmüştü. Elbette ki Fikret Esra'yı tanıdıktan sonra yaşadığı hayal kırıklığını hiçbir zaman inkar edemezdi ama Esra'nın kadınsılığının tüm hayatını etkisi altına aldığını düşündüğünde O'ndan vazgeçmek imkânsızdı. Nilay'ı arayıp Esra'nın işyerine bir demet gül göndermesini istedi. Üzerine şu yazı yazılacaktı: "Dünyanın en güzel kadını, iyi ki doğdun.." Bu meseleyi hallettiğine sevinmişti. Bir gerdanlık alacaktı Esra'ya ve akşamleyin mum ışığında güzel bir yemek. Kadınlar kandırılmak için yaratılmış olmalıydılar. Hangi kadın çiçeğe, takılara ve romantizme hayır diyebilirdi ki? İnsanlara kolaylıkla hitap edebilmesinin nedeni reklamcı olmasıydı. İş hayatında bir çok başarılı reklam fikrine imza atmıştı. Bunu ise çocukluk yıllarında keşfettiği hayal dünyasına borçluuydu. Bu hayal dünyası elbette ki her zaman kazanmasına neden olmamıştı Fikret'in. Bir insan hayal gücüne sahipse hayal kırıklıklarına da hazırlamalıydı kendini. Nasıl soğuk hava sıcak hava ile buluştuğunda yağışa dönüşüyorsa hayaller de gerçeklerle karşılaştığında hüzne dönüşüyorlardı. Bu hüzün duygusundan yakasını asla kurtaramamıştı Fikret.

Baş ağrısı yine bulmuştu işte kendisini. Bundan kurtulmanın bir yolu olmalıydı. Yaşasın asetil salsilik asit diye düşündü ama midesindeki cehennemini körükleyen bu maddeden vazgeçti. Parasetamol belki işini görebilirdi. Bu kimyasallar tüm ömrünü ele geçirmiş gibiydi. Nilay'dan bir ağrı kesici istedi. Sonra tanıdık bir istek belirdi zihninde; ölme isteği. Bu isteğe karşı koyamıyor olsa da cesaretle edemiyordu. Çünkü ne ile karşılaşacağını bilmiyordu. Ama zihnini gevşetmek için uykuya benzetilebilirdi. Uyumak istiyordu, senelerce uyumak. Bir daha uyanmamacasına. Gün boyunca diğer günlerde yaptığının aynısını yaptı. Güneş ölmeden biraz önce sabah gittiği otobüs durağına gitti ve yine aynı kıızı izledi. Kendisini yaşama bağlayan önemli bağlantılardan birisiydi bu kız. Esra'nın işyerine doğru yollanırken hayatının sefilliğini düşünüyordu.

Evrenlerimiz Ve Mayınlarımız Arasında Düşünsel Seyahat

Son derece çarpıcı bir filmde, neredeyse silik denilecek acıklı ve çaresiz birisini canlandıran aktörün ağzından dökülen şu cümle, şairin de dediği gibi mih gibi aklımda; "Hayatta herkesin bir mayını vardır." Bu senaryoyu yazan kişiyi huzurlarınızda tebrik etmek istiyorum. Aynı zamanda da merak içerisindeyim. Acaba insan hangi ruh hali içerisinde böyle bir cümleyi tahayyül edebilir? Yazarlık çileli bir iş, gönlünü yazıya vermiş olan herkes bunun bilincindedir. Belki de gündelik hayatın tınısı içerisinde yükselen bir notaydı bu cümle ve böylelikle girdi senaryoya bilmiyorum. Bildiğim tek şey bu cümlenin beni son derece etkilemiş olması.

İnsanın hayatta ne olduğuyla ilgilenenlerden elbette ki değilim. İnsan olma ortak paydasında birleştiğimiz yadsınması imkânsız bir gerçek. Dünyanın en zengin insanı da olabilirsiniz, dünyanın en düşkün insanı da. Dünyanın en çok saygı gören insanı da olabilirsiniz, dünyanın en umursanmayan insanı da. Klasik ve bir o kadar da gerçek olan bir söyleme katıldığımı belirtmek isterim; önemli olan insanın dünyada nelere sahip olduğu değil ne kadar insan olduğudur. Bazı kaçınılmaz gerçekler vardır ki neye sahip olursanız olun sizin kapınızı çalar. Bu gerçekler sizi sahip olduklarınızla değerlendirmezler. Bunlardan en göze çarpanı ise şüphesiz ölümdür. Aslında bu kadar karamsar olmaya gerek yok sanırım. Ölüm yerine aşkta örnek verilebilir. Zengin fakir, yakışıklı çirkin herkes aşık olur örneğinin. O bahsettiğim filmdeki replikte de tüm insanların başına gelebilecek bir olgudan bahsediliyordu. Herkesin bir mayını vardır. Bizler hayatın; kimimiz için çorak, kimimiz için oldukça verimli olan toprağında, kimi zaman korkak, kimi zaman cesur adımlarla yürümekteyiz. Hayat toprağının altındakilerden ise elbette ki haberimiz yok. Hiç kimse ne ile karşılaşacağını bilmiyor. Aslında hayatı cazip hale getiren de değil mi? Belki şu an yaptığımız hareketlerle sonumuzu hazırlamaktayız, belki de kurtuluşumuzu. Gündelik yaşantımızda mayınları bir başkası toprağın altına yerleştirirken kişisel yaşantımızda toprağın altına o mayınları biz yerleştirmiyor muyuz? Bunu bilmek sizi de en az benim kadar heyecanlandırmıyor mu?

Newton fizik ilmi ile ilgilenen bir ilim insanı olabilir. Ama Newton ya da bir başka ilim adamının gerçek ilimlerde ortaya koydukları kuralların yalnızca maddeler dünyasında geçerli olduğuna mı inanıyorsunuz? Eğer inancınız bu ise kuşkusuz yanılmaktasınız. Biz insanlar duygusal ve zihinsel dünyalara sahibiz ve inanın ki gezegenimiz ve evrenimizdeki kuralların tamamı duygusal ve zihinsel dünyamız içinde geçerlidir. Bu bilgiye nasıl ulaştığımı sorarsanız, deneyimlerimden ulaştım diyebilirim. Neden Newton'dan bahsettiğime gelince, Newton'un etki-tepki yasasını bilmeyenimiz yoktur. Dünyamızda ve evrenimizde her etkinin bir tepkisi mevcuttur. Bu etki- tepki yasası hem gündelik yaşantımız, hem duygusal dünyamız, hem de zihinsel dünyamız için geçerlidir. Şu an her ne yapıyorsanız yapın bir şekilde etkiler gönderiyorsunuz genel ve kişisel evreninize. Bunun sonucunda ise tepkiler alacaksınız ve aldığınız tepkiler neticesinde yeni etkiler göndereceksiniz evrenlere. Bu belki bir kısır döngü olarak görünebilir. Ama elbette ki değildir. Etki ve tepki ise alıcı ve vericilere göre isim değiştirebilir. Siz kendinizi baz alırsanız dışarı etkiler gönderir ve tepkiler alırsınız. Evreni baz alırsanız evren size etkiler gönderir ve sizden tepkiler alır. Burada kafa karıştırmaya ve kavram kargaşasına ise elbette ki hiç gerek yoktur. Meselenin özü o çok merak ettiğimiz gelecek şu anda bizzat kendimiz tarafından yazılmaktadır. Elbette geleceğin yazılması hususu ise yalnızca insanın kendi yaptıklarıyla alakalı değildir. Gelecekte sizi derinden etkileyecek bir olayın tayin edilmesinde yalnızca sizin değil, hiç tanımadığınız birçok insanında emeği vardır. Sonuç itibariyle siz ne yaparsanız yapın gelecek hakkındaki fikirleriniz varsayımdan öteye geçemez. Bilinçli ya da bilinçsiz bir şekilde mayınlarımıza doğru ilerleriz. Mayınlarımızı es geçme ihtimaliz mayınlarımıza basma ihtimalimiz kadar yüksektir. Ama insan düşünen varlıktır ve kendince önemler alabilir. Yalnız şunu unutmamak gerekir ki belki de aldığı önlemler insanı mayına götüren tercihler arasında yer alabilir. Bu sizi de heyecanlandırmıyor mu Allah aşkına?

Etkiler ve tepkiler konusuna tekrar dönecek olursak bu konu da insan için oldukça şaşırtıcıdır. İnsanın bilinçli ya da bilinçsiz olarak yaptığı her davranış kendisine evren tarafından gönderilen etkilere doğan bir tepkidir. Bu tepkiler ise insandan çıktığı anda insanın evrene gönderdiği etkiler haline dönüşmektedir. Peki, bu etki ve tepkilerin temeli neye dayanmaktadır diye sorarsanız elbette ki size verebilecek bir cevabım var. Bu sorunun cevabı evrenin başlangıcına götürür bizi; yani büyük patlamaya (big bang). İlk etki, büyük patlama tepkisiyle cevap bulmuştur ve benim inancıma göre bu etki ve tepkilerin (tüm evrenin) bir yaratıcısı olduğudur. Benim sorum ise büyük patlamanın bir etki mi yoksa bir tepki mi olduğu sorusudur. Belki de büyük patlama ile etki ve tepkiler meydana geldi. Burada bir etki ve bir tepkiden bahsetmek elbette ki imkânsız. Bir etkiler ve tepkiler zincirinden bahsetmek gereklidir. İnsanın evrenin şu halini düşünmesi ise insanın kuşkusuz başını döndürmektedir. Ama sayısı dünyadaki hiç kimse tarafından kesin olarak hesaplanamayacak olan etki ve tepkiler arasındaki kusursuzluğu tahayyül edebiliyor musunuz? Kuşkusuz bu Allah'ın kudretinin sınırsızlığını göstermektedir.

Konu haddinden fazla genişledi farkındayım. Kişisel dünyamızdan evrenin sonsuzluğuna yolculuğa çıktık. Ama benim bahsetmek istediğim de tam olarak buydu aslında. Kişisel evrenimiz genel evrenimize benzemektedir. İnsan evrende bir zerre kadar bunu hepimiz biliyoruz. İşin insanı delirtecek şaşırtıcılığı ise evrenin tüm şifrelerinin zerre büyüklüğündeki insanda saklı olduğu gerçeğidir. Bilmemek ise her zaman ki gibi insanı çıldırtıyor. Hepimizin bir mayını var. Belki o mayınları biz yerleştiriyoruz bilmeden. Dediğim gibi şu anda yaptıklarımızla belki sonumuzu hazırlıyoruz belki de kurtuluşumuzu. Bunu bilmemiz elbette ki imkânsız. Ama bu imkânsızlıktan destek alıp kaosa

yönelik hareketler ve davranışlar içerisinde bulunmakta bir o kadar aptalca. Doğru ve yanlış apaçık ve ortadayken aslında geleceğin bilinmezine takılmak bir o kadar anlamsız. Ama bu söz her tekrarladığımda beni heyecanlandırıyor ve bir o kadar da korkutuyor; "Hayatta herkesin bir mayını vardır." Peki, ne yapmalı öyleyse? Korku içerisinde mi sürmeli hayatı? Yoksa sorgusuz sualsiz mi? Elbette ki bu soruların cevabını hepimiz bilmekteyiz. Bu cevap ise; denge. Dengeyi bozmamak için uğraşmalıyız. Ne korku ile vazgeçeceğiz yaşamaktan ne de umursamazlıkla. Elbette tüm bunlar kişisel görüşüm.

(Yazı da bahsettiğim film; Filler ve Çimen)

Ölüme Dair

Ölüm. Her sabah doğan güneş gibi, yağın yağmur gibi, esen rüzgâr gibi, toprak kokusu gibi, her an karşılaşabileceğimiz kadar yakın ve gerçek. Biz insanlar yaşantımızı ölmeyecekmiş gibi planlasak da, yaşam planımızı eninde sonunda bozacak olan yegâne gerçek belki de. Her insan günün birinde öleceğini bilir ama her insan günün birinde öleceğine inanmaz. Bu sebepten ölümler hep şaşırtıcı gelir insana, inanılmaz gelir. Oysa yağmur sonrası toprak kokusu, bembeyaz yağın kar, sabah kahvaltısındaki bir bardak sıcak çay, bir dilim poğaçaya kadar gerçektir. Hayattaki tek gerçektir denilemez ama gerçektir. Bir insanın ölüme inanmaması, o insanın ölmeyeceği anlamına gelmez. Ölüm sizin inançlarınızla ilgilenmez.

Tüm bunların yanı sıra ölümlünde nedenleri vardır. Yaşlılıktan, hastalıktan, fiziksel ve kimyasal sebeplerden dolayı ölüm gerçekleşebilir. Ama bilimsel olarak tüm ölümlerinin asıl nedeninin öyle ya da böyle oksijensizlikten yani enerjisizlikten kaynaklandığı belirtilmektedir. İnsan vücudunu oluşturan milyarlarca hücrenin bir organizma çerçevesinde organize bir biçimde çalışırken bir anda organizasyonun bozulması ve parçalanmadan bahsediyoruz. Ölümün adli ve tıbbi olarak tanımı; total serebral fonksiyonun (bütün beyin fonksiyonlarının), spontan solunum sistemi fonksiyonlarının, spontan dolaşım sistemi fonksiyonlarının tamamının irreversible (geri dönüşümsüz) olarak durmasıdır.

Toplumumuzda 'vadesi bu kadarmış', 'ecel gelince her şey sebep olurmuş' gibi yaygın bir yaklaşım tarzı vardır. Dini inançlarımız gereği ölüye ve mezarlıklara saygı duyulur. Çeşitli dini ritüellerde bulunulur. Her topluluğun kendi inançları çerçevesinde ölümü karşılama şekli mevcuttur. Bizdeki genel uygulama ölen kişiyi, bembeyaz kefen bezine sararak toprağa gömmektir, Avrupa'da daha ziyade tabutla ve kıyafetleriyle defin işlemleri yapılır. Bazı Uzakdoğu ülkelerinde ise ölmüş insan bedenleri yakılır. Kimi toplumlarda ölü bedeni mumyalanır. Eski toplumlarda ölen evin temeline defnedilirmiş. Tüm bu inanış ve uygulamalarda ise ortak payda kuşkusuz ölümün kendisidir.

Öyle ya da böyle, yakın ya da uzak eninde sonunda ölüm, yaşayan herkesin başına gelecek. Tarih bunu her zaman ispatladı. O meşhur söz aslında bu durumu çok iyi bir biçimde özetlemekte; Başlangıcı olan her şeyin bir sonu vardır. Durum böyle olunca aslında önemsizmiş gibi görünen yaşamımızın her bir dakikasının ne kadar önemli olduğu çıkıyor karşımıza. İyi yaşamamız ve iyi ölmemiz dileklerimizle..

Lacivert Ülkenin Yansımaları

2007 yılında işe başladığımda yepyeni bir dünya ile karşılaşmıştım. Doğduğu ilden başka bir ilde iş hayatına atılan her insanın karşılaşacağı türden bir dünya bahsettiğim. Biz insanlar dünyayı yalnızca doğduğumuz yerden ibaret zannediyoruz. Hâlbuki gerçek bu değil. Günümüz teknolojik dünyasında dünya üzerinde Türkiye küçük bir yerleşim birimi gibi gözüküyor olsa da içerisinde ne kadar çok kültür barındırıyor inanamazsınız. Yani anlatmak istediğim dünya kesinlikle ve kesinlikle eminim ki doğduğumuz yerden ibaret değil. Ama ben 2007 yılına kadar böyle zannediyordum.

Doğdukları yerde ölenlerin öyküsünü beğendiğim bir şarkı da gayet acıklı bir şekilde duymuş ve hissetmişim. Ama doğduğum yerden dışarı çıkana kadar ne bahsedildiği hakkında bir fikrim yoktu. Ben ilkokulu, ortaokulu, liseyi ve üniversiteyi doğduğum yerde tamamladım. Yalnızca askerlik için il dışına çıktım. O da kısa dönemdi, sonuçta askerdim ve gurbet denilen şeyden hiçbir şey anlamadım. Askerden sonra da doğduğum yerde çalıştım. Ta ki 2007 yılına kadar. 2007 yılında doğduğum yerden epeyce uzak bir yerde çalışacaktım. Bu benim için ilk başlarda oldukça korkutucuydu ama bir o kadar da heyecanlıydım. Ailemden ayrılıp otobüse bindiğimde içim içime sığmıyordu. Aslına bakarsanız hep böyle bir seyahat hayal ederdim. O meşhur şarkıyı mırıldanırdım sık sık; "Gurbete kaçacağım, o lacivert ülkeye..." belki kaçmamıştım ama yine de gurbetteydim yani o lacivert ülkede. Yaşam tarzım bütünüyle değişmişti. Yeni insanlarla tanışmıştım. Aslında şanslıydım. Belki de şanslı olduğuma inanmak istiyordum. Ama gurbet dediğim bu yerin insanları benim doğduğum yerde yaşayan insanlardan daha misafirperverdi. Bende çok sevdim bu insanları.

Bu yeni yer ise düşündüğümde daha farklı bir kültüre sahipti. Ben bu kadarını elbette ki beklemiyordum. Yani en fazla şive farklılığı olur diye düşünüyordum. Ama elbette durum benim düşündüğüm gibi değildi. Bu farklılık ayırım anlamında negatif bir farklılık da değildi elbette. Bu bir kültür meselesiydi. Farklı bir şivenin yanında, farklı bir yaşam tarzı, farklı bir düşünce tarzıydı karşılaştığım. Ufkum genişledi gerçekten. İlk başlarda alışmakta güçlük çeksem de yavaş yavaş alıştım ve bağlandım. Yemeklerinden, evlerinden, giysilerinden, eğlenme biçimlerinden, üzüntülerinden, düğünlerinden, yaslarından tutun da her şeyiyle bambaşka bir dünya karşımdaydı. Bu benim için oldukça farklı bir durumdu. Şimdilerde tek dileğim ise ömrümün geri kalanını ülkemin değişik illerini gezerek geçirebilmek, her ne kadar bunun imkânsız olduğunu bilsem de.

İşim dolayısıyla (ki bu yüzden işimi çok seviyorum) eğer bir yere gitmişsem o yerin tüm köylerini dolaşırım. Yani ayak basmadığım yeri kalmıyor görev yerimin. Böylelikle gezmek için gelmiş olan bir turistten daha çok şey öğreniyor ve daha çok insan tanıyorum. Bu o yerin kültürünü daha iyi kavramama neden oluyor. Bunun için işime minnettarım. Bu şekilde bir uğraşınız yoksa doğduğunuz yeri bile benim kadar çok tanıyamazsınız. Bunu nerden mi biliyorum? Benim Konya'lı olup ta Hz. Mevlana'nın türbesini görmemiş birçok arkadaşım var.

2007 yılında göreve başladığımda yine görev yaptığım köylerden birinde geziyordum. İşim arazi üzerinde. Tepenin birinde gezinirken bir yaşlı amca ile tanıştım. Amca eşeğine binmiş geziyordu, çiftçiydi. Amcanın ismini vermeyeceğim. Fotoğraflarını bile çektim amcanın. İş dolayısıyla bana kızmıştı amca. Ama ben amcanın bu halini şirin bulmuş ve kendisine kızmamış sempati duymuştum. Bir hayli konuştuk sağdan soldan. Yine aynı yıl içerisinde birkaç kez gördüm amcaı. Birinde çocuklarıyla birlikte köye ev yapıyordu. Birinde yine eşeğinin üzerinde tarlasına gidiyordu. Bu amca benim görev yaptığım yerde bir köyde yaşıyordu. O köyde doğmuş ve ömrü boyunca o köyde yaşamıştı.

Şimdi 2010 yılındayız. Ben 2007 yılından beri birçok şey yaşadım. Aşık oldum, evlendim, çocuğum oldu. Hatta hastalandım, hastanede yattım. Üzüldüm, sevindim ve birçok şey yaşadım. Bu arada bu yere oldukça bağlandım. Geçenlerde bu amcanın olduğu köye tekrar gittim. Amcaıyla pek aramız yoktu ama yine de gözlerim amcaıyı aradı. Bir bahanesini bulup köy muhtarına sordum amcaıyı. 2008 yılında ölmüştü amca. Kendisini bir iki kez görmüş olsam da acısını derinden hissettim amcanın. Derin bir sessizliğe büründüm. Dokunsanız ağlayacak bir haldeydim. İş icabı amca ile karşılaştığımız tepeden geçtik. Aklıma geldi amca. Eşeğinin üzerindeki o günü bugünmiş gibi hatırlıyordum. Epeyce uygulandım. Oysa ben nerdeydim amca neredeydi? Eğer görev icabı gelmeseydim bu köye belki de hiç karşılaşmayacaktık bu amcaıyla. Ama yine de acısını derinden hissettim. Bir zamanlar yaşadığı köyde artık unutulmuş olsa da ben unutmam bu sevimli ihtiyarı.

Yalan dünya dedikleri bu olsa gerek. Bu bahsettiğim amcanın ölümü beni düşünmeye sevk etti. Bu amca dünyadaki milyarlarca insanın tanımadığı ve bilmediği bir köyde yaşadı. Bu köyde doğdu, bu köyde geçirdi çocukluğunu, bu köyde aşık oldu, bu köyde evlendi. Bu köyde çocukları oldu. Bu köyde kaybetti annesini babasını ve bu köyde doğdu torunları. Bu köyde ev yaptı kendine içinde oturmak için. Sevindi, üzüldü, hastalandı. Kendi hayalleri, beklentileri ve umutları vardı. Duyduğuma göre çocukları için yaptığı evin içinde uyumak bile nasip olmadı kendine. Belki iyi bir adamdı, belki de kötü bir adamdı. Belki çok gaddardı, belki de çok cimri, bilmiyorum. Zaten bunlarla da ilgilenmiyorum. Benim ilgilendiğim o yaşlı amcanın yalnızca insan olduğu. İnsan gibi yaşayıp, insan gibi öldüğü. Şimdi toprağın altında o amca ve zamanla unutulup gidecek, kendinden öncekilerin unutulduğu gibi. Kimse hatırlamıyor olsa da şimdi, bende ayrı yeri o amcanın.

Doğduğum yerden hiç ıkmasaydım dışarı ne o amcaı tanıyacak ne de o amca için üzülecek ne de bu yazıı yazacaktım. Ama şimdi dışarı çıktığım için, yeni insanları tanıdığım için, yeni insanlar için yeni duygular yaşadığım için oldukça memnunum hayatımdan, zlsem de kaybettiklerime. Bende günün birinde leceğim. Ama doğduğum yerde mi ölürüm bilmiyorum, doğduğum yere mi gmlrm hiçbir fikrim yok. Zaten umursamıyorum da o kadar. Ama şunu söyleyebilirim kendim hakkında;

“Uslan artık uslan gönlüm, görmedin mi geldi lm...”

Bir Bağlamının Nazı Tellerinde

Bağlamının nazlı tellerinde bir notadan diğerine seyrederken zihnim, Anadolu'nun bağrı yanık bir ezgisinde ağıda başlar gönlüm. Yapış yapış bir olmamişlık, yarım kalmışlık hissi içinde olmasa da olurmuş makamında düşüncelerle avutmaya çalışırım kendimi. Ama bilirim ki bazı şeyler olmazsa olmaz. Ama bize yani bizim jenerasyonumuza öğretilen ilk şeylerden birisi de yetinmesini bilmektir. Seksen darbesinden birkaç yıl sonra doğan bütün çocuklarda bu yetinme, daha fazlasını istememe durumu ile karşılaşılabirsiniz. Elbette istisnalarda çıkabilir karşınıza. Hayat bu garantisi yok, hele söz konusu insansa hiç ama hiç garantisi yok.

İnsan sahip olduklarına sevinmekten çok sahip olamadıklarına üzölmekle tüketiyor kısa ömrünü. Gençlik elbette güzel ama hata yapmaya çok elverişli bir ömür dilimi. İhtiyarlığın acı verici tarafı ise kuşkusuz herkesin söylediği sağlık sıhhat sorunlarının dışında ve ötesinde; kaçışılan fırsatlar, pişmanlıklar ve bir türlü insanı terk etmeyen kötü anılardan müteşekkildir. İnsan mutlu, sevinçli, neşeli anılarını hatırlayamıyor ama kötü anılarını ne yaparsa yapsın hepsini eksiksiz bir tamam hatırlıyor. Bu bilinçaltının bilinçli tarafa bir tür güç gösterisi sanırım. Ruh bilimi bu konuda ne der açıkçası bilemem, işin aslı bilmekte istemem. Ama bildiğim insan ihtiyarladıkça bu kötü anıların sayısının ve hacminin artıyor olması. Kümülatif bir şekilde birikerek insanın zihnini işgal eden bu kötü anılar bir türlü unutulamıyor. Bu anıların ağırlığı içerisinde insanda elbette ne ruh sağlığı kalıyor ne de zihin esenliği. Yaşlanmanın en kötü tarafı bu bence. Elbette sağlık-sıhhat, zindelikte önemli şeyler. Ama ruh sağlığı ve huzur da çok önemli, özetlemek istersek ikisi de olmalı. Yani genç insanların hiç kötü anıları yok mudur? Elbette bu soruya yoktur cevabı vermek son derece yanlış bir yaklaşım olur. Bu dünya da dertsiz insan mı var klişesine değinmeye hiç gerek yok diye düşünüyorum ki öyledir de. Ama insan gençken, sağlıklı- sıhhatli ve zinde iken bu kötü anıları bir şekilde asimile edebiliyor. Unutmak belki imkansızdır ama en azından hatırlamamak için çaba gösterip başarılı olabiliyor. Bunun nedenlerinden ilki kuşkusuz sağlık-sıhhat ve zindeliliğin yerinde olması, ikincisi ise bu kötü anıların sayısının az olması. Ama insan ihtiyarlayınca hem sağlık sıhhat ve zindeliliğinin elinde olmaması hem de kötü anıların sayısının fazla olması bu durumu çekilmez bir hale getirebiliyor.

Birçok yazımda da değindiğim gibi insanoğlunun yeryüzü macerası oldukça acıklı bir öykü. Sonsuz ruhlarımız sonlu ve sınırları olan bedenlerimize ve gezegenimize hapsedilmiş bir vaziyette. Bu yüzden insan için mutlak mutluluk, mutlak doyum imkânsız ve işte bu yüzden ihtiyaçlarımız sonsuz ve sınırsız. Ekonomi İlmi ile ilgilenmiş kişiler bilirler, ekonominin en basit tanımı: 'Ekonomi; kıt olan mallarla sonsuz olan insan ihtiyaçlarını karşılama sanatıdır.' Olmaktadır. Burada birkaç basit soru ile durumumuzu analiz etmek mümkündür. İnsan ihtiyaçları neden sınırsızdır? Bu gezegene ait olmadığımız o kadar açık ki bilim insanların bunu görmezden gelmelerini aklım almıyor. Yeryüzündeki tüm canlılara ve bu canlıların gezegenimizle olan uyumuna bir bakın ve sonra biz insanların gezegenimizle olan uyumsuzluğuna bir bakın. Bizim bu gezegene ait olmadığımız gün gibi ortada. Uzaylı olduğumuzu filan söylemeyeceğim. Evrenin kuralları evrenin her bir köşesinde geçerlidir çünkü. (Yani zaman ve mekân bizim gezegenimizde var da başka gezegende yok mu? Elbette var.) İşin denklemini bütün yaratılış hikâyeleriyle birebir örtüşüyor gibi; insan bu dünyaya, bu evrene gönderildi. Bu bir tür ceza ya da cezadan daha çok bir tür eğitilme gibi bir şey sanırım.

Öyle ya da böyle insanın doğması, yaşaması ve ölmesi biyolojik açıdan diğer canlılara benzer ama ya tüm bunlar olurken hissetmesi, sevmesi, nefret etmesi ve kırılmasına ne demeli? Yani tüm bunlar hormonlarla, biyokimya ile açıklanabilir mi? En iyisi ben bağlamının nazlı tellerine geri döneyim...

DÜRÜSTLÜK VE KARAR

Uykusuz geçen uzun gecenin ardından, güneşin doğuşunu izliyordu puslanmış pencereden. Gözleri yanıyordu. Yorgunluk ve uyuşma tüm bedenine hakim olmak üzereydi. Ruhsal acı mı daha çileli, bedensel acı mı bilemiyordu. Üzgündü, tüm gece vicdanıyla boğuşmuştu. Çıkar yol bulamıyordu. Yalnızca uyumak istiyordu ve bir daha uyanmamak. Güneş yüksek apartmanların arasından doğup tüm kenti aydınlattığında sokaklar sanki birden bire kalabalıklaştı. Fikret sokakları dolduran otomobilleri ve insanları izledi uzun süre. Ama yorgunluğa daha fazla dayanamadı. Kendini kanepenin üzerine bırakıp bir sigara yaktı. Oda havasızdı. Sigarasını bitirdikten sonra bir sarhoşun sızıp uykuya sarılması gibi sarıldı uykuya. Uyku küçük ölüm derler buna can-ı gönülden inanıyordu Fikret ve büyüğüne özlem duyuyordu sık sık.

Cep telefonunun sesiyle uyandı Fikret. Arayan babasıydı. Hal hatır sormak için aramıştı. Fikret iyi olduğunu söyledi ama babası Fikret'in sesinden iyi olmadığını anlamıştı. Birkaç dizi öğütten sonra kapattı telefonu babası. Fikret babasının söylediklerine hiç dikkat etmemişti. Vicdan azabına kaldığı yerden devam ediyordu. Keskin bir pişmanlık duygusu hissediyordu. Halsizlik tüm bedenini ele geçirmişti. Bir karar vermesi gerektiğini biliyordu. Bu vicdan hesaplaşması sonsuza dek süremezdi. Üzerini çıkarıp banyoya girdi ve soğuk suyla duş aldı. Sakal traşını olduktan sonra takım elbisesi giydi. Evrak çantasını alıp dışarı çıktı. Komşusu Selami Bey'e selam verdi. Yolda karşılaşmışlardı. Aç olduğunu hissedip bir cafe'ye girdi. Koyu bir kahve istedi ilkin. Kahvesini sigara ile birlikte içtikten sonra, yarım tost söyledi çay eşliğinde. İştahla yedi tostunu. Hesabı ödeyip dışarı çıktı. Hava oldukça sıcaktı. Sokak kalabalıktı. Bir taksiye binip adliyeye gitti. Kapıda görevli her zamanki Müşvik gülümseme ile selamını aldı. Dava saat on dört otuzdaydı. Avukat arkadaşı Muhsin'in odasına geçip kendisine bir çay söyledi. Arkadaşı mahkemedeydi. Çayını yudumlarırken düşünmeye koyuldu.

Önünde iki seçenek vardı. Bu seçeneklerden ilki davayı kabullenmek ve müvekkilini sonuna kadar savunmak. İkinci seçenek ise savcı ile konuşup davayı bırakmak, yani müvekkilini suçlu ilan etmek. Müvekkilinin suçlu olduğunu biliyordu. Kabul ettiği bu dava ile ülkenin en ünlü avukatı olmuştu. Çünkü müvekkili ülkenin en zengin işadamlarından birinin oğluydu. Üstelik ailenin yer altı ile bağlantıları da vardı. Fikret bu iki seçenek arasında gidip geliyordu. İkinci seçeneği tercih etmesiyle birlikte tüm meslek yaşantısı son bulabilir hatta hayatı tehlikeye girebilirdi. Ne yapacağını bilemiyordu. Endişe içinde sigara üzerine sigara içiyordu.

Müvekkili kendisi gibi zengin arkadaşlarıyla birlikte bir gece kondu mahallesinde genç bir kızın evini basmış ve genç kızı kaçırıp tecavüz etmişlerdi. Hepsi alkollüydü. Bunun müspet olduğu ortadaydı. Babasının gücünü kullanan müvekkili tüm şahitleri susturmuş ve tüm delilleri yok etmişti. Kendine ve gücüne çok güveniyordu. İşlediği suç Fikret'e tüm açıklığıyla ve hiç utanmadan itiraf etmişti. Fikret'in neredeyse kanı donmuştu. Fikret davayı kabullenmesi durumunda müvekkilini kurtarabileceğini biliyordu. Bu durum neticesinde ülkenin en büyük avukatı olacak, istemediği kadar para önüne serilecekti. Artık ikinci sınıf davalara bakmayacak, bir nevi burjuva avukatı haline gelecekti. Zenginlik ve şöhret dolu bir yaşam kendisini bekliyor olacaktı. Bu çok cazip bir teklifti. Ama vicdanını susturamıyordu.

Sigara içmekten başı ağrıyordu. Sigarasını söndürdü ve ayağa kalktı. Savcının odasına doğru yürümeye başladı. Kararını vermişti. Her ne sonuçla karşılaşırda karşılaşsın ikinci seçeneği seçecekti. Vicdan azabıyla sonsuza kadar yaşayamazdı. Tüm dünya O'nun olsa bile huzura eremezdi. Savcının odasına ve olanları anlattı. Savcı;

- Ne yaptığının farkında mısınız? Dedi.
- Farkındayım dedi Fikret.
- Cesaretinizden dolayı sizi tebrik ediyorum, sizin gibi cesur arkadaşlara bu milletin ihtiyacı var. Koruma ister misiniz?
- Hayır.
- Neden?
- Ben kadere inanırım savcı bey. Eğer ölüm gelmişse beni hiç kimse koruyamaz. Sizden ricam gerekli prosedür ne ise O'nun uygulanması.
- Elbette avukat bey, Siz hiç merak etmeyin. Tekrar teşekkür ediyorum.
- Müsadenizle.
- Müsaade sizin Fikret Bey. Mahkeme de görüşürüz.
- Görüşürüz Savcı Bey...

Savcının odasından çıkan Fikret çok büyük bir rahatlama ve huzur hissetti. Morali birden bire düzelmiş ve eski enerjik ruh haline yeniden kavuşmuştu. Doğru yaptığını biliyordu. Koşar adımlarla arkadaşının odasına girip cübbesini giydi. Oldukça mutlu ve huzurlu olduğu hissetti. Bu durumu üniversite yıllarından beri tanımaktaydı. Dürüst olmak dünyadaki en kolay işlerden birisidir. Dürüstlük netliği gerektirir. İnsanı yoranda dolambaçlı yollardan ulaşmaya çalıştığı sahtekârlıktır. Huzur doluydu Fikret ve ne olursa olsun bunun bozulmayacağını biliyordu. Ne olursa olsun...

Hayat bazen insana beklediğinden fazlasını, bazen de beklediğinden azını sunar. Fikret müvekkilinin zengin ve karanlık ilişkiler içinde olan babasının kendisine zararı olacağını düşünmüştü. Ama hiç te düşündüğü gibi olmadı.

Müvekkilinin babası hiçbir şey yapmadı. Oğlunun tutuklanmasını izledi o kadar. Fikret ise mesleğinde daha da yükseldi. Bu yükselme hem maddi hem de manevi boyutta oldu. Ülkenin en ünlü avukatı oldu Fikret. Dürüstlüğü sayesinde ülkedeki tüm güçlü kişiler ondan çekinir oldu. Bazıları Fikret'in arkasında bir güç olduğunu düşündüler. Ama Fikret asıl gücün yalnızca dürüstlük olduğunu biliyordu.[ikiyanayasla]

GÖNÜL ÇÜRÜĞÜ

Diş ağrısı kabir azabından beterdir derler. Bu elbette ki mecazi anlamda kullanılmaktadır, anlamı kuvvetlendirmek için benzetme yapılmıştır. Çünkü biz yaşayanlar kabir azabı hakkında bilgiye sahip olamayız. Aktarılan bilgiye sahip olmamız bile neredeyse imkânsızdır. Ama kabir azabının var olduğuna Yaratıcı ve Peygamber vasıtası ile inanılabilir. Yaratıcı yarattıklarına gönderdikleri kitaplar ve peygamberler vasıtasıyla kabir azabından bahseder ve insan buna inanabilir. Elbette inanmamak gibi bir seçeneğe de sahiptir. Gerçeği ancak onunla karşı karşıya kaldığımızda anlarız. İnanmak bu durumda gayet bireysel bir olgu olarak karşımıza çıkmaktadır. Yani kimilerinin dediği gibi bazı şeyler yalnızca biz inandığımız için var değillerdir. Onların varlığının temeli bizim inancımızla ilgilenmez. Onlar vardır. İnsan ister inansın, ister inanmasın. Yaratıcının insana inanıp inanmama seçeneklerini sunması ise çok kıymetli bir nimettir. Sonuçta inananlar ve inanmayanlar arasında bir ayırım olacaktır elbette. Bu kaçınılmaz bir sondur. Bu kaçınılmazlık ise kaldırılması güç bir yükür. Her insan bu farkındalığın ağırlığını sırtında taşıyamaz. Tasavvuf ise insana bunu anlatmaktadır. İnsan tasavvufun birinci basamağında ise bunu anlayamaz. Anlayamamanın verdiği acıyı inançsızlıkla bastırmaya çalışır. Ama bu diş ağrısını ağrı kesici ile durdurmaya çalışmak kadar çaresizce bir davranıştır. Diş ağrınız ağrı kesici ile bir nebze olsun kesilebilir. Ama ağrı kesici dişinizi tedavi etmez.

Diş ağrısı çeken bir insan, bu ağrının acımasız kollarında kıvranırken diş hekimi yerine manava gider mi? Manavda derdine çare bulabilir mi? Kasap ya da market seçeneklerini denese bu ağrıdan kurtulabilir mi? Elbette ki kurtulamaz. Dişi ağrıyan bir insan o dayanılmaz acılar içerisinde iken bile diş hekimine gideceğini bilir. Bu bilgi öğrenilmiş ve ispatlanmış bilgidir. Dişi ağrıyan hiçbir insan diş hekimi dururken veteriner hekime gitmez. Peki gönül ağrısı varsa insan nereye müracaat etmelidir? Gönül ağrısını nasıl dindirmelidir. Gönül ağrısı derken elbette ki bir insana duyulan sevgiden ya da aşktan bahsetmiyorum. Gönül de bazen öylesine şiddetli ağrı ki diş ağrısı için kullanılan o meşhur deyim gönül ağrısı içinde kullanılabilir. Diş ağrısının sebebi ortadadır. Diş çürümüştür ve ağrıyaktadır. Peki insanın gönlü neden ağrıyır? Gönülde çürür mü? Benim şahsi kanaatim insan gönlünün de insan dişleri de benzediği yönündedir. İnsanın gönlü de zamanla çürür. Bizler bunun farkında olmayız, aynı dişimizde olduğu gibi. Ne zaman ki ağrı çöker o zaman farkına varırız bu durumun. Bu son derece acıklı bir durumdur. Diş ağrısında diş hekimine giden insan gönül ağrısında gönlünü inşa eden yaratıcının kapısına gitmez her nedense. Kendine başka çareler arar aynen diş ağrısında olduğu gibi. İnsanın diş ağrıdığında insan neler neler denemez ki? Karanfil, kolonya, zeytin, ağrı kesiciler, alkol vs. Aslında bunların hiçbirinin çözüm olmadığını farkındadır. Ama yine de dener. Bu çaresizlik çok dokunaklıdır. Gönül ağrısında da insan birçok yol dener. Müzik, isyan, anarşi, kabalaşmak, kavgacı olmak, nefret etmek, intikam almak, ateizm, intihar (ki en tehlikelidir) vs. Denenen bu yolların hiçbirisi gönül ağrısının çözümü değildir. Çözüm diş ağrısında nasıl diş hekimine gidiliyorsa, gönül ağrısında da yaratıcının sunduğu yola gitmektir.

Gönül ağrısı da diş ağrısı kadar yaygındır. Gönüllerimiz çürür ve biz farkına varmayız. Aslında nasıl dişlerimizi fırçalamamız gerektiğini biliyor da fırçalamıyorsak, gönül çürüklüklerinin de önlenmesi için yapılması gerekenleri biliriz de yapmayız. Gönlümüz yavaş yavaş çürürken biz gündelik hayatın içinde çoktan kaybolmuşuzdur bile. Kendi kendimize yalanlar söyleriz. Kendi kendimize söylediğimiz yalanlara inanıyormuş gibi yaparız. Her şey bir hayalden, bir rüyadan ve bir yalandan ibaret hale geldiğinde ise iş işten geçmiş olur. Gönlümüz çürümüştür ve ağrımaya başlar. Bu tüm ruhu saran dayanılmaz bir ağrıdır. Hiçbir insan buna dayanamaz, hiçbirisi...

Gönüllerin çürümemesi dileklerle...

ZAMANIN DIŞINDA HAYATIN İÇİNDE

Havalar iyiden iyiye soğumuştur. Kış kendini göstermeye başlamıştı. Yazın rehavetiyle rengarenk olan cadde ve sokaklar soğukların başlaması ile birlikte kahverengi ve siyaha bürünmüştü. Sokaklar eskisi kadar kalabalık değildi. Cadde ve sokak kenarlarındaki cafe ve restaurantlar yazın dışarı kurdukları masalarını çoktan içeri almışlardı. Binaların bacalarından gri dumanlar yükseliyordu gökyüzüne. Gökyüzü gri bulutlarla kaplıydı ama henüz yağış başlamamıştı. Gökyüzünün kapalı oluşu yağış beklentisini artırmıştı. Yağışın bir türlü başlamaması can sıkıntısına neden oluyor gibiydi. Havanın bu durumu şehrin sıkıcı bir hal almasına neden oluyordu. Şehrin tüm sakinleri bunun farkındaydı ama hep bir ağızdan sözleşmişçesine hiç kimse konuşmuyordu.

Şehrin kalabalık caddelerinin birinde, bir cafenin içerisinde dört arkadaş oturmuş muhabbet ediyorlardı. Cafe kalabalık değildi. Kapalı alanlarda uygulanan sigara yasağı neticesinde dumana da boğulmamıştı. Havanın karanlık olması dolayısıyla yakılan ışıklarla içerisi gayet loş görünüyordu. Çalan hafif enstrümantal müzik yapılacak her türlü muhabbeti destekler nitelikteydi. Kendinden emin tavırlarıyla dikkati çeken uzun boylu, kemikli yüz hatlarına sahip olan genç, konuşmaya başladı:

- Bence hayattaki en gerçek şey ölümdür arkadaşlar. Ölüm dışında kalan her ne varsa gerçek dışıdır. Biz ölümlüler var olmayan bir hayatın içerisinde yaşıyoruz. Ama var olmayan bu hayata varmış gibi bağlanmış durumdayız. İşte sıkıntı da burada ortaya çıkıyor. Yaşama ve düşünme temellerini yanlış aldığımızdan yanlış sonuçlarla karşılaşmamız kaçınılmaz oluyor. Sanki ölmeyecekmişiz gibi yaşıyoruz, hayatın sınırlarını tanımıyoruz. Hayatla birlikte karşımıza çıkan tüm olayları bu düşünce ile karşılayıp cevap veriyoruz. Sonuç ise büyük bir hüsrana olarak karşımıza çıkıyor.

- Ama her zaman ölümü düşünerek yaşayamayız ki Osman? dedi kısa boylu ve kilolu genç.

- Hayır hayır, beni yanlış anlamışsın Mehmet. Ben bundan bahsetmiyorum. Elbette ki her an ölümü düşünerek yaşayamayız. Benim demek istediğim aslında biraz düşünen insanlar için. Düşünmeyen insan ölümü düşünmediği gibi hayatı da düşünmez zaten. Ama düşünen insan da yalnızca hayatı düşünmemelidir diyorum. Bir de hayata dair hesaplarımıza ölümü de katmamız gerektiğinden bahsediyorum. Sanki ölüm yani sonumuz hiç yokmuş gibi yaşıyoruz. Bunun sonucunda ise psikolojik buhranlar, yıkımlar ve yanlış sonuçlarla karşılaşılıyor.

- Doğru söylüyorsun... dedi orta boylu, kısa ve yağlı saçları olan genç, ismi Hüseyin'di. Sana katılmamak elde değil. Gerçekten de ölüm hayattaki en gerçek şey. Seninle bu konuda tartışmayacağım bile. Ben başka bir konudan bahsedeceğim. Dikkat ettiniz mi bilmiyorum. Biz insanlar ölümden ne zaman bahsedebiliriz? Elbette ki ölüme en uzak olduğumuz zamanlar da ölümden bahsedebiliriz. Çünkü en inancsızımız bile ölüme inanır. İnanmanın da ötesinde ölümden korkar. İnsanın savunma mekanizması korktuklarını hayatından uzaklaştırmak mantığı üzerinde çalışır. Çünkü korku insana huzursuzluk verir ve insan huzur ister. Bahsettiğin ölümü unutma hadisesinin özeti budur. Biz insanlar ölümü unutmayı kendimiz isteriz. Çünkü gerçekten de her an ölümle yaşayamayız. Ama ölümü düşünerek mantıklı kararlar verebiliriz. Elbette ki bu yadsınamaz bir gerçek. Korkularımız istesek de istemesek de hayatımızı yönlendirirler. İnsan ölümüne an yakın olduğu anlarda ise hayattan, hayatı anlatan anılardan bahseder.

Tartışma bu en hararetli haliyle devam ederken garson geldi ve getirdiği çayları servis etti. Konuşulanları başından beri dinleyen Uzun boylu ve ince yapılı genç;

- Ölümden bahsetmesek olmaz mı arkadaşlar? diye sordu.

- Neden bahsetmemizi istemiyorsun Vedat? Yoksa ölümden çok mu korkuyorsun, yani bahsedemeyecek kadar? diye karşılık verdi Hüseyin.

- Elbette ki bende ölümden korkuyorum. Ayrıca ben ölümden bahsetmenin de ölümden korkmanın bir çeşidi olduğunu düşünüyorum. Benim tespitlerime göre insan en çok korktuğunu en çok konuşuyor. Sonuçta ölümün ne olduğu hakkında hiçbirimizin hiçbir fikri yok. Çünkü ölümle ilgili hiçbir tecrübemiz yok. Zaten hem teorik hem de pratik olarak böyle bir tecrübeye sahip olmamız düşünülemez. Bu durum da ölüm bizim için bir belirsizlik ve bir yabancı. Belirsizlik insana huzursuzluk verir ve insan yapısı gereği huzursuzluktan hoşlanmaz. Huzursuzlukları hayatından ve düşünce dünyasından atmak ister. Bunun başka bir biçimi ise belirsizlikleri belirli, bildik ve tanıdık hale getirme çabasıdır. Ölümden konuşarak yabancı olduğumuz ölüm olgusunu tanıdık hale getirmeye çalışıyoruz. Böylelikle ölüm korkusunu yeneceğimizi düşünüyoruz. İşte bu yüzden ölümden bahsetmek istemiyorum.

- Yani sen birinci yolu seçiyorsun; huzursuzlukları hayatından çıkarmak yolunu. dedi Osman.

- Hayır yaptığım şey bu değil. Ben ölüm olgusunu hayatımdan çıkarmak istemiyorum. Ama devamlı ondan bahsederek onu tanıdık kılmak gibi bir niyetimde yok. Biraz önce korkuların hayatımızı yönlendirdiğinden bahsettiniz. Peki bu durumda biz korkularımızı yönlendirirsek hayatımızı da yönlendirmiş olmaz mıyız? Yani hayatımızın yönetim ipleri bizim elimize geçmiş olmaz mı? Ölüm korkusunu hayatımızdan bir şekilde çıkarmaya çabalayalım. Birakalım ölüm korkusu ve diğer benzer korkularımız olduğu gibi kalsın hayatımızda. Ama yeri ve

zamanı geldiğinde bu korkuları lehimize kullanmayı bilelim. Örneğin hasta olduğunuzu düşünün. Tıp elinden geleni yaptı ve artık iş sizin ellerinizde. Sizde çok iyi biliyorsunuz ki hastanın moral-motivasyonu, iyileşme isteği ve hayata tutunması en az tıbbi uygulamalar kadar önemlidir. Siz bu hastalık halinde iken aşk ile hayata tutunabilirsiniz. Sevgi ile hayat tutunabilirsiniz. Bu sayılanlar oldukça etkili yöntemlerdir. Ama şuna emin olun ki korku duygusu size aşk ve sevgiden daha çok işler yaptırabilir. İşte böyle bir durumda ölüm korkusunu kullanabilirsiniz. Bu itici güç sizi hastalığın kollarından kurtaracaktır. Aynı durum hayatın diğer safhaları içinde kullanılabilir elbette. Bunun içinse insanın ruhunu ve zihnini eğitmesi gereklidir. diye karşılık verdi Vedat.

- Sana katılıyorum dedi Osman. Aslında aynı şeylerden bahsediyoruz. Bende ölüm olgusunun insanın hayatından çıkarılmaması gerektiğini düşünüyorum.

- Keşke bunların yaşarken farkında olsaydık dedi Hüseyin. Kısa bir sessizlik yaşandı ve ardından Vedat;

- Bizim için sorun yok arkadaşlar. Bizler öldük ama yaşayanlarla birlikteyiz hala. Çünkü bizler tam da bu cafe de çaylarımızı yudumlarırken patlayan bir bomba neticesinde hayatımızı kaybettik. Elhamdülillah şehit olduk. Şehit olduğumuz için ölümlerden değiliz. Şehit olduğumuz için yaşayanlarla beraberiz. Şehit olmasaydı kabrimizden dışarı çıkmazdık ve o zaman gerçek ölümlerden olurduk.

- Ölmüş olmamıza rağmen pardon şehit olmamıza rağmen ölümden ve ölüm korkusundan bahsetmemiz ne kadar tuhaf öyle değil mi? Diye sordu Osman.

- Bilemiyorum diye cevapladı Hüseyin. Belki de yaşayanlarla birlikte olduğumuz için, belki de yaşamak istediğimiz için.

- Ben Vedat'a katılıyorum dedi Osman. Ama eğer şehit olmamış olsaydık ölümden bu kadar rahat bahsedemezdik sanırım.

- Bence sanki yaşıyormuş gibi yapmamız ve yaşayanların bahsettiği konulardan bahsetmemiz alışkanlıklarımızdan kaynaklanıyor. Bizler yaşama çok fazla bağlanmıştık, günün birinde öleceğimizi hiç düşünmemiştik. Şimdi bu konularda konuşmak, bir nebze de olsa bizi yaşama yaklaştırmıyor mu sizce? Dedi Mehmet.

- Haklısın dedi arkadaşları.

Bir anda cafe ve içerisindikiler silikleşti. Her şey bir toz bulutuna dönüştü. Varlık ve yokluk arasında özgürce dolaşan dört arkadaş zaman içindeki salınımlarına devam ettiler. En çok hoşlandıkları yer hiç şüphesiz hayatlarını kaybettikleri cafede sohbet etmektir. Cafe bombalama olayından sonra yıkılıp yerine bir otopark yapılmış olsa da...

NOT: Okuduğunuz hikaye tamamıyla hayal ürünüdür. Gerçek kişi ya da olaylarla hiçbir ilgisi yoktur.

NEDEN YAZIYORUM

Ne demişti şair; Acılarımız ve kafiyelerimiz vardı, işte hepsi bu kadar...

Ben yoruldum hayat gelme üstüme frekansında cümlelerle bezenmiş bir yazı yazarak arabesk kültüre bende bir ucundan dahil olayım diye maskelenirken aslında yazmanın da bir anlatma biçimi olduğu gerçeğinin altını çizmek niyetinde olduğumu belirtmek istiyorum. Çünkü anlayana sivrisinek saz, anlamayana davul zurna az metaforundan hareketle neden anlatırken yazma biçimini kullandığımın izahını yapmak ve böylelikle anlamamakta ısrar eden kişilere az da olsa karınca misali ahvalimi beyan etmek gibi ütöpik bir amacın müsebbibiyim.

Herkesin de bizatihi kabul edeceği bir gerçek vardır ki en yaygın anlatma biçimi konuşmaktır. Konuşmanın iletişimin temel taşlarından birisi olduğunu belirtmem gerek dahi görmüyorum ve okuma yazmadan bile daha önce öğrenilen konuşmanın bir sanat olduğunu ikrar ve tasdik ediyorum. Pekiyi bu aşamada en temel iletişim biçimi konuşmak duruken insanlar neden yazarlar? Kuşkusuz bu soruya birden fazla cevap verilebilir. Ama temelde bu soruya birbiriyle alakası olmayan iki cevap vereceğim, Bunlardan İlki; İnsanlar yazmayı konuşmayı çok iyi becerdiklerinden tercih ederler. Öyle ki insanlar konuşmak hususunda o kadar çok ustalaşırlar ki sonunda bunu bir şekilde değerlendirmek isteyip yazmak ve okunarak geniş kitlelere ulaşmak, kalıcı olmak isterler.

İkinci cevap ise; İnsan konuşmayı beceremediği için ve anlatmak insan için ekmek gibi su gibi bir ihtiyaç olduğu için bir başka anlatma biçimi olan yazmayı tercih eder. Yani yazmaktan başka çaresi yoktur da ondan yazar.

Okuyucu kendisini hangi güruhta hissedebilir bilemem. Ama ben tüm hücrelerimle birlikte ikinci cevaptan yanayım. Bir çok insanın da yazma serüvenine bu yüzden başladığına inanıyorum. Durum böyleyken bunu bazı insanlara anlatamıyorum. Belki de anlamak istemiyorlar bilemiyorum. Eğer yazmak bir tercih ise bunu bilerek ya da isteyerek tercih etmiş değilim. Bu bir tür zorunluluk hali. Yani birisi bana ne güzel yazıyorsun dediği zaman aslında bu benim için ne kadar çok çile çekmişim be şeklinde yankı buluyor.

MESUT ÇİFTÇİ

kambur

İnsanların kamburları vardır ve insanlar kamburlarına mahkûmdurlar. Hayatta dik durmak zor ve aslında neredeyse imkânsızdır. Dik durmayı başaranlar çoğunlukla artık yaşamayanlardır. İnsanlar kendi kamburlarını kendileri oluştururlar. Her kambur bir tavizden doğar. Her kambur küçüktür doğduğunda ve her kambur zamanla büyüüp gelişir. Sonra tüm ruhunu kaplar insanın. İnsan dik duramaz. Yalnızca ayak uçlarını görür insan kamburundan iki büklüm olduğunda. Kamburu tüm ruhunu kapladığında kör olur insan, ayaklarından başka bir şey göremez.

Lise yıllarımda sınıfça oynadığımız bir oyunda bir kamburu canlandırmıştım. Oyunumuzun yazarı bendim ve oyunumuz yalnızca öğretmenler odasında birkaç ilgisiz öğretmene oynandı. Beğenilmediğinden olsa gerek diğer öğrencilerle paylaşma imkânı bulamadım oyunumu. Ne de olsa hiç kimse bir kamburu sevmez. Ne de olsa insanlar birbirlerini sevmezler ve birbirlerinin kamburlarını görmek istemezler. Çünkü birinin kamburunu görmek kendi kamburunu görmek demektir insan için, kendi kamburunu hatırlamak demektir. Öğretmenler odasındaki birkaç öğretmene ilginç gelmeyen kambur oyunumda kamburu oynayan elbette bendim. Belki de şimdi olduğum kadar iyi bir kambur olmadığımın beğenilmedi oyunum, belki de bir daha oynamak istemediğimden o kamburu kim bilir? Her şey olmak isterdim hâlbuki lise yıllarımda ben. Belki de hiçbir şey olamamışlığımın nedeni de buydu. O yıllarda yalnızca bir kambur olmak istemezdim, şimdi de öyle. Ama ben artık ruhumdaki kamburu gizleyemiyorum.

İlkokuldaki kahverengi ve eski sıramda siyah önlüğümle otururken ben, yalnızca ve yalnızca büyümek isterdim. Kocaman bir adam olup kocaman işler yapmayı hayalim. Öyle ki daha önce hiç kimsenin hayal edemeyeceği kadar büyük işler. Ama büyüyen ben ya da hayallerim değil kamburum oldu. Bunu çok sonraları öğrendim. Öğrendiğim en acı şey bu değildi belki ama can yakıcıydı yine de. Uzun ve meşakkatli yollarda büyüttüm kamburumu sonra. Ben taşıyamadıkça o büyüdü ve o büyüdükçe ben küçüldüm. Ne demeli bunun adına bilmiyorum. Belki de en kestirmeden yenilmek olarak nitelendirilebilir. Yani kaybetmek. Ne kadar çok şey kaybettim ve ne kadar çok şey kaybettik? Yıllar yıları kovaladı. Ama sanki hiç geçmedi zaman. Sanki hala o siyah önlüklü ve kepçe kulaklı çocuğum. Sanki hala koşuverecek gibiyim yemyeşil kırlara. Sanki hala gökyüzü kirlenmemiş gibi. Sanki hala şarkılar güzel, çiçekler hala rengârenk ve yıldızlar hala yanı başımdaymış gibi. Ne kadar erişilmez bir hayal bu.

Kamburumun altında eziliyorum şimdi ben. Kamburları altında eziliyor şimdi insanlar. Ama ne ben kabul ediyorum ağırlığı altında ezildiğim kamburu ne de diğerleri. Kendi yalanlarımıza ne kadar da inanmışız meğer. Ne kadar da aldanmışız mahsusuktan gülümsemelere. Ne kadar...

ESAS OLAN

“ Kötümser yalnız tüneli görür, iyimser tünelin sonundaki ışığı görür, gerçekçi tünelle birlikte ışığı ve de gelecek treni görür. ” -J.Harris-

Şimdi kendimize sormamız gerek soru biz hangisiyiz? Elbette bir insanı baştan ayağa kötümser ya da baştan ayağa iyimser olarak yaftalamak doğru bir davranış değildir. Çünkü insan değişkendir. İnsanın değişken yapısı hayatın değişken yapısından kaynaklanır. Doğru olan soru hangimiz hangi konu da iyimser, kötümser ve gerçekçiyiz olacaktır. Konuyu sabit tutarsak insanları iyimser, kötümser ve gerçekçi olarak birbirlerinden ayırabiliriz. İnsan kimi zaman iyimser, kimi zaman kötümser, kimi zaman gerçekçidir. Kötümserliği, iyimserliği ve gerçekçiliği hayatın karşısında duruş açısı olarak belirleyenler ise müstesna.

Düşünmenin çeşitleri mevcuttur. Bu çeşitlerin hepsinden bahsedecek değilim elbette. Konumuzla ilgili olanlardan bahsedeceğim yalnızca. Kimi insan mantığıyla, kimi insan duygularıyla düşünür. Kimi insan realisttir, kimi insan romantiktir. Ben rasyonalist ve pragmatist düşünmeden yanayım. Ama günümüzde popüler kültür bize aklımızla ve mantığımızla düşünmememiz gerektiğini söylüyor sık sık. Yüreğimizle düşünmemizin doğruluğunu savunuyor. Duygularımıza güvenmemizi söylüyor. Popüler romanlarda, popüler televizyon programlarında, popüler radyo programlarında ve popüler şarkılar da bize duygusal olmamız salık veriliyor. Bence bu büyük bir yanılsama ve en amiyane tabirle büyük aptallık.

Duygusal olmanın hiç kimseye bir faydası olduğunu düşünmüyorum. Duyguları ile düşünen ve duyguları ile hareket eden kişinin sonu muhakkak suretle kaos ve yıkımdır. Bunun başka bir açılımı mevcut değildir. Popüler kültür kalabalıklara hitap eder ve kalabalıklar aptaldır. Popüler kültür rant peşindedir, ilginin peşindedir. Bu durumda popüler kültür rasyonalizmle hiçbir ilgisinin olmadığı gerçeği ortaya çıkar. Popülizm bize nasıl yaşamamız gerektiğini gösterir. Oysa gösterdiği yol hastalık bir yoldan başkası değildir. Birey öncelikle kendini tanımalı, sonra kendine en uygun olan yaşam yolunu belirlemelidir.

Romantizm hastalıklı bir bakış açısıdır. Romantizmin kökeninde narsizm, mazoşizm, sadizm, fazla miktar da arabesk ve anarşizm yatmaktadır. Oysa popüler kültür bu yapıyı reddeder ve bize romantik olmamız gerektiğini söyler. Bunun içinse ikili ilişkilerimizi yani içgüdülerimizi kullanır. Kadınlar romantik erkeklerden hoşlanır genellemesi ne kadar hastalıklı bir bakış açısıyla, erkekler evcimen kadınlar hoşlanırlar genellemesi de o kadar hastalıklıdır. İnsan üzerine yapılan genellemelerin büyük bir bölümü saçmalıklardan ibarettir. Her insan farklı bir bakış açısına ve farklı duygulara sahiptir. Kimi kadınlar güçlü bir erkeğe, kimi kadınlar şevkat isteyen bir erkeğe ilgi duyarlar. Bu durum erkekler içinde geçerlidir. Kimi erkekler evcimen bir kadına, kimi erkekler toplumsal yönü güçlü bir kadına ilgi duyarlar. Bunları genellemek son derece yanlıştır. Duyulan ilgiyi romantizmle açıklayıp insanın tüm ömrünü romantizme adanmasını istemesi ise gerçekten çok büyük bir aptallıktır. Duyguların bile bir mantığı ve bir sistematiği vardır. Aksini düşünenler kendi çıkarlarını düşünmektedirler.

İnsanın istekleri ve ihtiyaçları sonsuzdur. Sonsuz ihtiyaçlar içinde kadın erkeği, erkek kadını ister. İsterken duyguları, yaşadıkları, hayata bakış açısı yönlendirici rol oynar. Yani aşk perileri, sevda böcükleri gibi şeyler yoktur. İnsan elbette insana ihtiyaç duyar. Elbette insan duygusuz bir robot değildir. Bahsettiğim duygularımızın hayatımızın yalnızca bir kısmı oluşturduğudur. Hayat matematik ve mantıkla iç içedir. Bunun aksi düşünülemez.

Kimilerimiz yalnızca tüneli görür ve hayıflanırız. Kimilerimiz tünelden süzülen ışığı görür ve umutlanır. Kimlerimiz ise hem tüneli, hem ışığı, hem de treni görürler. Esas olan bütünü görebilmek ve buna göre hareket etmektir.

ÖMÜR TÖRPÜLERİ

Fonda Frank SINATRA'dan Strangers In The Night çalmaktadır. Ortam gayet romantiktir. Loş ışıklar içinde iki sevgili dans etmektedirler. Şarap kadehleri, kırmızı güller ve mum ışığında yemek.

- Fikret
- Efendim hayatım
- Seni çok ama çok seviyorum.
- Biliyorum hayatım.
- Eee?
- Ne e si?
- Bende seviyorum desene.
- Seni seviyorum bir soru cümlesi değildir ki hayatım. Ama madem ısrar ettim bende seni seviyorum.
- İsrar etmesem söylemeyeceksin yani.
- Ya ne alakası var?
- Bırak Allah'ını seversen ya, zorla sevgi mi söylenir? Sen beni sevmiyorsun.
- Bak ya. Nereden çıkarıyorsun bunu?
- Bir seni seviyorum bile demiyorsun.
- Funda seni seviyorum.
- Ben söyledikten sonra mı?
- Funda bu güzel geceyi tartışarak mahvetmek mi istiyorsun?
- Beni sevdiğini bile söylemiyorsun, nasıl güzel olsun ki bu gece?
- Ya sen bu seni seviyorum söyleme olayına neden bu kadar çok takılıyorsun ki?
- Nasıl yani sen beni sevmiyor musun?
- Seviyorum sevmesine de, dakika başı söylemem mi gerekli?
- Seven insan gerekirse saniye başı söyler.
- Ya intihar etmek istiyorum ya.
- Demek benden o kadar sıkıldın. Bırakalım o zaman dansı.
- Saçmalama hayatım ya.
- Demek ben saçmalıyorum öyle mi? Zaten her zaman sen haklısın. Bay mantık abidesi.
- Sözlerimi çarpıtma lütfen, ben öyle mi dedim?
- Ya ne demek istedin?
- Hayatım, ben bu şüphecilikten rahatsızım.
- Ne şüpheliği?
- Seni sevdiğimden her zaman şüphe ediyorsun.
- Nerden çıkarıyorsun bunu?
- Öncelikle her zaman seni sevdiğimi söylememi istiyorsun.
- İsterim tabi, yoksa beni sevmiyor musun?
- Bak işte bundan bahsediyorum.
- Biliyorum sen benden sıkıldın.
- Hayatım senden sıkılmış olsam, bu güzel gece de senin yanında ne işim olurdu?
- Bırak şimdi felsefe yapmayı. Sen benden sıkıldın biliyorum. Git başka kadınlarla dans et.
- Başka kadınlar mı?
- Benden sıkıldığına göre muhakkak başka kadınlar vardır. Gözün çıksın inşallah. Ben biliyorum zaten.
- Hayal gücüne hayranım hayatım.
- Hayatım deme bana.
- Aşkım desem?
- Aşkım da deme
- Çiçeğim?
- Çiçeğim de deme.
- Hayatımın kadını?
- O olabilir.
- Seni seviyorum hayatımın kadını. Sen benim tek aşkımsın.
- Ben söyledim diye söylemiyorsun değil mi?
- Yok aşkım, içimden geldiği için söylüyorum.
- Bende seni çok seviyorum aşkım.
- Dansa devam edelim o zaman güzel bayan
- Düşünmem lazım..
-
- Şaka şaka...

Kadınlar kandırılmak, erkekler kanmak isterler...

Evrenler

Bir zamanlar güzel yazılar yazardım. Şimdi dönüp bakıyorum. Demek ki bir zamanlar güzel yazılar yazmak için güzel nedenlerim varmış. Şimdi yazmak için sahip olduğum nedenler hep çirkin ve acı verici. Zamanla her şey düzeldi diye bir yalan var. Maalesef zamanlar her şey düzelmüyor. Zamanla her şey daha da kötü oluyor. bunu bizzat yaşayarak tecrübe ettim. Ne diyordu şair bu konuda; acılarımız ve kafiyelerimiz vardı, işte hepsi bu kadar.

Bende güzel şeyler yazmak isterdim elbette. Güzel anılardan bahsetmek isterdim. Ama güzel şeyler yaşamadığım için güzel şeyler yazamayacağım. Güzel şeyler de mi hayal edemiyorsun be adam diyeceksiniz. Evet hayal edebiliyorum ama yazmak nedense pek cezbetmiyor beni. Her şey daha iyi olabilir miydi? Elbette her şey daha iyi olabilirdi. Fizikteki paralel evren yasalarına göre belki başka bir evrende daha mutluymumdur ve belki de her şey daha iyidir. Bunu hiç bir zaman bilemeyeceğim. Ama bildiğim şu anda içinde bulunduğum evrende her şey pek de iyi ve güzel değil. bunun sorumlusu ise kuşkusuz büyük oranda benim. Çünkü içinde bulunduğum ve beğenmediğim sonuçlara ulaşırken en büyük etkiyi verdiğim kararlar oluşturdu. Ama belki de bu kararları vermek zorundaydım. Sonuçta nasip kismet diye de bir şey var kardeşim. Nasipten öteye köy yoktur. Hangi kararı verirsek verelim olup olacağı bu kadarmış diyebilir miyiz mesela? şimdi bir kaç paralel evrenden örnek verelim.

1999 senesinde ilk defa üniversite sınavına girdiğimde Seydişehir'de 2 yıllık Elektrik Bölümü gelmişti. Ama gerek meslek konusu olduğundan gerekse iki yıllık olduğundan gitmemiş ve bir sene daha sınava çalışmışım. Bu hem bir sene kaybetmeme hem de ikinci sınavda puanımın düşmesine neden olmuştu. Eğer o okula gitseydim acaba hayatım nasıl olurdu? Ömrümün bir kısmında 4 senelik bir fakülte bitirdiğimden dolayı baya sıkıntı çekmişim. Çünkü yaşadığım çevre eğitim seviyesi baya düşük bir çevreydi. En fazla lise mezunları ve iki yıllık üniversite mezunlarının olduğu bir çevrede yaşıyordum. Bu sebepten imkan ve koşullar daha ziyade eğitimi düşük olan kişilere göre şekillenmişti. Gerek iş gerek askerlik gerek evlilik konuları hep eğitim seviyesi düşük kişilere hitap ediyordu. Bu sebepten fakülte mezunu olmam sebebiyle bunların hiç birisinden faydalanamadım. Eğer bu okula gitseydim hayatımdaki bu merhaleler kuşkusuz şimdi olduğundan daha farklı şekillenirdi. Peki, o zaman hayat nasıl olurdu? Elbette bunu kestirmek imkansız. Ama orada bir paralel evren oluştuğu kuşkusuz.

Peki bu 1999 senesinde kazandığım okula kaydımı yaptırıp gitmeseydim ve üniversite puanım düşmeseydi o zaman nasıl olurdu? Kuşkusuz şu anda mezun olduğum fakülteden daha farklı bir fakülteyi yazardım. Belki de eğitimimi başka bir vilayette tamamlardım. Acaba bu bölüm hangi bölüm olurdu? Acaba hayatım bu durumda nasıl şekillenirdi? Burada da bir den fazla paralel evren oluştuğu kuşkusuz. Bu paralel evrenlerden herhangi birinde huzurlu muyum acaba?

2000 senesinde ikinci kere üniversite sınavına girdiğimde ilk önce tercih listeme okuduğum bu fakülteyi yazmamıştım. 2 yıllık Anestezi bölümünü yazmıştım. Yani eğer tercihlerimi çeşitli nedenlerle değiştirmeseydim bir sağlıkçı olacaktım. Hem de başka bir vilayette üniversite hayatımı tamamlamış olacaktım. Acaba o zaman hayatım nasıl olurdu? Anestezi Uzmanı Mesut Çiftci olarak acaba hayatım nasıl olurdu? Tabi 2 yıllık bir fakülte de okuduğum için askerliği uzun dönem yapacaktım o zaman. Ama sağlıkçı olduğum için muhtemelen bir askeri hastahane de yapacaktım askerliği. Neler yaşayacaktım ve ne tecrübelerim olacaktı? Hangi insanları tanıyacaktım. Hayatım nasıl değişecekti? bir den çok paralel evren. Acaba hayatım nasıl değişecekti?

Bu şekilde çok fazla paralel evren oluşturulabilir. Bu paralel evrenlerden hangisi daha iyiydi, hangisi daha kötü olurdu? Bu hiç bir zaman öğrenemeyeceğim. Acaba günün birinde paralel evrenler arasında seyahat etmek mümkün olabilir mi? Olursa ben seyahat edebilir miyim? Bu şimdilik imkansız gibi görünüyor.

Bir teselli midir bilmiyorum ama bir inanişaya göre şu anda yaşadığımız şeylerin hayatımızda başımıza gelebilecek en hayırlı şeyler olduğundan bahsediliyordu. Belki de şikayet etmemek lazım o kadar da. Ama şikayet etmemek de sorunların çözümünü sağlamıyor. sonuç olarak sorunlar var, görmek istesem de istemesem de varlar.

DÖNGÜ

Yağmur yağıyordu. Yağmurun su birikintisi üzerindeki dansını izliyordu pencereden.

Tüm kenti dokunsan ağlayacak hüznün duygusu kaplamıştı. Sarı yağmurluğu ve kırmızı çizmeleriyle sekiz on yaşlarında bir çocuk sokaktaki su birikintileriyle oynuyordu. Böyle zamanlar ağlamak için biçilmiş kaftandı. Ağlamasını bilmek hayatı anlamak yolunda atılan adımların en önemlilerindendi. Kim olursa olsun, en azından bir kez, sebepsiz yere ve içini çeke çeke ağlamamışsa yaşamasını bilmiyor demektir.

İçini çeke çeke, tıpkı bir çocuk gibi ağlamaya başladı pencerenin kenarında yağmuru izlerken. Ne de olsa yalnızdı, ne de olsa ağlamanın tam sırasıydı şimdi. Boğazındaki ağrı keskinleşinceye kadar ağladı. Erkekler ağlar mıydı? Asıl erkekler ağlardı, ama belli etmeden. İçindeki zehri ağlayarak dışarı atmaya seçmişti. İnsanın içine zehir birikirdi ve bu zehri bir şekilde dışarı atmazı lazımdı. Yoksa zehirlerdi insan kendini. Kimi bağırarak, kimi kavga ederek, kimi tuhaf davranışlarla atardı içindeki zehri. Adem erkekler için pek tercih edilmeyen ağlamak yolunu seçmişti. Aşk, yalnızlık, işsizlik, yoksulluk, terk edilmişlik olabilirdi ağlamaya sebep. Ama bu kez bunların hepsi için ağlıyordu. Kendini bir kaosun içinde hissediyordu. Bir anafurun içinde yitip gitmeyi bekler gibiydi. Hiç var olmamayı diliyordu yaratıcıdan. Bu hale nasıl geldiğini kendine itiraf edemese de suçlunun kendisi olduğunun bilincindeydi. Biraz da bu acıyordu canını.

Ömrü boyunca hiç dik duramamış, devamlı suretle kaçmıştı. Bir kaçığın hayatını yaşamıştı. Bunu kişilik yapısıyla açıklamak elbette ki olanaksızdı. Bu durum bir tercih meselesiydi. Adem hep kaçmayı tercih etmişti. Ayakta durmaktan, direnmekten, sevmekten ve aşktan kaçmıştı. Yolun sonuna bir türlü ulaşmasa da hayatta yaptığı en iyi iş kaçmak olmuştu. Kaçmak ve sinmek bir yaşam tarzı olmuştu Adem için. Hayat her zaman sürprizlerle doludur ve her defasında insanlara fırsatlar sunar. Adem hayatın sunduğu fırsatların hepsini kaçarak kaçırmıştı. İlk zamanlarda kaçmak doğru bir yol gibi hissettirip huzurlu gibi görünüyorsa da ağır ve yapışkan pişmanlık duygusu sarıyordu insanın ömrünü. En kötüsü de buydu işte. Az da olsa dostları vardı Adem'in ve dostları arasında neşeli birisi olarak bilinirdi. Bu kişiliğinin çelişkilerinden birisiydi. Hayat sahnesinde çok iyi bir oyuncuydu Adem. En mutsuz anında bile dünyanın en mutlu insanı rolünü oynayabilirdi. Bu durumun kendisini yalancı yaptığını biliyordu elbette. Kendine yalan söyleye alışmıştı ama öyle bir ana gelmişti ki kendi yalanlarına kendisi bile inanmaz olmuştu. Hayat kendisi için bir yük haline gelmişti artık. Kaçmadan yaşayabilmeliydi.

Sarı yağmurluklu çocuğu kendine benzetti bir an, kendi çocukluğuna. Çocukken kurduğu hayalleri düşündü. Çocuğu, masum hayallerini. Hayatın kendinden yana aktığı ilk gençlik yıllarını düşündü. Kaybetmeye, yenilmeye ne zaman başlamıştı? Düşlerindeki dünyaya neden ulaşamamıştı. Bunun cevabı gayet basitti ama bu cevabı kendine itiraf edemiyordu. Kendine itiraf etmekten bile kaçıyor. Zayıf bir insandı. Her zayıf insan gibi güçlü görünme telaşını taşıyordu. Her zayıf insan gibi yenildiğini kabul etmiyordu. Her zayıf insan gibi bir çok bahanesi vardı. Bu bahanelerden sıyrılamıyordu. İçindeki isyan dalgasını dışarı vuramıyordu. Çevresine, yaşadığı kente, yaşadığı ülkeye kısacası tüm dünyaya bir tokat gibi yaşamak isterdi ama önce kendisinin bir tokat yemesi gerekiyordu.

Defalarca yemişti halbuki tokadını insanların ve hayatın. Oysa yememiş gibi davranmıştı. Olumsuz olay olmamış gibi davranmıştı. Hiç yaşanmamış gibi. Kendisi de hiç yaşamamış gibiydi zaten hayatı. Usulca pencerenin önünden kalktı. Yağmur dinmişti. Lavabodaki ayna da kızarmış gözlerine baktı. Yüzüne soğuk su çarptı. Yine hiçbir şey olmamış gibi yapacaktı, hiçbir şey olmamış gibi davranacaktı. Midesinde cehennem gibi bir yangın vardı ve ağzında paslı metal tadı. Eczacı dolabını açtı ve mide şurubunu kafasına dıktı. Ağzındaki tat değişmişti. Yapacak bir işi yoktu. Televizyonu açtı, televizyon kanallarını dolaştı. Kendini neşelendirmeye çalıştı. Ne yapsa olmuyordu. Televizyonu kapattı. Spor yapmak isteği belirdi içinde sonra vazgeçti. Bir boş kağıt ve bir kalem aldı eline yazmaya başladı :

“Yağmur yağıyordu. Yağmurun su birikintisi üzerindeki dansını izliyordu pencereden. Tüm kenti dokunsan ağlayacak hüznün duygusu kaplamıştı. Sarı yağmurluğu ve kırmızı çizmeleriyle sekiz on yaşlarında bir çocuk sokaktaki su birikintileriyle oynuyordu....”

RÜZGAR

Rüzgâr çok şiddetli esiyordu. Toz toprak birbirine karışmıştı. Hava da uçşan poşetler uçurtmaları andırıyordu; yükseğe, daha yükseğe, en yükseğe. Gezegemizin yedi katmanını da geçip uzaya belki. İlçe marketinin isminin üzerinde yazılı olduğu orta boy poşetin uzay macerasını izlemek isterdi. Bu poşetler doğada baya bir zaman yok olmuyorlardı değil mi? Aslında hepsi uçşalar, gezegenin yedi katmanını aşşalar ve daha sonra güneşin çekim kuvvetine kapılıp yanıp yok olsalar. Sonra ne mi olsa? Gezegemimiz daha yeşil, daha mavi olsa mesela. Otomobillerinden egzozlarından sabun balonları çıksa, fabrika bacalarından çiçek kokuları olmaz mı? Hayal dünyasının sarhoş eden havasını teneffüs ediyordu rüzgârın yaptıklarını izlerken.

Bilmediğimiz ne kadar da çok şey var bu dünyada. Ne kadar çok şey gizleniyor toplumlardan. Sırf birileri daha çok para kazansın diye yeryüzünün sunduğu nimetler nasıl pazar mallarına dönüştürülüyor bir bir. Evet evet birileri jakuzide keyif sürerken Mert babaannesinin abdest aldığı ibriği alıp mahalle çeşmesine doğru yollanıyor. Yine sular kesik olduğundan ve evde yalnız içecek kadar su bulunduğundan; yaşasın mahallenin suyu hiç kesilmeyen çeşmesi. Çeşmenin başındaki yaşlı salkım söğüt ağacı ve ağacın hemen arkasındaki kendine market diyen mahalle bakkalı da yaşasın. Bakkalda satılan çikolatalar, gofretler, dondurmalar, çikletler de yaşasın. Mert'in babası da yaşasaydı keşke. Sigortasız çalıştığı fabrikada yirmi tonluk römorkun altında sıkışmasaydı. Fabrika patronu biraz daha zengin olsun, fabrika patronunun çocukları Avrupa'da kolejlerde daha rahat okusun, fabrika patronunun karısı konken partilerinde daha yüksek bahse girebilsin diye keşke ölmeseydi. Belki o zaman babaannesinin abdest ibriğini taşıyan Mert'in ayakkaıları yırtık pırtık olmazdı. Belki o zaman Mert istediği zaman çikolata yiyebilirdi. Belki o zaman rüzgârda bir uçurtma havalandırabilirdi gökyüzüne.

Yeryüzünde adalet aramak maharet değil ki, bulmak maharet oldu çağımızda. Akıllı telefonlarıyla dünyanın bir ucuyla saniyeler içinde iki lafin belini kırmak maharet değil ki aslında. Asıl maharet ben nasıl insanlığa ve dünyaya daha faydalı olabilirim sorusunun yanıtlarını aramakta. O meşhur bakanın kardeşi çalıştı çabaladı oda başkanı seçildi mesela. Her gün özel otosuyla iki adımlık yola çıkıp ofisine gidiyor ve derin derin düşünüyor; "Acaba daha fazla nasıl soyabilirim üyelerimizi? Acaba daha fazla nasıl kandırabilirim devleti? Acaba daha fazla nasıl artırabilirim banka hesabımı. Bugüne bugün koskoca oda başkanım. O projeden almış bin avro yürüttüm. Kimsenin ruhu bile duymadı, duyan ruhları susturdum, millete kan kusturdum. Daha fazla nasıl kazanabilirim acaba? Bazen hiç çalışmıyor gaz tenekesi." Belki de hiç ölmeyeceğini düşünüyor oda başkanı, belki de kendini çok akıllı zannediyor. Ahmaklığının farkında değil, toplumuna verdiği zararın farkında değil.

Kim farkında ki zaten? Mahallenin pire torbası boris mi? Tüyleri dökülmüş bitten pireden. Boğazında mavi sicimden bir ip. Mahallenin çocukları mütemadiyen peşinde. Bazen bakkalın, bazen kasabın önünde. Mahallenin sahipsiz iti boris. Farkında olsaydı ülkenin tanınmış işadamının kızının fifi adında bir köpeğinin bin dolarlık taslarda kuzu ciğeri yediğini yine dolandır mıydı çöplüğün yamacında? Bilseydi on bin dolarlık saten nevresimin üzerinde sahibiyile birlikte yattığını fifinin, acaba o mahalledeki metruk binanın yakıntılarında yine yatar mıydı? Zavallı boris...

Rüzgâr yağmur mu getirecek, kapkara bulutları mı götürecektir? Şu poşetleri alsa götürse keşke...

[ikiyanayasla]

DELİLİĞİN ÇİZGİSİNDE

Karanlık tüm kenti bir anda kapladı. Bu kaçınılmaz gibi görünüyordu. Hava kararmaya yüz tuttuğunda yanmaya başlayan sokak lambalarının çaresizliği görülmeye değerdi. Akşam vakti iş çıkışı insan kalabalıklarıyla dolup taşan sokaklar tenhalaşmaya başladılar. Otomobil deryası gittikçe kuruyan bir akarsuyu andırıyordu. Mustafa saatlerce yürüdükten sonra bir bankın üzerine oturdu. Bu kadar yürümek aslında hiç de âdeti değildi. Son bir buçuk aydır kendini bilmez bir biçimde daha önce hiç bilmediği, hiç tanımadığı yerlerde geziniyordu. Bankın olduğu sokak oldukça ıssızdı. Birden bire konuşmaya başladı.

- Beni rahat bırakır mısın?

- Hayır, bunu yapamam.

- Neden?

- Çünkü bu benim elimde olan bir şey değil.

- Kimin elinde peki?

- Elbette ki senin elinde, sen istersen seni rahat bırakabilirim ancak.

- Saçmalıyorsun.

- Bu senin yabancı olduğun bir eylem olmasa gerek. Sende sık sık saçmalamıyor musun sanki?

- Bana laf kalabalığı yapma. Senden yalnızca beni rahat bırakmanı istiyorum o kadar.

- Bende bunun benim elimde olan bir şey olmadığını sana anlatmaya çalışıyorum. Zaten bunu senin de biliyor olman lazım. Ben sen istediğin için buradayım. Beni sen çağırmadın mı?

- Hayır, ben çağırmadım.

- Evet, sen çağırdın hatta gitmemi isterken bile yaptın bunu farkında değil misin?

- Hayır, değilim.

- Beni sen oluşturduğun, sen seslendiriyorsun, sen çağırıyorsun ve şimdi de gitmemi istiyorsun öyle mi?

- Evet

- Öyleyse benim gitmemi düşün, bende gideyim. Ben senin gibi gerçek değilim. Bu yüzden kendi isteğimle gelip gidemem. Sen beni nasıl düşünürsen öyleyim işte.

- Bir hayal ürünüsün, hem de benim oluşturduğum bir hayal ürünü öyle mi?

- Evet.

- Buna inanmamı beklemiyorsun öyle değil mi?

- Ben senin neye inanıp neye inanmayacağını belirleyecek kişi değilim.

- Bu kadar küstah olmanı da mı ben istiyorum yani?

- Evet

- Deliriyor muyum neyim?

- Delilik ince bir çizgidir. Kim deli kim akıllı buna kadar vermek deliliğin kendisi değil de nedir? Kimseyle konuşmadığın için beni oluşturduğun belki de, belki de kimse senin dertlerinle ilgilenmediği için. İnsan ruhu çeşitli bentlerden oluşur. Yaşadığımız olaylar o bentlere dayanan sulardır. Senin son yaşadıklarınla bentlerin yıkıldı. Yeni bentlere ihtiyacın var. Bu durum her insanda farklı gelişir. Sende de farklı gelişiyor. Kimileri içine atar, kimileri herkesle konuşur, kimileri şiddete başvurur ve kimileri de senin yaptığını yapar.

- Ne yapıyormuşum ki ben?

- Bilinçli halin ve bilinçaltın yeni bir bent oluşturmaya çalışıyor. Bu gayet normal bir durum, önemli olan bu bendi nasıl oluşturmaya çalıştığındır. Bilinçaltın seni tedavi etmek için uğraşüyor. Ben seni tedavi edecek sürecin bir

parçasıyım. Öncelikle işe yıkıntıları temizlemekle başlayacağız. Yeni bent inşaatında eski bendin parçalarını kullanmazsak daha sağlam olur.

- Seni anlamıyorum, saçma şeylerden bahsediyorsun. Bent de neyin nesi?

- Yalan söylüyorsun, beni seslendiren sensin. Kendi cümlelerini nasıl anlayamazsın? İnkâr işimizi zorlaştırır. Öncelikle kabul etmelisin.

- Neyi kabul etmeliyim? Yenildiğini kabul etmelisin, bentlerinin yıkıldığını kabul etmelisin, acılarını kabul etmelisin, yaralandığını ve yaralarını kabul etmelisin. Beni kabul etmelisin. Tüm bunları kabul etmelisin ki bu kapıyı kapatıp yeni bir kapı açabilelim. Oyunun kurallarını ben koymadım ve sende koymadın. Oyunun kuralları bir kapı kapanmadan bir diğerini açmamıza imkân vermiyor. Acı ve yenilgilerle kapalı bu kapıyı kapatmalıyız.

- Haklısın, şimdi senin bu söylediklerini aslında ben söylüyorum o zaman.

- Evet

- Öyleyse ben kendi kendimle konuşuyorum.

- Evet.

- O zaman sana ne gerek var?

- Bu soruyu kendine sormalısın.

- Ama sana soruyorum işte, cevap ver.

- İşleri kolaylaştırmak ve bir sisteme bağlamak için bunu yaptın. İnsanın bir başkasıyla konuşması kendisiyle konuşmasından daha kolaydır.

- Haklısın, şey yani haklıyım.

- Şimdi bir yabancıymışım gibi anlat olanları bana, anlat ki bu kapıyı kapatabilelim.

- Madem sen bensin ve ben benim o zaman anlatmama ne gerek var? Zaten olanı biteni biliyorsun.

- Evet, biliyorum ama bildiklerim işimize yaramıyor, senin de işine yaramıyor. Zaten yarasaydı ben burada olmazdım, sende bu halde olmazdın.

- Haklısın, başlıyorum o zaman.

- Dinliyorum, buna bir tür baca temizleme olayı diyebiliriz bu duruma.

- Her şey bundan bir buçuk ay önce başladı. Normal ve sıradan bir insan olarak hayatıma devam ediyordum. Hayatımdaki en büyük heyecanlar televizyon dizilerindeki ve izlediğim filmlerdeki aksiyonlardı belki de. İşten eve, evden işe sıkıcı bir hayatım vardı. Şimdi bahsederken sıkıcı diyorum ama yaşadıklarımın sonradan o sıkıcı hayatımın ne kadar huzurlu olduğunu anlayabiliyorum. Beterin beteri varmış, öğrendim. Halimden şikâyet etmemeliyim belki de, kim bilir belki de şimdi yaşadığım kötü durumdan daha kötülerini beni bekliyordur geleceğin silik sayfalarında kim bilir? Asında tam da bu yüzden korkuyorum.

- Neden korkuyorsun?

- Yani tüm bu yaşadıklarım sanki şikâyet ettiğim için başıma gelmiş gibi geliyor. Sanki şimdiki bu halimden de şikâyet edersem daha kötüsü başıma gelecek gibi hissediyorum.

- Sende çok iyi biliyorsun ki bu yalnızca bir teori.

- Ama sanki yaşadıklarımınla ispat edilmiş bir teori gibi.

- Tamam, bir de şu açıdan bakalım yaşananlara, diyelim ki bu yalnızca teori bir gerçek ve diyelim ki yaşadıklarımın durumundan şikâyet ettiğin için başına geldi. Yani yaşadıklarından şikâyet etmeseydin bu sıkıntılar hiç başına gelmeyecek miydi?

- Bunu hiçbir zaman bilemeyiz.

- Peki, hiçbir zaman bilemediğimiz bir şey için kendimize zarar vermeye değer mi?

- Ne tür bir zarardan bahsediyorsun?

- Bu yaklaşımın bence hiç faydalı bir yaklaşım değil, aksine zararlı ve uyuşturan bir yaklaşım.

- Nasıl yani, şikâyet etmekten vazgeçip kabullenmenin neresi zararlı?

- Bu seni köleleştirir ve bağımsız düşünmene engel olur. Lüzumsuz şikâyetlerden bahsetmiyorum elbette. Düşünen ve özgür bir birey tepkiler vermek zorundadır. Bu yaşamının temelini oluşturur. Zaten şikâyet etmeyen, tepki göstermeyen bir varlık olamazsın. Yaratılışın icabı bunun gerçekleşmesi imkânsız. Pardon imkânsız değil, ama olumsuz etkileri olan çok zor bir iş bu. Şimdi bunları düşünmeyi bırak ve asıl meseleye dön.

- Sıkıldım bu konuşmadan.

- Hayır, sıkılmadın rahatsız oldun. Ama bu iyiye işaret şimdi devam et.

- Ben kendi halinde bir memurken, kanunları uygulamak görevi olan bir amir tarafından son derece kanunsuz ve dikta edici bir biçimde başka bir işi yapmaya zorlandım.

- Yani bir haksızlığa uğradın.

- Evet, öyle de özetleyebiliriz. Ben önceden devlete ve kanunlara saygılı ve inanan birisiydim. Şimdilerde ise ne kanunlara, ne hukuka ne de devlet adamlarına güvenim ve inancım kalmadı.

- İnançların yıkılması oldukça zor ve bir o kadar da tehlikeli bir durumdur.

- Neden?

- Çünkü inançlarının üzerine inşa eder karakterini ve dahası davranışlarını insan. Karakterinin ve yaşama biçiminin temelini olmaması demek ruh halinin tamamen yerle bir olması demektir. Bunu bir binaya benzetirsek tüm binanın temelden yıkıldığını hayal et. Bu oldukça kötü ve tehlikeli bir durum. Yapısı gereği insan devamlı inanmak ve güvenmek ister. Ruh sağlığı bunlara bağlıdır. İnançları yıkıldığında ve güveni başa çıktığında tüm biriktirdikleri yerle bir olur insanın, sana olan da bu.

- Peki, ne yapmak gerekli?

- Bunu beraber bulacağız. Sonra ne oldu?

- Sonra başıma gelen bu haksızlığı engellemek için güvendiklerime gittim. Ama hepsi bana ihanet ettiler. Hepsi bana ihanet ettiler. Hey nereye gidiyorsun?

- Çok... öfkелisin... bilm...iyo...um.

- Hey, buraya gel, buraya gel...

Mustafa ıssız sokakta bir başına bağıyordu. Sokak başındaki birkaç insan Mustafa"ya şaşırarak ve korkuyla bir an baktılar. Mustafa birden bire toparlandı ve hızlı adımlarla ters istikamete doğru yürümeye başladı.

KAYBETMEK

Gökyüzü günlerdir kapalıydı. Ara sıra bulutların ardından güneş görünüyorsa da soğuşun ardı arkası kesilmiyordu. Bazen insanın canı sırf hava kötü olduğu için sıkılır. Benim de sırf hava kötü diye canım sıkılıyordu. Televizyon kanallarını geçiyordum bir bir. Hiçbir şey dikkatimi çekmiyordu. Dışarı çıkmak istemiyordum. Arkadaşların tüm tekliflerine sırtımı dönmüştüm. Can sıkıntısı yorgunluğa dönüşmüştü. Bu depresyonun bir numaralı habercisiydi, biliyordum. Can sıkıntısı ve tembelliğim birleştiler, içinden çıkılmaz bir hal aldılar. Kendimi bu gri duyguların içine attım. Pencereden dışarı bakıyordum arada bir, sanki birisini ya da birilerini beklemiş gibi. Kar sanki kente değil omuzlarıma yağıyor ve birikiyordu. Bu depresyon hali yaklaşık bir ay kadar sürdü.

Bir sabah kahvaltıdan sonra kendime çeki düzen vermeye karar verdim. Önce evi bir güzel topladım ve temizledim. Uzun bir banyodan sonra iyiden iyiye uzamış sakallarımı traş ettim. Sonra kendime en çok yakıştırdığım kıyafetlerimi giyip dışarı attım kendimi. Güneşli bir gündü. Tam da benim istediğim gibi. Ciğerlerime çektim temiz havayı. İlk birkaç adımında zorlandım. Sonra kuşlar gibi sekerek yürümeye başladım kentin sokaklarında. Önce bir gazete bayisine uğrayıp gazete aldım. Sonra her zaman gittiğim kafeye gittim. Her zaman oturduğum masaya oturdum. Bu kafeyi sevmemin nedeni diğerlerindeki gibi müziğin son ses açılmamasıydı. Sessiz ve sakindi. Garsonlar her zaman gelip rahatsız etmiyorlardı insanı. Yalnızca ihtiyacınız olduğunuzda geliyordu. Ayrıca ergen gençlerin gürültüsü de yoktu. Disko müziklerinden ziyade insanın ruhuna hitap eden ve yüksek sesli olmayan müzik gazetenizi okurken eşlik ediyordu size. İşte özlediğim zaman dilimleri. Kahvemi yudumlarken gazetemi okumaya başladım satır satır. İlk sayfa haberlerini hayretle, ikinci sayfa haberlerini umursamazlıkla, üçüncü sayfa haberlerini acıyarak ve sinirlenerek okudum. Köşe yazarları her zamanki çizgilerindeydiler. Spor sayfasını her zamanki gibi okumadan geçtim. Gazeteyle işim bittiğinde katlayıp masanın üzerine koydum. Garson yine tam zamanında geldi. Bir kahve daha istedim. Biraz sonra kahvem geldi. Kahvemi yudumlarken camdan dışarıyı izlemeye koyuldum. İnsanlar ve otomobiller geçiyordu karşımdan. Hepsi birbirinden farklı insanlar; kimi uzun, kimi kısa, kimi güzel, kimi çirkin. Ben tüm bu insanlarla aynı kentte yaşadığımı düşündüm bir an. Ne onların benden haberleri vardı ne de benim onlardan. Kentte yaşayan insanların kimilerini tanıyordum, kimilerini tanıyacaktım, kimilerini sevecek, kimilerinden hoşlanmayacaktım. Ben tüm bunları düşünürken tanıdık bir ses tüm bu düşünceleri böldü.

Sesin sahibesi Hilal'di. Sesin sahibesinin Hilal olmasına ziyadesiyle sevindim. Çünkü sohbeti çok güzel olan, insanı sıkmayan ve dinleyen birisiydi Hilal. Beni gördüğüne sevindiğini söyledi. Nerelerde olduğumu sordu. Onu masama davet ettim. Bir kahve de Ona söyledim. Beni kendisinin ve arkadaşlarının özlediğini söyledi. Neden uzun zamandır dışarı çıkmadığımı, aramadığı sordu. Her zamanki gibi hayat doluydu. Bense inzivaya çekildiğimi söyledim. Arkadaşlarım bu tür tuhafılıklarına alışkındılar. Hilal babamlara gittiğimi sandıklarını söyledi. Bense evde olduğumu ve bir aydır yalnızca mutfak alışverişi için dışarı çıktığımı söyledim. O zaman haberin yoktur dedi Hilal. Neden bahsettiğini anlamamıştım. Ece dedi. Yalnızca Ece kelimesinin telaffuzu bile kan basıncımın artmasına, kalp atışlarımın hızlanmasına neden olmuştu. Ama bu durumu Hilal'e belli etmemeliydim. Ece evlendi dedi. Şaşırılmış gibi davrandım ama üzülmedim. Bu durumla günün birinde karşılaşacağımı biliyordum. Ama bugün olacağını tahmin etmemiştim. Hilal heyecanlı heyecanlı konuşurken ben Onu dinliyormuş gibi görünüyor olsam da masadan uzaklaştım. Ece'yi düşünmeye başladım. Yaşadıklarım birer birer ziyaret ediyorlardı zihnimi. Kalbimde ince bir sızı hissettim. Elbette yine yenilmiştim ve elbette yapacak hiçbir şey yoktu. Bir aylık inziva döneminde Levent'in beni ısrarla aramasının nedeni bu olmalıydı. Yenilmek, kaybetmek ve ağızındaki paslı demir tadı, her zamanki gibi. Ne bir eksik ne bir fazla. Hilal hissettiklerimi anlamış olmalı ki konuyu değiştirmek istedi. Kadınların altıncı hislerinin ne kadar kuvvetli olduğunu çok iyi biliyorum. Bir süre daha Hilal ile konuştuk ve ayrıldık. Eve giderken yalnızlığımın arttığını hissettim. Bir insanı, sevdiğim bir insanı kaybetmişim.

EN AZINDAN

Pencerenin önüne oturmuş dışarıyı izliyordu. İçinde anlam veremediği bir hüznün ağırlığını taşıyordu. Sanki bir şeyler bekler gibi bir hali vardı. Köşe başından çıkıp gelecek birisi mesela ya da telefonunu arayacak birisi. Ama beklediği hiç kimse yoktu. Beklediği hiç kimse yokken bu hissin oluşmasını elbette yalnızlığına veriyordu. Evet yalnızdı hem de şiiir de bahsedildiği gibi fena halde yalnız. Bu konuda ne yapsa olmayacak gibiydi sanki. Yalnızlık hissi önceleri bir diken gibi insan zihninin en hassas yerlerine batıp kanatsa da zamanla kendini can sıkıcı bir alışılmışlığa terk ediyordu. Tembellik yalnızlığın küçük kardeşiymi ve öyle ya da böyle bu iki kardeşi ayırmak neredeyse imkânsız gibi görünüyordu.

Pencereden gözlerini ayırıp odasına şöyle bir göz attı. Ne kadar da dağınık bir odaydı ve ne kadar da rahatsız ediciydi. Bu tembellik ve yorgunluk hali bir tür depresyon olmalıydı muhtemelen. Bunu çözümlenmek için mantıklı tarafı olsa da üzerindeki yorgunluk ve bıkkınlık hissi mantığa bile kafa tutacak kadar semirmiş ve büyümüştü. İşte insan böyle anlarda mantığına ve tüm inançlarına sırtını döner. Ne dürüstlük, ne sevgi ne de başka bir şey. Yalnızlığı ve can sıkıntısından başka hiçbir şey kalmaz geriye. Kendisinden beklenmeyecek işleri böyle zamanlarda yapar insan. Zamanla rahatsız edici bu durum kronik bir hastalığa dönüşür ve ego tamda bu olumsuzluk halinden beslenir.

Ne diyordu o meşhur psikiyatrist o meşhur sözünde; buraya genellikle gerçek hastalar gelmezler, gerçek hastaların hasta ettiği kişiler gelirler. Şimdi Suat'ın zihninde bu soru dönüyordu; gerçek hastalardan birisi miydi yoksa gerçek hastaların hasta ettiği birisi mi? Ayrıca bunun bir önemi var mıydı? Dairesinin kapısının önündeki posta kutusu dolmuştu tıpkı bilgisayarındaki mail sayfasının dolması gibi. Hiçbir şeyle ilgilenmek istemiyordu. Yalnızlık bağımlılık yapmış olabilirdi. Son model bir bilgisayarınız, en son çıkan model bir cep telefonunuz ve sınırsız internet paketiniz olabilir. Eğer yalnızsanız bunların hiçbir önemi yoktur. Ama eski bir bilgisayarınız, eski bir cep telefonunuz ve kotalı bir internetiz olmasına rağmen yalnız değilseniz ikinci seçeneğiniz ilkinden her zaman daha iyidir. Bunu çok yakından bizzat yaşayarak öğreniyordu Suat. Şimdi internete mi girseydi? Tanımadı insanlarla anlamadığı konular da mı tartışsaydı? Bu karamsar ve kötü hale hangisi çare olabilirdi. Yine internette karşılaştığı bir söz karşılıdı zihninde onu; kaliteli yalnızlığıma kalitesiz kalabalığa tercih ederim. Gözü kör olsundu bu internetin, her şeye verilecek bir cevabı vardı.

Ne kadardır bu halde ve evdeydi şimdi pek kestiremiyordu. İki gün önce belki de üç gün yok yok, bir hafta da olabilirdi. Saçları yağlanmış, sakalı ve tırnakları uzamıştı. Suya sabuna pek dokunmuyordu. Tam da salonun ortasında birikmiş çöpler bulunmaktaydı. Tam bir karantina durumu. Belki bu halde ölse arkasından ne kadar da pis bir herifmiş diye söyleneceklerdi. Aman dedi kendi kendine ben öldükten sonra arkamdan ne dediklerinin ne önemi var sanki? Halbuki önceleri böyle birisi miydi? Her gün değilse bile iki günde bir banyo yapardı. Saçlarındaki yağlılık hissini her zaman rahatsız edici bulurdu çünkü. Gün aşırı da sakal traşı olmadan asla yapamazdı. Hele o tırnakları, azıcık uzasalar bile kendisini delicesine rahatsız ederdi. Evdeki düzeni ise bekar bile erkeğe göre takdire şayan bir durumdu. Asla evinde çöp biriktirmez ve her hafta ev hanımları gibi köşe bucak her yerin tozunu alırdı. Kıyafetleri her zaman ütülü ve katlanmış bir vaziyette bulunurdu. Ama şimdi bunların hiç birisini önemsemiyordu. Bu dağınıklık ve pislik hallerinin hiç birisi eskisi kadar canını sıkıyordu. Zaten bunları düzeltebilecek enerjiyi de kendinde bulamıyordu. Peki ne olmuştu da bu hale gelmişti? Muhakkak bu sonucun bir başlangıcı olmalıydı. Yani ortada hiçbir sebep yokken bir sabah uyanıp bundan sonra temiz ve düzenli olmayacağım ayrıca depresyona gireceğim gibi bir karar vermiş olamazdı. Bu durumu tetikleyen olumsuz bir durum olmuştu muhakkak suretle. Bunu Suat'ta çok iyi biliyor olmasına rağmen belki unutmak istemesinden bu konuyu düşünmek istemiyordu. Ama şunu iyi biliyordu ki bu durumdan kurtulmak için bir şeyler yapmalıydı. Bazı tetikleyicilere ihtiyacı vardı. Bunun yanı sıra şunu da iyi biliyordu ki bu olumsuz durumun çözümü kaynağında yani başlangıcında saklıydı. Bu asla yadsınamayacak bir gerçektir. Tüm problemlerin çözümü problemin içinde saklıdır. Çözüme ulaşanlar bunu çok iyi bilirler. Çözüme ulaşamayanların büyük bir çoğunluğu ise bu gerçeği göz ardı etmelerinden dolayı çözüme ulaşamamışlardır.

Suat problemin ne olduğunu hatırlamak istemiyordu. Belki kendine itiraf etmekten çekindiği şeyler vardı, belki de bu problem hala canını yakmaktaydı. Başka bir seçenekte bu iki seçeneğinde bir arada olmasıydı. Tüm bunlara rağmen çözüme ulaşmak istiyordu. Kendini tedavi etmek ve eski sağlıklı, düzenli ve temiz günlerine geri dönmesi gerektiğini biliyordu. Bunun içinse bir itici güce ihtiyacı vardı. Öncelikle işe bir durum analizi yaparak başlayabilirdi. Durum analizi yapabilmek içinse kendine dışarıdan bakabilmesi gerekiyordu. Zira kendine dışarıdan bakamadan analiz yapabilmemesi pek mümkün görünmüyordu. Dışarıya çıkabilmesi demek bu durumdan kısa süreliğine de olsa kurtulabilmesi anlamına geliyordu. Bu ise iyiye işaretti. Gözlerini yumdu ve zihnini berraklaştırmaya çalıştı. Ortada sorunlu birisi vardı ve bu sorunlu kişiyi tekrar hayata döndürmesi gerekiyordu. Tek sorun bu sorunlu kişinin kendisi olmasıydı. Durum tüm çıplaklığıyla ortadaydı. Bir tür çöküntü yaşanmaktaydı. Ruhsal çöküntü gündelik yaşantının da çökmesine neden oluyordu. Zaten ruh ve madde her zaman denge halinde olmalıydı. Suat buna inanıyordu.

Uzun zamandır evde olan bu adamı kimse aramadığına göre demek ki pek de aranan ve sevilen birisi değildi. Normalde buna üzülebilirdi ama şimdi iş başındaydı ve üzölmeye vakit yoktu. Bu durumda dışarıdan birisinden yardım beklemek pek de mantıklı bir yol olarak görünmüyordu. Kendi göbeğini kendi kesecekti anladı. Düzeltmeye en

yakından başlasa muhtemelen başarısız olacaktı. Çünkü biliyorduk ki en yakındakiler her zaman en zoru olurdu. Bu yüzden en dıştan ve en uzaktan başlamaya karar verdi. Evi böyle pis haldeyken ruh halini düzeltmesi elbette olanaksızdı. Çünkü günlerdir içine yaşadığı bu evde ruh halinin bir parçası halini almıştı. Evet ruh halinin bir parçasıydı ama yakın bir parçası değil. O yüzden işe ev ile başlanılabiliirdi. Şimdi kendisi işe el koyduğu için kendisi komutandı ve diğer kendisi olan çöküntü kişisi asker. Bu yüzden ne derse onu yapması yaparken de düşünmemesi yalnızca emri uygulaması gerekiyordu. Çünkü düşünürse tekrar depresyon haline geçecekti bu son derece kaçınılmaz bir durumdu. Peki, hem emreden hem de emredilen işi yapan kişi nasıl olabiliirdi? Biraz düşündü. Elbette araya bir aracı sokarak bunu halledebilirdi. Peki bu aracı kim ya da ne olacaktı? Başka bir insan olamazdı. Başka bir şey olabiliirdi. Basit düşünmeliydi ve basit düşündü ; bir kağıt ve kalem.

Bir kağıda emirleri yazacak ve sanki yazan kendisi değilmiş gibi o emirleri uygulamaya koyulacaktı evet en mantıklısı buydu. Eline bir kağıt kalem aldı ve yazmaya başladı;

- 1- Ev temizlenecek (önce bulunduğun odadaki çöpler dışarı atılacak, sonra eşyalar yerli yerine konulacak)
- 2- Beden Temizlenecek (Önce tırnakların kesilip sakal traş oluncak sonra banyo yapılacak -banyoyu temizlemeyi de unutma-)
- 3- Ruh temizlenecek (Hiçbir bahanenin arkasına saklanmadan en temiz kıyafetler giyilecek, en güzel parfümler sıkılacak ve önce kalabalık bir restorana sonra da kalabalık bir tiyatroya gidilecek)

Aklına gelenlerin hepsi bunlardı. Sonra kağıdı ve kalemi elinden bıraktı. Sanki yazan kendisi değilmiş gibi uygulamaya başladı. Emirleri sorgulama, emirleri düşünme hakkı yoktu. Bu hakkı kendine tanımamıştı. Ne yazılmışsa yani ne emredilmişse onu yapacaktı.

Birinci emirden işe başladı. Kendini yorgun hissetmesine aldırmadan ve hiçbir şey düşünmemeye dikkat ederek bulunduğu odadaki çöpleri büyükçe bir çöp poşetine toplamaya başladı. Ne kadar da çok çöp birikmişti böyle. Tüm çöpleri topladıktan sonra çöp poşetini kapıcının alabilmesi için kapının önüne bıraktı. Sonra odayı ve evi temizlemeye koyuldu. Elektrik süpürgesini çalıştırdı. Ardından masaları, sandalyeleri, camları yani evde tozlanmış ne varsa hepsini sildi. Kirli çamaşırlarını çamaşır makinesine attı. Dağılmış ama temiz olanları toplayıp düzgünce katladı ve dolaplara çekmecelere yerleştirdi. Ütüsü eksik olanlara ütü yaptı. Bu işler baya uzun sürmesine rağmen ne düşündü ne de şikayet etti. Çalıştıkça yorgunluğundan arındığını hissediyordu. Halbuki tam tersinin olmasını bekliyordu. Birinci emir yerine getirilmişti.

İkinci emri yerine getirmeden önce kendini iyi hissetmeye başlamıştı bile. Şimdi temizlenme zamanıydı. Ev gerçektende tertemiz görünüyordu. Önce tırnaklarını kesti, ne kadar da uzamışlardı. Sonra sakal tıraşı oldu ve yüzüne uzun uzun baktı aynada. Tıraş olduktan sonra suratı ne kadar da güzel bir hale dönmüştü. Artık kendini daha iyi hissediyordu. İyi hissetmenin başlıca yollarından birisi kendini sevmekti bunu çok iyi biliyordu. Sonra banyoya girdi ve sıcak suyu sonuna kadar açtı. Önce alışamadı suya ama sonra öyle bir alıştı ki rahatlama tüm bedenini sarmıştı. Köpürte köpürte yıkadı saçlarını ve tüm bedenini. Saçları için yalnızca şampuanla da yetinmedi. Saç kremi bile kullandı. Banyodan bornoza sarılıp çıktığında kendini yeni doğmuş bir bebek gibi hissediyordu. Bu tazelik hissi ile ne çöküntü kalmıştı geriye ne de depresyon hissi.

Son olarak üçüncü emri yapmak için kıyafet dolabının önüne geldi. En yeni ve en yumuşak iç çamaşırlarını giydikten sonra en sevdiği en pahalı ve en güzel takım elbisesini giydi. Kendini çok iyi hissediyordu. Saçlarını da jilet gibi taradıktan sonra en güzel ve en pahalı parfümünden sıktı bolca. Aynaya baktığında karşısında saç sakalı birbirine karışmış ruh hastası değil, yakışıklı, temiz ve düzenli bir delikanlı duruyordu. Bu kendini daha iyi hissetmesini sağladı. Emir kâğıdında ise son maddeler yemek ve tiyatro kalmıştı.

Masanın ortasında duran en anahtarını ve arabasının anahtarını alıp dışarı çıktı. Yemekleri ve servisi çok iyi olan şehrin en çok rağbet edilen restoranına gidecekti. Kendini yeniden doğmuş gibi hissediyordu. Demek ki insan kendi kendini de tedavi edebiliyormuş, bir başkasına ihtiyaç yokmuş diye geçirdi içinden. Otomobiline bindi ve gaza bastı.

Dikiz aynasından kendine bakmadan edemiyordu. Sabahtan beri uğraşmıştı ama uğraştığına değmişti. Kendini tedavi etmeyi başarmıştı. Bu güven hissi ile iyice abandı gaz pedalına. Kendi izlemekten kırmızı ışığı görmemişti bile. Birden bile karşıdan gelen kamyonu gördü bir an. Ama ileri ya da geri gidebilmek için çok geçti. Ne olduğunu da tam olarak hatırlamıyordu aslında. Gürültü karanlık ve acı birbirine karışmıştı.

Gözlerini açamıyordu. Tüm vücudu hissizleşmiş gibiydi. Acı hissetmiyordu. Kaza yaptığını hatırladı bir an. Acı acı siren seslerini duyuyordu. Ya ambulanstaydı ya da ambulans geliyordu pek kestiremiyordu. İnsan sesleri duymaya başladı. Ama ne dedikleri pek anlaşılıyordu. Nefes alması pek güçleşmişti, ciğerleri yanıyordu. Bir bayan sesi duydu;

- Kazazedeyi kaybediyoruz doktor!

Gözlerini açamıyordu, nefes alamıyordu. Muhtemelen kaybedilen kazazede bizzat kendisiydi. Ölmek üzere olduğunu düşündü. Acı içinde de olsa yüreğinin derinliklerinden bir gülme hissi belirdi. Kendi kendine ;" Ölsün de gam yemem artık çünkü arkamdan en azından ne pis herifmiş bu be ! diyemeyecekler" diye geçirdi. Sonra karanlık tüm zihnini kapladı ve bilincini kaybetti.

SOSYAL MEDYA BAĞIMLILIĞIM

Haftanın bu ilk gününde biraz keyifsiz hissediyorum kendimi. Bunun nedeni ise bir bağımlılıktan kurtulmaya çalışıyor olmam. Bu bağımlılık sigara bağımlılığı değil, bu bağımlılık alkol bağımlılığı değil, bu bağımlılık uyuşturucu bağımlılığı da değil. Okuyucuya komik gelecek ama bu bahsedeceğim bağımlılık sosyal medya bağımlılığı. Bende televizyonda ana haber bültenlerinde bu bağımlılık türünden bahsedildiğinde küçümseyerek bakardım söz konusu haberlere ama şimdi bende küçümseyerek baktığım hatta güldüğüm bu bağımlılık türünün maalesef esiri olmuş vaziyetteyim. Cep telefonumu beş dakika bile yanımdan ayıramaz hale geldim diyebilirim. Oysa benim fazla arayanım yoktur. Oysa benim fazla mesaj gönderenim de yoktur. Fazla yoktur derken hemen hemen hiç yoktur desem sanırım yalan söylemiş olmam. Öyle ki aylık faturalı hattımda 1000 dakika aylık konuşma hakkım ve 1000 kısa mesaj gönderme hakkım bulunmakta ama maalesef hiç birini tüketemiyorum. Hatta bırakın tüketmeyi 1000 dakika konuşma hakkımın çoğu zaman 50 dakikasını bile dolduramıyorum. Kısa mesaj ise geldiği gibi gidiyor. Bu kadar aranmayan ve bu kadar aramayan birisi iken cep telefonunun elimden düşmemesinin elbette mantıklı bir açıklaması olabileceğini düşünmüyorum. Aslında biliyorum ki tüm bağımlılıklar gibi bu da temelde psikolojik bir soruna dayanıyor. Kendini ispat etme sorunu olabilir bu. Belki de biraz önce bahsettiğim aranmama yalnızlığını maskelemek için bir tür savunma mekanizmasıdır bilemiyorum. Ama durumun vahim bir hal aldığını söyleyebilirim. Bu arada sosyal medya bağımlılığım var evet ama bu sosyal medyada çok popüler olan birisi olduğum anlamına gelmiyor elbette, bir fenomen filan değilim yani. Sık sık kendi fotoğraflarımı çekip paylaşırsam da sosyal medya da benim paylaşımlarımı her ne hikmetse kimse beğenmez, kimse yorum yapmaz. Bu sosyal medyayı ilk kullanmaya başladığımdan beri değişmez bir kural haline dönüşmüştür. Buna rağmen nasıl oluyor da bağımlı hale gelebiliyorum inanın bende çok şaşırıyorum. Vay efendim şu ne paylaşmış, vay efendim bu neredeymiş vs. beni ilgilendirmeyen birçok bilginin peşinden koşuyorum. Dedim ya her bağımlılık gibi bu da zararlı bir bağımlılık maalesef. En büyük zararı da kuşkusuz yaşantıma. Çünkü bu bağımlılıktan dolayı cep telefonu elimden düşüyor ve zamanımın çoğunu bu bağımlılık için harcamış oluyorum. Ürettiğim hiçbir şey olmuyor. Yaşam enerjim, zamanım işgal ediliyor bu sosyal medya bağımlılığı yüzünden. Oysa bu bağımlılığa ayırdığım zaman diliminde birçok şey yapabiliirim. Ama bu bağımlılık yüzünden hiçbir şey yapamıyorum. Mesela neler yapabiliirim? Öncelikle okumayı planladığım birçok kitap var ama zamansızlıktan yakınıp hiç birini okumuyorum bu kitapları okuyabilirim. Yabancı dil öğrenmek istiyorum ama bütün öğrenme materyallerine ulaşma imkânım olmasına rağmen zamansızlıktan yakınıp çalışmıyorum. İkinci üniversite okumayı çok istiyorum ama kitap okumaya bile zamanı olmayan birisi nasıl ikinci üniversiteyi okuyabilir öyle değil mi? Yazar olmayı düşledim hep. Ama iki satır yazmadan hemen sosyal medyaya dönüyorum. Özellikle twitter sosyal medya platformundaki kısa yazmalar neredeyse uzun yazmamı baltaladı diyebilirim. Bir de okumayan birisi nasıl yazabilir ki? Bunlar ve bunlar gibi birçok nedenden dolayı sosyal medya bağımlılığından kurtulma kararı aldım. Bu karar neticesinde de cep telefonumdan bütün sosyal medya uygulamalarını sildim. Neden sildin be adam girmeseydin olup bitseydi diyen kişileri duyar gibiyim. Ama öyle olmuyor bizzat biliyorum. Daha önceki denemelerimde bizzat deneyimlediğim bir durum da şu oldu ki; bu bağımlılık neticesinde açıp bakıyorum. O yüzden silmek en iyi seçenek gibi geldi bana. Umarım başarılı olabilirim. Şimdi bu yazıyı yazabiliyorum örneğin. Normalde bu yazıyı yazmak için harcadığım zamanı maalesef sosyal medya da geçiriyordum. Uygulamaları telefonumdan sildiğimden beri kendimi kötü hissediyorum diyebilirim. Bir tür boşluk oluştu hayatımda, sanki bir yakınım ölmüş de ben yastaymışım gibi. Bugün sosyal medya bağımlılığım ile mücadelemın ilk günü. Okuyarak, yazarak bir şekilde bu bağımlılıktan kurtulabileceğimi umut ediyorum...

BALKON

[ikiyanayasa] Evde en çok vakit geçirdiğim yer, kuşkusuz balkonum. Balkon kelimesine bir sahiplik eki getirerek 'balkonum' haline getirmiş olsam da bu yalnızca sözün gelişidir. Zira balkonun benim olması için öncelikle balkonun ait olduğu evinde benim olması gerekir. Ama maalesef ben yılların kiracısıyım. Kırk yaşında olsam da, yıllardır çalışıyor olsam da bir ev sahibi olma bahtiyarlığına henüz ulaşabilmiş değilim. Gidişata bakılacak olursa da sanırım bu bahtiyarlığa kavuşmadan da göçüp gideceğim bu dünyadan. Elbette kiracılıktan ya da ev sahibi olmanın zorluklarından bahsedecek değilim. Çünkü balkondan ve balkonda devam edip giden hayatımdan bahsedeceğim.

Ben bir ev kiralayacağım zaman ne evin mutfağına, ne banyosuna, ne salonuna ne de diğer odalarına bakarım. Bunu her ne kadar açık etmesem de benim bir ev kiralarken baktığım ve önemseydiğim yer evin balkonudur. Çünkü ben vaktimin büyük bir çoğunluğunu evin balkonunda geçiririm. Hatta bu satırları bile evin balkonundan yazmaktayım. Benim kahvehane, kiraathane ya da çay ocağı gibi bir alışkanlığım yoktur. Gençken, arkadaşlarım varken gitmişim. Çok keyifli zamanlarda geçirmiştik. Her ne kadar oyun oynamakta yetenekli birisi olmasam da kağıt oyunları, taş oyunları, zar oyunları oynardım kahvehanede arkadaşlarla. 'Gönül ne kahve ister ne kahvehane, gönül muhabbet ister gerisi bahane' sözünde de değinildiği gibi benim asıl bağlandığım arkadaşlarla geçirdiğim hoş vakitlerdi. Ama insan yaşlandıkça arkadaşları azalıyor ve hatta hiç arkadaşsız yapayalnız kalıveriyor ortada. Benim içinde aynısı oldu, bir zamanlar telefonlarım susmazdı, arkadaşlarım çok fazlaydı ama şimdi hayatımda hiç arkadaşım kalmadı. Elbette hayat kaygısı, geçim derdi, aile çoluk çocuk sorumluluğu derken kahvehaneye ayıracak vaktim de kalmadı. Ancak kahvehanelerin önünden geçerken dolu masalarda oyun oynayan insanları gördüğümde içten içe de hayıflanmıyorum değilim elbette. Uzun lafın kısası evin balkonu benim hayattaki yegane sosyal alanım. Balkonda; sigara, çay, kahve içerim, kitap okurum, yazı yazarım, film izlerim yani balkonda yaşarım. Şuanda oturduğum ev sanırım on birinci kiralık evim. Bundan önceki evimin bir metrekaare balkonu vardı ama tüm bu söylediklerimi orada da yapardım. Efendim ben o evi zaruret haliyle kiralamıştım. Şu an kiraladığım evin balkonundan ise ziyadesiyle memnunum. Bir masa attım balkona, iki sandalye.

Balkonumun manzarasını da beğeniyorum. Şöyle ki ben oldum olası gökyüzünü izlemeyi severim. Bulutların şekilleri, gökyüzünün renkleri, güneşin ve ayın yer değiştirmesi ve yıldızların göz kırpmasını saatlerce sıkılmadan izleyebilirim. Gökyüzünü izlemek içime bir tür huzur ve ferahlık veriyor. Şöyle ki heybetli gökyüzü bana gezegenin kabuğunda yaşayan küçük bir canlı olduğunu hatırlatıyor. Yani efendim, düşündüğüm gibi büyük, önemli biri olmadığını, evrende bir zerreye bile tekabül etmediğini. Dertlendiğim zaman, sıkıldığım zaman gökyüzünü izliyorum. Derdimin ve sıkıntımın sandığım kadar büyük olmadığını farkına varıp huzur buluyorum. Belki de bir kendini avutma şeklidir bu, bundan da pek emin değilim. Balkonumun önü açık ve gökyüzünü rahatlıkla izleyebiliyorum. Çoğu akşam ayın doğuşunu, hangi hallerde olduğunu açıkça görebiliyorum. Kimi gecelerde ise yıldızlara bakıyorum uzun uzun. Bulutların şekil değiştirmeleri merakla takip ediyorum. Bir sabah güneş doğarken doğan güneşin ışınlarıyla bulutların hızla dağılmasını izlemek bana çok mucizevi gelmiş ve çok keyif vermişti. Manzaramda sanırım iki tane de uçak güzergahı var. Gündüz ve geceleri uçaklar aynı istikamette seyrediyorlar. Bazen şu uçağın içinde bende olsam, bilmediğim memleketlere seyahat etsem diye tahayyüllere dalıyorum. Pek memleket gezdiğimi söyleyemem. Yazları tatile çıkacak bir maddi duruma da sahip değilim. Ama isterdim yeni memleketler görmeyi ve yeni insanlar tanımayı. Bazı gecelerde ışıkları yanıp sönen bu uçakları uzay gemilerine benzetiyorum. Beni alıp götürseler kendi gezegenlerine, tüm yaşadıklarımı anlatsam, çocuksu hayaller işte. Ayın olmadığı ve yıldızların göz kırptığı bir gece ise yaban ördeklerinin göçüne şahit oldum. V şeklinde gidiyorlardı. Çok keyifli dakikalardı benim için.

Manzaramın benim için değerli olan diğer bir kısmı ise hiç şüphesiz beyaz parlak taşlarıyla büyükçe sayılabilecek bir mezarlık. Tarihi bir mezarlık olsa da hala kullanılan ve yeni ölülerin gömüldüğü bir gömütlük. İtiraf etmek gerekirse bu evdeki balkonumun bence en değerli manzarası ve benim en değerli komşularım bu mezarlıkta yatan ölümler. Daha geçen gün birini gömdüler. Cenaze oldukça kalabalıktı. Ama şimdi yalnız başına yatıyor merhum ya da merhume. Balkon komşum olan bu mezarlıkta taşları zamanın değirmeninde parçalanmış mezarlarda var, yeni yapılmış ve daha betonu kurumamış mezarlarda. Genç, yaşlı, çocuk, bebek, erkek, kadın her yaştan, her cinsten ve her memlekette ölümler. Mezarlık aile aile, hatta memleket memleket gruplanmış. Kimi grupların soyadları aynı, kimilerinin memleketleri aynı, ortak yanları ise hepsinin artık ölmüş olması ve bu mezarlıkta yatıyor olmaları. Bir akşam gezmesinde bu mezarlığı adım adım gezmişim. Böyle tuhaflıklarım var maalesef. Bunu da yalnızlığın bana vermiş olduğu bir ödül olarak görüyorum, değinmeden edemeyeceğim. Kimileri kalabalık meydanlarda gezmeyi sever, kimileri alışveriş merkezlerinde, kimileri sinema salonlarında. Ama ben mezarlıklarda, müzelerde ve kütüphanelerde gezmeyi severim. Saatlerce gezebilirim bu saydığım yerlerde ve hiç canım sıkılmaz. İşte bir akşamüstü bu mezarlıkta da gezdim uzun uzun. Aynı şehirlerde, kentlerde olduğu gibi bu mezarlıkta da kısımlar vardı. Artvin'liler bir yana gömülmüş, Erzurum'lular bir yana gömülmüş, Aksaray'lılar bir yana gömülmüş, Kırşehir'liler bir yana. Mezarlığın tam ortasında Selçuklulardan kalma olduğunu düşündüğüm büyükçe bir kümbet var. Bu kümbetin etrafında da çeşitli yaşlardan, çeşitli memleketlerden ve çeşitli zamanlardan ölümlerin mezarları.

Kimilerinin mezar taşlarına memleketleri özellikle yazılmış, kimilerinin mezar taşlarına soyadları ve sülaleleri, kimilerinin ise bana tuhaf geldi ama meslekleri. 'Emekli Hemşire bilmem kim sonra doktor, hakim, kaymakam,

veteriner, muhtar, esnaf ve hatta marangoz bilmem kim. Neden insanın mezar taşına mesleği yazılır pek anlayamıyorum. Vardır muhakkak bir nedeni ama benim pek aklım ermedi bu duruma. Hatta saçma bile buldum. Yani mezar taşında meslek yazılmasının kime ne faydası olabilir ki? Ölen kişi işsizse mesela 'İşsiz – Ömrünce Bir Baltaya Sap Olamamış Bilmem Kim' diye mi yazılacaktı? Yeni ben ölsem mezar taşıma 'Ziraat Mühendisi Mesut ÇİFTÇİ' yazılsın istemezdim kuşkusuz. Saçma buluyorum şimdi. Yani sosyal medya profili gibi; mesleği, hobileri, fobileri vb. Yanlış anlaşılmasın asla dalga geçiyor değilim. Zira bu tür bir konu ile dalga geçecek kadar cahil birisi değilim ya da olmamak için çaba sarfediyorum. Yalnız mezar taşlarına en azından benim gibi meraklı insanlar için ölüm nedeni yazılsa iyi olurdu diye düşünmeden de edemiyorum. 'Kalp Krizinden Öldü', 'Trafik Kazasında Öldü', 'Zehirlendi', 'Yaşlılıktan Öldü', 'İntihar Etti', 'Boğuldu' ya da 'Cinayete Kurban Gitti' gibi. Gerçi ben öldükten sonra mezar taşıma ne yazıldığına ne önemi var ki? Sonuçta ölmüşüm işte. Hayatla ve dünyayla olan bağlantım kesilmiş. Dünya bensiz dönmeye başlamış. Mezar taşıma meslek yazılsa ne olur, yazılmasa ne olur? Buradan şöyle bir çıkarıma varıyorum; Demek ki mezar taşları ölmüş olanlar için değil geride kalanlar için hazırlanıyor.

Mezarlıkta gruplaşma elbette yalnızca sülale ya da memleket olarak değil zaman olarak da mevcut. Şöyle ki mezarlar ve mezar taşları zamanın izlerini taşıyor. 1950'li, 1960'lı, 1970'li yıllarda ölenlerin mezarları ve mezar taşları beton ve mermerden ziyade kolay şekil alabilen bir taş türünden yapılmış, yazılar birbirinin aynı boyutta ve yeşil bir boya ile boyanmış. Neredeyse hepsi bir boy ve öyle büyük gösterişli değiller. 1980'li yıllardan 1990'lı yıllara gelinirken mezar ve mezar taşlarında beton ve mermer kullanımı yaygınlaşmış. Zaman ilerledikçe mermer aksam çoğalmış ve dikdörtgen şekil önem kazanmış. 2000'li yıllarda ise tamamen mermer kullanılmaya başlanmış, gösterişli büyük mezarlar yapılmış, yazı koyu siyah harflerle büyüterek yazı belirginleşmiş. 2010 yılından sonrakilerde ise genellikle siyah renkli mermerler kullanılmış ve daha heybetli mezarlar ve mezar taşları yapılmaya başlanmış. Burada sanırım zamanın teknolojik gelişmeleri de kullanılarak siyah mermer üzerine hem yazı hem de ölen kişinin resmi işlenmiş. Bazı mezarlarda fotoğraflar ve bazılarında da bu tür resim işlemleri var. Birisinde doktorların simgesi olan birbirine sarmalanmış yılan figürünü bile gördüm. Yani bir mezara bakarak hangi yılda inşa edildiğini kolaylıkla anlayabilirim bu bilgilerle.

Bu mezarlıkta merakla gezinirken zaman zamanda hüzünlendiğim ve gözlerimin dolduğunu da oldu. Özellikle bebek ve çocuk mezarlarında böyle oldu. Kuşkusuz ölüm hayatın en kesin gerçeği ve her yaşayan bir şekilde ölüme doğru gitmekte. Ama bir bebeğe ya da bir çocuğa ölümü yakıştıramıyorum. Beynim ve vicdanım bu benzeşmeyi reddediyor. Senesini tamamlamadan ölmüş bebekler, ilkokul çağında çocuklar, yeni ergenliğe girmiş gençler. Çok hüzünlü bir görüntü, küçücük kutu gibi mezarlar. Aralık'ta doğmuş, Şubat'ta ölmüş bir bebek. Ne olmuş, soğuktan mı hastalanmış, tutunamamış hayata. Bir de zamanla kaybolup gitmiş mezarlar var. Dünyada hiçbir izi kalmamış ölümler, aslında hepimizi sonu bu. Bir mezar beni çok duygulandırmıştı. Genelde karı ve kocalar anne-baba olarak yan yana gömülüyorlar. Ancak bu mezarlarda anne ve oğlu yan yana gömülmüş ve baba biraz daha uzağa. Önce oğul ölmüş ve öldüğünde on yedi yaşındaymış. Ölüm senesi 1979; trafik kazasıyla mıydı acaba, ya da o zamanlar siyaset kavgaları vardı ülkede sağ-sol davası mıydı, yoksa intihar mı etti, hastalandı mı bilemiyorum. Sonra on yedi yaşındaki oğlun babası ölmüş ama oğlun yanına babası defnedilmemiş. Birkaç sene sonra da annesi ölmüş ve annesi oğlunun yanına defnedilmiş. Ne kadar çok yandıysa artık annesi, ne kadar çok üzüldüyse oğlundan öldükten sonra bari ayrılmak istememiş.

Ölüm, beklediğimiz; bildiğimiz son. Yani günün birinde öldüğümüzde hiç yaşamamış gibi silinip gideceğiz dünyadan. Yani sıradan bir insan öldüğünde ve bir mezarlığa defnedildiğinde önce eşi, çocukları, yakın akrabaları ve belki de arkadaşları anımsar ve mezarını ziyaret eder. Sonra zamanla bu ziyaretlerin sıklığı azalır. Çok zaman sonra belki torunları gelirler ziyarete. Peki ya sonra? Birkaç nesil sonra hatırlanmaz olur. Şimdi kazık çakacakmış gibi; hırsla, inatla yaşıyoruz ya bu dünya da işte bunun koskoca bir yanılsama olduğunun ispatıdır bu. Benim balkon komşum olan bu mezarlığın sessiz sakinleri hayattayken neler yaşadıkları kim bilir? Belki çok zor bir hayatları oldu, belki de çok rahat refah içinde. Ama onlar da sevdiler, sevildiler; üzdüler, üzüldüler; sağlıklı ve hastalıkla yaşadılar; mutluluklar ve hüzünler yaşadılar; belki nefretleri vardı, belki nefret edildiler. Belki kimileri zalimdi, kimileri alimdi ya da kimileri mazlum. Nefes alıp verdiler, güneşte yandılar, soğukta üşüdüler, toprağın üzerinde yürüdüler, toprağın yetiştirdiklerini yediler. Farklı cinsten, farklı memleketten, farklı düşüncelerden, farklı sülalelerden, farklı renklerdeydiler. Ama sonuç olarak hepsi birer insandı ve hepsi öldüler. Doğdular, paylarına düşeni yaşadılar ve sanki hiç yaşamamış gibi ölüp gittiler. Kadınmış, erkekmiş, çocukmuş, para hırsyımış, makam mevki düşkünlüğümü, nefretmiş, öfkeymiş, sevgiymiş, aşkmış sanki hiç yaşamamış, sanki hiç yaşanmamış gibi gibiler şimdi. Ne kavga, ne tartışma, ne nefret, ne öfke, ne gürültü, ne hırs sessiz sessiz yatıyorlar mezarlarında.

Biz yaşayanların da olup olacağı budur işte. Ne bir eksik ne de bir dirhem fazla. Bundan yalnızca 90-100 yıl sonra şu anda yaşayan herkes ölmüş olacak. Sevdiklerimiz, sevmediklerimiz, nefret ettiklerimiz, bizden nefret edenler, canımızı yakanlar, canını yaktıklarımız, kavga ettiklerimiz, küstüklerimiz, bize küs olanlar herkes ölecek, silinip gidecek dünyadan. Bu durumda hayat dediğimiz şey bir yanılsama, bir düşügedir de nedir Allah aşkına? Bu yanılsama için mi kırıp dökmekteyiz, yakıp yıkmaktayız, nefret edip ötekileştirmekteyiz, yalanlar söyleyip kandırmaktayız birbirimizi? Bu aslında hiç var olmayan hayatımız için mi?

Şimdi ben yegane sosyal alanım olan ve aslında benim olmayan balkonumda; bir yandan beyaz bulutlarla yer yer örtülmüş mavi gökyüzünü izliyor, bir yandan değerli komşularım olan ölümlerin mezarlarına bakıp düşüncelere dalıyor, bir yandan da kendi sonumu tahayyül etmeye çalışıp bir sigara tütürüyorum. Hayat yaşanılabilir ve keyifli biliyorum. Günün birinde bende öleceğim, belki mezar taşım da mesleğim de yazacak. Bana saçma gelen ne varsa yapılacak

belki de ben öldükten sonra. Evet belki kiracıyım, belki ne evim, ne balkonum var. Ama bana huzur veren bir gökyüzüm ve herkesin aynı toprağın altına gireceğinin ayırtına varmışlığım var. Şimdi bir çay doldururum kendime, belki içinde olmayı düşleyeceğim bir uçak geçer yükseklerden.

Mesut ÇİFTÇİ (17 Temmuz 2022/KIRŞEHİR)[/ikiyanayasla]

İlkokul Anısı

[ikiyanayasa]İlkokula ilk gittiğim günü anımsıyorum. Siyah önlüğüm, beyaz yakalıgım, mavi kadife pantolonum, beyaz spor ayakkabılarım, küçük beslenme çantam, omuzlarıma taktığım sırt çantam ve üç numara traşlı başım ile tam bir öğrenci olmuştum. Heyecanlıydım ve korkuyordum. İnsan ömründe çeşitli safhalar vardır. Bu safhaları yaşamamız gerekir. O senenin yazında benden üç yaş küçük kardeşimle birlikte sünnet olmuş, yazın camiye Kuran öğrenmek için gitmiş ve sonunda ilkokula da başlamıştım.

Okula dedemle birlikte gittim. Okul evimize (ki yirmi dört sene ikamet edeceğim) yani dedemin evine bir-bir buçuk kilometre uzaklıktaydı. Yol boyunca dedeme sorular sorup durdum. Dedem mantıklı olanları cevaplamaya çalıştı. Dedemin elinden tutuyordum, dedem de bir eliyle sigara içmeye çalışıyordu. Okul kapısından içeri girdik. Ben o ana kadar hayatımda böylesi kalabalık, gürültü ve kaos görmemiştim. Siyah önlüklü çocuklar oradan oraya koşuyor, hopluyor ve zıplıyordu. Kalabalık ve gürültü heyecanımı daha da arttırmıştı. Dedemle birlikte bir öğretmenin yanına gittik. Öğretmenin başımı okşadığını hatırlıyorum. Sonra dedemin öğretmenle bir şeyler konuştuğunu. Ben etrafa bakıyordum. Dedem öğretmenle el sıkışıp gittiğinde bende dedemden ayrılacağımı anlamıştım. Sınıfın arka sıralarından birisine oturdum. Sınıf gözüme ne kadar da devasa görünmüştü. Koca koca sıralar, yemyeşil ve devasa bir tahta. Sınıftaki gürültü dinecek gibi değildi. Sonrası silikleşmiş olsa da zihnimde, ön sıralardan bir kızın ağladığını hatırlıyorum. Diğerleri de o kıza elleriyle gösterip “Tuvaletini yapmış, tuvaletini yapmış!” diye bağıyorlardı. Sonra öğretmen elinden tutup dışarı çıkardı kıızı. Okul hademesi gelip sınıfı temizledi. Sınıftaki kaos beni rahatsız ediyordu. Sonrası yine silikleşmiş, kaybolmuş zihnimde.

Okul bahçesindeyim, zil çalmış, teneffüs olmuş. Her yerde çocuklar siyah önlükleriyle oyunlar oynuyorlar. Kimisi kovalamaca oynuyor, kimisi ip atlıyor. Sanki okul bahçesinde büyük bir düğün varmış gibiydi. Ben yalnız bir çocuktum. Kimseyi de tanımiyordum. Mahallede de pek arkadaşım olmadı. Naif bir çocuk olduğumdan mı, ebeveynlerimin olmamasından mı bilemiyorum; insanlar bana acıyarak bakarlardı. Bende okul bahçesindeki bu eğlenceli görüntüyü biraz izledikten sonra okul bahçesindeki devasa akasya ağacının altında oynamaya başladım. O yıllarda okulun bahçesinde devasa akasya ağaçları, çam ağaçları vardı. Sonra hepsini kesip beton döktüler. Çok üzülmüştüm. Biz neden ağaç sevmiyoruz Allah aşkına? Toprağı kazıp içine çakıl taşları koyuyordum. Oyuna dalmışım, zil çalmış, haberim olmamış. Arkamı bir döndün okul bahçesi boşalmış, in cin top oynuyor. İçimi keskin bir korku kapladı. Koşa koşa okulun ön kapısına gittim. Sanırım beşinci sınıftan iki büyük çocuk izbandut gibi kapının iki yanında dikiliyordu. Kollarında kırmızı üzerine beyaz yazılı kollukları vardı. Korkum daha da arttı ve içeriye giremedim. Şimdi bunun nedenini anlatmak güç ama cesaret edemedim. Sonra ağlaya ağlaya evin yolunu tuttum. Çantam, beslenme çantam okulda kalmıştı. Dedemlerin evi bahçeliydi. Bahçe kapısından içeri girip bahçeyi geçtim ve eve ulaştım. Rahmetli babaannem beni görünce şaşırıldı.

- Ne arıyorsun sen burada? Diye sordu.

Babaannem uyanık bir kadındı. İlkokulu bile bitirmemişti ama her şeyi sezinler, anlardı. Annesiz ve babasız olduğum içinse üzerime titrerdi rahmetli. Benim korkum daha da katlanmıştı. Babaanneme okuldan kaçtım geldim diyemezdim ya. Bir yalan söylemek geldi içimden ve;

- Öğretmen beni okuldan kovdu. deyiverdim.

Ama başıma gelecekleri bilseydim kuşkusuz bu yalanı söylemezdim. Rahmetli babaannem bunu duyunca sinirlendi. Derhal dedeme seslendi;

- El kadar çocuğu okuldan kovmakta neyin nesiymiş? Git şu çocuğu okula götür. Ne diye okuldan kovmuş çocuğu bir yol sor öğretmene! dedi dedeme.

Dedem sessiz bir adamdı ama anlıyordum ki dedem de sinirlenmişti. Elimden tuttu ve tekrar okulun yolunu tuttuk. Heyecandan ve korkudan ellerim buz kesmişti.

Okul kapısından dedemle birlikte içeri girdik. Okuldaki o koşuşturmacalar, gürültü ve kaos devam ediyordu. Dedem beni bıraktığı sınıfa değil, direk okul müdürünün odasına gitti. Beraber müdürün yanına girdik. O arada ne oldu hatırlamıyorum. Hatırladığım müdür öğretmeni çağırttı. Öğretmen beni ve dedemi görünce;

- Hayırdır, bir şey mi oldu diye sordu.

Ben elbette bir şey demedim diyecek de yüzüm yoktu zaten yalanım ortaya çıkmak üzereydi. Öğretmen beni sınıfa gönderdi. Sonra müdürün odasında ne konuştular bilemiyorum. Ama yüreğim güm güm atıyordu. Sınıfın kapısına bakıyordum. Dedemin gelmesini bekliyordum. Bir süre sonra öğretmen geldi, sanki hiçbir şey olmamış gibi davrandı. Ama benim aklım fikrim öğretmendeydi. Ne yapacaktı diye merak ediyordum. Acaba kızacak mıydı bana? Cezalandıracak mıydı? Dövecek miydi yoksa? Tüm bu soruların içinde zaman geçmez olmuştu. Derken zil çaldı. Zil çaldı derken merkezi sistem zil sistemi filan yoktu o zamanlar. Bu Hababam Sınıfı Filminde Adile Naşit'in elinde salladığı gibi bir zili nöbetçi öğrenci çalarak koşuyordu koridorda. Sınıftaki diğer çocuklar koşa koşa sınıftan çıktılar. Ben hareket edemiyordum. Kilitlenip kalmıştım. Öğretmen dışarı çıkmamıştı. Bana baktı ama ben hemen başımı çevirdim. Zira öğretmene bakamıyordum. Öğretmen beni yanına çağırdı;

- Ben seni okuldan mı kovdum? Diye sordu.

Ben kendimi tutamadım ve ağlamaya başladım. Acıdan değil, korkudan ağlıyordum. Öğretmen hiç bir şey demedi, yalnızca;

- Haydi çık dışarı, arkadaşlarınla oyna. Ama zil çaldığında geri sınıfa gel! Dedi.

Azat olmuş gibiydim. Koşa koşa sınıftan dışarı çıktım. Hiç konuşmadım. Elbette sonrasını hatırlamıyorum. Bu

öğretmen benim sınıf öğretmenim olmadı rahmetli. Ama kendisinden her zaman çekindim. Koridorda göz göze gelmemek için her zaman kaçtım. Sonraları oğluyla fakültede sınıf arkadaşı olduk, hatta evine de misafir oldum ama her zaman utandım ilk öğretmenimden. Hatta daha sonraları lise çağlarımda yine kötü bir tesadüf eseri bu öğretmenimle kötü bir anı yaşadım. (Onu da başka bir yazı da anlatırım)

Dedem müdürle ve öğretmenle ne konuşmuştu. Müdür ne demişti, öğretmen ne cevap vermişti bilmiyorum. Ama hep üzüldüm ben yaşanan bu olaya. Ne zaman bir ilkokul kapısı görsem ya da ilkokul öğrencileri ile karşılaşsam bu hoş olmayan olay gelir aklıma. Bir de travma oluşturdu bende. Tanımadığım bir binadan içeri zorunda olmadıkça ve bazen zorunlu olsam da giremem. Hele bir de kapısında nöbetçi, güvenlik ya da görevli varsa hiç giremem. Hatta böyle bir binanın önünden bile geçmek bana rahatsızlık verir. O kadar yer gezdim, üniversitedeyken bile kendi fakültemden başkasına gitmedim, gidemedim...
[/ikiyanayasla]

Emeğiniz Emanetimizdir

Erken gidersem işimi erkenden halledeceğimi düşünüyordum. Yanılmışım. Herkes benim gibi düşünmüş olacak ki Ösym Büronun önü hınca hınç doluydu. Bir de nasıl erken gelebilirsin ki anam babam? Benim ikamet ettiğim ilçe ile vilayet arası tam 134 kilometre. En erken minibüse bile binsen saat dokuz buçukta vilayettesin. Elbette minibüs esnafının minibüs tıka basa dolmadan hareket etmesini beklemek çok iyimser bir düşünce olur. Etti mi sana saat on?

Üç gün öncesinden sabah yedi minibüsüne yerimi ayırtt ettirdim.. Yediye çeyrek kala minibüsün başındaydım, saat yedi oldu, yedi on beş oldu, yedi buçuk oldu minibüs kalkmıyor. Aslına bakarsanız biz yolcular olarak minibüs koltuk sayısını tamamlıyoruz ama şoförün niyeti koltuk aralarına tabure atıp daha fazla para kazanmak. Bekle babam bekle, bekle babam bekle. Neredeyse sekiz minibüsle beraber gideceğiz. Elbette yolcular arasında da şikâyetin bini bir para;

- Böyle de olmaz ki canım...
- Herkesin işi var gücü var.
- Şikâyet edeceksin bunları.
- O da bir şey mi sallandıracaksın bir kaçını, bak bir daha yapan oluyor mu?
- Kimi kime şikâyet ediyorsun bu memlekette?
- Bu kadarı da olmaz.

Tüm yolcular şikâyetçi ama her ne oluyorsa şoförü gören dut yemiş bülbüle dönüyor. Bende bu bülbüllerin arasındayım. Herkes birbirini şikâyet etmesi konusunda destekliyor ama hiç kimse şikâyetini dile getiremiyor.

Ha kalktı ha kalkacak derken sanırım sekizde kalkacak olan minibüsün şoförünün telkinleriyle bizim şoför, şoför koltuğuna oturdu. Biz yolcular süt dökmüş kedi gibiyiz, hepimiz gülümsüyoruz şoföre. Şoförde de tık yok. Sanki minibüs bomboş gibi davranıyor. Minibüsün hareketinden kısa bir süre sonra şoför ağam cebinden bir sigara çıkarıp yaktı, ardından minibüsün teybini açtı. Bilmem kaç sayılı kanuna göre araçta sigara içmek yasak. Hatta bununla ilgili minibüsün camında koca bir işaret bile var. Ama şoförlere serbest sanırım. Çünkü şoför ağanın ne bizi taktığı var ne de kanunları. Teypte çalan şarkılardan ise hiç bahsetmeyeceğim. Demek müziğin bu türü de varmış. Biraz ilerledikten sonra biraz önce şoförü geç kaldığı için asmaya kalkan değerli yolcular, şoförle muhabbet etmeye başlamazlar mı?

- Hayırlı yolculuklar şoför evladım,
- Yahu benzinde ne kadar pahalandı, şoförlükte zor bu devirde.
- Sizin işinizde zor
- Zor da ne kelime zorun en zoru.
- Bunun trafiği var, vergisi var, mazotu var, var oğlu var
- Senin babanda şofördü değil mi? Ama ne şofördü be, Şoförlerin şahı.
- Selahattin emmiyi diyorsun, şahıydı şahı.

Tabi şoför ağamızda yine kıpırdanmalar yok. Bir ara torpidodan güneş gözlüğünü çıkardı taktı o kadar, bir de sigarasını hiç söndürmedi.

Yol uzun, işimiz gücümüzde var. Yani hiç kimse keyfiyetten üç yüz kilometre yol yapacak değil. Şoför ağanın kaba tavrına da eyvallah ama her el kaldırıana da durulmaz ki be kardeşim. Hava daha sabahın o saatlerinde sıcak. Minibüsün içi pişiyor, terden sıırıslıklam oldum. Minibüsün kliması var ama şoför bizle muhatap olmadığından açtıramıyoruz. Sanki herifçioğlunun minibüsüne zorla binmişiz. Bir cam açalım desek arkada yaşlı bir amcayla teyze var;

- Aman evladım kapayın şu camları, benim romatizmam var, ne gelirse cereyandan gelir. Cereyanda kalmayacaksınız. Bir adımlık yol canım, pişmediniz ya.
- Tabi evladım tabi kapayın şu camları, bizim yaşımıza gelince siz de anlarsınız ama iş işten geçmiş olur.

Bizim şoför ağanın camı ise sonuna kadar açık püfür püfür gidiyor beyefendi, sigarasını tütüre tütüre. Sıcaktan piştiğime mi yanayım, geç kaldığıma mı yanayım, sigara dumanının o pis konusuna mı yanayım, yoksa teypte çalan o

ne idüğü belirsiz pavyon şarkılarını dinlediğime mi yanayım? Saat dokuz kırk beş, on gibi vilayete girdik. Bu kez de vilayetin trafiği. Bu kadar araba mı olur ahretliğim, bir o yandan bir bu yandan. Elbette bu sefer de minibüs içinde trafik radarı muhabbeti başladı;

- Dikkat et şoför evladım burada radar var diyorlar.
- Burada değil az ilerde, şu yol ayrımından başlıyor, bizim Fuat ağabey geçen gün düşmüş.
- Bu trafikçilerinde hiç acıması yok canım.
- Hayır yalnızca para cezası olsa anlarım, bir de ehliyet puanından düşürüyor.
- Yazık canım şoföre.
- Yazık tabi adamcağıza.

Biz şoför için üzüleduralım, adamın umurunda değil, dinlemiyor bile bizi. Bir ara cep telefonu çalıyor cep telefonuyla uğraşiyor. Resmen sığıntı gibiyiz minibüste.

Öyle ya da böyle sıkıntı ile de olsa sonunda ineeğim durağa vardım. Havasızlıktan bayılmak üzereydim, terden sıırsıklam olmuşum. Minibüsten iner inmez derin bir nefes aldım. Sanırsın hamamdan çıkmışım. Yaklaşık beş yüz metre ileride üniversite kampüsü var. Onun içinde minibüs var, vilayetin belediye minibüsleri ama binmeye cesaret edemedim. Yürürüm daha iyi diye düşündüm. Hava da hafif rüzgârlıydı, estire estire yürüdüm üniversiteye doğru. Aslında bu kadar sıkıntıya katlanmamın nedeni ikamet ettiğim ilçedeki Ösym Bürosunun devlet memurluğu sınavı için kayıt yapmıyor olmaları. Ösym bürosu dediysem bu sizi aldatmasın. İlçedeki lisenin bir odasına bir bilgisayar koymuşlar, sorumlu olarak da bir öğretmen görevlendirmişler alın size Ösym Bürosu. İşte bu ilçedeki büroya gittiğimde sorumlu öğretmen;

- Üniversite sınavı olsa kaydını yaparız ama devlet memurluğu sınavının kaydını yapamıyoruz. Aslında geçen sene yapmıştık ama bu sene her nedense bize yetki vermediler. Zaten yetki verseler de ne ara kayıt yapacağız? Sen iyisi mi ile git. Dedi.
- Tamam da kardeşim il nerden baksan iki, iki buçuk saatlik mesafe. Ama halden anlayan maalesef bizim memlekette bulunmaz ve herkes kendinin haklı olduğunu düşünür, benim gibi.
- Üniversiteye ulaştığımda hem ferahladım, hem de güneş tepemi yaktı kavurdu. Ama en azından minibüsteki o müzik yoktu artık.

Girişte beni tüm ihtişamıyla Tıp Fakültesi karşıladı. Gerçekten muazzam bir bina yapmışlar. Kapısında beyaz önlüklü öğrenciler, hastalar, hasta yakınları. Uzun zamandır ilçede olduğumdan kalabalığın, şehrinde yabancı olmuştum, kendimi bir köylü gibi hissediyorum. Hâlbuki bende böyle bir üniversitede okudum. Ama askerlik işsizlik derken neredeyse okuduğum üniversiteyi unutup yaşadığım küçük ilçenin bir parçası haline geldim. Sağa sola batkından sonra, sanırım hizmetli olacak gözüme birini kestirdim ve sordum;

- Pardon, Ösym Bürosu nerde?
- Sınav başvuru yerini mi soruyorsun?
- Evet.
- Bak şuradan sağa döneceksin, sonra dümdüz git. Zaten kalabalığı görürsün.
- Sağ olun.

Tam da tarif eden adamın dediği gibi oldu her şey. Kalabalığı görünce baya canım sıkıldı. Güya erken gelecek erkenden işimi halledecektim. Zaten ne yolunda gider ki benim hayatımda?

Sıra tam bir insan güruhu, yaşlısı, genci, öğrencisi, hamilesi, çocuklusu, emeklisi ne ararsan burada toplanmış. Abartmak gibi sanırsın sanki mahşer yeri kurulmuş. Sıranın sonunu bulmakta biraz zorlandım. Bu tip durumlarda da son sırada olmak hep canımı sıkmıştır. Sıra tek sıra halinde değildi. Dörtlü beşli gruplar halindeydi. Herkes birileriyle konuşuyordu. Sanki yalnızca ben yalnız gelmişim gibi hissettim.

Elimde müracaat evraklarım vardı. Nüfus cüzdanı fotokopisi, aday bilgi formu, diploma aslı ve fotokopisi ve bir sürü ıvır zıvır. Kayıt sistemine fotoğrafımı çekecekler diye saç sakal tıraşı da oldum. Pek âdetim değilse de beyaz çizgili gömleğimi de geldim. Ama gömleğimiz yakası enseme ve boğazımı tahriş etti. Zaten ne zaman tıraş olsam böyle olur. Hassas bir cildim var. Bir keresinde sırf fala kaşıldım diye sağ bacağım baştan aşağı yara olmuştu. Minibüs yolculuğundaki sıcak ve nemli havanın ve bol bol terlemenin de bu duruma oldukça etkisi olduğu aşikâr elbette. Sonra başladım beklemeye. Bu bekleme olayı ruhumda derin yaralar açmıştır zaten.

İlk büyük beklememi lise yıllarında astsubaylık sınavına girerken yaşamıştım. Sınav Ankara'nın Mamak ilçesindeki personel okulundaydı. Ben beş yüz bininci sırada filandım. Askeriyenin içine girdik ve bizi bir daha dışarı göndermediler. Sabah saat altıdan akşam saat sekize kadar beklemiştim. Ertesi günde aynı şekilde bekledim. Su kısıtlıydı, yiyecek sade bir asker kantininden sağlanıyordu. Astsubay öğrenciler durmadan bağıryorlardı. Baktım

olacak gibi değil üçüncü gün ben gitmedim. Boş boş dolaştım Ankara sokaklarında. Sonra babama sınağa girdiğimi ve sonuç göndereceklerini söyledim. Hala gönderecekler.

İkinci büyük bekleme üniversite kayıt aşamasındaydı. Gayet heyecanlıyım. Aynı zamanda da sevinçliydim. Ama o kadar bekledikten sonra ne sevinç kaldı ne heyecan. Okul harcını koskoca vilayette yalnızca üniversite kampüsünün (yerleşkesi) içindeki küçük şube alıyordu. Ben o kadar kalabalığı hiçbir arada görmemiştim; öğrenciler ve öğrenci aileleri. Elbette ben yine bir başımaydım. Tüm gün beklediğimi hatırlıyorum. İki vezne görevlisi çalışıyordu, bir bayan ve bir erkek. Bilmiyorum hayal mi gördüm ama bayan memurun sakallarının olduğunu hatırlıyorum. Elbette bu bekleme çilesi banka ile sınırlı kalmadı. Ardından devlet yurduna kayıt için ertesi gün tüm gün beklemiştım. Saatlerce bekliyordum sıra bana geliyordu ve evraklarımda bir eksik buluyorlardı; yok efendim şunun fotokopisi eksik, yok efendim şunun onayı yok. Eksikleri tamamlıyor ve tekrar tekrar sıraya giriyordum. Akşam mesai bitimine yakın bir zamanda sıra bana geldiğinde görevli memur;

- Sen hala vazgeçmedin mi bu işten demişti bana.

O zaman anladım ki bunu bilinçli yapıyorlarmış. Ben asıldım beni yıldıracaklardı ki yedeklerden birisini benim yerime yurda yerleştirebilsinler. Tabi ben astsubaylık sınavındaki gibi yılmadım. Çünkü başka çarem yoktu.

Üçüncü büyük bekleme askere giderken yaşadım. Dört yıllık bir okul bitirdiğimden Askerliği kısa ya da uzun dönem yapma seçeneklerim vardı. Elbette bu seçenekler bana bağımlı değildi. Ankara'nın Polatlı ilçesindeki askeriye sınavına girmem gerekiyordu. Bir gün öncesinden Polatlı'ya vardım. O gece otelde kaldım. Sabah saat beşte kalktığımda askeriye önündeki sıra yaklaşık bir kilometre uzunluğunda filandı. Hem de tek sıra halinde değil üçlü beşli sıralar halinde. Tüm gün beklemiştım orada da. Sonra on dakika kadar sınav yaptılar ve kısa dönem asker olarak yaptım askerliğimi. Demek ki iyi bekleyememişim.

Elbette bunların dışında da çok beklemelerim, sıralarım oldu. Ama en iz bırakan beklemeler bunlardı. Bekleme durumu can sıkıcılığından başka anlamlarda taşır bende. Beklerken daha yalnız, daha korumasız, daha muhtaç, daha çaresiz hissedirim kendimi. Üniversite yurt kaydından ruhuma zerk edilen bir psikolojik sıkıntı da; ya eksik evrakım varsa o zaman neden boşu boşuna sıra bekliyorum korkusudur. Yine bu korku içerisinde bu kez Ösym Bürosunun önünde devlet memurluğu sınavı memurluğu için bekliyordum. Hem bekliyordum hem de etrafıma kulak kabartıyordum acaba eksik evrakım var mıdır diye. Aslında bu konuda bir korkumda vardı. Başvuru formunda diplomanın aslı ve onaylı örneği diyordu. Diplomanın aslı vardı evet ya fotokopisinin onayını nerden yapacaktım? Okuduğum üniversite ikamet ettiğim yerden altı yüz kilometre uzakta. Notere yaptırsak dünya kadar para, zaten işsizim. Başladı bende bir endişe dalgası. Bir yandan bekliyorum, bir yandan korkuyorum. İçimden bildiğim ne kadar dua varsa ettim, diplomanın onaylı örneğini istememeleri için. Ama sıra bana bir türlü gelmedi.

Müracaat kuyruğu bir yılan gibi kıvrılıyordu. Benim bulunduğum yerden Ösym Bürosunun kapısı bile görünmüyordu. Hava oldukça sıcaktı. Sıra hafifçe ilerlediğinde bazı gölgelere denk gelme şansınız oluyordu. Saatlerce bekledim, bekledim, bekledim, bekledim. Sanki sıra hiç ilerlemiyor gibiydi. Durmadan birilerinin cep telefonu çalışıyordu. Benim telefonum hiç çalmadı, zaten kim arayacaktı ki beni? O kadar çok bekledik ki gurup halinde gelenlerin bile konuşacak konuları kalmadı.

Öğle vakti müracaat kuyruğunda bekleyen herkesi bir telaş aldı;

- Acaba kayıt yapan memurlar öğlenleymek yemek molası verirler mi?

- Verirler verirler.

- Tüh, sıradanda ayrılamayız ki şimdi

- Nereye ayrılıyorsun sıran gider

- O kadar saat bekledik işte.

- Bence mola vermezler bu kadar adam bekliyorsun

- Verirler verirler vermez olurlar mı hiç? Onlarda insan sonuçta.

- Tamam da abi bizde insanız. O kadar ilçeyi merkeze yığacak ne vardı sanki?

- Nöbetleşe bekleriz olmazsa.

Tüm kalabalığın işi gücü kalmamış da kayıt yapan memurların izni var mı yok mu onu tartışıyor gibiydi. Derken saat on ikiye geldi çattı. Bizler nefeslerimizi tutmuş beklerken içerden haber geldi; kayıt yapan memurlar öğle molası vermeyeceklermiş. Bu haber kısa süreli bir sevinç yaşatsa da bu sevinç beklemenin esaretinde kaybolup gitti. Öğleden sonra Ösym Bürosunun kapısını görür gibi oldum. Ne kadar sıkıldığımı anlatmamın imkânı yok. Sıra bana doğru gelince kapıdaki özel güvenlik görevlisiyle muhatap olmak zorunda kaldım. Bu güvenlik görevlisi sıradan on kişiyi içeri alıyor ve diğerlerini bekletiyordu. Ama bunu o kadar laubali ve lakayt bir şekilde yapıyordu ki bu rahatsız edici bir durumdu.

- Sen, sen, sen, sen, sen ve sen, hoooooop gerisi beklesin. Sırayla ağam sırayla, herkes girecek, birbirinizi ezmenize gerek yok.

Şivesinin gereksiz yapışkanlığı, saygısızlığı tam bir baş belasıydı adam. Ama hiç kimse ağzını açıp da bir kelime etmiyordu. Sıra bana geldiğinde artık yorgunluktan ve endişeden bitmiş bir vaziyetteydim. Laubali görevli yine konuşmaya başladı;

- Sen, sen, sen sen, ve sen, hoooooop! Diğerleri bekliyor.

Bu kez bu sen"lerin içinde bende vardım. Bu arada belirtmek isterim bu sırada bekleyenleri hepsi lisans dolayında eğitim görmüş kişiler. Kimisi mühendis, kimisi öğretmen, kimisi ekonomist, kimisi fizikçi. Bu güvenlik görevlisi ise muhtemelen ortaokul mezunu ve muhtemelen bir tanıdığının vasıtasıyla işe alınmış birisi.

Tam sıra bana geldi diye sevinirken içeride yaklaşık otuz kişilik bir sıra ile daha karşılaşmaz mıyım? Beynimden vurulmuşa döndüm. Tam bu sırada güvenlik görevlisi;

- Diplomalarının onaylı örneği olmayanlar boşuna beklemesin! demesin mi?

Neredeyse ağlayacaktım. Bir ara gözlerim karardı bayılacak gibi oldum. Benim durumumda birkaç kişi daha vardı. İçimizden birisi;

- Ya bunu en başta niye söylemediniz, bu kadar beklemezdik diye bağırdı. Adamı alnından öpesim geldi. Aynı güvenlik görevlisi;

- Ben ne bileyim arkadaşım, müdürüm öyle söyledi. Dedi.

- Peki, biz şimdi nerede onaylattıracağız şimdi bunu diye tekrar bağırdı biraz önce bağırarak arkadaş.

- Bana ne bağıriyorsunuz kardeşim? Ben ne bileyim diye karşılık verdi güvenlik görevlisi.

Bağırışmalardan rahatsız olacak ki kapalı bir odadan mavi kravatlı beyaz gömlekli şişman bir adam çıktı. Konuşması daha çok homurdanmaya benziyordu.

- Arkadaşlar adama ne bağıriyorsunuz, başvuru kılavuzunda yazıyordu bu okumadınız mı?

- Ne yapabiliriz memur bey?

- Edebiyat fakültesinin dekanına gidin, diplomanızın aslıyla birlikte fotokopisini gösterin onaylasın.

- Peki, sıramız ne olacak?

- Siz onaylatın gelin ben sizi buradan sıraya koyarım.

Biz üç beş mağdur arkadaş edebiyat fakültesine doğru yollanmaya başladık. Benim fakültenin nerede olduğuna dair bir fikrim yok. Allah"tan arkadaşlardan birisi yerini biliyormuş. Yaklaşık bir bir buçuk kilometre mesafede, ben yürüyorum ama hiç halim yok. Edebiyat fakültesine ulaştık, ikinci kata çıktık. Tam dekanın odasında vardık ki bir hizmetli bizi durdurdu.

- Nereye kardeşim?

- Biz Ösym bürosundan geliyoruz, diploma onaylatacağız.

- Dekan bey yok.

- Nerede?

- Ben ne bileyim kardeşim?

- Bilen birisi var mıdır?

- Muharrem bey bilir.

- O nerede?

- O bugün izinli.

- Başka kim bilir?

- Nermin Hanım bilir.

- O nerede?

- Kafeteryadır.

- Tamam kardeş sağol.

- Tuvaleti kullanmayın bozuk.

- Tamam.

Biz arkadaşlarla kafeteryaya gittik Nermin Hanımı bulduk. Birkaç bayanla birlikte çay içiyordu. Dekan beyin Ösym Bürosuna gittiğini söyledi. Biz hayal kırıklığı içinde bir buçuk kilometre daha yürüyerek Ösym Bürosuna ulaştık. Bitmiş bir vaziyetteydim.

Ösym Bürosunun kapısında yine aynı güvenlik görevlisi karşıladı bizi;

- Hoop hemşerim nereye?

- Bizi tanımadın mı biraz önce edebiyat fakültesine gitmiştik.

- O beni ilgilendirmez, sırayla alıyoruz.

- Yahu etme, eyleme, o görevli memur bizi alacağını söylemişti.

- Ben bilmem hemşerim sırayla.

- O memurla bir görüşebilseniz

- Kiminle?

- Yani hani yanımıza geldi.

- Serdar bey?

- Evet her kimse işte.

- Bekleyin bakalım.

- Serdar beeeeeey! Bak bunlar seni istiyor.

Birkaç dakika sonra aynı memur içeriden çıktı. Gözünün ucuyla bize baktı.

- Bir sorun mu var? Yine homurdanır gibi konuşuyordu.

- Ya biz biraz önce diplomayı onaylatmak için edebiyat fakültesine gitmiştik. Dekan beye onaylatmak için.

- Evet, dekan bey burada.

- Siz sıramızın kaybolmayacağını söylemişsiniz.

- Ben mi?

- Evet, hatta biz ondan sonra edebiyat fakültesine gittik, dekan bey buraya gelmiş.

- Dekan beyin tanıdıkları mısınız?

- Hayır.

- E o zaman?

- Diplomayı onaylatmak için.

- Tamam, girin içeri.

Bir an bu aptal konuşma hiç bitmeyecekmiş gibi hissettim. Biz içeriye girdik. İçeriye girmemizle birlikte sıra bekleyen kalabalıktan fısıltılar yükselmeye başladı.

- Ya bu kadar da olmaz ki!

- Bizde sıra bekliyoruz burada.

- Dekanın tanıdığımış

- Ne yapalım canım dekanın tanıdığıysa?

- Şikâyet etmek lazım bunları

- İyi vallahi bizimde tanıdığımız olsa demek ki.

Güvenlik görevlisinin dışarıya çıkmasıyla birlikte tüm fısıltılar birden kesildi. Yalnızca uzun boyla ince yapılı ve hafif sakallı bir genç;

- Memur bey, bu arkadaşlar neden sıra beklemeden girdiler diye sordu ama çok kibar bir tavırla. Memursa;

- Onlar Dekan Beyin misafirleriymiş dedi.

Ufak bir fısıldaşmadan sonra müracaat kuyruğu eski sıkıcılığına geri döndü.

Biz diploma onaylı örneği olmayan arkadaşlar bizimle homurdanarak konuşan memuru takip ettik. Dikkatimi çeken memurun çok yavaş hareket ettiğiydi. Uzunca bir koridordan sonra bir odanın önünde durduk:

- Siz burada bekleyin dedi memur. Sonra içeriye girdi. Kısa bir süre sonra dışarı çıktı ve sırayla içeri girin bakalım dedi.

İçeride beyaz saçlı, kısa boylu ve takım elbiseli bir adam ihtişamlı bir masada oturuyordu. Yüzüme hiç bakmadı. İşin garibi diplomama da hiç bakmadı. Yalnızca diploma fotokopisine imza attı. Dışarı çıktığımda memur bizi bekliyordu.

- Gelin bakalım dedi. Memuru takip ettik.

Memurun ilk başta çıktığı odaya girdik. Tüm diploma fotokopilerini dikkatle inceledikten sonra gayet yavaş hareketlerle önce kaşe sonra mühür bastı.

Yorgunluktan bayılmak üzereydim. Saçım başım dağılmıştı. İçerideki sıraya girdim. Önümde tahminen on beş ya da yirmi kişi vardı. İşini bitiren dışarı çıkıyordu. Nice bekledikten sonra sıra bana geldi. İşin aslı çalışan memurların haline acıdım. Havasız küçük bir odada iki memur, sıkış tepiş çalışıyorlar, önlerindeki bilgisayarlara kayıt yapmaya çalışıyorlardı. Memurlardan birisi bayandı. Aklıma üniversite yıllarımda banka veznesindeki sakallı memur geldi. Yalnız ortada dikkat çekici bir detay vardı ki memurlar çok ama çok yavaş çalışıyorlardı. Yaptıkları işten usanmış olacaktı ki usulca evrakları alıyorlar, bilgisayarın tuşlarına yavaş yavaş basıyorlardı.

Sıra bana geldiğinde tam manasıyla insanlıktan çıkmıştım. Yorgundum, ayaklarım sızlıyordu. Acıkmış ve çok fazla susamıştım. Tüm bilgilerimi girdikten sonra sıra fotoğraf çekmeye geldi. Yazıcının üzerine küçük bir web kamerası konmuştu. Görevli memur kameraya bakmamı söyledi. Kameraya baktım, fotoğraf çekildi 3 lira para ödedim ve kaydım tamamlanmıştı. Bana bir kayıt belgesi verdiler. O belge için tüm gün sıra beklemiştim. Tam da Ösym Bürosundan çıkarken kapıdaki yazıya gözüm ilişti, yazıda; "EMEĞİNİZ EMANETİMİZDİR." Yazıyordu. Hafifçe gülümsedim. Ama aslında ağlamak istiyordum. Kalabalıkların arasından sıyrılırken aklıma diplomanın onaylı örneğini istedikleri geldi. Dışarıdaki kalabalığa doğru;

- Arkadaşlar diplomanın onaylı örneği olmazsa kabul etmiyorlar! İçeride dekan var, ona onaylatabilirsiniz! Diye bağurdım.

Birkaç kişi bana teşekkür ettiler ve bazı fısıldaşmalar oldu. Artık ne olduğu umurumda bile değildi. Susamıştım ve acıkmıştım. Ama minibüse yetişmemde gerekiyordu. Hızlı adımlarla minibüs durağına yürüdüm. Ayaklarım sızlıyordu. Minibüs durağında beklerken o yazı aklımda dönüp duruyordu; EMEĞİNİZ EMANETİMİZDİR, EMEĞİNİZ EMANETİMİZDİR. Ne havalı bir söz ve bir o kadar da boş. Bir kaç dakika sonra minibüs geldi. Kendi kendime olamaz dedim. Çünkü bu geldiğim minibüstü. Ağlamak istiyordum. Minibüsün şoförü güneş gözlüğünü takmış sigarasını tütürmeye devam ediyordu.

Minibüse bindim tıksık tıksık doluydu. Arada bir tabureye oturdum. Ömrümün en iz bırakan beklemelelerinden birini daha yaşamıştım. Daha fazla dayanamayıp uyuyakalmışım. Ama dilime şu meşhur ilan yazısı pelesenk olmuştu; Emeginiz Emanetimizdir...

MESUT ÇİFTÇİ

Olumsuz Normalleşme

[ikiyanayasa]Bir yaşam tarzı haline gelen kabalığın bu kadar rahatsız edici bir davranış biçimi olacağını elbette düşünmemiştim. Hatta önceleri kabalık bir salgın haline dönüşmeden önce bir güldürü unsuru olarak bile kabul görebiliyordu zihnimde. Ama şimdi her köşe başında, her insanla tanışmada sert bir tokat gibi zihnimde iniyor kabalık. Kibarlık ve zarafet kabalık tarafından vahşice katledilmiş ve orta yerde bırakılmış cesetlere benziyorlar. İnsanlara zarif davranışlarda bulunulduğu zaman, kibar sözler söylendiği zaman ya bu cesetleri görmezden geliyorlar ve sırtlarını dönüp gidiyorlar ya da bu cinayetin faili sanki benmişim gibi acısını çıkarmaya çalışıyorlar. Hâlbuki bu çağda ben katletmedim kibarlığı ve zarafeti. Ben yalnızca yasalarını tutan ve anılarını yaşatmak isteyen bir hayranıyım bu olguların o kadar. Belki biraz sonra yazacaklarım birilerini rahatsız edecek ama yazmadan da edemeyeceğim; zaten iç ve Orta Anadolu'da maalesef ölü doğmuş davranış biçimleriydi kibarlık ve zarafet. Ömrünün tamamını iç ve Orta Anadolu'da geçirmiş bir bahtı kara olarak açık yüreklilikle söyleyebilirim ki bu davranış biçimlerini hemen hemen hiç göremedim desem yalan söylemiş olmam. Ben kabalığın başşehirlerinden birinde doğdum ve bu şehirlerde savruldu ve hatta yağruldu. Her nasılsa bir türlü bu anlayışın içine bir türlü dahil olamadım. Zaman zaman dahil olmak hevesini taşıdım içimde her ne kadar sevmesem de ama beceremedim. İşin aslı ben ömrüm boyunca bir grubun içine dahil olmayı beceremedim. Daha okula gitmeyen bir ana kuzusuyken bile mahallede çocuk gruplarının içine giremedim. İlkokulda da bir arkadaş grubum yoktu. Ortaokul, Lise, Üniversite ve hatta Askerlikte bile maalesef bir topluluğa dahil olamadım. Oysa ne özenirdim askerdeki tertip muhabbetine. İş hayatımda da bir arkadaş grubum olmadı, olmadı. Bu beni oldukça üzdü hala da üzmemekte. Her zaman o istenmeyen siyah ördek yavrusu oldum maalesef. Bir yerde bir sorun olduğu kesindi elbette. Grup içindeki zorunluluklar beni hep grubun dışına attı. Aslında o kadar da özgürlüğüne düşkün birisi de değilimdir. Hemen yelkenleri suya indiririm. Ama bir grubun içindeki zorunluluklar ve sorumluluklar beni sanki boğazımda ve ayaklarımda prangalar varmış gibi hissettirir. Bu yüzden tek başına olmanın tarif edilemez huzuruna koşarım her defasında. Bir de bir tarafı seçince aklım hep diğer tarafta kalır. Bu popüler olan kabalık salgınına dahil olamamamın nedenleri de belki de bunlardır. Ancak maalesef bu kabalık salgını durumu benden daha mühim bir toplumsal bir yara haline almış bir durumda.

Şu yadsınamaz bir gerçek ki kabalık her zamanda ve her yerde mevcuttu. Cahillik, vurdumduymazlık, aşağılık kompleksi gibi temeller üzerinde yükselirdi. Ancak bu temellerin dışında sinema, televizyon, radyo, internet ve sosyal medya tarafından hiç bu kadar yükseltildiği ve parlatıldığı olmamıştı. Kınanmak yerine hiç bu kadar takdir edildiği de olmamıştı. Toplumun hemen hemen her kesiminde cahillik ve en ilkel haliyle kabalık yüceltildikçe yüceltildi. Takdir edildi ve parlatıldı. Sonunda bir yaşam biçimi halini aldı. İnsanlarla ve insanların kusurlarıyla dalga geçmek, insanları aşağılamak, vıcık vıcık ağızlar ve şivelerle insanları ezmek, küçümsemek ve hatta bir adım ötesine geçip hakaret etmek normalleşti. Bununla ilgili sosyal medyada akımlar oluştu. Kabalıkla çekilen iğrenç videolar komik sayılarak milyonlar tarafından izlendi. İzlenenler milyonlar tarafından taklit edilmeye başlandı. Gündelik yaşamda insanlar çevrelerindeki insanlara bu şekilde davranmaya başladılar. Ancak kınanmadılar aksine takdir edildiler. Durum böyle olunca kantarın topuzu kaçtı ve işler rayından çıktı. Elbette işin başından beri bu durumdan rahatsız olan insanlar vardı. Ancak bu insanlar ya bu salgına kapıldı ya da kınamaktan ve ayıplamaktan vazgeçtiler. Çünkü artık kabalık normalleşmişti. Bu durumu şöyle örneklebiliriz; bir zamanlar dini inançlar gereği insanlar tanrılara kurban edilebiliyorlardı. Bu normal bir şeydi ve kimse bu durumu yadırgamıyordu. Eğer günümüzde bir insan aynı şekilde kurban edilse yer yerinden oynar. Platon'un dilinden Sokrates'in Savunmasını okumuştum. Sokrates'in zehirlenerek öldürülmesinin sebepleri bana çok anlamsız gelmişti. Ama demek ki o dönemde böyle önemsiz sebeplerle insanlar idam edilebiliyordu. Yani o dönemin normaliydi buydu. Hatta uzunca bir zamandır insanın insana köle olması ve bir hayvan gibi muamele görmesi de normal olarak karşılanıyordu. Ama çağımızda bunlar normal durum ve olgular değiller. Bu konuda aslında en güzel örneklerden birisi de tüm dünya olarak yaşadığımız Covid-19 Pandemi yıllarıdır. Covid-19 Pandemisiinden önce sokaklarda tıbbi maske ile gezen birisi gördüğümüzde tuhafımıza giderdi. Ama pandemi döneminde tam tersi bir durum yaşadık ve maske takmayanları tuhaf bulduk. Yani normallerimiz değişti. Normallerin değişmesi hususunda olumlu değişim ve olumsuz değişim söz konusu. Köleliğin kaldırılması, insan kurban etmenin yasaklanması olumlu değişim ama kabalığın yaşam biçimi haline dönüşmesi olumsuz değişim örnek. Kötü yaklaşımlar maalesef birbirini doğurur. Umursamazlık cahilliği, cahillik şiddeti, şiddet belki de savaşları, esareti, köleliği doğurur.

Uzun kısası her yeri bir sarmaşık misali saran kabalıktan rahatsızım.
[/ikiyanayasa]

Gerçeğin Çölünü Yeşertmek

Uyumak için olmadık hayaller kurmayan yoktur diye düşünüyorum. Ama bundan emin de olamıyorum elbette. Kimi insan başını yastığa koyar koymaz uyuyabilirmiş. Ama ben o insanlardan değilim. Bazen uyumam, uyuyabilmem çok uzun sürebiliyor. Yatakta bir oyana bir bu yana dönüp duruyorum. Hele bir de geçmişteki kötü bir anı zihnimin limanına demirlemişse yorgunluktan ölüyor olsam bile uyuyamıyorum. Uyuyabilmenin yolunu küçük bir çocukken bulmuştum. Bu yaşıma geldim hala bu yöntemi kullanırım. Bu yöntem bahsettiğim gibi hayaller kurma, hikâyeler oluşturma yöntemi. Bir hayal kurmadan uyuyamıyorum. Uyumadan önce kurduğum hayaller genellikle fantastik, bilim kurgu hikâyelerden oluşuyor. Ne de olsa benim jenerasyonum Hollywood Sineması filmleriyle büyüdük.

Bu uyuyamama meselesi sanırım bir çocukluk travmasına dayanıyor. Ben çocukken ebeveynlerim beni ve küçük kardeşimi her öğlen uyuturlardı. Bu öğle uykusuna yatma durumu mecburi yani zorunluydu. Özellikle günün uzun olduğu yaz mevsiminde bahçedeki oyun dünyasından zorla koparılıp uyumaya zorlanırdık. Uyuyamadığımız zaman ya hakarete uğrardık ya da dayak yerdik. Bu yüzden uyumak için kendimizi zorlardık. Ben uyuyamadığım halde bir-bir buçuk saat uyur numarası yaptığımı bilirim. Durum böyle olunca bu uyuma mecburiyetinden kurtulunca da uyuyamamaya başladım. Bende bir tür uyuyamama problemi oluştu. Uyku problemi demiyorum çünkü bende uyku problemi değil uyuyamama problemi. Uyuyabildiğim zaman iyi bir uyku çekiyorum. Uykuya dalma hususunda problemlerim var. Bu problemleri de kendimce çözdüm ve bu bahsettiğim hayal kurma yöntemini deneme yanılma yoluyla keşfettim.

Yeterince zaman geçip de uyuma vakti geldiğinde bir tür seremoni gerçekleşiyor her gece. Önce bir sigara içiyorum sonra tuvalete gidiyorum. Ardından dişlerimi fırçalıyor ve bir bardak su içiyorum. Mutfağı ve evi şöyle bir kontrol ettikten sonra yatağa gidiyorum. Bu adımları ihtiyacım olsa da olmasa da gerçekleştiriyorum. Bu adımlardan biri bile eksik kalsa kalkıp onu yerine getirmeden uyuyamıyorum. Bu adımlar tamamlanmışsa sıra hayal kurma evresine geliyor. Özellikle uzay, gezegenler, galaksiler, yıldızlar ve uzay yolculuğu beni çok çabuk uyutuyor. Uzay boşluğunda seyahat ediyorum. Gezegenlerin yıldızların yanlarından geçiyorum. Bazen dünyaya benzer bir gezegene inip yaşam formlarını inceliyorum. İnsan formunda tuhaf varlıklar. Beni saygı ve hürmetle karşılıyorlar. İkramlar yapıyorlar. Beni gelişmiş bir canlı formu sanıyorlar. Kimi zaman dünyanın derinliklerinde magma tabakasına kadar ilerliyorum. Bu arada gizli kalmış yeni yaşam bölgeleri keşfediyorum. Bu gezintilerin bir yerinde uykuya dalıyorum. Sonrası yok elbette. Bir uyanıyorum sabah olmuş. Bazen tam uykunun tatlı kollarında kaybolmak üzereyken bir gürültü geliyor. O kadar kötü hissediyorum ki kendimi.

Uzay yolculuğu, yıldızlar ve gezegenler çoğu zaman işe yarasa da bazen işe aramadığı da oluyor. Bir türlü odaklanamıyorum. İşte böyle gecelerde bir zaman yolcusu oluyorum. Bir zaman yolcusu olarak geleceğe seyahat etmeyi pek tercih etmiyorum. Genellikle geçmişe gidiyorum. Özellikle de çocukluk, bebeklik yıllarıma ve var olmadığım zamanlara. İspanyol paça pantolonlar, uzun saçlar ve küçük esnaf dükkânları içerisinde geziniyorum. O zamanlar süper marketler, zincir marketler yok. Eski Amerikan arabaları var. Ebeveynlerimin gençlik halleriyle sohbet ediyorum. Eski toprak evler arasında geziniyorum. Kendimle karşılaşıyorum bazen. Kendime öğütler vermek istiyorum ve uykuya dalıyorum. Kimi zamanda gün içinde yaşadıklarımın peşinde koşuyorum. Kendim gibi değil de bir başkası gibi yaşıyorum günü tekrardan. Öyle davranmasaydım da böyle davransaydım nasıl olurdu sorusunun peşinden koşuyorum uykunun kollarına.

İzlediğim bir filmde başrol oyuncusu oluyorum bazen de. Başrol oyuncusunun yaptığı hataları yapmamaya özen gösteriyorum. Dünyayı ve insanlığı büyük felaketlerden kurtarıyorum. İnsanların teşekkürlerini ve minnetlerini mağrur bir şekilde kabul ediyorum. Zengin oluyorum çoğu zaman. Lüks bir villada deniz kenarındayım. İnsanlara paralar dağıtıyorum. Zengin olmaktan ziyade insanların takdirleri ve minnetleri beni daha hoşnut ediyor. Bazen de bir katil olup kötü insanları öldürme planları kuruyorum. İnsanlığı kötülükten ve kötü insanlardan temizliyorum.

Bu hayal kurma mesaisini her gece yapıyorum. Önceleri uyuyamamak benim için bir eziyet iken bu sayede bir keyfe dönüşüyor. Yalnız bu durum son zamanlarda kötü bir hale dönüştü bende. Şöyle ki uyumamam gereken zamanlarda hayal kurmam gerektiğinde İvan Pavlov'un köpeğinin salyası misali otomatik olarak uyumak istiyorum. Bu sebepten hayal uymamam gereken zamanlarda hayal kuramaz oldum. Hâlbuki çocukluğumdan beri hayallerim beni hayata bağlamıştır. Yalnız bir çocukluk geçirdiğimden ve hayatın sert dokusunun ruhumu zedelemesini engellemek istediğimden; hayaller kurarak yalnızlığın acısını dindirir ve hayatı yumuşatarak daha yaşanılır hale getiririm. Üstelik bunu yalnızca çocukken değil şimdiye değin her dönemde yaparım yani yapardım. Bence edebiyat, şiir, sinema, film, dizi, tiyatro bu amaca hizmet etmektedir; hayatı yumuşatmak ve daha dayanılır bir hale getirmek. Gerçek salt haliyle pürüzlü, sert, keskin ve can yakıcıdır. Çoğu insan gerçeğin yani hayatın gerçeğinin bu pürüzlü, sert, keskin ve can yakıcı dokusuna dayanamazlar. Dayanabilenlerin ruhları lime lime olmuştur. Herkes başka bir çözüm bulur bu probleme. Kimisi gerçekleri reddeder, kimisi kendine yalanlar söyler, kimisi başkalarının yalanlarına inanır, kimisi antidepresan kullanır, kimisi alkolik olur, kimisi uyuşturucu müptelası, kimisi romanları takip eder, kimisi filmleri ve dizileri. Bende hayal kurarak hayatın gerçeklerinden uzaklaşmak isterim. Elbette bu saydıklarımın yalnızca birisini yapmak gibi bir şart yoktur. Bende mesela yalnızca hayal kurmam, kimi zaman bir kitabın kurgusallığına sığınırım,

kimi zaman bir filme ya da bir diziye. Elbette gerçeklere tamamen sırt çevirerek bu yollardan birine veya bir kaçına sığınmak doğru değildir. Hatta bu durumu abartanlar toplum tarafından dışlanır, deli diye etiketlenir ve tedavi edilmek istenir. Toplumsal yapı insanların gerçeklerden tamamen kopmak istemesini bir tür hastalık olarak görür ve tedavi etmek ister. Hatta bunun için çok emek harcanmış, insanlar senelerce eğitimler görmüş, dev binalı hastaneler, tedavi merkezleri kurulmuştur. Benim bu konudaki şahsi fikrim gerçekle olan bağın koparılmaması gerektiği yönündedir. Yani gerçek ve gerçek olmayan arasında bir denge kurulmasının insan ve toplum için daha faydalı olacağını düşünüyorum. ,

Hayatım boyunca hayatın gerçeklerinden kaçmak için hayatını mahveden bir çok insan tanıdım. Kendi gerçekliklerini ve kendi doğrularını oluşturmuşlar ve hayatın gerçeklerinden kopmuşlardı. Yani bu durumu şöyle bir örnekle izah edebilirim; hayatı ve hayatın gerçeklerini uzun bir yol olarak düşünelim. Bu uzun yol herkes için farklı olmakla beraber meşakkatlerle doludur. Öyle ki kimisi için kızgın güneşin altındaki taşlı çakıllı bir yoldur, kimisi için yokuştur, kimisi için kayalıktır, kimisi için asfalttır, kimisi içinse belli belirsiz bir çizgidir. Ama herkes için bu yolda yolculuk etmenin zor bir tarafı vardır. İşte bu zorlukları elemine itmek için insanlar çeşitli çareler bulurlar. Kızgın güneşin kavurduğu yolda seyahat edenler güneşin kızgınlığı daha az hissetmek için yukarıda saydığım çarelerden birisine başvururlar. Ama yoldan vazgeçip de çareyi kendinize yol eylerseniz o zaman işler sarpa sarar. Bende bu yolun güçlüklerini hayallerimle törpülüyordum. Ta ki uykuyla ilgili problemimi de aynı yolla çözümlenmek isteyene kadar.

Şimdi bu hayatın gerçekleri yolunun kızgın güneşi sırtımı kızartıyor, çakılları ayaklarımı acıtıyor. Ancak bunun içinde bir çare bulmuş gibiyim. Çünkü yaşam her daim devam eder, devam etmelidir; bir yolunu bulmalıdır.

Düzenden Düzensizliğe Minnak Bir Bakış

Fizik yasaları der ki; “Evrende her şey düzenden düzensizliğe doğru gider.” Kaoston kozmosa ve kozmostan da tekrar kaosa giden bir düzenin içerisinde yer almaktayız. Yani elinize bir taş alıp bir cama fırlattığınızda o camın bütünlüğünü bozmuş olursunuz. Taşın etkisiyle parça parça olmuş camı ne yaparsanız yapın hiçbir güç ile eski haline getirmeniz mümkün değildir. Ya da bir kaseyin içinde düzenli bir şekilde tam ortadan ayrılmış ve belirgin bir şekilde kakao tozu ve pudra şekeri olduğunu düşünelim. Elimize bir kaşık alıp bu kaseyin içindeki kakao tozu ve pudra şekerini saat yönünde karıştıralım. Kakao tozu ve pudra şekeri taneleri birbiri içinde karışacaktır. İlk başta kahverengiye ve beyaza bölünmüş kase içerisindeki madde karışık bir renkte görünecektir. Kase içindeki madde bu haldeyken elimizdeki kaşıkla aynı şekilde saat yönünün tersinde kaseyi karışırsak kase içindeki maddeleri ilk haline çevirmemiz mümkün olmayacaktır. İşte bu da şunu ispatlar ki; Evren düzenden düzensizliğe doğru hareket eder.

Evrendeki fizik yasalarının evren içerisinde bulunan her şeye hükmettiği gerçeğine karşı çıkacak birisi olabileceğini düşünmüyorum. Evrenin fizik yasaları evren içindeki canlı ya da cansız tüm canlılar için geçerlidir. Yani evrende her şey düzenden düzensizliğe doğru hareket ediyorsa bu yalnızca gezegenler, yıldızlar, galaksiler ya da cansız varlıklar için değil, evrenin içerisinde var olan canlı varlıklar içinde geçerlidir. Hatta bu canlı varlıklar eğer bir bilinç kazanmışlarsa kazandıkları bu bilinç içinde geçerlidir; ruhsal durumları ve düşünceleri içinde geçerlidir. Yani öyle olmalıdır. En azından ben öyle olduğunu düşünüyorum. Ayrıca evrende her şeyin düzenden düzensizliğe doğru hareket ettiği hususunda bizzat şahitlik edebilirim. Ömrüm boyunca her geçen gün ban bir önceki günü, her geçen yıl bana bir önceki yılı aratmıştır. Elbette bu her zaman böyle olmayabilir. Ancak genel durum bu istikamette hareket etmektedir.

Hem maddi anlamda hem de spiritüel anlamda evrende her ey düzenden düzensizliğe doğru hareket etmektedir. Aslına bakılırsa bu yüzden biz insanlar her zaman geçmişimize özlem duyarız. İş bir adım ileriye götürecektir olursak bu evren yasası insanların inanç sistemlerinde bile kendine yer bulmuştur. Özellikle semavi tek tanrılı dinlerde yaratılan ilk insanın yani Adem’in kusursuz bir düzenin hakim olduğu cennette bulunduğu ve ardından bu düzenin bozularak sınırları ve kaosu barındıran dünyamıza gönderildiğinden bahsetmektedir. Yani işler yine düzenden düzensizliğe doğru hareket etmiştir.

Bu günlerde bu düzenden düzensizliğe hareket meselesi oldukça dikkatimi çekmeye başladı. Ben fizik hususunda eğitim almış birisi değilim. Ancak bilimsel konular her daim ilgimi cezbetmiştir. Özellikle çocukluğumdan beri belgesel izlemeye bayılırım. Hollywood sinemasının etkisiyle (ki çocukluk ve ilk gençlik yıllarım bu filmlerle yoğrulmuştur desem yalan söylemiş olmam) bilime; popüler bilime olan ayrı bir değer vermiş ve hatta bu konuyu içselleştirmişimdir. Özellikle hayal dünyamda bu fiziksel enstrümanları kullanarak var olmayan bir dünya yaratmak ayrı bir keyif verir bana. Elbette bu düzenden düzensizliğe doğru hareket etme meselesi keyif verici bir mevzu değil. Çünkü insana düzen ve düzensizlik gibi iki seçenek verilse insan her daim düzeni tercih eder. Çünkü düzenin içinde belirlilik vardır ve belirlilik insana huzur ve güven verir. İnsan doğası gereği güvende olmak ister. Düzensizlikte ise belirsizlik ve dolayısıyla güven bulunmamaktadır. Belirliliği kontrol edebilir insan ama belirsizliği kontrol edemez ve kontrol edemediği belirsizlikten korkar. Tarih boyunca hep böyle olmuştur. Hatta bu nedenle bazı insanlar diğerlerini bu şekilde köleleştirmiştir. Onlara şöyle seslenmiştir; “Ey insan, belirli köleliği mi tercih edersin yoksa belirsiz özgürlüğü mü?” İnsanlar şöyle cevap vermişlerdir; “Elbette belirli köleliği efendimiz!” Çağımız maalesef insanlık tarihinin en yüksek köleleştirme ve kölelik rakamlarına sahip olması da bu nedenden kaynaklanmaktadır. Çağımızda insanlar tercihi köleliği özgürlük zannetmektedirler. Yönetimler insanlara bir takım seçenekler sunmaktadır; “Belirlilik içinde bir köle olmayı mı tercih edersiniz? Yoksa belirsizlikler ve dışlanmışlıklar içerinden bir özgür olmayı mı?” Elbette çoğu insan belirsizliğin ve dışlanmışlığın kötü etkisini yaşamamak ve hissetmemek için kölelik seçeneğini seçmişlerdir. Ancak bu tercihlerine rağmen kendilerini özgür ve medeni olarak adlandırmaktadırlar. Kendi doğasını çözen insan bu şekilde kendini köleleştirmiştir. Bu aslına bakılırsa oldukça acıklı da bir öyküdür. Elbette bu yazının konusu tercihi köleliliğin esasları ya da köleleştirmenin kısa tarihi değil. Bunu bir başka yazımda anlatmaya çalışırım. Aslına bakılırsa ömrü boyunca tercihi bir köle olarak yaşamış bir insanın (ki hala öyle yaşamakta olan) bu konuda elbette yazacak birkaç cümlesi vardır.

Nasıl evrende her şey düzenden düzensizliğe doğru ilerliyorsa dünya da ve dünya sakinlerinde de her şey düzenden düzensizliğe doğru ilerler. Ancak insan yapısı gereği düzeni her daim tesis etmek için çalışır ve çabalar. Emek ve alın teri ile var etmeye çalıştığı düzen her defasında evrenin bu kadim yasasına yenilmeye mahkûmdur. İnsan olmanın belki de temellerinden birisi de evrenin bu yasalarına karşı koymaya çalışmasıdır. Ah şu çılgın insanlar! Her zaman öyle olmaz ama kimi zaman insan evrenin yasalarıyla uyum halinde yaşamak ister. Her yasanın kendine has bir durumu söz konusudur çünkü. Bu yasaların kimine karşı koymak gerekir, kimine ise uyum sağlamak. İnsan bilincinin ve insan iradesinin dışında gelişmiş olan bu yasalar insanı çepeçevre kuşatmıştır. O sebepten insan bazen kendini bu yasalardan duvarları örülmüş bir hücrede hisseder kendini. Bende bazen bu hücrenin sıkış tıktık sarsılmaz duvarları arasında çaresiz ve bunalmış hissediyorum kendimi. Ruhun sonsuzluğu evrenin sınırları ile çepeçevre kuşatılmış insan bu duruma nasıl tepki verebilir ki? Gerçi çoğu insan için bu duvarlardan oluşan hücre oldukça geniştir. Hatta

ömrü boyunca bu duvarlara hiç temas insanlar bile mevcut bulunmaktadır. Keşke bende o insanlardan birisi olabilseydim diyeceğim ama yanlış bir dilekte bulunmaktan da ölesiye korkmaktayım.

Yazıma konu olan evrenin düzenden düzensizliğe doğru hareket etmesi hususunda benim şahsi fikrim bu konuda bir doğrusallık olmadığı yönündedir. Bana kalırsa evrende her şey evrenin kendisi gibi hareket etmektedir. Şöyle ki dünya nasıl kendi etrafında ve güneş etrafında dönmekteyse ve dahi güneş nasıl ki hem kendi etrafında hem de galaksinin etrafında dönmekte ise bu yasalar içinde bir doğrusallıktan ziyade bir tür dönme hareketinden bahsedilmelidir. İçerisinde bulunduğumuz samanyolu galaksisi bile hem kendi etrafında dönmektedir hem de tüm birimleriyle birlikte komple başka bir dönüşün içinde bulunmaktadır. Buradan hareketle bir doğrusal hareketten bahsetmek mümkün değildir. Yani evrende her şey düzenden düzensizliğe ve ardından tekrar düzene ve ardından tekrar düzensizliğe doğru hareket eder. Bu döngüsel hareketin tamamlanması içinse elbette zamana ihtiyaç vardır. Ancak bizim sahip olduğumuzu düşündüğümüz zaman bu döngüyü tamamlamaya çoğu zaman yeterli değildir. Bir bu döngünün yalnızca küçük bir bölümüne şahit olmaktayız ve dolayısıyla bu durumu bir döngüden ziyade bir doğrusallığa benzetmekteyiz. Gündüz ve gecenin ardı ardına gelmesi, mevsimlerin değişmesi hep bu döngüsellüğün eseridir. Elbette bunun bilimsel bir dayanağının olup olmadığı hakkında net bir görüşe sahip değilim. Yalnızca şahsi kanaatimi belirtiyorum. Bilimsel arenada bir otorite olmamam dolayısıyla da bunun gerçek olup olmadığı hususunda herhangi bir dayanağım yok. Biz edebiyatçılar (elbette kendimi bir edebiyatçı olarak nitelendirmem de oldukça küstahça bir yaklaşım olur. Eli kalem tutanlar desem benim için daha doğru olur sanırım.) romantik bir kurgusallığın içinde hayal kurmayı pek severiz.

Ne de olsa yazmak biraz da boş yerleri doldurmak değil midir?

[ikiyanayasa]

Kötü Günün Karalaması

[ikiyanayasa]Kendimi iyi hissetmediğim günlerden birinin tam ortasındayım. Ruhumun derin karanlıklarından buram buram yükselen o olmamışlık, yarım kalmışlık hissi çepeçevre kuşatmış sanki dört bir yanıma. Ne yapsam olmuyor ya da ne yapsam olmayacak gibi. Bir kitap mı okusam, yoksa bir şiir mi? Dost yüzlü birkaç insanla sohbet mi koyulsam yoksa yüreğimi bir ezginin sol anahtarıyla açıp bir güzel havalandırsam mı? Şöyle uzun bir yürüyüşe mi çıksam yoksa kendimi işe güce mi versem? Yoksa tüm bunlara sırt çevirip her canım sıkıldığında yaptığım gibi bir şeyler mi atışırsam? Ne yapsam olmayacak gibi, ne yapsam bu yarım kalmışlık, olmamışlık hissi beni işgal etmekten vazgeçmeyecek gibi. Bu durumda en iyisi içini dökmek birilerine ya da bir şeylere ama dikkatli olmak kaydıyla elbette. Geriye tek bir seçenek kalıyor benim için; yazmak. Bende o tek seçeneği uyguluyorum şimdi. Eminim bu yazının sonunda omuzlarımdaki ağırlık hafifleyecek, ruhumu sıkıştıran o mengene sıkmayı bırakacak, zihnime vurulan o dev pranga gevşeyecek ve ben huzurlu bir nefes alabileceğim.

İnsan insanın zehrini alır demiş eskiler. Ancak kısa ömrüm boyunca edindiğim deneyimler neticesinde anlıyorum ki bu söz sanırım söylendiği dönemde makbul bir sözmüş. Zira benim yaşadığım bu dönemde insan bir başka insanın zehrini almaktan ziyade sanki zehirlemek için ant içmiş gibi. Kime derdini sıkıntını anlatsan; ya içten içe seviniyor, ya bunu bir zayıflık olarak nitelendirip insanın aleyhine kullanıyor ya da bir kınama vesilesi olarak kabul ediyor. Derde ortak olmak, derde çare bulmak için çabalamak, teskin etmeye çalışmak, moral vermek ya da arkadaşının derdiyle dertlenmek sanki ütöpik dünyalarda, romanlarda, şiirlerde ya da tarihin silikleşmiş sayfalarında kalmış gibi. Bu çağda ne bir dost kalmış insana ne de bir arkadaş. Ama insanında benim şu an içinde bulunduğum hal gibi durumlarda zehrini bir şekilde akıtması lazım. Aksi halde o zehir insanın kendisini zehirleyecek ve daha tehlikeli bir hal alacak. Bu durumlar ben zehrimi kendimi zehirlemeden akıtmanın bir yolunu buldum elbette. Bu yol benim için yazmak. Böyle durumlarda bunun çalakalem yazmak olduğunu da açık yüreklilikle söyleyebilirim. Yani hiçbir edebi kaygı taşımadan, cümle yapılarına, imla kurallarına ve anlam bütünlüğüne takılmadan yalnızca yazmak... Yanana ve alt alta çoğalan cümlelerin oluşturduğu üretme hazzının kederini yok etmesine izin vermek. Zehirli düşüncelerin zihninden, ruhandan ve yüreğinden her kelimedede ve her cümlede silinmesine şahit olmak... Arada bir soğuk kahveden yudumlamak belki ya da Yeni Türkü müzik grubundan hüzünlü bir şarkı dinlemek bir yandan da...

Sıcaktır, soğuktur, gündüzdür gecedir, sabahtır ya da akşamdır hiç fark etmez. Ne zaman ya da nasıl olursa olsun insan her yerde ve her şekilde insandır. İnsan bazen belki de ortada hiçbir sebep yokken hüzünlenir. Bu hüznü bir sebep aramak, bir kılıf uydurmaya çalışmak oldukça boş bir iştir. Çünkü bu birdenbire gelip insanın zihnini, kalbini ve ruhunu işgal eden bu hüznü insan yaşadıkça gelecek ve insan yaşlandıkça gitmez olacaktır. Aslına bakılırsa yaşlı olmanın da en kötü ve en öldürücü yanı budur. Bedeninizin eskimesi, hücrelerinizin artık kendini yenilememesi, katabolizmanın anabolizmanın önüne geçmesi değil bu hüznün insanı artık zehirlemesidir ölüme insanı her zaman diliminde biraz daha yaklaştıran. Zamanla biriken anılar artık taşınmaz bir hale geldiğinde insan taşımaktan vazgeçer o anıları. Her anı biz iz bırakır insanda. İyi ya da kötü olarak nitelendirmenin yersiz olduğu bu izler neticesinde izdir işte. Bu izler yaşlandıkça o kadar çok artar o kadar çok artar ki gerçek insan görünmez olur. Bu elbette acı vericidir. Zaten insanın yeryüzündeki bu kırık dökük hikâyesi temelde acı vericidir.

İnsan steril bir şekilde kendi halinde otururken hayatın bir köşesinde. Bir başka insan gelir ansızın ve bu sterilitiyi, bu temizliği, bu saflığı alt üst eder. Öyle ki kendi mikrobunu bulaştırır, kendi pisliğiyle kaplar en temiz yerlerini. Hasta eder sapaşğlam kendi halindeki insanı. Ne olduğunu bile anlayamaz insan. Bir anda perişan olur. Sonrasında gelenleri hoş karşılamaz olur. Kendini güvene almak için duvarlar örmeye başlar. Ama her defasında o duvarlardan birisi atlar gelir ve yine mikrobunu, fesatlığını, hasetliğini bulaştırır kendi halindeki insana. İnsan duvarları daha da yükseltir. Hatta duvardaki pencereleri bile sıkı sıkıya örer. Ama ne yaparsa yapsın bu hayasız akını engelleyemez. Sonunda insan kendi inşa ettiği duvarlar arasında havasızlıktan ve güneşsizlikten kendisi hastalanır. Öyle ki dışarıdan gelen bir mikroba da ihtiyacı kalmaz. Kendi kendini hasta eder ve ölür. Peki, bunun çaresi nedir? Bunu bilemiyorum. Ancak bir insan olarak kendi cinsimden yani diğer insanlardan o kadar çok çekiniyor ve korkuyorum ki bunu anlatamam.

İnsan bir başka insanın hayatını zehretmek için değil daha yaşanılır kılmak için çaba sarf etmeli. Hepimiz birbirimizi yok etmeye, sabote etmeye programlanmış kötücül programlı robotlara benziyoruz. Bundan vazgeçmeliyiz. [/ikiyanayasa]

Tavşanın Suyunun Suyu İle Yazmak

[ikiyanayasa]Gönül ister ki her yazımın ayrı bir konusu olsun. Hayal dünyamın dört bir yanı şenlensin ve bu şenlikten süzülenler harf harf, kelime kelime, cümle cümle işlensin beyaz zeminin üzerine ince dantel işlemesi gibi. Bilim kurgu; fantastik evrenlere yenilerini ekleyeyim. Galaksiler, gezegenler, yıldızlar olsun yazılarımda, doğaüstü güçleri olan kahramanlar hayallerine ulaşmış insanlar, Jules Verne'nin eserlerindeki gibi keşfedilmemiş dünyaları keşfedeyim ve hatta aya bile seyahat edebileyim. B üyük balo salonlarında, kibar hanımların ve centilmen beyefendilerin zihinlerine konuk olabileyim. Her yazımda yeni bir yerden bahsedebileyim. Kimi zaman Paris şehrinin sokaklarında gezsün kahramanlarım, kimi zaman Londra'da sisli bir sabaha uyanabilirim. Kimi zaman Moskova'daki o meşhur meydana kuşbakışı bakabilirim kimi zaman, Newyork şehrinde borsa simsarlarıyla bir fincan kahveyle sohbet edebilirim. Mısır'daki piramitlerde keşfedilmemiş bir gizin peşinde koşursun ya da Güney Amerika'da İnka Yerlilerinin izlerinden başka evrenlere seyahatin kapısını aralasın. Kuzey ışıklarının altında geceleyip, Asya'nın kurak bozkırlarında göçebe atalarının izlerini sürsün. Çin Seddinden çıksın Hawaii adalarında soluklansın. Ama ben her ne kadar istesem de olmuyor, olamıyor maalesef. Ömrü boyunca İç Anadolu'dan çıkmamış, gezdiği şehirler bile bir elin parmaklarını geçmeyen, üç tarafı denizlerle çevrili bir ülkede yaşamasına rağmen deniz görse göl sanacak bir amatör yazarın zihninde bu tip yazı biçimleri, hayali serüvenler oluşmuyor, oluşmuyor. Ancak televizyonda, internette izlediği belgeseller, sinema filmleri ile oluşabilecek tavşanın suyunun suyunun suyu olabilecek tarzda bir başkasının kopyasına benzeyebilen hayaller ve tahayyüller o kadar.

Peki, ne yapmalı bu durumda? Herkesin yaşadığını mı aktarmalı satırlara. Gündelik yaşantının monoton ritüellerini mi tekrar tekrar sunmalı? Herkesin bildiği, herkesin yaşadığı ve yaşamakta olduğu bir günlüğün dışına çıkmamalı mı ya da çıkamamalı mı? Aşk, meşk konulu yazılar, şiirler, mektuplar, denemeler sizde de kabak tadı vermeye başlamadı mı? Gözleri şöyle güzel, elleri böyle biçimli, saçları şöyle dalgalı, beli böyle ince vıcık vıcık hisler daha kaç kez konu olacak tüm yazılanlara. Hemen hemen her yazar, her şair bu işe bu tür bir sevda, aşk, hoşlanma ile başlamıştır bu işe bu bir gerçek. Ancak başladıkları yerde kalmaları maalesef çok can sıkıcı ve bunaltıcı bir durum zira durmadan aşk şarkıları dinlemek gibi. Sanki tüm evrende aşktan ve sevdadan başka bir şey yokmuş gibi. Bu dar anlamdaki romantik yaklaşım bir süre sonra birbirinin aynısı basmakalıp şeylere dönüşüyor. Sadece aşk ve sevda kalsa yine iyi, bir de gündem takip eden romantizm ya da realizm gibi akımlara kapılmayıp gündem neyse onu yazmaya çalışanlar var. Gündem memleket meselesi mi, gündem dini bir konu mu, gündem politik bir yaklaşım mı? Konuyu bilip bilmemen önemli değil, ne de olsa her insanın her konu hakkında bir fikri vardır. Yani bilmeden, görmeden bir papağan misali bir başka yerden görüp ufak değişikliklerle tekrar sunmak; tekrar, tekrar ve tekrar sunmak. Bu 1980'li yılların ikinci yarısı ve 1990'lı yılların tamamındaki Türk Sineması duraksaması gibi bir şey edebiyatımızda. Yaşadığımız dönemde neden bir Peyami Safa, Orhan Kemal, Yaşar Kemal, Aziz Nesin, Ömer Seyfettin, Sabahattin Ali, Kemal Tahir, Reşat Nuri Gültekin, Atilla İlhan, Edip Cansever, Turgut Uyar, Haldun Taner, Sait Faik Abasıyanık, Orhan Veli çıkmıyor artık? Bu soruya vereceğim belli başlı cevaplar var elbette. Bu cevaplardan ilki şüphesiz insanlar artık okumayı sevmiyorlar. Gelişen teknoloji ile birlikte görsel anlatım biçimleri büyük bir ivme kazandı. Artık öğrenmek için bile insanlar okumayı değil izlemeyi tercih ediyorlar. Her şeyin videosu var internette. Bu televizyon ile başladı zannımca. Önceleri ülkemizde televizyon belli zaman dilimlerinde programlar yayınlıyordu. Sonra kesintisiz yayın yapmaya başladı, sonra kanallar çeşitlendi. Uydu ve uydu kanalları gibi başka bir çeşitlilik izlenince dünyamıza girdi. Kesintisiz haber, kesintisiz film, kesintisiz çizgi film, kesintisiz belgesel yayınlayan kanallar çıktı piyasaya. İnsanlar okumaktan çok izlemeye başladılar. Hatta uzaktan eğitim ve öğretim kanalları ile eğitim ve öğretim bile izleyerek verilmeye başladı. Ardından hayatımıza internet girdi. İnternet önceleri izlenceden ziyade bilgi aktarımına yarayan bir iletişim aracıken video izleme sitelerinin ortaya çıkmasıyla bir anda başka bir şeye dönüştü. Artık insanlar filmlerin ve programların bile tamamını izlemeye tahammül edemiyorlardı. Yalnızca ilgilerini çeken bölümleri defalarca izleme imkânı elde etmişlerdi. Böylelikle bütün önemini yitirdi ve yalnızca parçalar önemli olmaya başladı. Asıl büyük gelişme ise sosyal medyanın ortaya çıkmasıyla gerçekleşti. Artık insanlar yalnızca izleyici değil aynı zamanda yayıncı da olabilmişlerdi. Herhangi bir konuda fikirleri ya da bilgileri olsun ya da olmasın rahatça paylaşım yapabiliyorlardı. En basit bir konuda bile onlarca hatta yüzlerce birbirinin aynısı paylaşım rastlayabiliyordunuz. Bu büyük bir çöplüğün oluşmasına neden oldu. Tüm bunlar olurken okumak alışkanlığı silikleşti, silikleşti ve neredeyse yok oldu. İnsanlar artık dakikalık videoları bile izlemekten sıkılıyorlardı ve durumda okumak onlar için bir eziyete dönüşmüştü. Okumayınca elbette yazılamadı da. Öncelikle herhangi bir şeyin arz olunabilmesi için talep edilmesi gerekir. Okuma talebi olmadığı için yazma arzı da bu nedenle gerçekleşemedi. Bunun da dışında yazma işini yapacak olan yazarlar ya da yazar adayları da bu bahsettiğim insanların içerisinde çıktıklarından yazamadılar. Çünkü yazmak için öncelikle okumak gereklidir. Ancak yeterince okuyabildiğinde yazabilir insan.

Bir defasında öğrenciyken bir eczacı ile karşılaşmıştım. Normalde tanıdığım birisi değildi. Tesadüfen karşılaşmıştık ve bir daha da görüşme imkânımız olmadı. Eczacı deyince eczacılık fakültesi mezunu birisi belirmesin zihinlerinizde. Yalnızca dükkân sahibi ve sanırım lise mezunuydu. Kendisi dükkân sahibi, eşi eczacılık mezunuydu diye hatırlıyorum. Ancak eşinin eczacılığından bu bahsettiğim adam da nasipleniyordu. Bu sahte eczacının eşiyle problemleri vardı. Alıp başını başka bir kente gitmek üzereyken karşılaşmıştık. Adamı birkaç dakika dinlediğimde bomboş birisi olduğunu anlayıvermiştim. Eşiyle olan probleminde de elbette bu sahte eczacı adam haksızdı. Şöyle ki anlattığına göre genç kızlardan arkadaşları varmış. O kız arkadaşlarıyla birlikte sözüm ona arkadaşça zaman geçiriyormuş. Ama eşi bu

adamcağızın bu saf ve temiz bir niyetle lise öğrencisi, üniversite öğrencisi genç kız arkadaşlarıyla yaptığı bu arkadaşlığın altında başka şeyler arıyor ve kendisini aldattığını düşünüyormuş. Hâlbuki ne ilgisi varmış. Bu genç kız arkadaşlarıyla kafelerde, barlarda edebi sohbetler yapıyormuş adamcağız, bazen bir kahve içmeye öğrenci evlerine gidiyormuş. Bazen de bu genç kız arkadaşlarının ihtiyaçlarını sırf yardım etmek maksadıyla karşılıyormuş. Bunda kötü olan ne varmış ki? Bu adamla bu sohbetleri yaparken bende üniversite öğrencisiydim ve oldukça yoksuldum. Bazen öğlenleri fakülte kantininde poğaça hatta çay alacak param bile olmuyordu. Tabanı delinmiş boyasız iskarpinlerimi kot kumaş demeden tüm pantolonlarımın altına giymek zorunda kalıyordum. Hatta bazen ol parası bulamadığımdan okula bile gitmediğim oluyordu. Annem ve babam yoktu. Üç aydan üç aya emekli maaşı alan dedemin eline bakıyordum. Ben bu halde senelerce okurken böylesi iyiliksever bir adamcağıza neden rastlamadım diye hayıflandım kendi kendime. Üstelik bende kendi çapında bir şeyler yazan, edebiyatla ilgilenen, büyük yazarların kitaplarını okuyan birisiydim. Hatta damın anlattıklarından sonra bana da belki bir yardımı dokunur diye budalaca düşündüğümü de tüm açık yürekliliğimle yazacağım. Adam arabasına binmiş İzmir'e kaçıyordu aklınca. Arabasının arka koltuğuna yiyecek içecek depolamıştı ve karton karton sigara almıştı. Bu edebiyatsever ve öğrenci dostu adamcağızın kitap almadan böylesi bir yolculuğa çıkması beni meraklandırdı. Adama tamamen sohbet arasında olacak şekilde en son hangi kitabı okuduğunu, hangi tarz kitaplardan hoşlandığını sordum. Bana öyle bir cevap verdi ki ne zaman aklıma gelse hala gülümserim. Bana dedi ki; "Ben kitap okumam, kitap okumayı da sevmem. Hem ben neden kitap okuyacaktım ki? Kitap ne demek? Bir başka insanın yazdıklarını demek, kitap okumak da bir başka insanın yazdıklarını okumak demek, değil mi? Ben neden bir başkasının yazdıklarını okuyacaktım? Ben aptal mıyım, yazamıyor muyum ki bir başkasının yazdığını okuyayım? Ben bir kitap okuyana kadar bir kitap yazarım olur biter!" Bu akli kit adamcağızın nasıl bir adam olduğunu elbette bu sözlerinden sonra daha iyi anladım. Bir an önce sohbeti kestim yani kesmek istedim. Zira duyduğum en aptalca şeyleri söylemişti. Ancak ben sırf bu kibirli adamı biraz akıllandırmak için olsun diye peki o zaman şimdiye kadar kaç kitap yazdığını sordum. Adam elbette şöyle dedi; "Ya dükkan filan çok yoğunum, yazacak vaktim olmuyor ki." Zaten okuyacak kadar vakit ayıramayan bir kişi yazmak içinde vakit ayıramaz. İşin asıl mühim tarafı ise okumayan zaten yazamaz. Bir şeyler karalar buna hiçbir itirazım yok fakat yazdıkları hiçbir şeye benzemez. Ya papağan gibi bir başkasının söylediklerini tekrarlar ya da hiçbir değeri olmayan saçma sapan şeyler koyar ortaya. Dönemimizde bu tip insanlardan bir hayli var zaten.

Dönemimizde kalıcı yazar ve şairlerin ortaya çıkamamasının benim şahsi kanaatimce iki büyük nedeni işte bu yukarıda bahsettiklerim; insanların artık okumak istememeleri, yazmak isteyen insanların okumak istememeleri. Bir diğer nedense kuşkusuz tembellik olsa gerek. Çağımızın en büyük hastalığı bence tembellik, insanlar emek harcamadan üretmek istiyorlar. Bir düğmeye basıp tüm çamaşırların yıkanmasını, tüm matematiksel işlemlerin yapılmasını, tüm videoların oynatılmasını istedikleri gibi bir düğmeye basıp tüm düşündüklerinin yazılmasını istiyorlar. Yani emek ve çaba harcamadan bir anda üretivermek istiyorlar. Bu mümkün müdür? Elbette mümkün değildir ve teknoloji ne kadar gelişirse gelişsin mümkün olmayacaktır da. Emek harcamadan bir şey üretilemez, üretildiği iddia edilen şey ise elbette hiçbir değer taşımaz. Bundan yüz yıl öncesini hayal edelim ya da daha öncelerini. Dostoyevski, Tolstoy ya da Stendhal gibi yazarlar sizce cilt cilt romanlarını bilgisayar klavyelerinde mi yazdılar? Şimdilerde dijital klavyelerde dikte yazması bile söz konusu. Siz konuşuyorsunuz klavye bunu yazıya dönüştürüyor. Bununla ilgili programlar da var. Hatta imlaya filan hiç dikkat etmenize gerek yok, bilgisayar tüm bunları sizin yerinize hallediyor. Sizce bahsettiğimiz yazarların böyle imkânları var mıydı? Bu büyük yazarlar el yazılarıyla ciltlerce eser yazdılar. O yazarlar şimdiki imkânlarla sahip olsalardı neler yaparlardı acaba? Bu yazarların işte bu şekilde büyük yazarlar olmamalarının altında bu emek ve çaba yatmaktadır. Tembellikle, taklitçilikle ya da kopyacılıkla kaliteli bir şeyler üretilmesi beklenemez. Hele bir de şimdi yapay zeka programları çıkmış piyasaya. Film senaryolarını, kitap editörlüğü işlerini bu yapay zeka programları yapıyormuş. Bu kolaya kaçma işinin edebiyatı kasten öldürmesi değil de nedir? Yapay Zeka programları kuşkusuz roman da, öykü de, şiir de yazabilirler. Ancak bu yapar zeka programlarını bekleyen küçük bir problem var. O da şu ki insanlar zaten okumaktan, yazmaktan üşendikleri için sizleri geliştirdiler. Sizin yazdıklarınızı neden okusunlar ki? Gerçekten trajikomik bir tembellik öykümüz var. Bir yazarın sözü vardı aklıma geldi tam da burada ;" İnsan karşı koyduğu için cenneten kovuldu ve tembel olduğu için cehenneme gidecek." Bu kolaya kaçma işi maalesef bu boyutlara ulaştı. Yukarıdaki soruya verilebilecek bir başka cevapta kuşkusuz kanaatimce taklitçilik ve hatta bir adım daha ötesi kopyacılık olurdu. Birisi bir güzel şiir yazar ve daha sonra bir bakmışsınız onlarca başka taklit şiir ortaya çıkmış. Bu bazen bir öykü, bir deneme yazısı, bir eleştiri yazısı, bazen bir makale olur. Ama taklitçilik anlayışı bir türlü sona ermez maalesef. Bu sahada en önemli şey kuşkusuz özgün bir şeyler üretebilmektir. Ancak bu koşullarda maalesef bu da pek mümkün görünmüyor. Tamam sanat taklit ile başlar ama taklit ile devam etmez, edemez.

Asıl işim elbette lafı uzatmak olsa da sanırım bu yazım haddinden fazla uzadı. Asıl anlatmak istediğim bir yazarın ya da benim gibi bir yazar adayının yazabilecekleri tahayyül dünyasından ibarettir. Tahayyül dünyası ise nasıl oluşur? Elbette yaşamındaki çeşitlilikle olur ve dahası zenginleşir. Yani meşhur bir soru vardır ya hani; " Çok gezen mi bilir yoksa çok okuyan mı?" diye. Zengin bir tahayyül dünyasına sahip olmak için işte bu iki şeyin de varlığına ihtiyaç vardır; okumak ve gezmek. Okumak hususunda geride olduğumu düşünmüyorum ama epey ilerideyim de elbette diyemem. Ama gezme, yeni yerler keşfetme, yeni insanlar ve dahası yeni yaşamlar tanıma hususunda açık yüreklilikle söyleyebilirim ki sınıfta kaldım. Bunun sosyoekonomik nedenlerinden uzun uzadıya bahsedecek değilim elbette. O yüzden üretme hususunda yerel problemler yaşamaktayım.

Fırsat olsa da tüm dünyayı gezsek, her gezdiğimiz yerde yazabilsek. Kim bilir ne çeşitli yazınlar çıkardı ortaya. Önüm arkam sağım solum bozkırken olduğundan daha fazlası olurdu sanırım.

[ikiyanayasa][ikiyanayasa]

Pireler Deve Olduğunda

İnsan hayatı boyunca çok çeşitli kararlar verir. Kimi zaman bu kararlar büyük kararlardır. Örneğin evlilik kararı çok mühim bir karardır. Tüm hayatınızı baştan aşağı değiştirir. Öyle bir değişim silsilesi oluşur ki hayatınızda bir daha hiçbir şey eskisi gibi olmaz. Hatta öyle ki bu kararla birlikte karakterinizde bile bir takım değişiklikler yapmanız gerekebilir. Hele bir de evlilik neticesinde çocuklar dünyaya gelirse yeni roller, yeni sorumluluklar derken bir bakarsınız evlilik kararı vermeden önceki sizden eser bile kalmamış. Bu karar sonucunda önce eş olmuştunuz, ardından baba olmuştunuz her şey tamamen değişmiş. Bu büyük kararlara pek çok örnek verilebilir. Hangi üniversitenin hangi bölümünde okuyacağınıza karar vermek gibi mesela. Seçtiğiniz meslek tüm hayatınızı etkisi altına alır. Gideceğiniz yerler, tanıyacağınız insanlar, içinde bulunacağınız çevreler hepsi bu meslek seçimi kararının etrafında şekillenir. Hatta bir evlilik kararının oluşmasında bile oldukça büyük bir etki alanı vardır. O yüzden genç bu kadar ciddi bir kararı çocuk denecek yaşta alma sorumluluğu bana her zaman korkunç gelmiştir. Yani bebek önce anaokuluna gidiyor ardından ilkokul, ortaokul ve lise derken bir anda meslek seçimi kararı ile karşı karşıya kalıyor. Bu seçiminden sonraki tüm hayatı bu karardan iyi ya da kötü yönde etkileniyor. Herkes gibi bende bu kararı verdim. Sonuçlarının bu kadar büyük etkiler yaratabileceğini bilseydim elbette daha titiz davranırdım. Fakat ben yıllarda bunu algılayacak bir zihne sahip değildim. Üstelik yol gösterici ebeveynlere sahip olmak gibi bir avantajım da yoktu. Benimkisi biraz zar atmak gibi oldu. Zarı attığımda belki hep yek gelmediği için şanslıyım ama düşüşte gelmedi elbette bunu da belirtmem lazım.

İnsanın verdiği büyük kararlar zaman çizelgesinde büyük etki alanları oluşturuyor bunda hiçbir şüphe yok ancak ben verilen küçük kararlarında zaman çizelgesinde büyük etkiler oluşturabileceğine bizzat şahit olmuş birisi olarak verilen kararın büyük ya da küçük olmasında zamanın aslında en büyük etki sahibi olduğunu söyleyebilirim. Şöyle ki hemen hemen hepimizin yaşamış olduğu çürük diş hadisesini bu konuda örnek olarak gösterebiliriz. Hepimiz daha küçük yaşlarda diş sağlığı eğitimi almışızdır. Bu eğitim bir eğitim kurumunda verilmiş olabilir, ebeveynler aracılığıyla verilmiş olabilir ancak netice itibarıyla hepimiz dişlerimizi fırçalamazsak dişlerimizin çürüyeceğini biliriz. Çünkü bu bilgi bize öğretilmiştir. En az sabah ve akşam olmaz üzere günde iki kez dişler fırçalanmalıdır bilgisi hepimizin zihinlerinde yer bulmaktadır. Bu fırçalama işlemi ise yaklaşık iki dakika sürecek bir işlemdir. Akşamleyin yemekler yenir, çaylar içilir ve meyveler yenir. Uyku vakti geldiğinde ise küçük bir karar verme süreciyle karşı karşıya kalırız; ya önce lavaboya uğrayıp dişlerimizi fırçalamalıyız ya da direkt yatağa gidip uyumalıyızdır. Diş Hekiminin ağızımızdaki çürük dişi çekmek için diş etimize iğne yaptığı o acılı anda ya da çürük diş ağrısıyla uykusuz geceler geçirdiğimizde bu küçük kararın ne kadar büyük bir sonuca yol açtığını içten içe anlamışızdır aslında. Ben hiç kimse görmedim ki diş hekimliğinden çıkarken sesli ya da içinden keşke dişlerimi düzenli olarak fırçalasaydım demesin. İşte bu diş fırçalama ve diş çürümesi durumunda olduğu gibi gündelik hayatımızda verdiğimiz birçok küçük kadar zaman içinde büyük neticeler oluşturabiliyor.

Bu konuyla ilgili bir örnek daha vermek isterim ki bu hikâyeye beni her zaman etkileyen bir hikaye olmuştur. Almanya'da ikinci dünya savaşından önce Yahudi bir işadamı her sabah evinden çıkıp işine giderken yolda görmüş olduğu ayakkabı boyacısı Alman'a "Günaydın" diyerek selam vermiş. Çoğu zaman bu ayakkabı boyacısı Alman bu selamına karşılık verir ve bazen de cevap vermezmiş. Ama bu Yahudi işadamı her sabah bu ayakkabı boyacısı Alman'ı gördüğünde onu selamlarmış. Zaman geçip de Almanya'da faşist Nazi Partisi iktidara gelince antisemitist politikalarla Yahudilerin ellerinde ne var ne yoksa alınmış. Ardından durum öyle vahşileşmiş ki Yahudi vatandaşlar toplama kamplarına gönderilmeye başlanmışlar. Bu toplama kampları da çeşit çeşit dizayn edilmiş elbette. Bir kısım toplama kamplarında sağlıklı Yahudiler ağır şartlar altında çalıştırılıyorlarmış ama diğer kısım toplama kamplarında Yahudiler vahşice etnik temizliğe maruz bırakılıyor yani katlediliyorlarmış. İşte bu Yahudi işadamı da faşist nazi partisinin iktidara gelmesiyle birlikte işini, servetini, evini velhasıl-ı kelam varını yoğunu kaybetmiş. En son askerler yaşadığı yerdeki tüm Yahudileri toplamış tren istasyonuna götürmüşler toplama kamplarına göndermek için. Elbette iki çeşit toplama kampı mevcut olduğundan bir seçim durumu söz konusu oluyormuş. Tren istasyonuna giden Yahudi kalabalığını keskin bir bıçak gibi ikiye yaran yüksek iskemlelere oturmuş nazi askerleri kalabalığın içindeki insanları parmakları ile gösteriyorlar ve bu göstermeye göre kalabalığın bir tarafı sağ tarafa bir kısmı da sol tarafa ilerliyorlarmış. Bu seçim ölüm ve yaşam arasındaki seçim oluyormuş elbette. Bu Yahudi işadamı da korku ve endişe içinde kalabalığın arasında ilerlerken bu ayırım yapıldığı yere gelmiş ve karşısında yüksek bir iskemlede oturan nazi askerini görmüş. Bir bakmış ki bu nazi askeri her sabah selam verdiği ayakkabı boyacısı Alman. Alman bu Yahudi işadamını ölüm kampının değil de çalışma kampının olduğu kısma göndermiş ve yalnızca Yahudi işadamının anlayacağı şekilde ona selam vermiş. Sonra Yahudi İşadamı çalışma kampına gönderilmiş ve ikinci dünya savaşının bitmesiyle birlikte çalışma kampından kurtulmuş ve yaşamına devam etmiş. Hatta bu hikayenin bizzat kendisi tarafından nakledildiği bile söylenmekte. Şimdi burada Yahudi işadamının sabahları belki de çoğumuzun pek de önemsemediği küçük bir nezaket kararı öyle bir zaman geldi ki yaşayıp yaşamaması kararına dönüştü. Yani küçücük bir karar ne kadar da büyük bir etkiye dönüştü. Buna kelebek etkisi deniliyor sanırım. Bir kelebeğin kanat çırpışı kadar küçük bir hareket bile tüm evreni yok edecek boyutla alaylar silsilesine neden olabilir.

Bu konuda örnekler çoğaltılabilir ancak ben bu kadarının bu yazı için yeterli olduğu kanaatindeyim. Konunun özü şudur ki hayatımızda verdiğimiz küçük kararlar zaman içerisinde büyük etkilere sahip olabilmektedirler. Bu kararlar

küçük alışkanlıklar ya da küçük alışkanlıklardan vazgeçmek şeklinde olabilir. El yıkamayı alışkanlık haline getirmek hastalıkların önlenmesine, sigara içmemek ileride kanser olunmamasına, çaya iki yerine bir şeker atmak ya da hiç şeker atmamak ileride şeker hastası ya da obez olunmamasına, daha az ekmek tüketmek kararı tansiyon, şeker ya da kalp hastalıklarına yakalanılmamasına neden olabilir. Bu küçük tercihler yaşam kalitemizi, yaşamımızın uzun ya da kısa olmasını belirleyebilir. Emniyet kemerini takma alışkanlığı insanı ölümden kurtarabilir. Elbette bu denklemde olasılıklar sonsuz. Ancak olumlu bir tepkiyle karşılaşmak için denkleme olumlu bir etkide bulunmak gerekir. İşte bu sebeplerden insan küçük tercihleri küçümsememelidir. Özellikle zamanın kümülatif etkisi pireyi deve yapabilir ve bu deve tüm yaşantımızı etkileyebilir.

BACA TEMİZLEME - DIŞARI ÇIKMAYANLAR LİSTESİ

İnsanın hafızası genellikle insanın aleyhine işliyor. Hayat serüvenimizde mutsuz olduğumuz anlarımız kadar mutlu olduğumuz anlarda var oysa. Ancak herhangi bir hatırlama durumunda insan mutsuz olduğu anları hatırlıyor sanki hiç mutlu olmamış gibi. Bu durumun sanırım bilinçaltı ile bir ilgisi var. Meşhur buzdağı metaforunda olduğu gibi bilinçli kısmımız yalnızca suyun üzerinde görünen kısım. Bir de bunun suyun altında kalan devasa bir kısmı var. Karanlık ve her yaşadığımız anın kaydedildiği o korkunç yer. Bilinçli kısmımızın bu bilinçaltı kısmına hükmetmesi ne hoş olurdu. Aksine bu aşağıda kalan karanlık bilinmez emrinde bilincimiz ve benliğimiz. İşte bu karanlığın içinde belki de en olmadık zamanda olumsuz anılar işgal ediyor insanın tüm zihnini ve bu işgale karşı koymak maalesef mümkün olmuyor. Hatta bilimsel araştırmalar bu karanlık bilinmez içeriğinde atalarımızın anılarının da gizli olduğunu söylüyorlar. İlk atamızdan bu yana ne yaşanmışsa; sevinç, mutluluk, üzüntü, mutluluk, kıskançlık hepsi bizim gizli mirasımız. Elbette sahip olduğumuz bu mirasa erişim olanağımız yok. Ama o isterse bize ulaşabiliyor. Yalnızca ulaşmakla da kalmıyor hayatımızı alt üst edebiliyor. Bunun dışında bu bilinmez karanlığın içinde hatırlamadığımız, kendimizi dahi bilmediğimiz bebeklik anı ve hislerimiz de gizli. O sebeptendir ki daha anne karnında bebeğin ileride iyi bir insan olabilmesi için çeşitli uygulamalar yapılıyor. Mesela hamile annelerin üzülmesi, öfkelenmesi, acı çekmesi, nefret hissetmesi istenmiyor. Çünkü bu hisler bizzat bebeğe sirayet ediyor. Bebeğin ileride karamsar, içine kapanık, öfkeli, kindar, inatçı gibi negatifliklere bürünmesinin nedenlerinden birisi de bu durum. Elbette henüz ispatlanmamış teoriler bunlar. Konunun uzmanı da olmadığımdan bu konuda kesinlik içeren cümleler yazamıyorum.

Filmlerden, romanlardan aşına olduğumuz durumlardan birisi de insanların ruhsal problemlerinin çocukluk yıllarında yaşamış oldukları olumsuz anılara dayanması durumu. O sahne hemen hemen her okuyucunun gözünde canlanmıştı muhtemelen. Bir psikiyatr odası hayal edin, deri kanepeye uzanmışsınız, başınızdaki koltukta elinde not defteri olan doktor bacak bacak üstüne atmış ve size şöyle söylüyor: “Çocukluğunuza inmemiz lazım.” İşte bu klişe film sahnesi içerisinde yeter miktarda gerçeklik barındırdığı için kabul görmüş olmalı. Freud’un bu konuyla ilgili tedavi yöntemi “baca temizleme” yöntemi. Bu yöntemde sizi etkileyen o olumsuz anınızı dillendirme cesaretinizi göstererek tüm kapaklarınızı açıyorsunuz ve zihin bacanızı tıkayan o simsiyah is temizlenip gidiyor. Bunu değer verdiğiniz ve ziyadesiyle güvendiğiniz birisinin yanında yapmanız etkisi açısından son derece önemli. Elbette böyle birisi yoksa hayatınızda o zaman benim yaptığım gibi yazma yöntemini de deneyebilirsiniz. Ben insanlarla pek konuşmuyorum o yüzden yazmak da bir iletişim şeklidir, kendini ifade etmek şeklidir diye düşünerek yazma yöntemini tercih ediyorum.

Netice itibarıyla bende bir insanım. Bende etten kemikten yaratılmışım. Benimde kanım akıyor, canım yanıyor ve bende herkes kadar seviniyor ve üzülüyorum. Benim de herkes kadar ruh halini olumsuz etkileyen çocukluk anılarım var ve bu anılardan bir tanesini bu yazıda sizinle paylaşacağım.

İlkokul ikinci sınıftaydım. Aydınlik ve geniş bir sınıfımız vardı. Geniş olduğu kadar kalabalıktı da. Dört katlı ilkokul binasının ikinci katındaydı sınıfımız; merdivenlerden çıkınca soldaki ilk sınıf. Ben siyah önlükle okuyarlardanım. Ben beşinci sınıfı da siyah önlükle okurken birinci sınıf öğrencileri mavi önlük giymişlerdi. O zaman ne kadar da tuhafımıza gitmişti mavi önlükler. Şimdi mavi önlükte kalmadı gerçi. Okul forması var her okulda ayrı ayrı. Ama o zamanlar bizler hep bir örnek giyinirdik. Şimdi arabesk gibi gelecek ama ben Orta Anadolu’da yoksul bir ailenin çocuğuydum. Aslında tam da arabesk bir filmin tam ortasındaymışım yeni yeni farkına varıyorum bunun. Annam babam boşanmışlar; herkes kendi yoluna gitmiş ve kardeşimle ben maalesef ortada kalakalmıştık. Sanki annem ve babamın mutsuz evliliklerinin sebebi bizmişiz gibi tabiri caizse kendi hayatlarından aforoz etmişlerdi bizi. Sağ olsunlar dedem ve babaannem açtılar kapılarınızı bize. Yaşlı ve yoksul kimselerdi onlar da. Dedem emekliydi ve üç ayda bir maaş alıyordu. Zaten maaş geldiği gibi de borçlara dağılıyordu. Sonra üç ay boyunca tekrar borçlanılarak yaşanılıyordu. Zor yıllardı. Yetersiz besleniyordum ve ders çalışma; anlama performansımı olumsuz etkiliyordu. Şimdi ismim aklıma gelmiyor ama sert mizaçlı bir öğretmenimiz vardı. En küçük hatamızda şiddete başvurmaktan çekinmiyordu. Yetersiz beslenme dolayısıyla öğrenme ve anlama sürecimin yavaş olması baya bir dayak yememe sebep olmuştu. Öğretmenimden ok ama çok korkardım. Hata yapmamak için fazlaca performans göstermem gerekiyordu. Durum böyle olunca da insan doğası daha fazla hata yapıyordum. Netice olarak öğretmenimle pek aram yoktu. Hatırladığım kadarıyla öğretmenimin eşi de bizim okulda öğretmen olarak çalışıyordu. Hatta benim yaşıtım oğulları da benimle aynı yaştıydı ama aynı sınıfta değildik. Okulda sınıflar arasında şöyle bir ayırım yapılmaktaydı; memur çocukları, toplumun kalburüstü diye tabir edebileceğimiz varlıklı ailelerin çocukları bir şubede toplanmışlardı. Diğer şubede ise yoksul ailelerin çocukları, köylülerin çocukları vardı. Ben elette diğer çocukların olduğu sınıf şubesindeydim. Öğretmenimiz oğlunun başarılarından bahsederdi sık sık, hatta matematikten zayıf not aldığı için onu nasıl cezalandırdığından bahsetmişti bir keresinde.

Yetersiz beslenme hususu hafızamda şöyle yer etmiş; bir keresinde öğretmenim dedemi okula çağırmişti. Elbette benden şikayetçiydi. Çok yavaş öğreniyordum, kişisel temizliğime dikkat etmiyordum ve tahta sıraları dişlemek gibi bir kötü alışkanlığım vardı. Kişisel temizlik hususunda ebeveynlerim olmadığı için ve babaannem yaşlı olduğu için on beş günde bir çamaşır yıkaniyordu. Tırnaklarım eğer hatırlanırsa kesiliyordu. Her pazar banyo yapma olanağım da

yoktu. Dedemin sınıfa girdiğini hatırlıyorum. Ben o sırada yine tahta sıramı dışıyordum. Bunu ben neden yapıyordum bilmiyorum ama tahta sırayı yeme isteğine karşı koyamıyordum. Sonraları bunun vitamin ve mineral eksikliğinden kaynaklandığını öğrendim. Tabi o zamanlar bunun farkında değildim. Bu eksikliklerden dolayı kimileri toprak yemiş, kimileri odun kemirmiş. Öğretmen benim o halimi bizzat dedeme göstermişti. Dedem bana neden böyle bir iş yaptığımı sorduğumda ise verecek bir cevabım yoktu. Kişisel temizlik konusunda biraz daha dikkatli olunmaya başladı ama sonraları. Babaannem daha sık yıkamaya başladı çamaşırlarımı. Ama bu yetersiz beslenme hususunda sadece birkaç hafta bir şeyler yapılabilirdi. Sonra eski beslenme düzenine devam edildi. Çünkü o zaman ancak bu kadar imkanımız vardı. Öğretmenimin dedeme şikayetinde en çok gücüne giden şu olmuştur; öğretmenim tam elli tane bando sopası getirdi sınıfa ve dedemin yanında bu sopalara saymamı istedi. Heyecanlanmıştım. Ayrıca tüm sınıfta beni izliyordu. Sayıyordum, sayıyordum ama her defasında başka bir sonuç çıkarıyordum. On defa saydım sanırım ve her defasında başka bir sonuca ulaştım. Öğretmen muhtemelen dedemin beni cezalandırmasını bekliyordu. Dedem beni cezalandıracak iperimi sıkacak ve ben düzelecektim öğretmenin hayalinde. Ama dedem bana hiçbir şey demedi. Zaten hem öksüzdüm, hem yetim. Zaten bana Allah vurmuydu, bir de dedemin vurmadı hiçbir şey ifade etmeyecekti. O zamandan beri ritmik saymada bir obsesyon (takıntı) yaşarım. Asla doğru saymam. Elimde bir miktar para varsa bile onu bir türlü saymam hep korkarım yanlış sonuç çıkarmaktan. Bu olay bir travma oluşturmuştur bende. Ancak bu yazının konusu bu travma değil. Daha derin bir travma anlatacağım siz okuyuculara. Bu sadece basit bir girizgahtı. Neden konuşurken iyi değilim, neden konuşamıyorum, neden konuşurken kendimi anlatamadığımı hissediyorum onun travma hikayesini yazacağım.

Yine ilkokul ikinci sınıftayken sanırım bir 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'ydı sınıfımızda çok büyük bir kaos ve gürültü vardı. Tüm çocuklar hopluyor, zıplıyor ve bağıyordu. Bu hengamenin arasında ben sıramda oturmayı tercih ediyordum. Çünkü böyle bir kaos ortamında sert mizaçlı öğretmenin sanki gözüne batmışım gibi direk beni seçiyor ve cezalandırıyordu. Ceza yöntemi de belliydi; dayak. Öğretmen bir önceki derste sınıfta uslu uslu oturmamızı ve dışarı çıkmamamızı tembihlemişti. Kendisi tören ile ilgili bir toplantıya katılacakmış öğretmenler odasında. Ben öğretmenin sözünü dinleyerek sınıfta oturuyordum. Ama arkadaşlarım benimle aynı fikirde değildi. Bir o yana bir bu yana koşturuyor ve durmadan bağıyorlardı. Hatta bu haylaz oyunlarına beni de davet ediyorlardı. Ama ben dayak yemek istemiyordum. Bir ara bir arkadaşımız dışarı çıktı ve ardından koşturarak sınıfa girdi. Bağırarak sınıftaki herkesin dışarı çıkması gerektiğini söyledi. Diğer sınıfların öğrencileri dışarıda toplanıyormuş, sıra oluyorlarmış. Bir bizim sınıf kalmış. Sınıfta bir anda bir koşuşturma oldu. Ben öğretmenin kendisini beklememiz gerektiğini söylediğini söyledim. Dışarı çıkmamıza öğretmenin kızabileceğini hatırlattım. Ama tam bir kaos ve karışıklık ortamı vardı. Kimisi beni dinledi kimisi beni dinlemedi. Kimisi dışarı çıktı, kimisi çıkmadı. Ama dışarı çıkmayanların sayısı fazlaydı. Dışarı çıkan ve bize dışarı çıkın diye bağırarak çocuk bu duruma sinirlenmiş olmalı tekrar sınıfa girdi ve "Dışarı Çıkinsana!" diye bağırmağa başladı. Diğer çocuklarda ona bağırmağa başladılar. Sonra o çocuk tahtaya dışarı çıkmayanları yazmaya başladı, tıpkı konuşanların tahtaya yazıldığı gibi. En başa da benim ismimi yazdı. Ben yazmamasını söyledim ama beni dinlemedi. Ben sıramdan kalktım ve tahtaya koştum. Adımı tahtadan silmek istiyordum. Beyaz keçeden tahta silgisini elime aldım "DIŞARI ÇIKMAYANLAR" başlığını sildim. Tam ismimi silecektim ki öğretmen fırtına gibi içeri girdi. Sanki gözlerinden ateş çıkıyordu. Çok korkmuştum. Bütün arkadaşlarım sıralarına koşuşturdular. Ben tahtada elimde silgiyle donakalmıştım. Öğretmen eline geçirdiği çocuğa vuruyordu. Korkudan sırama geçecek gücü kendimde bulamıyordum. Öğretmen bağırmağa başladı : "Ben size dışarı çıkılmayacak demedim mi?!, Ben size sessiz ve uslu uslu sınıfta kalınacak demedim mi?!!" Sonra öğretmen beni gördü: "Sen ne yapıyorsun!!!" diye haykırdı. Hiçbir şey söyleyemedim. Donup kalmıştım. Elimdeki beyaz keçeli tahta silgisini gördü ve "Demek arkadaşların konuşanları yazdı, sende siliyorsun ha!!! Hem de en başında senin adın var!!!" diye bağırıldı ve bir tokat savurdu. Öğretmenin attığı tokadın etkisiyle ben tahtanın yanından sıraların olduğu yere kadar savruldu. Resmen yere yapıştırmıştı öğrenmen beni ama hırsını alamamıştı. Tekrar yanına çağırıldı ve tekrar bir tokat savurdu. Ben ağlamaya başladım. Ama derdimi öğretmene anlatacak ne fırsatım ne de mecalim kalmıştı. Ağlaya ağlaya sırama gittim oturdum. Ağladığımı görünce öğretmen daha da sinirlendi, "Kes sesini!!" diye bağırıldı. Ben korkudan içimden ağlamaya başladım. Sonrasını pek hatırlamıyorum. Sonrası silikleşti gitti hafızamda. Ama bu travmanın en yaralayıcı yeri derdimi öğretmene anlatamamamdı. Öğretmene o listenin KONUŞANLAR değil DIŞARI ÇIKMAYANLAR listesi olduğunu söyleyemedim. Benim en başından beri onun sözünü dinlediğimi, sıramda oturduğumu, bağırmadığımı, dışarı çıkmadığımı ve hatta bazı arkadaşlarımın da dışarıya çıkmasına engel olduğumu söyleyemedim. Ondaki sonraki günlerde de söyleyemedim. Bu kötü anı kapkara bir karabasan gibi uzun yıllar beni takip etti. Hatta ilk gençlik yıllarımda bile geceleri rüyalarımda öğretmene tüm bunları anlattığım rüyalar görür oldum. Bazen dişlerimi sıkar, duvarları yumruklar ve kendimi anlatmak için öfke krizleri geçirirdim. Ama asla o zaman geri gelmedi. Ben derdimi öğretmene bir türlü söyleyemedim. Bu durum bende bir korkuya dönüştü. İnsanlara kendimi anlatamadığım ve anlatamayacağım evhamıyla senelerce mücadele ettim. Bu yüzden iyi bir konuşmacı olamadım hiçbir zaman. Bir şekilde kendimi anlatmam gerektiğinin farkındaydım. Ben de yazmaya karar verdim. Özellikle Sait Faik Abasıyanık öyküleri bu yazma hususunda beni çok desteklemiştir. Ancak bir şeyin yerine muadilini koyduğunuzda muhakkak bir noksanlıkla karşılaşılırsınız. Ben de de öyle oldu.

Velhasıl-ı kelam her insanda olduğu gibi bende de hafızam aleyhime çalıştı, bu olumsuz anım her defasında yolumu kesti. Elbette onlarca olumsuz anımdan yalnızca birisi buydu. Ancak bu yazı vesilesiyle bu bacayı temizliyor ve buradan şu anda adını bile hatırlayamadığım öğretmene seslenmek istiyorum; "TAHTADA KONUŞANLARIN DEĞİL, DIŞARI ÇIKMAYANLARIN LİSTESİ VARDI ÖĞRETMENİM VE BEN SİZİN SÖZÜNÜZÜ DİNLEDİM, HİÇ DIŞARI ÇIKMADIM." [ikiyanayasla]

İletişmemek Üzerine

Söz ola kese savaşı,
Söz ola kestire başı,
Söz ola ağulu aşı,
Yağ ile bal ede bir söz.

-Yunus Emre

[ikiyanayasa]İnsan ilişkilerinde en mühim olgulardan birisi kuşkusuz iletişimdir. Öyle ki iletişim olmaksızın insanların anlaşabilmeleri, anlaşılabilimleri, dertlerini anlatabilmeleri pek mümkün değildir. Zira insan her şeyden çok anlaşılma ister. Anlaşılabilmek içinse iletişim kurma becerisini oluşturabilmek ve geliştirebilmek lazımdır. İster yazılı iletişim olsun, ister sözlü iletişim olsun; ister görsel iletişim, ister sözsüz iletişim olsun ortak amaç bilgi aktarmak yani anlaşılma ve anlamaktır. Üstelik iletişim yalnızca insana özgü bir olgu da değildir. Her canlı iletişim kurar türdeşlikle. Bitkiler, hayvanlar ve hatta tek hücreli canlılar bile iletişim halindedirler. Bu sebepten iletişimi bir tür canlılık alameti saymamız da yanlış olmayacaktır. Daha derine indiğimizde atom altı parçacıkların bile iletişim halinde olduklarını görürüz. Bu konuda yapılmış birçok bilimsel çalışma bulunmaktadır. Demek oluyor ki iletişim yadsınamaz ve göz ardı edilemez bir gerçektir.

Biz insanlar iletişim halinde bulunmaya varlığımızın başlangıcından itibaren başlamaktayız; yani anne karnından itibaren. Yapılan araştırmalar anne karnındaki çocukların annenin duygularını anlayabildiklerini gösteriyor. Hatta anne karnında bebeklerine klasik müzik dinlettiren ebeveynlerin olduğunu biliyoruz. Bilinçsiz haldeyken bile belki de içgüdülerimiz tetiklemeyle iletişim kurmaya başlıyoruz. Bir bebek acıktığında, susadığında, canı yandığında, hastalandığında ve uyuyamadığında ağlar; koşullardan hoşnut olduğunda ise gülümser. Bu da bir iletişim şeklidir. Dikkat edilirse her ihtiyaç ağlamasının farklı olduğu görülecektir. Acıktığında, susadığında farklı bir ağlama, acı çektiğinde farklı bir ağlama ve uyumak istediğinde farklı bir ağlama. Biz yetişkinler de öfkelendiğimizde, sevindiğimizde, yorulduğumuzda, hastalandığımızda, acıktığımızda farklı sesler, farklı tonlar, farklı kelimelerle derdimizi anlatmaz mıyız? Bu içgüdüsel bir ihtiyaç olarak karşımıza çıkan bir iletişim biçimidir. Ancak insan zamanlar büyür, gelişir, konuşmayı öğrenir, yazmayı öğrenir ve öğrendiği şeylerin sayısı arttıkça artar. Her yeni öğrenilen kelime, her yeni öğrenilen bilgi insanın iletişim becerisinin gelişmesine yardımcı olur. Öyle ki bu renk skalasına öğrenilen her yeni bilgide yeni bir renk tonu eklenmektedir. Bu aslına bakılırsa harikulade bir şeydir. Bunun yanı sıra insan iletişim hususunda uzmanlaşmaya başlar. Fakat şöyle bir durum vardır ki; insanlar iletişimin her türünde değil de bir türünde daha iyidirler. Yani kimisi insan sözlü iletişimde daha iyidir, kimi insan yazılı iletişimde daha iyidir, kimi insansa görsel iletişimde daha iyidir. Bunun da çok çeşitli nedenleri vardır ve şahsen ben yetenekle ilgili olduğuna da inanmaktayım. İnsan alışabilen ve gelişebilen bir varlık olduğu için elbette iyi olmadığı bir iletişim türünde kendini geliştirebilir. Bunun için çalışması yeterlidir. İyi iletişim için öğrenmek ve çokça okumak gereklidir. Demek oluyor ki iletişim kendiliğinden bir ihtiyaç olarak var olan ve geliştirilebilen bir olgudur.

Sağlıklı bir iletişim özellikle çağımızda paha biçilmez bir hazinedir. Aslına bakılırsa benim şahsi düşünceme göre yalnızca çağımızda değil insanlık tarihi boyunca paha biçilemez bir hazine olagelmiştir. Tarihteki tüm kavgaları, çatışmaları, savaşları ve barışları düşününce hepsinin nedeni ve sonucu hakkında kafa yorunca temelde ve bir biçimde sağlıklı iletişimden kaynaklandığı açıkça söylenebilir. Peki, iletişimi sağlıklı ya da hastalıklı bir hale getiren şeyler nelerdir? Buna hemen hemen herkesin vereceği ilk cevap kuşkusuz önyargı olacaktır. Önyargı bir kişi, bir topluluk, bir nesne ya da bir durum hakkında kişinin kendi zihninde bir şekilde oluşturduğu olumu ya da olumsuz yargılardır. Yani karşımızdakini onun hiçbir müdahalesi olmaksızın yargılayıp kendi zanlarımız, sanılarımızla bir sonuca ulaşmamızdır. Örneğin bir insanla henüz konuşmamışken ya da bir insanı henüz dinlememiş ve anlamamışken o insanın kıyafeti, görünüşü, adı, ailesi, kabilesi, ırkı, rengi, duruşu ile bir yargıya varmışsak ön yargılı davranmışız demektir. Bazı insanların kıyafetleri kirli olabilir ama zihinleri ve kalpleri tertemizdir. Bazı insanların kıyafetleri eski olabilir ama yepyeni fikirleri vardır. Bazı insanların fiziksel yetersizlikleri vardır ama zihinsel kapasiteleri birçok ortalamadan üzerinde olabilir. Bu insanla iletişime geçmeden bu insan hakkında herhangi bir yargıya varmak önyargılı, yanlı bir davranış olacaktır. Çoğu insan bunu hayatları boyunca defalarca yaparlar ve hatta bu önyargılı bakış açısını yaşama biçimi haline getirmiş olan insanlar bile mevcuttur. Bir insanın herhangi bir rahatsızlıktan ve olumsuzluktan kurtulmasının ilk şartı mevzu bahis olan rahatsızlık ya da olumsuzluğun varlığını kabul etmesidir. Hasta olduğunu kabul etmeyen birisi çoğu zaman tedavi de olamaz. Önyargıdan kurtulmak içinde insanın öncelikle önyargılı olduğunu kabul etmesi gerekir.

Biz insanlar dünyayı beş duyu organımızla algılar ve anlamlandırırız. Bu anlamlandırma kişiden kişiye değişmektedir elbette. Pembe bir elbiseye bakan ne kadar göz varsa o kadar farklı anlamda pembe renkli elbise var demektir zihinlerde. Bir kadife dokunduğumuzda algılanan his her insanda farklıdır. Bir elmayı ısırıldığında ağızda dağılan tat her insanda farklıdır. Bu farklılığın birçok nedeni vardır. Doğruya ve gerçeğe ulaşmadaki denklem ise şudur; rengiyle, kokusuyla, dokusuyla, sesiyle ya da tadıyla duyumsadığımız nesnenin hakiki biçimiyle zihnimizde beliren biçimi arasında ne kadar az fark var ise o nispette doğruya ve gerçeğe ulaşmışız demektir. Doğruyu ve gerçeği tekleştirirsek

böyle bir denklem ortaya çıkar. Ancak benim şahsi kanaatim tek bir doğru ya da tek bir gerçek olmadığı yönündedir. Bu noktadan hareketle her insan farklı bir dünya da, farklı bir evrende yaşamaktadır. Bizler duyularımızla zihinlerimizde oluşturduğumuz dünyaların içerisinde yaşamaktayız. Bu yüzden kimilerinin dünyası neşe, umut, sevinç, heyecan ve sürprizlerle doluyken kimilerinin dünyası da hüzün, karamsarlık, üzüntü, acı, umutsuzluk ve çilelerle dolu. Burada duyularla algılanan verileri anlamlandırma olayının öğrenilebilir ve öğretilbilir nitelikte olduğunu düşünüyorum. Nasıl pembe rengine pembe, acı tada acı, gürültüye gürültü, sertte sert, kötü kokuya kötü demeyi öğrenmişsek bu anlamlandırmadın farklı kodlamalarını da rahatlıkla öğrenebiliriz. İşte bu öğrenme hususunda çoğu zaman hatalar yapar insan bilinçli ya da bilinçsiz bir biçimde. Bu sebeptendir ki önyargılar, kalıplar oluşur zihinlerde.

Sağlıklı bir iletişimin önünde engel olarak yalnızca önyargı mı vardır peki? Elbette hayır. Evet, önyargı büyük bir engeldir ama yalnız değildir. Şöyle bir liste yapmak gerekirse; fiziksel kısıtlar, dil ve anlatım güçlükleri, dinleme ve algılama yetersizliği, bilgi eksikliği, statü farklılıkları, cinsiyet farklılıkları ve kültürel farklılıklar, hatalı tanımlama, algılama farklılıkları, gürültü engeli vs. ile bu liste daha da uzatılabilir. Elbette her madde hakkında uzun uzun yazmak yazıyı bir kitap haline dönüştürür. Burada bahsedilmek istenen fiziksel ve zihinsel kısıtlar yok farz edilerek insanın kendi çabasıyla değiştirebileceği ve dahası düzeltebileceği maddelere değinmek. Örneğin önyargılı olmak, iletişim esnasında dinlememek, anlamamak, yanlış anlamak, hatalı tanımlamak gibi değiştirilebilir engeller.

Bazı insanlar kendi huzurlu cahillikleri içinde yaşamaktan tuhaf bir mutluluk duyarlar. Diğer insanları yargılamak gibi hastalıklı bir alışkanlıkları vardır. Bunun temelinde ise sağlıksız iletişim yatmaktadır. Gelişime ve değişime kapalıdırlar. Ne yeterince okurlar ne de yeterince öğrenme çabası gösterirler. Bu yüzden genellikle yanlış anlarlar. Yanlış anlamakla kalmaz, yanlış yargılarla insanları yargırlar. Hatta bir adım daha öteye gidip saldırganlaşırlar, çirkinleşirler. Yanlış anlamaları dolayısıyla insanları suçlu ilan ederler. Anlamalarında ve anlamlandırmalarında eksiklikler ve hatalar vardır. Bunun farkında olmadıklarından hata yaptıklarını da düşünmezler. Bu oldukça hastalıklı bir yaşam biçimi ve bakış açısıdır. Bu tür bir cehalet beraberinde her zaman haklı olma hissini yani kibri de beraberinde getirir. Kibir ile kendilerinin her şeyi bildikleri yanılsamasına kapılırlar. Hemen hemen her meslek grubunda bu tür insanlara rastlamak mümkündür. Özellikle okuma oranlarının oldukça düştüğü çağımızda bu tür insanların sayısı gözle görülür bir biçimde artmıştır. Bu rahatsız edici bir durumdur. O sebeptendir ki insanın kendisini bu yönde de geliştirmesi gerekmektedir.

[/ikiyanayaşla]

HAYAT OKULU

Hayat bir okul, biz insanlar müzmin öğrencileriz ve mezuniyet törenimiz ise cenazemiz. Bu okulun başarı notu nedir elbette bir fani olarak bilemem. Ama bize öğretilen; iyilik, dürüstlük, namuslu olmak, doğru sözlü olmak vb erdemler. Ancak okulun içine girdiğimiz anda bu erdemlerin beş para etmediğini maalesef acı tecrübelerle öğrenmekteyiz. Her insan başlangıçta güvenmek ister ama hayat boyu yediği kazıklar neticesinde güvenmemesi gerektiğini acı da olsa öğrenir. Bu sebeptendir ki şimdiki çocuklara bize öğretilenden farklı bir hayat dersi veriyor ebeveynler. Şöyle ki sıkışınca yalan söyle, sen sen ol asla kimseye güvenme, âlemin aptalı sen misin mecburiyet olmadıkça sorumluluk alma... bu liste haddinden fazla öğretilbilir elbette.

İnsanın hayat hakkında bildikleri kendi yaşam tecrübelerine dayanır. Elbette benim ki de öyle. Muhtemelen her insanın da bahsettiğim bu tecrübeleri öyle iyilik dolup taşan neşe ile deneyimlenen tecrübeler değildir. Hayal kırıklığına uğrarız, kandırılırız, aldatılırız ve buna hayat işte deriz. Burada önemli nokta ise aslında insanın kendi kendine öfkelenmesidir. Yani hayatınızdaki herhangi birisi sizi kandırmışsa, aldatmışsa, güveninizi boşa çıkarmışsa aslında bunun temel müsebbibi sizsinizdir. Zira siz, sizi kandıran insana güven ile yaklaşmasaydınız sizi kandıramayacaktı, sizi hayal kırıklığına uğratamayacaktı. Genelde en çok sevdikleri en büyük yaraları açar insanlarda. Sokakta hiç tanımadığınız bir insanın sizi incitme oranı son derece düşüktür. Çünkü zihinsel dünyanızı ve gizli bahçenizin kapılarını açmamışsındır o insana. Ancak sizi tanıyan, bahçe kapınızdan içeri giren, zihinsel dünyanızı çözümleme fırsatı verdiği kişi sizi en derinden yaralayabilir. Bu kişinin karakterine, şahsiyetine ve kişiliğine bakar. Bunu önlemek için tüm insanlara kapıları kapatmak bir makul ve mantıklı bir çözüm yolu değildir elbette. Zira insan sosyal bir varlıktır. Peki, bunun mantıklı ve makul çözümü nedir? İnsan daha temkinli davranmaya başlar. Bahçe duvarlarını kalınlaştırır ve yükseltir. Daha seçici olmaya başlar. Samimiyet seviyesini azaltır, soğuklaşır. Bu yolun sonunda ise insan herkese karşı yabancı olur çıkar. Ancak maalesef insanlar yalan söylerler. İnsanların söyledikleri yaptıklarını çoğu zaman tutmaz. En çok dostuz, arkadaşız dediklerinden yer insan kazığı. Bunun temelinde ise kıskançlık ve fesatlık yatar.

Kıskançlık ve fesatlığın temelinde ne vardır? Yani bir insan bir diğerini neden kıskanır? Malum kıskançlık insanlık tarihinin en eski ve en güçlü hislerinden birisi. Şeytan Adem'i kıskanmasaydı insan dünyaya gelir miydi? Kabil Habil'i kıskançlık yüzünden öldürüp kardeş katili olmadı mı? Bir insan diğerini şu yüzden kıskanır; kıskanılan insan ya kıskanan insan olmak istediği yerededir, olmak istediği fakat olamadığı kişidir ya da kıskanılan insanda kıskanan insanda olmayan maddi ya da manevi bir şey vardır. Kıskançlık insana her türlü kötülüğü yaptırabilir. Çok tehlikeli bir duygudur ve öyle bir anafordur ki insanın zihninde büyüdükçe büyüdüğü zihni de yutar ve kendi karanlığında kaybeder. Kimi insanlarda kıskançlık, fesatlık yok denecek kadar azdır. Yeni bir ev aldığınızda, yeni bir araba aldığınızda yeni bir telefon aldığınızda bazıları yalnızca hayırlı olsun der ve unuttur mesela. Sıreti sureti bir olan bu insanlar diğerleri için bir tehlike arz etmezler. Ama bazıları sizin kötü olmanızı isterler. Kötü bir arabaya binmenizi, kötü bir evde oturmanızı, kötü bir telefonunuz olmasını ve bunun sonu gelmez. Diliyle belki hayırlı olsun der ama kalbindeki kıskançlık ateşi harlanmıştır bir kere. Ne yazık ki böyle insanlar kendilerini çok iyi kamufle ederler. Çoğu zaman yalnızca Sherlock Holmes'in gözlemleme yeteneğiyle ortaya çıkabilecek kadar kamufle olabilirler. Çoğu insan belki de düşmanın burnunun dibinde olduğunu anlamaz bile. Bu açıdan bende çok kör bir insan olduğumu açık yüreklilikle söyleyebilirim.

Yetiştirilmemden midir, genlerimden midir, çevremden midir bilemem ama son ana kadar etrafımda neler döndüğünü anlayamam, analiz edemem. Belki de çok konuştuğumdan gözlemlemeye daha az vakit ayırmamdan kaynaklanmaktadır bu durum bilemiyorum. Ama durup düşündüğümde beni yaralayan insanların neredeyse tamamının en yakınlarımdan müteşekkil olduğunu söylersem sanırım yalan söylemiş olmam. Aslına bakılırsa buna da pek anlam verebilmiş değilim. Zira herkes bilir ki ben dost canlısı birisiyimdir. İnsanlar hakkında kötü düşünmek pek âdetim değildir. Herkes iyi olsun isterim. İnsanların sahip olduklarıyla pek ilgilenmem. Çünkü kendimi böyle huzurlu hissederim. Ama nasıl oluyor da insanlar benden nem kapıyorlar, bana karşı fesatlık besliyorlar anlamıyorum. Bir de her defasında mı olur bu durum ya? İnsan her defasında mı yanılır? İnsan her defasında mı kandırılır? Ama hakkımı ne bu dünyada ne de öbür dünyada helal etmiyorum. Bunu da her mecrada çekinmeden söylerim demek isterdim açıkçası ama her doğru her yerde söylenmiyor ve çoğu yerde de doğru olarak değerlendirilmiyor. Zorbalıktan ve küstahlıktan arınmış bir toplumda yaşamadığımdan çoğu zaman lafın gelişi helallikler verdiğim oluyor elbette. Ama kalpten söylemiyorum elbette. Yani bu şuna benziyor; birisi size 'nasılsın?' diye soruyor iyi değilsin belki ama lafın gelişi 'iyiyim' deyiveriyorsun işte. Belki de bu konuda konuşmak istemiyorsun, belki de kendini anlatmaktan sıkılmışsın, belki de karşıdaki insan anlatmaya değmeyecek bir insan. Oluyor böyle şeyler önlemek mümkün değil. Aslına bakılırsa ben o filmlerde, dizilerde dalga geçilen ezik insanlardan birisiyim. Birazda bundan kaynaklanıyor. Nasıl ezik olmayacaksın? Ben 1982 senesinde doğdum. Yani 1980 darbesinden 2 sene sonra. Öyle bir baskıcı yumruk indi ki toplumun başına cuntacı, baskıcı darbe anayasası bile % 92 oranla kabul edildi. Bütün toplum baskının altında inim inim inliyordu. Gittiğim okullarda tamamen askeri yönetimin izleri vardı; rahat, hazır ol! Eğitim de bu baskının altında ezilmişti. Okulda derslere çalışmak kurallara uymaktan sonra geliyordu. Başarılı öğrenci öğretmenlerinin sözlerini dinleyen, sorgulamayan, hakkını aramayan, otoriteden yana olan öğrenciydi. Özgüvenimiz ezim ezim ezildi. Bunun dışında ebeveynlerimin eğitim seviyesi yok denecek kadar düşüktü. Ailemde kitap okunmazdı asla mesela.

Gerçi onları suçlamayacağım. Benim annem ve babam kendi keyifleri için beni terk ettiklerinden beni babaannem ve dedem büyüttüler. Durum böyle olunca ben akranlarımı bir jenerasyon geriden takip etmek zorunda bırakıldım. Benim vefakâr dedem 4. Murad'ın kafası kesilmiş kelle koltuğunda Bağdat'ı fethettiğine inanıyordu mesela. Kesinlikle onları suçlamıyorum. Onlar üzerlerine düşenleri yaptılar. Bir de insanın öz anne babası yanında değilse kendini hep eksik hep ezik hissederek. Hiçbir zaman tamamlanamazsın. Bu yazdığımı annesiz babasız büyüyenler çok iyi bilirler. Çünkü arkanızda güveneceğiniz hiç kimse yoktur. Bu acı vericidir. Özgüveniniz hiçbir zaman filiz vermez, filiz verse de kurur gider. Çünkü hep iyi olmak zorunda hissedersiniz kendinizi. İnsanlara kendisinizi ispatlamak zorunda hissedersiniz. Yani annem babam yok ama ben iyi birisiyim. Bu bir bataklığa benzer, debelendikçe batar gidersiniz. Belki çoğu insan bu yazdıklarımı anlamsız bulacaktır ama gerçekler bunlar. Velhasıl-ı kelam öyle ya da böyle kendine güvenemeyen, özgüven eksikliği bir birey olur çıkarırsınız. Suçu önce kendinizde ararsınız hep. İnsanlar sizi paramparça ederken siz insanları kırmaktan korkarsınız ve insanlar sırtınıza bindikçe binerler. Sizi kullanmaya başlarlar. İşlerine yaradıkla size dostça davranırlar. Sizi engellemeye, kösteklemeye başlarlar. Hiç kimse kölesini kaybetmek istemez çünkü hiç kimse eşeğini kaybetmek istemez. Bu oldukça acı verici bir kanma ve yanılısamadır. Benim gibi insanlar koşulsuz güvenmek isterler, koşulsuz sevmek isterler, teslim olmak isterler ama kendini böylesi altın bir tepside insanlara sunmak oldukça tehlikelidir. İnsanlar senin yaşadıklarını yaşamadılar. O yüzden seni anlamazlar. Bunu hayatımda defalarca tecrübe ettim. Ayrıca okumayı sevmeye bir toplumda yaşadığımdan çoğu insanın daha yazının başında okumaktan sıkılıp yazıyı bıraktığını biliyorum. Aslında biraz da o yüzden bu kadar rahat düşüncelerimi yazıyorum. Çağımızda çok nadir bir azınlık okuyor artık. Değerli bir azınlık. Cahillik ve kabalığın kutsandığı bir çağda okumanın kıymeti harbiyesi kalmadı desem yalan söylemiş olmam. Her şeyin özeti, videosu, resmi var nasıl olsa, okumanın ne alemi var diyor çoğu insan. O sebepten benim gibi yazma hevesinde olanlar rahat rahat, uzun uzun ve çekinmeden yazabilirler. Nasıl olsa kimse okumayacak ve okuyanlar ise zaten sizi anlayacak zihinsel olgunluğa ulaşanlar olacak.

Okuduğum bir kitapta travma kelimesinin kökeninin yaralanma-yara almaya dayandığından bahsediliyordu. İşte bu hayat okulunun öğrencileri biz insanlar travmalar ile ders alıyoruz yaşarken. Günün birinde hepimiz mezun olacağız bu okuldan. O zaman da kendimizi haklı bulup aklayabilecek miyiz?

(26.06.2019)

HERKES KADAR İŞTE

[ikiyanayasa] Bir bardak çay, bir bardak daha ve bir bardak daha... Gün boyu içilen bardaklarca çay; küçük ince belli bardaklardan tutun da büyük kupalara kadar, hafif demli ve tek şekerli. Bazen iki şeker atıldığı da oluyor. Çaya şeker atmayı bırakamadım evet çok zararlıymış biliyorum. Ancak şekersiz çay içmeye alışamıyorum. Hatta bazen çayı çay için mi içiyorum yoksa şeker için mi içiyorum kesin bir cevap vermek bile zorlaşıyor benim için. Sebebi yalnızca bu mudur bilemiyorum ama evet kilo problemlerim de var. Ancak gerçek şu ki hayattaki tek problemim kilo problemi değil. Alışkanlıklarımdan kolay kolay vazgeçememek gibi bir problemim var mesela. Bu çaya şeker atma durumu da temelde alışkanlıklardan vazgeçememek problemiyle ilgili diye düşünüyorum. Belki de asıl problemim haddinden fazla düşünüyor olmamdır. Fazla düşünmek iyi bir şey değil, bunu bizzat kendimden biliyorum. Çünkü insan ne kadar çok düşünürse o kadar takıntılı bir hale dönüşüyor. Bende açık yüreklilikle takıntılı bir insan olduğumu söyleyebilirim. Şiddeti sorulacak olursa cevabım da hazır; herkes kadar işte.

İnsan yaşadıkça, yaş aldıkça ve yaşlandıkça doğal olarak anıları da kümülatif bir biçimde artıyor hafızasında. Güçlü bir hafızası olanlar için bu durum eğer olumsuz anılar çoğunluktaysa elbette can sıkıcı bir durum haline dönüşüyor. Montaigne meşhur Denemeler kitabının bir bölümünde şöyle der: “Keskin bir hafıza çoğu zaman ahmaklığın belirtisidir.” Bu tespitten hareketle samimiyetle söyleyebilirim ki ahmaklık hususunda istidatım mevcuttur. Ancak şöyle de bir gerçek var ki olumsuz anılar insan hafızasında daha kalıcı oluyor. Yani hafızamızı ya da zihnimizi beyaz bir kağıda benzetirsek olumlu ve mutlu anılarımız silinebilir 2HB kurşun kalemle yazılıyorsa, olumsuz ve mutsuz anılarımız silinmez tükenmez kalemle kazınıyor bu beyaz kağıda. İnsan yaşadıkça bu beyaz kağıdın beyazı görünmez hale gelebiliyor. İhtiyarlığın belki de en acı verici tarafı bu olsa gerek diye düşünüyorum. Yani ileriki yaşlarda iki büklüm olmuş bir halde bedensel nimetlerden mahrum bir halde bir yatakta yatarken insan anılarıyla başbaşa kalıyor olmalı. Bu sebepten insan yaşamı boyunca eğer becerebiliyorsa olumlu, mutlu anılarını biriktirmeli. Ben bu konuda başarılı olduğumu söyleyemem şu ana kadar. Gündelik yaşantımda karşılaştığım hemen hemen tüm nesnelere dair olumsuz anılarım var hafızamda. Çay ile ilgili olarak da kötü anılara sahibim. Bir insanın çay ile ya da çay içmekle ilgili nasıl bir problemi ya da kötü anısı olabilir diye düşünebilirsiniz sayın okuyucularım. Ancak benim var. Bu anı çaydan ya da çay içmekten beni soğutmadı ancak bilinçaltım belirli belirsiz zamanlarda bu anımı bilinçli tarafıma göndererek günümü zehredebiliyor.

Genellikle insanın hayatını ve karakterini şekillendiren travmaları çocukluk dönemlerine rastlar. Biz yetişkinler çocukların bir şey düşünmediklerini, bir şeyler hissetmediklerini gibi yanlış bir fikre sahip olsak da çocukların hassas yüreklerinde şekillenir gelecekleri. Zira bende de aynısı olmuştur. Ben parçalanmış bir ailenin ilk çocuğuydum. Öyle ki annem ve babam ben altı yaşımdayken boşandılar. Takriben ayrılıkları ben beş yaşındayken gerçekleşti ancak resmi olarak boşanmaları benim altı yaşına tekabül ediyor. Kardeşim ise o zamanlar üç yaşındaydı. Onun travmaları belki de benden daha ağır seyretmiştir. Ebeveynlerim boşanınca sanki yalnızca birbirlerinden değil bizden de kurtulmuş gibi davrandılar. Evet, belki eşinizden boşanabilirsiniz ama çocuklarınızdan boşanamazsınız. Fakat ebeveynlerim bunun farkında değillerdi o zamanlar. Şöyle ki annem ve babam boşandıktan sonra herkes kendi yoluna gitti ve kardeşimle ben ortada kaldık. Bir anda hem öksüz hem de yetim kalmıştık. Sağ olsunlar koca yürekleriyle dedem ve babaannem sahiplendiler bizi. (Burada “sahiplendiler” kelimesini özellikle kullandım.) Dedem ve babaannem tüm ihtiyaçlarımızı karşıladılar ellerinden geldiğince. Ancak açık yüreklilikle şunu söyleyebilirim ki genellikle bir çocuğa anne ve babasından daha iyi kimse bakamaz. Maddi ihtiyaçlar bir nebze karşılanıyor olsa da manevi ihtiyaçlar muadil kaynaklardan temin edilemez. Bizzat durumu yaşamış birisi olarak böyle bir tespite bulunma hakkını buluyorum kendimde. Boşanma ilamından sonra kardeşim ile beni geride bırakıp kendi yollarına bakan ebeveynlerim o zamanlar genç insanlardı ve yeniden evlenmek hususunda bir yarış hali içerisine girdiler. İlk evlenen annem oldu. Ardından babamı da bir evlenme telaşı aldı. Kendine uygun bir eş arıyordu. Günlerden bir gün dedemlerin evinde bir adam geldi. sonradan öğrendiğim kadarıyla bu adam babamın evlenmek istediği eş adayının babasıymış ve kızını vermeden önce kızının yaşayacağı evi kontrol etmek istemiş. O yüzden bir gece bizde kaldı. Ben altı yaşındaydım ve kardeşim üç yaşındaydı. İçerisinde bulunduğumuz anne yoksunluğu hissini ayrıca anlatmama gerek yok diye düşünüyorum. Davranışlarımızın da pek bilincinde değildik o yaşlarda. O gece adam bizimle beraber kaldı ve ertesi sabah beraber kahvaltı yaptık. Ancak babaannemin tehdit dolu bakışları dolayısıyla adamın bizden pek hoşnut olmadığını söyleyebilirim. Muhtemelen adam kızının bu iki küçük çocuğa bakarak ömrünü ziyan etmesini mantıklı ve makul bir karar olarak görmemişti. Sorun şu ki; bu gerçekleştirilmesi düşünülen evlilikteki tek sorun kardeşim ve ben olarak görülmekteydik. İki çocuklu bir adama kim kızını verirdi ki? Ancak biz her zaman dedemlerde kaldığımız ve babamız bizi zaten sildiği için zaten böyle bir sorun hiç olmamıştı ama adam bunun farkında değildi. Hâlbuki bu gerçekleştirilmesi planlanan evliliğin bu iki çocuktan daha mühim sorunları vardı; babamın bir sinir hastası olması ya da işsiz olması gibi. Ama bu sorunlar sanki yokmuş da yalnızca çocuklar sorun olacakmış gibi görünüyordu.

O sabah ki kahvaltı da mevcut bulunan misafirin de tesiriyle normal bir kahvaltı sofrasında olması gerekenden daha farklı ve daha fazla yiyecekler vardı. Altı ve üç yaşındaki bir çocuk yoksulluk içindeki bir ailede neyi yiyip neyi yiyeceği hususunda bir bilince sahip değildir diye düşünüyorum ya da adab-ı muâşeret kuralları hususunda da pek bilinçli davranmaları kendilerinden beklenemez. Sonuçta aile İngiliz kraliyet ailesinden de olmadığı için bu çocuklar çocukla

hisler ve çocukça davranışlarla adab-ı muaşeret kurallarının üzerine çıkabilirler. Sanırım bende de öyle oldu. Bu kahvaltı sofrasında çay istememin suç sayılacağını babaannemin öfkeli bakışlarını üzerimde hissetmeye kadar elbette bilmiyordum. Babaannem yine de misafirin yanında ayıp olmasın diye bana çay verdi. Ancak kızın babası çoktan kararını vermişti. Bu evlilik olmayacaktı. Çünkü çok hoşnutsuz bir şekilde evimizden ayrılmıştı. İşte bu ayrılışın sorumlusu da kardeşim ve ben ilan edilmiştik. O yıllarda hakaret şiddetten sayılmıyordu elbette. Ne hata yaptığının da pek farkında değildim ayrıca. Babaannem ve özellikle babam suçlu olarak beni ilan etmişlerdi. Babaannem bir çaydanlık çay demledi ve hepsini bana döve döve içirdi. Bir yandan da misafirin yanında çay istememem için bana ikna edici bir biçimde telkinlerde bulundu. George Orwell'in 1984 isimli kitabında da bahsedildiği gibi; "Fiziksel acıdan tek şey isteyebilirsiniz; durmasını. Acının karşısında kahraman yoktur."

Elbette şimdilerde ben birilerini suçlayacak faslı çoktan geçmiş bir yaşta bulunuyorum. Bu travmatik durumdan elde edeceğim tek çıkarım olsa olsa ibret almak olur. Gerçekten de ibretlik bir durumdur zira yaşadığım. Bir daha herhangi bir zaman diliminde yaşanmaması için çaba sarf edeceğim bir durum. Normalde böyle bir trajik durumu yaşamış herhangi bir insanın sahip olacağı tutum ve davranış kuşkusuz çaydan ya da çay içmekten soğumak olurdu. Ancak ben bu satırları yazarken dahi çayımı yudumluyorum. Aslına bakılırsa lise yıllarımda çay ile daha haşır neşir oldum diyebilirim. Özellikle de amcalarım sayesinde. Amcalarımın üçü de çay tiryakisiydi. O yıllarda yapacak daha başka bir işimde yoktu açıkçası. Buna bir iş gözüyle bakmak ne kadar doğrudur bilemiyorum ama yokluklar içinde bir mutfakta yapılabilecek tek şeyin çay demlemek olduğunu düşününce o kadar da yanlış bir işmiş gibi görünmüyor insanın gözüne.

Yaşa gör temaşa diye boşun dememişler eskiler. Benimde yaşamdan payıma düşen bu tür olumsuz anılar oldu. Bir zamanlar gerçekten derinden üzüntülere yol açmaktaydılar bu kötü anılar. Ancak dediğim gibi birilerini suçlayacak ya da hayıflanacak faslına çok geçtim ömrümün. Eli kalem tutan birisi olarak bunları yazmaktan da gocunmuyorum. Aksine yazmanın var olmakla eş olduğuna tüm kalbimle inanıyorum. Söz uçarsa ve yazı kalırsa, biz insanlarda uçup gideceğiz bu dünyadan sanki hiç yaşamamış gibi. Yani hiç sevmemiş, hiç üzülmemiş, hiç hissetmemiş ve hiçbir yaşanılmışlığın içerisinde bulunmamış gibi. Ölmek bir şey değil de bu zoruna gidiyor insanın. Bu yüzden tüm samimiyetimle ve tüm açık yürekliliğimle yazıyorum hissettiklerimi, yaşadıklarımı, anılarımı. Bir iz kalır belki benden geriye. Zira mühim biri olamasam da hiçbir zaman bende yaşadım bu dünyada, ben de var oldum, bende hissettim sevgiyi, acıyı, çileyi ve ıstırabı herkes kadar işte...

[/ikiyanayaasla]

Zaman ve Mekanın Mahkumu İnsan

[ikiyanayasa][ikiyanayasa]İnsan yaşadık ve yaş aldıkça dünyada değişmeyen tek şeyin değişimin bizzat kendisi olduğunu daha net idrak etmeye başlıyor. İlk gençlik yıllarında önünde serili duran yaşamın zaman içerisinde aslında değişmeyen temeller üzerine değil tamamıyla değişebilir temeller üzerine inşa edildiğini kavıyor. İnsan nasıl baki değil fani sıfatına sahipse, içinde yaşadığı bu dünya ve bu evren de baki değil fani. Evrenimizin şöyle bir denklemi var ki kuralları makro boyut içinde mikro boyut içinde geçerli. Yani evrenimizdeki koca koca yıldızlar içinde, devasa galaksiler içinde aynı kanunlar geçerli; gözle görülmeyen atom zerrecikleri için de aynı kanunlar geçerli. Zira söz konusu kanunlar olduğu zaman evreni bir bütün olarak değerlendirmek gerekiyor. Çünkü tüm evren aynı noktadan kaynak alıyor. Şu anki bilimsel verilere göre bu kaynak büyük patlama (big bang) olarak görülüyor. Her ne kadar güven, temelinde değişime karşı bir duygu gibi görünse de mesela evrenimizde her daim bir şeylerin değişebileceği gerçeğine güvenebiliriz. Bu da güvenin başka bir formu olsa gerek ancak yalanlara değil gerçeklere güvenmek her daim doğru olan yoldur diye düşünüyorum. Eskiler ne de güzel özetlemiş durumu; "Ağaca dayanma çürür, insana dayanma ölür." Ölmez diyeceğimiz insan var mı şu dünyada Allah aşkına? Şahsen bende bu yanılsamanın kanmışlarındandım. Kısa ömrüm boyunca çokça güvendim, defalarca güvenmek istedim. Sonra ölümün o buz gibi soğuk yüzünü gördüm defalarca ve insanlara olan güvenimin parça parça dağılmasına şahit oldum çok kez. Ancak sonrasında güvenin farklı bir boyutu olsa da ölüm gerçeğinin insanları güvenilmez yaptığı gerçeğine güvenir oldum. Saygım gereği öznel cümleler kuruyorum ancak gözlemlerim neticesinde insanların ekserisinin de özellikle belli bir yaştan sonra duruma benim gibi baktığını yakından biliyorum.

İnsan yapısı gereği güvenmek ister, inanmak ister, ait olmak ister. Çünkü bu hisler insana huzur verir. Eğer ruh halinde herhangi bir sıkıntı yoksa insanın, tüm insanlar ekseriyetle yapıları gereği huzura doğru hareket ederler. Hiç kimse huzursuzluğu hayatına davet etmez, etmek istemez. Elbette huzursuzlukla huzur bulan insanlarda vardır ama bu huzursuzluk çabasının da temelinde hastalıklı olsa da bir huzur temennisi yatmaktadır. Her ne kadar içinde yaşadığımız evrenin en mühim kavramlarından birisi değişim olsa da biz insanlar değişimi kolay kolay kabullenmek istemeyiz. Alışkanlıklarımızın, alışkanlıklardan ihtiyaca ve hata bağımlılığa dönüşen tüm isteklerimizin temelinde değişime karşı olan bu güçlü muhalefet hissi yatmaktadır. Aslına bakılırsa ben insanların yapıları, davranışları ve düşüncelerini objektif bir biçimde değerlendirdiğimde bu dünyaya ait olmadığımız sonucuna ulaşıyorum. Çünkü sınırları olan bu dünyada biz insanlar; sınırsız ihtiyaçlara, isteklere ve hırslara sahibiz. Bunu ruh fikriyle açıklamak mümkündür diye düşünüyorum. Şöyle ki evrenimizde enerjinin yok olmadığı, yalnızca form değiştirdiği gibi bir bilimsel bilgiye sahibiz. Temelde bu dünyada gördüğümüz tüm canlılar aslında ortak atomlara sahip karbon temelli varlıklar. Karbon, hidrojen, oksijen, azot, fosfor ve sülfür atom ve moleküllerinin farklı bağlarla, farklı dizilimlerle canlı çeşitliliğini oluşturmaktalar. Mesela burnumuzun ucundaki bir hücrenin içerisinde bulunan bir karbon atomu bundan binlerce yıl önce yaşamış bir mamuta ait bir atom tanesi olabilir. Bu elbette işin maddesel kısmıdır. Yani bundan bin yıl sonra sahip olduğumuz ve bedenim dediğimiz atomlarımız kim bilir gezegenimizde nerelere ve kimlere saçılacak? Bu sorunun cevabını vermek imkânsız olsa da bu gerçeğe ulaşmak oldukça kolay günümüz bilimsel verileriyle. Bu maddesel dünyanın dışında bir de manevi ya da ruhani diyeceğimiz bir boyut var. Semavi olsun ya da olmasın birçok inanç siteminde bahsedilen ruh meselesinden bahsediyorum elbette. Canlıların ruhları var ve inanışlara göre bu ruhlara ölümsüz. Yani hiçbir zaman kaybolmayan, yok olmayan varlıklar. İşte yazımın başında bahsettiğim ve insanın yeryüzü macerasındaki tüm sıkıntıların temelini oluşturan problem tam da buradan temel alıyor kendine; biz sonsuz ve sınırsız ruhlara sahip olan insanlar maalesef sınırlı ve sonlu bir evrene, sınırları ve sonları olan bir gezegene hapsedilmiş mahkûmlara benzemekteyiz. İnanç sistemlerinde bahsedilen sonsuz mükâfat ya da sonsuz azapta bu durumda sınırlı ve sonlu bedenlerimize değil, sınırsız ve sonsuz ruhlarımıza dayanıyor şeklinde bir çıkarımda bulunuyorum bu durumda ister istemez. Sık sık canımızın sıkılıyor olması da bu mahkûmiyet durumudur kanımca. Ancak bu hususta insanlığın elinde genel geçer bilgiler yok maalesef. Çünkü ölümü deneyimleyip daha sonra elde ettiği deneyimleri bizimle paylaşacak bir insan henüz çıkmadı. Zaten çıksaydı da muhtemelen kendisini aklını yitirmiş olarak etiketleyip hastaneye filan kaptırdık. Bu konu ile bilgiler genellikle inanç disiplinlerinden derlenen dogmatik bilgiler. Biz insanlar kendi çabalarımızda yalnızca içerisinde yaşadığımız bu dünyayı anlamlandırabiliyor ve elde ettiğimiz verilerle bu maddesel evren hakkında çıkarımlarda bulunabiliyoruz. Dünyanın ötesini ise bize inançlar ve mitler anlatıyor. Semavi dinlerde yaratıcının biz insanlar arasından seçtiği insanlar yaratıcının izin verdiği ölçüde bize ruhani ya da manevi dünyadan bahsediyorlar. Bu anlatılanları sınama gibi bir olanağımız yok ancak söylenen her insanın bu deneyimi yaşayacağı yönünde. Gerçek şu ki her doğan bir gün ölecek ve o zaman neyin ne olduğu ortaya çıkacak.

Yaratıcı hakkında bildiklerimiz elbette yaratıcının bize elçileri vasıtasıyla anlattığı kadarıyla sınırlı. Semavi dinlerin biz insanlara bahsettiği yaratıcı; insanın sınırlı zihni ile algılayamayacağı kadar güçlü bir varlık. Biz insanlar zaman ve mekân kavramlarının mahkûmu varlıklar olduğumuz için sonsuzluğu ve bu konuyu kolay kolay kavrayamayacağımızı biliyorum. Yani bahsettiğim şey sonsuzluğun kelime manası değil. Bunu okuma yazma bilen ve kafası az çok çalışan herkes bilir ve bilmektedir zaten. Benim demek istediğim sonsuzluk kavramını kavrayabilmektir. Örneğin bin sayısı kolaylıkla ağızdan çıkar ve anlaşılır. Ama bin sayısını kavramak için bine kadar sayılması istendiğinde işler değişir. Daha yüze gelmeden sıkılır insan, sonrasında hata yapıp yapmadığını düşünür ve işler karışır. Bir yolu bilmek ile o yolda yürümek ayrı şeylerdir çünkü. Yaratıcı kendini biz insanlara birçok sıfatla tanıtıyor. Bunlardan bir kaçını

sıralayacak olursak; öncesi ve sonrası olmayan, her şeye gücü yeten, hiçbir zayıflığa sahip olmayan, hiçbir şeye benzemeyen, var olmak ve varlığını devam ettirmek için hiçbir şeye ya da hiçbir kimseye ihtiyacı olmayan, her şeyi gören, her şeyi işiten, her şeyi kontrol altında tutan, tüm evrenin (gezegenlerin, yıldızların, galaksilerin) yaratıcısı olan yüce varlık. Yani böylesi bir gücü algılayabilmek insan gibi kısıtlı bir varlık için pek mümkün görünmüyor. Ben çoğu zaman tapındığım yaratıcı hakkında uzun uzun düşünmekten kendimi alıkoyamıyorum. Zira insan önce kendini tanımalı ve sonra hayatındaki en büyük gücü tanımalıdır diye düşünüyorum. Bu tanıma macerasında kendimden yola çıkarak yaratıcıyı tanıma çabalarım elbette her zaman hüsrarla sonuçlanıyor. Çünkü öyle bir büyük güçten bahsediyoruz ki hiçbir kıyas kabul etmiyor. Yaratıcının bence en güçlü sıfatları kuşkusuz zaman ve mekândan bağımsız olmasıdır. Yani biz insanlar bir kez dahi olsun zamanın olmamasını anlayabilir miyiz? Bunun mümkün olduğunu düşünmüyorum. Çünkü varlığımız bile zamanın üzerine inşa edilmiş. Ömür dediğimiz şey netice itibarıyla doğum ve ölüm arasında kalan zaman dilimi değil mi netice olarak? Yani bir işin ya da bir oluşun aynı anda hem başında hem ortasında hem de sonunda olduğunuzu düşünebilir misiniz? Ben şu an içinde bu yazıya hem yeni başladım hem de bitirdim. Yazarken de, düşünürken de, okurken de anlayamamaya devam ediyorum. İşte tam da burada benim de hatlar karıştığı için maalesef devam edemiyorum.

Fazla da zorlamamak lazım zaten, Spinoza'nın da dediği gibi "Her şeyi anlamak zorunda değilsiniz, anlamak yalnızca dünyayla ilişkimizin bir düzeyinden ibaret."
[/ikiyanayasla][ikiyanayasla][ikiyanayasla]

CİNLİ TEPE

Köyün biraz ilerisindeki çam ağaçlarıyla kaplı tepenin yamacında, taşlı çakıllı bir düzlüktü meşhur “Cinli Tepe”. Aslında tepe filan değildi, tam ortasındaki patikadan çam ormanına gidiliyordu. Köyün güneyindeki mezarlığın ilerisinde bulunan yokuş çıkıldıktan sonra arazi hafif aşağıya doğru meyil alıyor ve köyün evleri görünmez oluyordu. İşte burada cinli tepenin sınırları başlıyordu. Bir zamanlar eşeğini, atını alan bu güzergâhı kullanıyordu çam ormanına ulaşmak için. Şimdilerde ise yalnızca gündüzleri ve cesareti olanlar geçebiliyorlardı bu mevkiden. Anlatılan hikâyeler yalnızca bu köyde değil tüm civar köylerde de meşhur olmuştu üstelik. İlk hikâye bundan yirmi sene öncesine dayanıyordu. Yedi göbektir bu köyden olan Salih Emmi'nin başına gelenler bugün bile gizemini koruyor ve bir efsane gibi dilden dile anlatılıyordu.

Salih Emmi köyün ihtiyarlarından birisiydi. Dedesi birinci cihan harbinde ve babası istiklal harbinde şehit olmuştu. Dedesinin de babasının da mezarlıkta boş mezarları vardı ama cenazeleri köye gelmemişti. Salih Emmi askerlik yaparken ikinci cihan harbi çıkmıştı. Tam teskere alacakken yeni tamim yayımlanmış ve Salih Emmi bir sene daha askerde kalmıştı. Sonunda köyüne dönmüştü ve annesiyle eşi Hafize'ye düğün bayram olmuştu.

Birkaç parça kıraç tarlası, bir de bağı vardı Salih Emmi'nin. Köy genel olarak verimli topraklara sahip olmayan kurak bir yapıya sahipti. Tarla, bağ, bahçe alanları kısıtlıydı. Genellikle taşlık arazi yapısı köyü çetin bir hale dönüştürüyordu. Ancak köyün kuzeyindeki tepelerde yükselen çam ormanları köylü için ikinci bir gelir kaynağıydı. Kimi köylü kurumuş ağaçları keser, kimi köylü mangal kömürü yapardı. Salih Emmi de tarlasında bağında işi gücü yoksa ormana gider çam ağaçlarının kurumuş dallarını keser ve eşeğine yükleyip köyüne getirirdi. Bu kurumuş dallar ya kış için kömürlüğe istiflenir ya da ekmek pişirmek için ocakta yakılırdı. Salih Emmi'nin iki oğlu vardı. Eşi Hafize ikinci oğlunu doğururken vefat etmişti. Köylünün ve yaşlı annesinin o kadar ısrarına rağmen Salih Emmi tekrar evlenmemişti. Aslında köyde iki, üç hanımı olan birçok kişi vardı. Ama Salih Emmi eşinin hatırasına saygısından ya da eşine olan sevgisinden tekrar evlenmemişti. Bu yüzden yaşlı annesi Salih Emmi'ye sık sık öfkelenir ve söylenirdi sağ iken;

-A benim akli kıt oğlum, iki bebeyle köy yerinde evlenmeyip de ne edeceksin? Ölüm Allah'ın emri, ölenle ölmek olur mu hiç? Hadi kendini düşünmezsin bu öksüz bebeleri de mi düşünmezsin? Benin bir ayağım çukurda, bugün varım yarın yokum. Ne edeceksin ben öte tarafa gittiğimde? Konuşsana a benim alık oğlum, söz etsene a benim yetim oğlum!

Ama Salih Emmi bu konuda hiçbir zaman konuşmazdı. Sanki bir suskunluk yemini etmiş gibiydi. Annesinin dediği gibi de oldu, her fani gibi vefat etti annesi Salih Emmi'nin. Ama Salih Emmi inadından dönmedi, evlenmedi bir daha.

Salih Emmi köyde sayılan, sevilen birisiydi. Kimseye bir zararı dokunmaz, kimsenin etlisine sütlüsüne karışmazdı. İki oğluna hem annelik, hem babalık yapmıştı. İki oğlunun da okumasını istemişti. Ancak yalnızca küçük oğlu Musa'nın okumaya istidadı olmuştu. Küçük oğlunu kasabada yatılı okula yazdırmıştı. Büyük oğlunu da önce askere yollamış, sonra köyden evlendirip koyun ve keçileri oğluna vermişti. Şimdi evde büyük oğlu, gelini ve torunuyla beraber yaşamaktaydı. Evde durmayı pek sevmezdi Salih Emmi, ya tarlasındaydı, ya bağında ya da ormanda. Evde olduğu zamanlar gelinine yardım eder, torunuyla vakit geçirirdi.

Olayın olduğu gün Salih Emmi her zaman olduğu gibi sabah erkenden uyanmış, sabah namazını kılmış ve azığı, baltasını, eşeğini alıp gün doğarken yola koyulmuştu. Mezarlıktan geçerken dedesinin, babasının, annesinin ve eşi Hafize'nin mezarlarını ziyaret etmiş, ruhlarına Fatihalar okumuş ve mezarların üzerlerinde biten otları temizlemişti. Sonrasında eşeğine binip bugünlerde cinli tepe olarak anılan yerden çam ormanına gitmişti. Ormanda olmayı seviyordu Salih Emmi. Kimi zaman köyden gelenlerle çalışır, sohbet eder; kimi zaman da kendi başına ormanı dinlemeyi severdi. Her zaman yaptığı gibi eşeğini ulu ağacın yanındaki kayanın dibine bağladı. O kayanın dibinden ince bir sızıntı halinde fışkıran pınardan su içti. Baltasını eline alıp kurumuş dalları görmek için gezinmeye başladı. Heybesini de omzuna geçirmişti. Bir yandan da kurumuş çam kozalaklarını topluyordu. Böylece öğle vaktine kadar çalıştı. Öğlenleyin güneş tepeye vardığında pınardan abdest aldı ve öğle namazını kıldı. Ardından azığındaki yufka ekmeğini, soğanını, salatalığını, peynirini yedi. Ulu ağacın dibinde biraz kestirdikten sonra tekrar ormanda gezinmeye ve çalışmaya koyuldu. Böylece akşama kadar ormanda kalmış oldu.

Ormanın temiz havasını, temiz suyunu çok seviyordu. Ancak bu kez gecikmişti. Hava kararmak üzereydi, alacakaranlık her yeri sarmıştı. Salih Emmi telaşla eşeğine yükünü sardı ve ipinden çeke çeke köye doğru ilerlemeye başladı. Bu saatte köyden de kimse kalmazdı ormanlık yerde. Karanlık çöktü mü ormanın nasıl zifiriye döndüğünü biliyordu Salih Emmi. Taşların çakıllarında arasında biraz ilerledikten sonra cinli tepe olarak bilinen düzlüğe ulaşmıştı. Hava iyiden iyiye kararmıştı ve yıldızlar meydana çıkmışlardı. Ay henüz doğmamıştı. Burayı da aşarsam köye ulaştım diye içinden geçirdi. Biraz daha ilerledikten sonra eşeği alışmadık bir şekilde huysuzlandı ve yüksek sesle anırmaya başladı. Salih Emmi acaba bir yerine diken mi battı diye el yordamıyla eşeğin sağını solunu kontrol ederken biraz ileride patika yolun tam ortasında büyük bir ışık parladığını gördü. Korkmuştu ve korkudan geriye doğru birkaç adım atıp yere düştü. Işıkla birlikte korkunç bir uğultu yükseliyor ve kulaklarını tırmalıyordu. Elleriyle kulaklarını kapattı. O

sırada eşegin ipi elinden çıktı ve eşek ormana doğru koşmaya başladı. Salih Emmi o kadar çok korkmuştu ki eşiği düşünce hali kalmamıştı. Işık ve ses giderek yükselmeye başladı. Ardından ışıkların içinden kapiya benzer bir huzme görüldü. Salih Emmi elleriyle gözlerini kapattı. Bir yandan da dua okuyordu. Biraz daha bekledikten sonra ses yerini sessizliğe bıraktı. Ancak karanlığın içinde ışık saçan kapiya benzeyen şey olduğu yerde duruyordu.

Salih Emmi'nin oğlu akşama doğru koyunları ve keçileri ağıllarına kapatmıştı. Eşi akşam yemeğini hazırlıyordu. Elini yüzünü yıkadıktan sonra oğluya oyunlar oynadı. Hava kararmaya başlayınca eşine;

- Eme babamı gördün mü bugün hiç? Diye sordu. Eme;
- Yine gün doğmadan çıkıp gitmiş. Dedi. Musa düşünceli bir şekilde başını kaşıdıktan sonra;
- Dün bana ormana gideceğim demişti, hiç bu kadar geciktiği olmuydu. Başına bir şey gelmiş olmasın babamın? Diye kendi kendine söylendi. Eme;
- Allah esirgesin, babam akıllı adamdır. Yemek olmak üzere, istersen karşına git, babamı al da beraber gelin dedi. Musa;
- Doğru dersin, gidip babamı alayım geleyim. Dedi. Oğlunun başını okşadıktan sonra evden çıkıp yola koyuldu.

Yolda tarlasından, bağından, bahçesinden, ormandan dönen birkaç köylüyle selamlaştı. Muhittin Amca'yı görünce;

- Selamın Aleyküm Muhittin Emmi diye selam Verdi. Muhittin Amca;
- Ve Aleyküm selam Musa yeğenim. diyerek karşılık verdi sevecen bir tavırla.
- Muhittin Emmi babamı gördün mü? Diye soru Musa hafif telaşlı bir tavırla. Muhittin Amca ise
- Yok, görmedim. Hayırdır bir sorun yok inşallah yeğenim? Diye karşılık verdi. Musa;
- Ormana gidecekti bugün, bu saate kalmazdı. Meraklandık, karşı gideyim. Dedi, Muhittin Amca;
- Normalde ormanda karşılaşırdık ama bugün hiç karşılaşmadık yeğenim. Bu durum varsa benim oğlanı da iletirim senle. Dedi, Musa;
- Yok emmi, öyle bir bakayım ben. Dedi. Muhittin Amca;
- İyi, gece kalmıştır, meraklanma, bir durum olursa bana da haber ver. Dedi.
- Olur emmi veririm, Hadiyin görüşürüz.
- Görüşürüz yeğenim.

Musa Muhittin Amca'dan ayrıldıktan sonra köyü çıkmıştı ki mezarlıkla karşılaştı. Hava kararmaya yakındı. Bir anda taş kesildi Musa. Annesinin vefatından beridir mezarlıktan korkar olmuştu. Annesi kardeşinin doğumunda vefat etmiş, tüm köy yas sarmıştı. Musa o zaman küçücük bir çocuktü. Aslında insanlar bir şeyin farkında olmadığı düşünmüşler ve bu kadar küçük yaşta öksüz kalmasına baya üzölmüşlerdi. Ancak Musa her şeyin şaşırtıcı şekilde farkındaydı. Annesinin cansız bedenini gömölmeden önce görmüş, soğuk cesede uzun uzun sarılmış ve ağlamıştı. Önce annesinin uyduğunu sanmıştı. Ama onca ağıtın içinde nasıl uyanmadığını anlamamıştı. Sonra annesini beyaz bir beze sarıp, tahtadan bir kutunun içinde mezarlığa götürdüler. Musa tüm olanları hayretle ve şaşkınlıkla izlemişti. Sonra tüm köylü hep bir elden annesini daha önceden kazıkları bir kuyunun içine koyup üzerini toprakla örttüler. Musa bu manzara karşısında dehşete kapılmıştı. Çıkarın annemi diye bağıyor, çığlıklar atıyordu. Ama Musa'yı kollarından tutup bağırlarına basıyorlar, üzüntüsünden ağladığını sanıyorlardı. O zamandan beri mezarlıktan korkardı Musa. Bayramlarda, mübarek günlerde mezarlık ziyaretlerine katılamaz; ormana giderken yolu kısaltıyor olsa da mezarlığın içinden geçmeye cesaret edemezdi. Hele ki alacakaranlıkta ya da karanlıkta korkusu kat be kat artardı. Şimdi de öyle olmuştu. Mezarlığı görür görmez, sinsi bir korku dalgası sardı tüm bedenini. Bir an durdu. Mezarlığın içinden geçemeyecekti yine. Mezarlığı dolaşmaya karar verdi ve mezarlığın sağ tarafından ormana doğru hızlı adımlarla yürümeye koyuldu. Uzaklardan acı acı bağırın bir eşek sesi duyuluyordu. Eşek sesiyle birlikte köpekler de havlamaya ve ulumaya başlamıştı. Musa'nın korkusu bir kat daha arttı ve adımlarını hızlandırdı. Bu eşek babasının huysuz eşiği olabilir miydi?

Mezarlığı biraz geçmişti ki ileride çam ormanına çıkan taşlığın üzerindeki patika yolda bir ışık parladığını gördü. Ateş dese ateş değil, araba dese bu yola araba giremez, merakla koşmaya başladı. Yaklaştıkça ışığın bir adam boyunca olduğunu gördü. Bir kapiya benziyordu sanki. Şaşkınlığı, korkusu ve koşuyor olması nefesinin daralmasına neden oluyordu.

Salih Emmi ne kadar beklediğinin farkında değildi. Durmadan bildiği duaları mırıldanıyordu. Sonra acı duymadığını fark etti. Kalbinin hızlı atışları ve biraz önce poposunun üzerine düşmesinin dışında hiçbir şeyi yoktu. Gözlerinin önündeki parıldayan ışığı hayatında ilk defa görmekteydi. Akşam vakti, bu ışığın kaynağı ne olabilirdi akıl erdiremiyordu. Korkudan titreyen dizlerinde derman kesilmişti sanki. Derin bir nefes alıp gücünü topladı ve ayağa kalktı. Yüksek sesle;

- Bismillahirrahmanirrahim! Dedi. Allah'ım sana sığınırım, sen her şeyin yaratıcısın, sen beni koru Yarabbi!! Diye ekledi. Sonra Kim o?!! Kimsin?!! Diye bağırdı.
- Karşısından herhangi bir ses gelmiyordu. Işıkların içinden masmavi gökyüzünü gördü. Güneşi gördü, büyük binalar gördü. Gece vakti bu gördüklerine inanamıyordu. Bir pencere misali açılmış başka bir dünyayı gösteriyordu sanki bu ışıklı kapi. Hatta hafif bir esinti bile geliyordu. Ancak esinti ile gelen hava oldukça kötü kokuyordu. Salih Emmi önce arkasını dönüp kaçmak istedi. Sonra bu isteğinden vazgeçti. Ömrü boyunca hiçbir şey den kaçmamıştı. Eğer ecinni filan değilse bundan kaçmaya la lüzum yoktu. Duyduğu ecinni hikâyelerine de hiç benzemiyordu gördükleri. Ecinniler genellikle siyah köpek ya da siyah keçi kılığına girerlerdi. Eğer insan kılığına da girerlerse uzun boylu, çirkin ve dahası ayakları ters olurdu. Ortada ne köpek, ne keçi ne de bir insan görünüyordu. Usulca ışıklar içinde parıldayan kapiya

doğru yöneldi Salih Emmi. Güneş çoktan batmıştı ama kapının içindeki görüntülerde güneş tepedeydi. Gökyüzü görünüyordu. Bir de daha önce hiç görmediği devasa binalar. Anlam veremiyordu gördüklerine, korkuyordu ama merak da ediyordu. Kendi kendine acaba ermişlere mi karıştırm diye düşünmeden de edemiyordu. Duyduğu çoğu hikâyede evliyaların böyle bir anda Mekke'ye Medine'ye gidip gelebildiklerini duymuştu. Anlam veremiyordu.

Ürkek adımlarla kapıya doğru yanaştı. Burada gece orada gündüz, ne olabilirdi bu? Onca yıl yaşamış ve bunun benzeri bir şeyle ömrü boyunca karşılaşmamıştı. Alaman'a çalışmaya giden birkaç tanıdık köye geldiklerinde resimli bir kutudan bahsetmişlerdi. İçinde sinema oynatılıyormuş ve radyoda duydukları haberleri okuyan insanları da gösteriyormuş. Acaba onun gibi bir şey miydi? Biraz daha yanaştıktan sonra ışığın kapının içindeki güneşten kaynaklandığını anladı. Sıcak bir esinti geliyordu içeriden. İyice yaklaştıktan sonra elini korkarak uzattı kapıya. Ama hiçbir şey olmadı. Sonra bir adım içeri attı. Yine bir şey olmadı. Sonra komple içeri girdi. Bir anda gece gündüz olmuştu, hava aydınlanmıştı. Gördükleri karşısında silini yutmuş gibiydi.

Musa biraz duraksadı nefes almak için ve babasını gördü ışığın karşısında belli belirsiz. Işğın içine doğru ilerliyordu. Sanki büyülenmiş gibiydi. Derin bir nefes aldı ve

- Babaaa! Bab... baaaa! Diye bağırmaaya çalıştı.

Ancak korkudan ve koşturmaktan nefesi bağırmasına mani oluyordu. Biraz durdu. Derin derin nefesler aldı. Ardından bir gayretle tekrar bağırdı;

- Babaaaa! Babaaaa! Beni duymuyor musun Babaaaa!!

Ancak babası onu duymuyordu. Işıkların içine girdi ve gözden kayboldu. Musa olanca hızıyla koştı. Bu olsa olsa ecinniler olmalıydı. Özellikle güneş battıktan sonra yer gök mühürlenirmiş diye duymuştu ve bu saatler ecinnilerin saatleriymiş. Çocuklar sokağa salınmazmış, gerekmedikçe dışarıya çıkılmazmış. Bu bilgiler dönüyordu Musa'nın kafasında. Ne yapacağı hakkında bir fikri yoktu. Koşarken bir kandan da besmele çekmeye başladı. Ama ışıklara yaklaştığında ışıklar daha bir parlamaya başladılar. Sonra toplu oldukları yerden sağa sola dağıldılar. Bir anda her yer aydınlanmıştı. Bir ışık topu Musa'nın kafasının üzerinden geçti. Ardından hepsi toplanıp gökyüzüne doğru gitti. Musa diz çöktü ve başını ellerinin arasında aldı. Büyük bir gürültü duydu. Babasını merak ediyordu. Sonra bir anda her şey bitti. Ortalık sessizliğe ve karanlığa büründü. Musa bir süre öylece bekledi. Uzaktan eşeğin sesi duyuluyordu. Köpekler durmadan havlıyorlardı. Musa sağına soluna baktı. Babası ortalıkta görünmüyordu.

- Babaaaa! Babaaaa! Babaaaa! Diye bağırmaaya başladı. Ama ses seda yoktu.

Yıldızlar görünüyordu gökyüzünde. Babasına ne olduğu hakkında hiçbir fikri yoktu Musa'nın köye doğru koşmaya başladı. En iyisi yardım çağırırmaktı. Muhtemelen ecinniler babasını kaçırmışlardı. Bunu çözse çözse köyün imamı Mustafa Hoca çözebilirdi. Nefesinin kesilmesine aldırış etmeksizin köye doğru koştı.

Salih Emmi ışıkların içine girdiğinde kendini daha önce hiç görmediği bambaşka bir dünyada buldu. Gördükleri şimdiye kadar gördüğu hiçbir şeye benzemiyordu. Karşısı neredeyse bulutları deiecek kadar uzun ve büyük binalarla doluydu. Arkasına baktığında geçtiği kapının karanlıklar içinde olduğunu gördü. Burası geldiği yerdı ve geldiği yerde hava karanlıktı. Buna bir anlam veremedi. Başı döner gibi oldu. Sonra olduğu yere oturum kaldı. Elleriyle yere dokunduğunda yemyeşil ve yumuşak çimleri hissetti. Geldiği yerde patika yol taşlar ve çakıllarla örtülüydü. Çimlerin üzerine oturdu. Gökyüzüne baktı. Gökyüzü masmaviydi. Ama gökyüzünde bir şeyler vardı. Demirden mavi ışıklı tabut gibi kutular gökyüzünde uçuyorlardı kuşlar gibi. Bu nasıl olabilirdi? Acaba ben öldüm mü? Diye geçirdi içinden. Öldüm ve cennete mi geldim? Sonra kulakları sağır edecek denli yüksek bir sesle yere kapaklandı. Kıyamet kopuyor zannetti. O sırada gördüğu kadarıyla geçtiği kapı sarsıntıyla kaybolup gitmişti. Salih Emmi bildiği ne kadar dua varsa okumaya çalışıyordu. Gözlerini kapattı ve yerde bir süre öylece bekledi.

DEVAM EDECEK

Zaman Yolculuğu

En büyük yanılsamamız ve en büyük problemimiz olan zaman hususunda en fantastik düş kuşkusuz zaman yolculuğu fikridir. Hikayelerde, romanlarda, dizilerde, sinema filmlerinde ve hatta bilim çevrelerinde sık sık değinilen bir konudur bu. Peki, zamanda yolculuk etme fikri insan zihninde nasıl doğmuştur? Muhtemelen bu fikir, insanın yaşadığı deneyimler ve yaşamı boyunca edindiği bu deneyimlerin oluşturduğu hisler üzerine inşa edilmiştir. Elbette öncelikle insanın zamanı kavrayabilen bir varlık olması gerekir bu fikri inşa edebilmesi için. Aksi halde kavrayamadığı bir kavramı bu şekilde ele almak, insan için pek mümkün olamazdı. Ünlü Yazar Mark Twain bunu Adem ve Havva'nın Güncesi isimli eserinde bu durumu bence çok doğru bir dille anlatmış. Birebir alıntı yaparak anlatacak durumda değildim şu an ama aşağı yukarı bir tarifile şöyle bahsediliyor;

“Adem, yeryüzüne gönderildiği günün akşamında daha önce hiç hissetmediği bir yorgunluk hissi hissetti. Cennette hiç böylesi yorulmamıştı. Bir ağacın altına oturdu. Güneşin batışını izledi. Yorgunluk tüm bedenini esir almıştı. Gözlerini dahi açamıyordu. Önce ölüyorum zannetti ve hayatında ilk defa uyudu. Çünkü cennette ne yorgunluk ne de uyku yoktu. Uyandığında ise daha önce hiç sahip olmadığı bir şeye sahip olacaktı; düne...”

İnsanın zamanı kavrama yolundaki yolculuğu böylesine epik bir şekilde mi olmuştur elbette bunu bilmek oldukça güç. Ama şunu tahmin ediyorum ki her insanın hissettiği geçmişe özlem duygusu bize ilk insan Adem'den miras kalmış olmalı. Zira Adem yeryüzündeki yaşamı boyunca her zaman geçmişine özlem duymuştur. Çünkü geçmişinde cennet vardı Adem'in. Belki de bir zaman makinesi olsaydı yasaklı meyveyi yediği o zamana dönmek isterdi. Hemen hemen her insanın düşlediği bir durumdur bu; geçmişe dönüp hatalarını düzeltmek. Pek az insan bir zaman yolculuğu seçeneği düşlediğinde geleceğe gitmek ister. Çünkü gelecek aynı zamanda belirsizdir de. Ne ile karşılaşacağını bilememektedir insan. Oysa geçmiş dizilimi bellidir ve açıktır. Gerçi geçmişin diziliminde bilmediğimiz birçok eksik zaman dilimi var ama yine de yaşanan yaşanmıştır ve ne şekilde yaşandığı ve ne sonuçlar doğurduğu açıkça ortadadır. Ayrıca insan yapısı gereği belirsizliği değil belirli olanı tercih eder. Çünkü belirsizlik insanı huzursuzluğa iter ve her insan huzurlu olmak ister.

Eğer benimde bir zaman yolculuğu yapma şansım olsaydı bende geleceği değil geçmişi tercih ederdim. Fakat geçmişe olan zaman yolculuğum kendi hayatımla kısıtlı olmazdı. Yani milyarlarca insanın yaşadığı ve öldüğü koskoca bir dünyada benim ömrüm dediğim zaman diliminin değeri ne olabilir ki? Hatalarımı düzeltmek fikri elbette çok hoş bir fikir ancak şöyle bir durum var ki; hatalarımı düzelttikten sonraki hayatım hakkında bir fikrim yok. Daha iyi mi olurdu, daha kötü mü olurdu ya da yoksa hiç olmaz mıydı? Zira şu anda yeryüzünde var olmamızın temeli de Adem'in yasaklı meyveyi yemesi değil midir? Bazı hatalar vardır ki varlık sebebidir. O yüzden hataları düzeltmek yokluğa neden olabilir. Teorik olarak da pratik olarak da varlık yokluktan her zaman iyidir. Bu durumda benim geçmişe yapacağım zaman yolculuğunun amacı günümüzü aydınlatmak olurdu.

Günümüzde yaşadığımız savaşlar, düşmanlıklar, acılar, ötelemeler, ayrımcılıklar, acılar ve insanın vahşetinin temelini insanın geçmişte var olduğunu ve yaşandığını düşündüğü olaylar oluşturuyor. Bu sebepten dolayı bu geçmişe dair inanış ve düşüncelerin gerçeğe dayanıp dayanmadığını anlamak için geçmişe gitmek ve olanları gözlemlemek isterdim. Öncelikle yeryüzünün oluşumunu gözlemlemek isterdim. Çünkü yeryüzünün oluşu her dinde ayrı anlatılmış. Ardından Hz. Adem'in yeryüzündeki günlerini gözlemlemek iyi olurdu. Ardından yüzyıllardır devam eden ve milyonlarca insanın öldürülmesine acı çekmesine neden olan inanç savaşlarına son vermek için Yahudilik, Hıristiyanlık ve İslamiyet dinlerinin doğuş aşamalarını gözlemlemek isterdim. Hz. Musa, Hz. İsa ve Hz. Muhammed ne demiş, nasıl demiş ve biz ne anlamışız? Zira Yahudiler kendilerinin haklı olduklarını, Hristiyanlar kendilerinin haklı olduklarını, biz Müslümanlar da kendimizin haklı olduğunu düşünüyoruz. İşin aslı neymiş bizzat öğrenmek sorunumuzu temelden hallederdi. Düşlediğim bu zaman yolculuğu eğer ütöpik bir düş olmasaydı oldukça iyi bir deneyim olurdu benim için. Elbette bu gözlemlemeyi kesinlikle etkide ve etkileşimde bulunmadan yapmak gerekirdi. Zira en ufak bir temas devasa değişikliklere neden olurdu.

Biz insanların en büyük yanılgısı kendimizi her şeyi biliyor sanmamızdır. Uzaya bile çıktık ve sözümona üstün varlık olduk. Ama günümüz dünyasına yön veren geçmiş mitlerimiz ile belirsiz. Yakın tarihimizde bile büyük boşluklar var. Bu boşlukları doldurmak geleceğe daha sağlam ve daha doğru adımlar atmamızı sağlayacaktır. Ancak bilim böylesi bir zaman yolculuğunun yalnızca hayal dünyasında var olabileceğinden bahsediyor. Yani bir zaman yolculuğu mümkün olsa bile teorik olarak yalnızca geleceğe gidebilmek mümkünmüş. Geçmişe gitmek mümkün değilmiş. Bu cihetten bakıldığında geçmişi bilmek son derece mühim ve bir o kadar mühim olan bir diğer şey de geçmişteki hataları kabul etmek ve onları hayatın bir parçası olarak görmektir.

[ikiyanayasla]

Bir İleri İki Geri

“İnsanlığın ilerlemesi olası mı, olanaksız mı, yoksa kesin mi?” Bu soruya elli yıl önce bir cevap verecek olsaydım kuşkusuz “kesin” cevabını verirdim. Ancak şu anda bu soruya vereceğim cevap kuşku içinde bir “olanaksız” cevabı olur. Bunun başlıca nedeni ise insanlığın an itibariyle sahip olduğu davranışlardan kaynaklanmaktadır. Zira açık yüreklilikle söyleyebilirim ki çağımız insanları artık cahil değiller. Aksine her şeyin doğrusunu ve yanlısını biliyorlar. Sorun şu ki doğru olanı tercih etmiyorlar. Herhangi bir konu da tercihlerini yanlış olandan yana kullanıyorlar. Yani gerilemeye doğru bir bilinç söz konusu.

Teknolojik gelişmelerle birlikte insanlık artık bilgiye daha kolay ulaşabilir hale gelmiştir. Bunda kuşku yoktur. Öyle ki herhangi bir konu hakkındaki en mühim bilgilere bile saniyeler içinde ulaşabilmek, bir ütopya olmaktan çıkmıştır artık çağımızda. Tıp Biliminden tutunda, bir otomobilin motorunun işleyişine, bir elementin atom sayısına, güneş sistemindeki bir gezegenin iklim bilgilerine, insan metabolizmasının en karmaşık yapısına kadar her türlü bilgiye birkaç saniye de ulaşabilmektedir insanlar. Bu sebepten doğru ve yanlış arasındaki ayırım oldukça keskinleşmiştir. Davranışlarımızı şekillendiren tercihler ise bu bilgiler ışığında oluşmaktadır. Ancak insan en net veri akışında bile yanlış yolu tercih edebilmektedir ve etmektedir de. Yoksa dünyada bu kadar kanunsuzluk, adaletsizlik, vahşilik, şiddet ve zulüm olur muydu? Gerçek şu ki çağımız insanının amacı doğruyu ve adaleti tesis etmek değildir artık. Adalet, hukuk, hakkın haklıya verilmesi, doğruluk, dürüstlük gibi erdemler daha fazla kazanmak, daha fazla zengin olmak, ilkel içgüdüleri ve hazları doymak gibi amaçlara kurban edilmiştir. Aksi halde yeryüzünde bu kadar savaş, bu kadar vahşet, bu kadar zulüm olur muydu? Çağımızda gelişmek ve ilerlemek şöyle dursun, insanlık daha ilkelleşmiş ve tamamen içgüdüleriyle hareket bir hale gelmiştir.

Günümüzde tüm dünyanın gözü önünde bir devlet, gökten indiği ve kutsal olduğunu iddia edilen kitaplarının kendilerine yeryüzünde arazi vaat ettiğini söylüyor. Ardından bu hastalıklı bilgiye dayanarak insanları evlerinden, arazilerinden edip kadın çocuk demeden insanları öldürüyorlar. Ekonomik ve siyasal açıdan güçlü oldukları içinde hiç kimse bu devlete dur demiyor, diyemiyor. Bu ilkelliğin en vahşi hali değildir de nedir? Doğruluğu sorgulanamayan, doğrulanamayan, ispat edilemeyen bir kitapta tüm dünyanın kendilerine vaat edildiği yazılıydı o zaman tüm insanlığı öldürme hakları mı olacaktı bu devletin? Böylesine saçma ve böylesine ilkel bir anlayış sözümona gelişmiş dünyamızda nasıl doğal karşılanabilir? İşte bu sebepten bile insanlığın ilerlemesi “olanaksız” görünmektedir.

İnsanlığın inançları, ırkları, milletleri dolayısıyla birbirlerini vahşice katlettikleri bu dünyada elbette ilerlemeden bahsedilemez. Bahsedilmesi mümkün olamaz. Biz insanlar uzaya çıkıp yeni gezegenler keşfedecek kadar teknolojik ilerleme kaydetsek bile bu bahsettiğim ilkelliğimizi yok etmediğimiz sürece ilerleyemeyiz. Ancak kendimizi yok ederiz o kadar. O kadar vahşiyiz ki anlatmak mümkün değil. Teknolojik gelişmeler vahşiliğimizi daha da tetikler hale gelmiş bir durumda. Öyle ki organ naklini gerçekleştirmemiz bile birçok yoksul insanın katledilmesiyle sonuçlandı. Savaş, iç savaş, doğal afetler, ekonomik bunalımlar, toplumsal çöküşler neticesinde insanlar zorla kaçırılarak organları satılıyor. Birileri paralarıyla diğerlerinin yaşama haklarını satın alıyorlar. Bu mu ilerlemek, bu mu gelişmek?

Günümüzde popüler olan yapay zeka algoritmalarına insanlığın en büyük düşmanı nedir diye sorulduğunda verilen cevap net; insanlık. İnsanlığın en büyük düşmanı kendisi. Ben bu sorunun cevabını cehalet olarak verirdim. Ama bahsettiğim cehalet bilgi eksikliğinden kaynaklanan cehalet değil elbette. Dediği gibi bilgi eksikliğimiz söz konusu değil. Biz bildiklerimizi uygulamıyoruz. Bu cehalet zihinsel ve duygusal bir cehalet. İnsanlık yanlış olan bir olguyu doğru olarak kabul ediyor ve buradan hareketle yanlış daha büyük yanlışlara neden oluyor.

Zenginleri ve fakirleri doğuran ekonomik sistemlerimiz bile yanlış temeller üzerine oturtulmuş vaziyette. Gerçek şu ki günümüzün ilkel dünyasında para ile yapılamayacak iş yok. Peki, para sahibi zenginler bu parayı nasıl elde etmişler? Çalışarak mı? Kesinlikle hayır. En çok çalışanlar yoksullar ve eğer çalışmak insanı zengin etseydi yoksullar zengin olurlardı. Özel mülkiyet diye bir saçmalık uydurmuş insanlık ve daha saçma olanı da bu özel mülkiyetin miras olarak bırakılması. Bundan daha saçma ve daha ahmakça bir düzen olabilir mi? Bir adam ömrü boyunca çalarak, hırsızlık yaparak, insanları dolandırarak, siyaseti arkasına alarak bir servet elde ediyor. Sonra bu servetini özel mülkiyet diyerek dokunulmaz hale getiriyor. Ardından da bu servetini çocuklarına miras bırakıyor. Dünyanın en komik fıkrası ama maalesef bizim gerçeğimiz. Hiçbir insan nerede doğacağını seçemez, annesini ve babasını seçemez. Ama bu kan bağı ile kuvvetlenme sistemi ilkel bir sistemdir. Bu dünyada yaşama hakkı olan her insanın bu dünyanın kıt nimetlerinden yararlanma hakkı vardır. Ama insanlığın koyduğu kanunlarla bu maalesef imkânsız bir hale gelmektedir. İnsanlığın yarattığı ve şu anda maruz kaldığımız bu saçma düzen tek hücreli canlılarda bile yok.

Kan bağı ve ırk saçmalığı, başka bir şey değil. İlkel içgüdülerimizin bir tezahürü bu durum. Şöyle ki hücrenin iki amacı vardır; birincisi büyümek, ikincisi üremek. Hücre yeterince büyüdüğü zaman bilgisini (kromozomlarını) yeni bir hücreye aktarmak yani üremek ister. Üremek aslında bir tür bilgi aktarımıdır. Ama hücre bu bilgi aktarımını kendi parçasına aktarır. Başka bir hücreye aktarmaz. Belki de başka bir hücreye aktarmanın yolunu bulamadığı için bu şekilde hareket eder. İşte hücreler boyutundaki bu eğilim insan gibi ve hatta insanlık gibi yaşam biçimlerinde de kendisini gösteriyor. Ancak bunun ilk davranış biçimi olması doğru olduğu anlamına gelmez. Zira akıl var, zihin var ve düşünce var.

Uzun lafın kıyası bırakın ilerlemeyi eğer bu şekilde devam edersek kendimizi yok edeceğiz. Gerilemek de değil, tam bir yok oluş. Hiçbir zaman geç değildir ama sanırım bir şeyler yapmak için geç kalmak üzereyiz. Şu dünya düzenini bir gözden geçirmemize gerek var diye düşünüyorum.

Gözlük

Bu yazı da tüm edebi kaygılardan uzak geçmişe yolculuk yapmak niyetindeyim. Bir zaman makinem yok elbette ama hayal gücüm var. Bir insan hayal gücünü yitirmişse her şeyini yitirmiştir bence. Ben genellikle uyumadan önce kullanıyorum hayal gücümü, uyumama yardımcı oluyor. Hayallerin içinde gezinirken bir de bakmışım uyumuşum. Umarım bu satırları yazarken de uykuya dalmam. Sanmıyorum ama olur mu olur.

Ben küçük bir çocukken efendim komşumuzun benim yaşıtı bir oğlu vardı. Benim yaşıtım dedim ama sanırım benden birkaç yaş büyüktü. Ama netice itibariyle bende çocuktum o da çocuktu. İlk tanışmamız nasıl oldu bilemiyorum ama oynasınlar diye baş başa bırakmışlardı bizi. Bende çiğnediğim çikleti bir taç gibi başına yapıştırmıştım. Çikleti saçından çıkarmak için saçını tıraş etmişlerdi arkadaşımın. Ama tamamen çocukluk, herhangi bir kötü niyetim yoktu. Ben annesiz ve babasız büyüdüm. Belki ki bu yüzden çeşitli dengesizlikler dinmişimdir bilemiyorum. Ancak gerek çocukluk, gerek ilk gençlik ve gerekse gençlik yıllarımda dengesiz birisi olduğumu şimdilerde daha net görebiliyorum.

İşte bu arkadaşımın bir gün karşılaştığımda dikkatimi çeken şey gözlerindeki gözlük oldu. Altın sarısı metali çerçevesiyle, parlak camlı bir gözlük takmıştı arkadaşım. Çok dikkatimi çekmişti bu gözlük ve çok da heveslenmiştim. Oldum olası gözlük kullanan insanlara özenmişimdir. Bunun saçma bir özentisi olduğunun elbette farkındayım. Sonuçta gözlük denilen aksesuar bir eksikliğin tamamlanması için kullanılan bir gereç. Yani topallayan bir adamın baston kullanması gibi ya da ayakları tutmayan birinin tekerlekli sandalye kullanması gibi. Hangi insan bir bastona ya da bir tekerlekli sandalyeye özenir ki? Tamamen hastalıklı bir durum. Elbette optikçiler bunun tam tersini düşünüyorlar ve insanların tam tersini düşünmesini istiyorlar. Modacıların bazıları da bu yönde düşünüyor sanırım. Ama ben bu şekilde düşünmüyorum.

Arkadaşımın tüm gün gözlük muhabbeti yapmıştık. Ailesiyle beraber göz doktoruna gitmişler ve gözlük kullanmasına karar verilmiş. Abarta abarta anlatıyordu. Vay efendim şöyle oldu, vay efendim böyle oldu. Bende ağzım açık dinliyordum kendisini. Bende küçük bir cep aynası vardı. Güneşin yansımalarını yüzüne tuttum. Bir veryansın etti ki sormayın gitsin. Neymiş eğer gözlükten bu şekilde yansıma gelirse gözleri kör olurmuş filan. Çok özenmiştim. Bende bir gözlük istiyordum. Ama benim gözlerim bozuk değildi. Uzun süre de bozulmadı. Yani çocukluk, ilk gençlik, gençlik ve hatta yetişkinlik dönemlerimde gözlerim sapasağlamdı. Ama hastalıklı bir şekilde gözlük kullananlara hep imrenerek baktım. Yalnız şöyle de bir durum var ki arkadaşımın yalnızca bir iki hafta kullandı gözlüğünü. Daha sonra senelerce görüştük ama arkadaşımın hiç gözlük kullandığını görmedim.

Geçenlerde bende göz doktoruna gitmek zorunda kaldım. Yakını görmekte güçlük çekiyordum. Özellikle satın aldığım ürünlerin üzerindeki o küçük yazıları hiç göremiyordum. İlaç prospektüslerini, ürünlerin üzerindeki son tüketim tarihlerini ve cep boy kitapların yazılarını göremiyordum. Göz doktoru benim gözlük kullanmam gerektiğini söyledi ve bir gözlük yazdı. Yıllar sonra aklıma o çocukluk anım geldi. Sonunda benimde gözlüklerim olacaktı. İçten içe seviniyordum. Ama bunun normal olmadığının da farkındaydım.

Optikçiye gittim ve ince eleyip sık dokuyarak kendime bir gözlük çerçevesi seçtim. Aslında arkadaşımın sahip olduğu o altın rengi çerçeveyi seçecektim ama onun modası çoktan geçmiş. Bende optikçinin de yardımıyla günümüz modasına uygun ve yüz hatlarıma uygun bir çerçeve modeli seçtim. Siparişi verdim ve sabırsızlıkla gözlüğümü beklemeye koyuldum. Sonra gözlük geldi. Gözlüğümü daha takar takmaz beğenmedim. Hayal ettiğim gibi değildi. Gerçek şu ki hangi çerçeve olursa olsun hayal ettiğim gibi olmayacaktı. Bunu biliyordum. Yani öğrenmişim desem sanırım daha doğru olur. Zira hayaller hiçbir zaman gerçeklerle eşdeğer değildir. Yani uzaktan bir insan görürüm ve hayalimde o insanı çok iyi olarak görürüm. Ama tanıştığımda hiç de hayal etmediğim gibi birisi olmadığı ortaya çıkar. Bu durumu çok yaşadım. Kadın erkek fark etmiyor. İnsanın zihninde oluşturduklarıyla gerçekler arasında her zaman negatif bir fark oluyor.

Gözlük kullanmak havalı değilmiş bunu anladım. Hatta havalı olmayı bir kenara bırakın, çileli bir işmiş. Gözlük camlarının kirlenmesi, buharlanması; gözlük çerçevesinin burun üzerinde ve kulaklardaki baskısı; gözlükle rahat hareket edememek; gözlerine istediğin zaman dokunamamak bunların hepsi sıkıntıymış. Bunları öğrendim. Gözlüğe karşı bakış açım tamamıyla değişti ve başka bir şeyin daha farkına vardım. Benim özendiğim şey gözlük değil ilgi ve alakaymış. Dedim ya ben annesiz ve babasız büyüdüm. Sağ olsunlar dedem ve babaannem büyüttüler beni. Elbette yaşlı insanlardı ve yalnızca ben değilim sorumlulukları. O yüzden normal anne ve baba gibi pek ilgi gösteremiyorlardı bana. Ama arkadaşımın anne ve babası kendisine bir anne ve babanın gösterebileceği ilgi ve alakayı gösteriyorlardı. Aynı arkadaşım bademcik ameliyatı olmuştu mesela, bende bademcik ameliyatı olmak istemişim.

Anlıyorum ki istediğim ne gözlük, ne bademcik ameliyatı ne de başka bir madde imiş. İstedğim yalnızca ilgiymiş. Bunu şimdilerde anlıyorum. O zaman anlayamıyordum. Zaman insanın anlama yetisini geliştiriyor.

[ikiyanayasa]

Pesimist Sineğin Düşü

[ikiyanayasa] Şu an farkına vardım ki yazılarımda ele aldığım konular genellikle; ayrılık, ölüm, aşk acısı, terk edilmişlik, ötekileştirilmişlik, yalnızlık, ıssızlık, karşılıksız sevgi, depresyon, nefret, kin, savaşlar, kavgalar ve geçim derdi gibi karamsar konular. Sevgi, neşe, aşk, mutluluk, esenlik, iyilik, dostluk, huzur, barış, birleşme gibi olumlu ve umut dolu konuları tercih etmediğimi fark ettim. Bu acı verici farkındalığın ardından kendi kendimi sorgulamaya başladım. Gerçekleştirdiğim özeleştirinin temel sorusu şuydu; Acaba ben pesimist bir insan mıyım?

Montaigne'nin meşhur Denemeler isimli eserinde birebir yazamasam da şu an şöyle bahsediyor bu durumdan; "Bazı insanlar sineklere benzer. Nasıl ki sinekler pürüzsüz yüzeylerde tutunamazlarsa, bazı insanlarda hüznün ve karamsarlık olmadan yaşayamazlar." Durdum ve düşündüm; acaba bende bir sinek miydim? Kocaman bir karasinek, hani herkesin tiksindiği, siyah kılları olan ve uçtuğunda etrafa rahatsız edici bir vızıltı yayılan. Evet, ironi içeren bir durum olacak ama bu his benim kendimi daha da kötü hissetmeme neden oldu. Yoksa ben başka türlü yaşamasını beceremiyordum? Sonra düşündüm bu konu üzerine. Zira benim ömrümün büyük bir bölümü düşünmekle geçer.

Ben bu düşünme durumunun bir lanet olduğuna inanıyorum. Düşünmeden geçen bir saniyem bile oluyor desem sanırım yalan söylemiş olmam. En azından bilinçli haldeyken böyleyim. Yani uykudayken de düşünüyorum muym bir şeyleri bilemiyorum. Ama uyanırken devamlı suretle zihnimde bir şeyler oluyor. Yürürken, otururken, yemek yerken, bir şeyler izlerken, kitap okurken, konuşurken ve hatta gülerken. Belki de bu yüzden yazmak bana bir tür terapi seansı gibi geliyordu. Yazarken zihnimdekileri boşaltabiliyordum çünkü ve yazdıktan sonra zihnimi hafiflemiş hissediyordum. Aksi halde kafamda çok büyük bir yorgunluk hissediyordum. Hatta bazen felç olmuş gibi oluyordum. İşte o zaman gerekli ya da gereksiz yazmak kurtarıyor beni. Bu yüzden çoğu gezilerde yanıma bir defter ve kalem alırım. Çünkü bilgisayara ulaşma imkânını özellikle gezilerimde bulamıyorum.

Asıl mevzumuza dönecek olursak; neden ben hep karamsar konular üzerinde yazılar yazıyordum? Yoksa iflah olmaz bir karamsar mıydım ve hatta kötümser birisi miydim? Şöyle bir zihin süzgecinden geçirdim kendimi ve yaşadıklarımı. Ardından böyle birisi olmadığım sonucuna vardım. Ben karamsar değildim ve her gerçekleşen hadisenin arkasında kötü bir şeyler arıyor da değildim. Hatta budalalık seviyesinde bir olumlu bakış açım vardı hayata ve insanlara. Çok çabuk güvenip, çok çabuk inanıyordum insanlara ve dahası güvenmek için deliller arıyordum. Ayrıca kin tutmuyordum, çabuk unuttuyordum. İnsanlara ikinci ve hatta üçüncü, dördüncü şanlar veriyor, çabuk affediyordum. Her zaman iyi bir şeyler olacağına inanıyor, en kötü durumda bile iyiye dair bir umut taşıyordum içimde. Tam da meşhur yazar Dostoyevski'nin bahsettiği türde bir budalalığa sahiptim. Peki, neden kaynaklanıyordu bu yazılardaki karamsarlık?

Öncelikle bunun nedeni yaşadıklarımın kaynaklanıyordu. Kolay hazmedilir şeyler yaşamadığımı fark ettim. Yaşadıklarımı elbette çoğu insan yaşamıştır ve yaşamaktadır. Hatta daha beterleri içinde yaşayan insanlar da mevcuttur. Kendimi bulunmaz inci tanesi gibi göstermek gibi bir kaygım olmadı hiçbir zaman. Çok özel ya da çok ulaşılmaz şeyler yaşadığımı da düşünmüyordum. İnsanlarda böyle bir eğilim vardır çünkü yaşadıklarını yalnızca kendilerinin yaşadıklarını düşünürler. Ben böyle bir düşüncenin yanlış bir düşünce olduğunu seneler önce anladım. Evet, her insan kendince değerlidir ama diğerleriyle kıyas yapmamalıdır. Kıyas yaptığı anda kıyas yapılanlardan birinin değeri otomatik olarak düşer. Velhasıl-ı kelam hoş şeyler yaşamadım. Yazılarımda konularının karamsar duygular içermesi yaşamımın karamsar anılardan oluşuyor olmasından kaynaklanıyor. Elbette ben tercih etmedim bu durumu. Kimse nerede ve ne şekilde doğacağını seçemiyor netice itibarıyla.

Bir de şöyle bir durum var ki durumu daha enteresan bir boyuta taşıyor; eğer yukarıda bahsettiğim, Dostoyevski'nin bahsettiği tarzda ve şekilde bir budalalığa sahipseniz insanlar bu budalalığınızı içgüdüsel bir biçimde hissedip sizin iyi olmamanızı, iyi hissetmemeniz için uğraşıyorlar. Bu davranışın denklemini henüz çözebilmiş değilim ama tespit edebiliyorum. Şöyle ki bir insan kötü ise o insanın ıslahı için diğer insanlar el ele verip çaba sarf ediyorlar ve bundan kesinlikle gocunmuyorlar. Ama kötü bir durum içindeki iyi insanı içinde bulunduğu kötü durumdan kurtarmak için kollarını bile kıpırdatmıyorlar. Hatta kötü durum içindeki o iyi insanın yardım çağlıklarına kulaklarını tıkıyorlar ve yardım için uzanan ellerini geri itiyorlar. Çok enteresan ve çok saçma temeller üzerine inşa edilmiş bir insan davranışı. Bu saçma davranışın temelinde öncelikle menfaat müessesesi bulunuyor elbette ardından kıskançlık, fesatlık şeklinde birçok hissiyatı sayabiliriz rahatlıkla. Ama çoğu zaman insanlar bu durumu içgüdüsel olarak sergiliyorlar. Yani bu durumu örneklerle çeşitlendirebilirim, üstelik kendi deneyimlerimle yapabilirim bunu.

Kısa ömrüm çeşitli mücadelelerle geçti. Bu mücadeleler içerisinde en çetin olanı elbette geçim derdidir. Hemen hemen herkesin de başındadır bu dert. Aslında insanlığın lanetidir bu. Atamız ve babamız Adem cennette anamız Havva ile yaşarken bir hata yaptılar ve yasak olan bir şey yaptılar. Yaratıcı her türlü nimetten kolayca faydalanabileceklerini ancak bir ağaçtan ve o ağacın meyvelerinden uzak durmalarını kendilerine emretti. Ancak çeşitli nedenlerle bu yasak atalarımız tarafından çiğnendi. Ceza olarak ise cennetten çıkarılıp dünyaya gönderildiler. Dünyaya gönderilirken de cezaları kendilerine bildirildi. Aynı kelimelerle aktaramam şuan ama babamız Adem çalışmakla cezalandırıldı. Eski Ahit olarak bilinen semavi kitapta da özellikle bahsedilir bu konudan; hiçbir nimete çalışmadan ulaşamayacaksınız, çalışmadan karnın doymayacak diye. İşte bu geçim derdi hadisesi atamız ve ilk insan

Adem'den mirastır bize. Bu konuda daha fazla yazmak isterdim ama asıl konumuzun dağılacağı endişesiyle bu kadar yazıyorum şimdilik. Hatta semavi dinlerin ödül olarak insanlara sunduğu cennet senaryosunda da en büyük ödül zahmetsiz nimettir dikkat ederseniz.

Bende bu hayatta payıma düşeni yaşadım geçim derdi hususunda. Burada aile çok önemlidir. Zira babanız, dedeniz size hazır kurulu bir iş miras bırakmışlarsa o miras üzerinden alır yürürsünüz. Bakın sıkıntı çekmezsiniz demiyorum, var olan üzerinden devam edersiniz diyorum. Ama hiçbir şey yoksa daha fazla çabalamanız gerekir. Daha fazla çabalamak daha fazla çalışmayı gerektirir ve daha fazla çalışmak daha fazla ceza demektir yukarıda bahsettiğim hesaba göre. Ben her zaman çok çabalayan tarafta oldum. Dedemden ya da babamdan bana miras kalan devam ettireceğim bir iş yoktu. Hatta miras olarak ev, arsa, tarla, bahçe, para gibi metalarda yoktu. Dedem ve babam yaşamları boyunca kendi karınlarını zor doyurmuş kimselerdi. Onların yaşam mücadelesi de benim kadar çetindir belki de bilemiyorum. İşte bu yaşam mücadelesi içinde çeşit çeşit insan ve çeşit çeşit insan davranışı vardır. Kimisi kötü niyetlidir. Her şeyi ve herkesi boş verip zaten kötü durumdayım, şartlara uyum gösterip illegal yollara sapayım diye düşünür. Yani aklınıza ne gelirse; kumar, hırsızlık, sahtekârlık, alkolizm, madde bağımlılığı, Vandalizm ve daha bir çok yaşama biçimini tercih eder. Çevremde bu tür tercihlerde bulunmuş pek çok insan tanıdım. Kimisi de içindeki iyiliğe kulak verip legal olan yolu tercih etmek ister. Çalışır, emek verir, ter döker, çaba sarf eder, insanları kırmak istemez, incitmek istemez; içinde bulunduğu kötü durumu aşmak için çalışır da çalışır. Ama toplum ilk örnekteki kişiye tüm kaynaklarını harcarken ikinci örnekteki kişiye dönüp bakmaz bile. Kötüyü ıslah etmek için o kadar çok çaba sarf eder ki iyi olanı kötü durumun içerisinde çıkarmak için enerjisi ve kaynağı yokmuş gibi davranır. Bu durumu çok yaşamış birisi olarak söylüyorum bunu. Hatta çoğu zaman iyi olmaktan vazgeçip bende kötü olayım diye çok geçirdim içimden. Ama fitrat işte değişmiyor. Ama kıyıya vuran denizyıldızlarını kimse önemsemiyor, herkes köpebalıklarının peşinde.

Velhasıl-ı kelim yazılarımda hep karamsar ve kötümser konuları tercih etmememin nedenlerinden ikinci hiç kuşkusuz insanların iyi şeyleri talep etmiyor olmasıdır. İnsanlar neşelerini ve sevinçlerini değil, öfke ve hüznelerini paylaşan şair ve yazarları tercih ediyorlar. Yani ödül almış romanlara, şiirlere, denemelere, tiyatrolara, sinema filmlerine, televizyon dizilerine bir bakın. Hepsi bir trajedinin üzerine kurulmuştur. Demek ki insanlar hüznün, öfke, nefret, intikam, çile, savaş, kavga, hırs gibi hisleri okumak istiyorlar. Durum böyle olunca bende yazılarımda daha ziyade bu konulara değindim. Zaten yabancı olduğu konularda değildi. Bizzat yaşadığım için yazmakta hiç zorlanmadım.

Biliyorum hiç hoşuna gitmeyecek insanların ama şu anda kendimi o kadar iyi hissediyorum ki. Yazının başında depresif bir ruh hali içindeydim. Gece kötü bir rüya görmüştüm, yorgundum, yıldırdım. Ama yazdıkça ferahladım, ferahladıkça yazdım. Benim için iyi oldu yani. Ama siz yine de beni iyi bilmeyin, bana sırt çevirmeyin. İnsan davranışlarının çoğunda mantık örgüsü aramak mümkün değil zaten. Deve metaforunda olduğu gibi; neremiz doğru ki?

Eski Hikaye

[ikiyanayasa] Eski bir hikâye bu. Hatta insanlık tarihinden bile eski. Bilinenlerin dışında, zamanın karanlık sayfaları arasına gizlenmiş, unutulmuş bir hikâye. Kıtaların ayrılması ve meşhur dinozorlar zamanından. Ne öğretilmişti bize; dinozor neslini meteorların bitirdiğini mi? Tam bir saçmalık. Ama en iyisi insanlara böyle öğretilmiş olmasıydı diye düşünüldü ve düşünülen uygulandı.

Biyolojiyle ilgimiz muhtemelen lise çağlarından kalmaz. Zorunlu dersti fen bilgisi içerisinde biyoloji. O da eğer sayısal bölümü tercih etmişsek. Bu kısıtlı biyoloji dersinde bile insan herhangi bir aileye dâhil edilemez. Şimdi biyolojiden bahsedip okuyucu sıkmak istemem. Ancak kısaca değinmek gerekirse insan memeli hayvanlar sınıfı altında bulunan plasentalı hayvanlar sınıfında yer alır. Çünkü bu gezegene ait olduğu düşünülen bir canlının bu sınıflandırmada bir yer bulması gereklidir. Peki, gerçekten insan bu gezegene ait bir canlı mıdır? Unutulmuş ya da gizlenen gerçekler ışığında bunu sorunun cevabına kısmen cevabını verebiliriz.

Dikkat ederseniz dünyadaki canlılar içerisinde dünya ile en uyumsuz canlı insandır. Bunun nedeni insanın bilince sahip olması değildir. İnsanın akla sahip olması hiç değildir. Bunun sebebi insanın bu gezegene ait olmayan bir canlı olmasıdır. Bizler bu gezegene sonradan dâhil olduk. Hatta bu gezegene dâhil olmak için bu gezegeni kendimize uygun hale getirdik. Şöyle ki biz insanlar dünyadan önce şimdiler kızıl gezegen olarak bildiğimiz ve üzerinde koloniler kurmayı düşlediğimiz Mars Gezegeninde yaşamaktaydık. Yanlış okumadınız, aslında hepimiz marslıyız ve maalesef kaynaklarını yok ederek terk etmek zorunda kaldığımız mars gezegenine çeviriyoruz dünya gezegenini de.

Dünya üzerinde bilim insanları tarafından tespit edilen beş temel insan ırkı vardır. Bunlar; Nordik, Dinarik, Alpin, Doğu Avrupa ve Akdeniz ırklarıdır. Bu beş ırk Mars Gezegenini yöneten beş zengin aileydi. Mars gezegeninden dünya gezegenine seyahati bu beş aile planladı. Dünya gezegenini kendilerine yaşanılır hale getiren tüm eylemleri de bu beş aile gerçekleştirdi. Bu büyük bir planlar silsilesiydi ve mars gezegeninin son kaynakları da bu planlar silsilesinde kullanıldı. Zavallı marslılar. Bu beş ailenin dışında kalan her marslı maalesef öldüler. Hem de en vahşi şekilde. Oysa bu beş aile son ana kadar marslılara dünya gezegeni hayalini satmışlardı yeni bir başlangıç diyerek. Tarih tekerrürden ibarettir diye boşuna dememişler. Aynı şeyler şimdi bu beş ailenin torunları tarafından tekrar hayata geçirilmek isteniyor. Sorun şu ki dünyaya gelen beş aile bu yaşananların tekrar yaşanmaması için ellerinden geleni yapmışlardı. Tüm teknolojilerinden vazgeçmişlerdi mesela. Unutmadan bu beş aile sadece bizim atalarımız. Bir aile daha var ve asıl mesele de orada başlıyor zaten.

Altıncı insan ırkı, yani altıncı aile yapılanlar karşısında vicdanlarına yenik düştüler. Diğer beş aile kadar acımasız olamadılar ve dünyaya iner inmez diğer beş aile tarafından dışlandılar. Ama savaşmak gibi bir niyetleri asla yoktu altıncı ailenin de ve sonsuza kadar sürecek bir antlaşma imzaladılar. Anlaşma şöyleydi altıncı aile hiçbir şekilde diğer beş aile ile bir araya gelmeyecekti. Öyle de oldu. Peki, nasıl oldu bu diyeceksiniz? Sizce dünya bize coğrafya derslerinde ya da coğrafya konulu belgesellerde anlatılan kadar küçük bir gezegen mi? Elbette değil. Altıncı ailenin yani altıncı ailenin yaşadığı bir kıta daha var. Günümüz teknolojisiyle bulmamız imkânsız bu kıtayı ve aileyi. Çünkü o zaman ki anlaşma ile teknoloji terk edilmeden önce bu kıta ve ailenin gizlenmesi için kullanıldı. Bu uzun bir hikâye ve bunu elbette ayrıca yazacağım.

Dünya gezegeninde kutupları oluşturan da, kıtaları ayıran da ve hatta dinozorları yok eden de biz insanlarız. Hepsini planlı işlerdi. Peki, madem bu kadar güçlü bir teknolojimiz vardı da marsı düzeltmek yerine kendimize yeni bir gezegen inşa etmek için uğraştık diye soracaksınız. Haklısınız da. Bu soruyu bende sordum defalarca. Bunu tek bir cevabı var; ahmaklık ve şımarıklık. Şimdiki zamanı düşünün lütfen. Milyarlarca dolar mars gezegenine ulaşmak ve orada koloni kurmak için harcanıyor. Hâlbuki bu paranın onda biriyle bile dünya daha yaşanılır bir hale getirilebilir. Ama tamamen insanın budalalığı ve ahmaklığıyla saçma hayallerin peşinde heba oluyor kaynaklar. O zaman da öyleydi. Bu kibir ve ahmaklık da insanın laneti belki de.

Yapılan araştırmalara göre insan nesli için en uygun yaşam alanı dünya gezegeniydi. Ama ıslah edilmesi gerekiyordu. Bunun içinse kaynağa ve güce ihtiyaç vardı. Kaynakları tükenmek üzere olan mars gezegeninde tüm insanlar büyük bir kampanya ile birleşip dünyaya yerleşme projesine odaklandılar. Elbette önce keşif gezileri düzenlendi. Bu gezilerin birçoğu felaketle sonuçlandı. Dünya insanlar için o zamanlar pek yaşanılır bir yer değildi. Kutupların oluşturulması için bombalar kullanıldı ve hatta dünyanın manyetik alanının oluşturulması için. Bu işlemler yapılırken dünyadaki canlı popülasyonlarını korumak gerekiyordu öyle de oldu. Ancak hesaplanamayan aksilikler de oldu elbette. Mesela bunlardan meşhur olanı dinozorlar meselesiydi. Kutupların ve dünyanın manyetik alanının oluşturulması ve kıtaların ayrılmasında kullanılan teknoloji yeryüzündeki kimi canlıların mutasyona uğramasına neden oldu. Bu sebeple mutasyona uğramış bu canlılar tüm dünyayı işgal ettiler. Biz bu canlılara şimdilerde dinozor diyoruz. Bu büyük bir krizdi o zamanlar. Mars'ta acil eylem planı uygulamaya konuldu ve şimdi bizim meteor olarak bildiğimiz büyük bir bomba ile iş halledildi. Ama sonuç yine hüsrandı. Çünkü bundan da tüm dünya etkilenmişti.

İşte bize anlatılmayarak gizlenen ve gizlenmesi dolayısıyla unutulmuş olan eski hikâye bu. Aslında anlatılması gereken çok şey var bu konuda. Zamanı geldiğinde de hepsini detaylı bir şekilde anlatacağım. Yani yazacağım. Ama

bu ilk yazıya özel birkaç ilginç konudan bahsetmeden edemeyeceğim elbette. Bunlardan ilki ve en eğlenceli olanı biz insanlar marstan dünyaya gelirken yanımızda bazı misafirler de getirdik. Aslında bu yasaktı. Çünkü insanlık dünyada yeni bir başlangıç yapmayı planlıyordu.

Yeni bir yere taşındığınızı ve yeni bir hayat kurduğunuzu düşünün yanınızda ne götürürsünüz? Ya da soruyu şöyle sorayım; eski hayatınızda nelerden vazgeçemezsiniz? Elbette evcil hayvanınızdan vazgeçmeniz zor olacaktır. Özellikle yok olmak üzere olan bir gezegende ölüme ter edebilir miydiniz evcil hayvanınızı? Elbette atalarımız da evcil hayvanlarından vazgeçemediler ve dünyaya kendileriyle birlikte evcil hayvanlarını da getirdiler. Şimdilerde de çok popüler olan bu evcil hayvan neydi biliyor musunuz? Elbette bir mizah malzemesi olarak uzaylı olduklarından şüphelendiğimiz kediler. Evet, yanlış duymadınız. Kediler dünya gezegeninden değildir. İnsanlarla birlikte marstan gelmişlerdir. Köpekler ise tamamen bu gezegenin mahsulü canlılardır. Ama laboratuvar ortamında geliştirilmişlerdir. İnsan dünyada yaşamını kolaylaştırmak için bazı hayvanları geliştirmişler ve yeryüzüne yaymışlardır. Bu hayvanlar arasında; köpekleri, sığırları, domuzları, atları, koyun ve keçileri sayabiliriz. Elbette en çok üzerinde çalışılan ve en başarılı olan hayvanı saymayı unutmadım; tavuklar. Tavuklara özel bir parantez açmakta fayda görüyorum. Çünkü marstaki yaşamımızda da tavuk benzeri canlılar vardı. Tek farkları yumurtlamıyorlardı ve dört bacakları vardı.

Sanırım tüm bu yazdıklarım okuyucunun kafasını karıştırmıştır. Ancak gerçekler çoğu zaman saçma gelir insana. Bu yazdığım gerçekler de çoğu insana saçma gelmiştir diye düşünüyorum. İlk zamanlar bana da saçma geliyordu. Ancak sonra gerçeklere ulaştıkça bunların saçmalık değil birer gerçek olduğunu gördüm. Tüm bunları ben nasıl mı biliyorum? Bunun cevabını şimdi veremem ama ilerleyen zamanda diğer yazılarımda hepsinden bahsedeceğim. Hepinize sevgilerimi sunuyorum Sayın Marslılar. Kim bilir belki de ana vatanımıza tekrar döneriz, yani marsa.